

**ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΙΓ' - ΣΥΝΟΔΟΣ Β'**

ΠΟΡΙΣΜΑ

**ΤΗΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ
ΚΑΤΑ ΠΡΩΗΝ ΥΠΟΥΡΓΩΝ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΗ ΤΕΛΕΣΗ ΑΔΙΚΗΜΑΤΩΝ
ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΟΘΕΣΗ ΤΗΣ ΜΟΝΗΣ ΒΑΤΟΠΕΔΙΟΥ**

ΑΘΗΝΑ 2010

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΜΕΡΟΣ Α΄	Πόρισμα - Διαδικαστικά θέματα	σελ. 5
ΜΕΡΟΣ Β΄	Στοιχεία από την διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης	σελ. 21
ΜΕΡΟΣ Γ΄	Αξιολόγηση συμπεριφοράς ελεγχόμενων πρώην υπουργών και υφυπουργών	σελ. 53
ΜΕΡΟΣ Δ΄	Γνώμες μειοψηφίας	σελ. 69
ΜΕΡΟΣ Ε΄		σελ. 137

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΙΓ' - ΣΥΝΟΔΟΣ Β'
ΕΙΔΙΚΗ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
«ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΚΑΤΑ ΠΡΩΗΝ
ΥΠΟΥΡΓΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΗ ΤΕΛΕΣΗ ΑΔΙΚΗΜΑΤΩΝ
ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΟΘΕΣΗ ΤΗΣ ΜΟΝΗΣ ΒΑΤΟΠΕΔΙΟΥ»

ΠΟΡΙΣΜΑ

Της Ειδικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής «για τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης κατά πρώην Υπουργών για την ενδεχόμενη τέλεση αδικημάτων, σχετικά με την υπόθεση της Μονής Βατοπεδίου»

ΜΕΡΟΣ Α'
ΔΙΑΔΙΚΑΣΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Ι. Η Ειδική Κοινοβουλευτική Επιτροπή συνεστήθη σύμφωνα με την, από 28 Ιουνίου 2010, απόφαση της Ολομέλειας της Βουλής, η οποία έκανε δεκτή την πρόταση εκατόν είκοσι πέντε Βουλευτών του Κόμματος του Πανελλήνιου Σοσιαλιστικού Κινήματος, για τη σύσταση Ειδικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής «για τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης, κατά το άρθρο 86 παρ. 3 του Συντάγματος, τα άρθρα 153 και επ. του Κανονισμού της Βουλής και το άρθρο 5 του ν. 3126/2003 «Ποινική ευθύνη των Υπουργών», για την ενδεχόμενη τέλεση αδικημάτων από τους πρώην Υπουργούς, Ευάγγελο Μπασιάκο, Αλέξανδρο Κοντό, Γεώργιο Βουλγαράκη, Θεόδωρο Ρουσόπουλο και τον πρώην Υφυπουργό, Πέτρο Δούκα, όπως αυτά προσδιορίζονται στην απόφαση της Ολομέλειας της Βουλής, σχετικά με την υπόθεση της Μονής Βατοπεδίου».

Σύμφωνα με την απόφαση της Ολομέλειας της Βουλής, η Επιτροπή αποτελείται από 13 μέλη και ορίσθηκε προθεσμία ολοκλήρωσης του έργου της – στο οποίο περιλαμβάνεται και η υποβολή του Πορίσματός της – μέχρι την 1η Οκτωβρίου 2010.

ΙΙ. Με την υπ' αριθμ. 10324/6948 από 8 Ιουλίου 2010 απόφαση του Προέδρου της Βουλής η Επιτροπή συγκροτήθηκε, ως ακολούθως:

Από τους Βουλευτές του Πανελλήνιου Σοσιαλιστικού Κινήματος (ΠΑ.ΣΟ.Κ.):

1. Αμοιρίδη Ιωάννη
2. Γιαννακοπούλου Κωνσταντίνα (Νάντια)
3. Κουτμερίδη Ευστάθιο
4. Όθωνα Εμμανουήλ
5. Τόγια Βασίλειο

6. Τσιρώνη Δημήτριο
7. Χυτήρη Τηλέμαχο

Από τους Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας (Ν.Δ.):

8. Βόζεμπεργκ Ελισσάβετ (Ελίζα)
9. Δένδια Νικόλαο - Γεώργιο
10. Στυλιανίδη Ευριπίδη

Από τον Βουλευτή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας (Κ.Κ.Ε.):

11. Σκυλλάκο Αντώνιο

Από τον Βουλευτή του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού (ΛΑ.Ο.Σ.):

12. Πλεύρη Αθανάσιο

Από τον Βουλευτή του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς (ΣΥ.ΡΙΖ.Α.):

13. Δρίτσα Θεόδωρο

Η Επιτροπή συγκροτήθηκε σε Σώμα, κατά τις διαδικασίες του Κανονισμού της Βουλής, στις 9 Ιουλίου 2010, με την εκλογή του Προέδρου της.

Πρόεδρος εξελέγη ο κ. Εμμανουήλ Όθωνας, **Αντιπρόεδρος** ο κ. Ευστάθιος Κουτμερίδης και **Γραμματέας** η κυρία Κωνσταντίνα (Νάντια) Γιαννακοπούλου.

Με την υπ' αριθμ. 12346/8269 από 8 Σεπτεμβρίου 2010 απόφαση του Προέδρου της Βουλής αντικαταστάθηκαν ο Βουλευτής και Πρόεδρος της Επιτροπής, κ. Εμμανουήλ Όθωνας και ο Βουλευτής, κ. Τηλέμαχος Χυτήρης, που κατέλαβαν υπουργικό αξίωμα. Νέα μέλη της Επιτροπής ορίστηκαν οι Βουλευτές, κυρία Μαρία Θεοχάρη και κ. Συμεών Κεδίκογλου. Στις 9 Σεπτεμβρίου 2010 πραγματοποιήθηκαν αρχαιρεσίες για την εκλογή νέου Προέδρου της Επιτροπής. **Πρόεδρος** εξελέγη ο Βουλευτής, κ. Δημήτριος Τσιρώνης.

III. Η Επιτροπή, κατά τις τρεις πρώτες συνεδριάσεις (14, 21 και 22 Ιουλίου 2010), ασχολήθηκε με διαδικαστικά θέματα, όπως οι ημέρες και οι ώρες των συνεδριάσεων, η τήρηση της αρχής της μυστικότητας και η διάθεση των πρακτικών στον Τύπο, καθώς και ο κατάλογος των προς εξέταση μαρτύρων. Επί του ζητήματος της διαθέσεως των πρακτικών στον Τύπο, διεξήχθη συζήτηση και η Επιτροπή απεφάσισε, ομόφωνα, την παραπομπή του θέματος στο Επιστημονικό Συμβούλιο της Βουλής, προκειμένου το Συμβούλιο να γνωμοδοτήσει εάν η διάθεση των Πρακτικών της Επιτροπής στον Τύπο αποτελεί παραβίαση διατάξεων του Κανονισμού της Βουλής.

Το Επιστημονικό Συμβούλιο της Βουλής, στο από 23 Ιουλίου 2010 πρακτικό συνεδρίασης της Ολομελείας του, το οποίο απέστειλε προς τον Πρόεδρο της Βουλής στις 26 Ιουλίου 2010, απεφάνθη ότι, διαρκούσης της προκαταρκτικής εξέτασης από την αρμόδια Επιτροπή της Βουλής, δεν επιτρέπεται η χορήγηση πρακτικών των συνεδριάσεων της Επιτροπής στον Τύπο, ούτε και οποιαδήποτε άλλη δημοσιοποίησή τους. Κατά τη συνεδρίασή της, στις 27 Ιουλίου 2010, η Επιτροπή και μετά την ως άνω Γνωμοδότηση του Επιστημονικού Συμβουλίου απεφάσισε να μην χορηγούνται πρακτικά στους κοινοβουλευτικούς συντάκτες.

Κατά τη συνεδρίαση της 21ης Ιουλίου 2010 ορίστηκαν από τα μέλη της ως Εισηγητές οι Βουλευτές, κ.κ. Βασίλειος Τόγιας και Νικόλαος – Γεώργιος Δένδιας.

Οι συζητήσεις και οι αποφάσεις για τα διάφορα διαδικαστικά ζητήματα, καθώς και

οι καταθέσεις των μαρτύρων περιλαμβάνονται στα τηρηθέντα στενογραφημένα πρακτικά, με σύνολο σελίδων 1750.

Στα μέλη της Επιτροπής απεστέλλοντο, μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, τα πρακτικά των συνεδριάσεων και εδίδοντο εγκαίρως, σε φωτοαντίγραφα, έγγραφα του φακέλλου της Επιτροπής.

IV. Στον σχηματισθέντα φάκελλο της Επιτροπής, εκτός των πρακτικών των συνεδριάσεών της, υπάρχουν έγγραφα, στοιχεία και δημοσιεύματα, που κατέθεσαν, κατά τη διάρκεια των συνεδριάσεων, οι Βουλευτές – μέλη της και οι μάρτυρες, καθώς και έγγραφα που απέστειλαν φορείς και πολίτες προς την Επιτροπή.

Πέραν αυτών, κατόπιν αιτημάτων της Επιτροπής, για την αναζήτηση συγκεκριμένων στοιχείων και σε απάντηση σχετικών επιστολών του Προέδρου της, παρελήφθησαν έγγραφα, κοινά και απόρρητα, μαρτυρικές καταθέσεις, αντίγραφα συμβολαίων, αλληλογραφία, κινήσεις λογαριασμών, καθώς και η έκθεση στελεχών της Τράπεζας της Ελλάδος, αναφορικά με την κίνηση λογαριασμών, των οποίων είχε ζητηθεί το άνοιγμα.

Όλα τα ανωτέρω περιλαμβάνονται στον κατάλογο εισερχομένων, που έχει ως ακολούθως:

A. Έγγραφα, που κατετέθησαν από 8.6.2010, ημέρα λήξης των εργασιών της Εξεταστικής Επιτροπής «για την ολοκλήρωση της διερεύνησης του συνόλου του σκανδάλου της Μονής Βατοπεδίου», μέχρι και 8.7.2010, πριν την έναρξη των εργασιών της Ειδικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής «για τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης κατά πρώην Υπουργών για την ενδεχόμενη τέλεση αδικημάτων, σχετικά με την υπόθεση της Μονής Βατοπεδίου».

1/14.6.2010	Επιστολή της Διευθύντριας του Γραφείου του Γενικού Γραμματέα της Γενικής Γραμματείας Φορολογικών και Τελωνειακών Θεμάτων του Υπουργείου Οικονομικών, κυρίας Μαρίας Νασιοπούλου, με την οποία κοινοποιείται το από 7.6.2010 έγγραφο του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής «για την ολοκλήρωση της διερεύνησης του συνόλου του σκανδάλου της Μονής Βατοπεδίου» προς: το Γραφείο του Ειδικού Γραμματέα του Σ.Δ.Ο.Ε., το Γραφείο του Προέδρου του Σ.Ο.Ε., το Γραφείο του Προέδρου της Κ.Ε.Δ., τον Γενικό Διευθυντή Φορολογικών Ελέγχων και τον Γενικό Διευθυντή Οικονομικής Επιθεώρησης του Υπουργείου Οικονομικών.
2/16.6.2010	Επιστολή της Διευθύντριας της Πολεοδομίας του Δήμου Καρδίτσας, σχετικά με αποφάσεις ακύρωσης ή ανάκλησης οικοδομικών αδειών, προς την Εξεταστική Επιτροπή «για την ολοκλήρωση της διερεύνησης του συνόλου του σκανδάλου της Μονής Βατοπεδίου».
3/22.6.2010	Αίτημα του Βουλευτού, κ. Αλέξανδρου Κοντού, πρώην Υπουργού, για χορήγηση αντιγράφων όλων των εγγράφων, που περιλαμβάνονται στον κατάλογο εισερχομένων της Εξεταστικής Επιτροπής «για την ολοκλήρωση της διερεύνησης του συνόλου του σκανδάλου της Μονής Βατοπεδίου».
4/22.6.2010	Αίτημα του πρώην Υπουργού, κ. Γεωργίου Βουλγαράκη, για χορήγηση αντιγράφου τοπογραφικού διαγράμματος.
5/6.7.2010	Επιστολή του Υπουργού Οικονομικών, κ. Γεωργίου Παπακωνσταντίνου, προς τον Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων, με συνημμένα σε αυτήν: α) ενημερωτικού σημειώματος των Γενικών Διευθύνσεων Οικονομικής Επιθεώρησης και Φορολογικών Ελέγχων, σχετικά με τους διενεργούμενους ελέγχους επί των υποθέσεων της Μονής Βατοπεδίου και β) αντιγράφου της από 22.6.2010 αγωγής του Ελληνικού Δημοσίου κατά της Ιεράς Μονής Βατοπεδίου.
6/9.7.2010	Αίτημα του κ. Ιωάννη Αγγέλου για χορήγηση αντιγράφου του Υπομνήματος, που κατετέθη από τον πρώην Υπουργό, κ. Πέτρο Δούκα.

Β. Έγγραφα, που κατετέθησαν από 9.7.2010, ημέρα έναρξης των εργασιών της Ειδικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής «για τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης κατά πρώην Υπουργών για την ενδεχόμενη τέλεση αδικημάτων, σχετικά με την υπόθεση της Μονής Βατοπεδίου» και μέχρι το πέρας των εργασιών της.

1/11.7.2010	Έγγραφα, τα οποία απεστάλησαν από τον Πρόεδρο του Σώματος Ορκωτών Εκτιμητών, κ. Ιωάννη Μουρμούρα, προς το Υπουργείο Οικονομικών, Γενικό Γραμματέα Φορολογικών και Τελωνειακών Θεμάτων και κοινοποιούνται προς τον Πρόεδρο της Επιτροπής.
2/11.7.2010	Επιστολή του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος, κ. Γεωργίου Προβόπουλου, σε απάντηση του υπ' αριθμ. 172/7.6.2010 εγγράφου του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής «για την ολοκλήρωση της διερεύνησης του συνόλου του σκανδάλου της Μονής Βατοπεδίου».
3/11.7.2010	Έγγραφο του Τμήματος Πολεοδομικού Σχεδιασμού και Εφαρμογών της Διεύθυνσης Περιβάλλοντος και Χωροταξίας της Περιφέρειας Ηπείρου, σχετικά με αποφάσεις ακύρωσης ή ανάκλησης οικοδομικών αδειών, σε απάντηση στο υπ' αριθμ. 28/23.2.2010 έγγραφο του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής «για την ολοκλήρωση της διερεύνησης του συνόλου του σκανδάλου της Μονής Βατοπεδίου».
4/11.7.2010	Επιστολή του Γενικού Γραμματέα Φορολογικών και Τελωνειακών Θεμάτων του Υπουργείου Οικονομικών, κ. Δημητρίου Γεωργακόπουλου προς τον Πρόεδρο της Εξεταστικής Επιτροπής «για την ολοκλήρωση της διερεύνησης του συνόλου του σκανδάλου της Μονής Βατοπεδίου» για παροχή πληροφοριών, αναφορικά με φυσικά και νομικά πρόσωπα, που εμπλέκονται στην υπόθεση.
5/11.7.2010	Επιστολή της Διευθύντριας του Γραφείου της Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, κυρίας Ζωής Παπαδάκη, με το οποίο διαβιβάζεται έγγραφο της Τ.Π. και Π.Ε. Αμαλιάδας της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Ηλείας, σχετικά με αποφάσεις ακύρωσης ή ανάκλησης οικοδομικών αδειών, σε απάντηση του υπ' αριθμ. 27/23.2.2010 εγγράφου του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής «για την ολοκλήρωση της διερεύνησης του συνόλου του σκανδάλου της Μονής Βατοπεδίου».
6/11.7.2010	Επιστολή της Διευθύντριας του Γραφείου της Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, κυρίας Ζωής Παπαδάκη, με την οποία διαβιβάζεται έγγραφο του Τμήματος Νομικών Υποθέσεων της Διεύθυνσης Προστασίας Δασών και Φ.Π. του ΥΠ.Ε.Κ.Α., αναφορικά με πράξεις χαρακτηρισμού περί δασικού χαρακτήρα ή μη εκτάσεων, που μεταβιβάστηκαν στην Ιερά Μονή Βατοπεδίου, σε απάντηση του υπ' αριθμ. 27/23.2.2010 εγγράφου του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής «για την ολοκλήρωση της διερεύνησης του συνόλου του σκανδάλου της Μονής Βατοπεδίου».
7/12.7.2010	Επιστολή της Ειδικής Ανακρίτριας – Εφέτη, κυρίας Ειρήνης Καλού, με την οποία ζητεί τη διαβίβαση του Υπομνήματος (Α.Π. 180/3.5.2010), που προσκόμισε ο κ. Πέτρος Δούκας, πρώην Υφυπουργός, κατά τη διάρκεια της εξέτασής του ως μάρτυρος, στην Εξεταστική Επιτροπή «για την ολοκλήρωση της διερεύνησης του συνόλου του σκανδάλου της Μονής Βατοπεδίου».
8/19.7.2010	Επιστολή της Διευθύντριας του Γραφείου του Γενικού Γραμματέα Φορολογικών και Τελωνειακών θεμάτων του Υπουργείου Οικονομικών, κυρίας Μαρίας Νασιοπούλου, προς το Γραφείο του Υπουργού Οικονομικών, κοινοποιούμενο στην Ειδική Κοινοβουλευτική Επιτροπή «για τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης κατά πρώην Υπουργών για την ενδεχόμενη τέλεση αδικημάτων, σχετικά με την υπόθεση της Μονής Βατοπεδίου».
9/19.7.2010	Έγγραφα και άλλα στοιχεία, τα οποία απεστάλησαν από την Ειδική Ανακρίτρια – Εφέτη, κυρία Ειρήνη Καλού, σε απάντηση στο υπ' αριθμ. 2/14.7.2010 έγγραφο του Προέδρου της Ειδικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής «για τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης κατά πρώην Υπουργών για την ενδεχόμενη τέλεση αδικημάτων, σχετικά με την υπόθεση της Μονής Βατοπεδίου».

10/19.7.2010	Επιστολή της Ειδικής Ανακρίτριας – Εφέτη, κυρίας Ειρήνης Καλού προς τη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας της Κύπρου – Μονάδα Καταπολέμησης Αδικημάτων Συγκάλυψης (ΜΟ.Κ.Α.Σ.) για δικαστική συνδρομή.
11/20.7.2010	Επιστολή του κ. Ευάγγελου Μπασιάκου, πρώην Υπουργού, σε απάντηση στο από 3γ/14.7.2010 έγγραφο του Προέδρου της Ειδικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής «για τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης κατά πρώην Υπουργών για την ενδεχόμενη τέλεση αδικημάτων, σχετικά με την υπόθεση της Μονής Βατοπεδίου».
12/21.7.2010	Έγγραφα και άλλα στοιχεία, τα οποία απεστάλησαν από την Ειδική Ανακρίτρια – Εφέτη, κυρία Ειρήνη Καλού, σε απάντηση στο υπ' αριθμ. 2/14.7.2010 έγγραφο του Προέδρου της Ειδικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής «για τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης κατά πρώην Υπουργών για την ενδεχόμενη τέλεση αδικημάτων, σχετικά με την υπόθεση της Μονής Βατοπεδίου».
13/21.7.2010	Έγγραφο της Διευθύντριας του Γραφείου του Γενικού Γραμματέα Φορολογικών και Τελωνειακών Θεμάτων του Υπουργείου Οικονομικών, κυρίας Μαρία Νασιοπούλου, με το οποίο διαβιβάζεται το υπ' αριθμ. 181/15.7.2010 έγγραφο του Προέδρου της Ειδικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής «για τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης κατά πρώην Υπουργών για την ενδεχόμενη τέλεση αδικημάτων, σχετικά με την υπόθεση της Μονής Βατοπεδίου» προς: το Σ.Δ.Ο.Ε., τη Γενική Διεύθυνση Φορολογικών Ελέγχων και τη Γενική Διεύθυνση Οικονομικής Επιθεώρησης του Υπουργείου Οικονομικών.
14/22.7.2010	Επιστολή του κ. Γεωργίου Βουλγαράκη, πρώην Υπουργού, σε απάντηση του υπ' αριθμ. 3δ/14.7.2010 εγγράφου του Προέδρου της Ειδικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής «για τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης κατά πρώην Υπουργών για την ενδεχόμενη τέλεση αδικημάτων, σχετικά με την υπόθεση της Μονής Βατοπεδίου».
15/27.7.2010	Πρακτικό της συνεδρίασης της Ολομελείας του Επιστημονικού Συμβουλίου της Βουλής της 23ης Ιουλίου 2010, σχετικά με τη διάθεση των πρακτικών των συνεδριάσεων της Ειδικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής στον Τύπο ή οποι-αδήποτε άλλη δημοσιοποίησή τους.
16/27.7.2010	Επιστολή του Αντεισαγγελέα Πρωτοδικών Αθηνών, κ. Αντωνίου Ελευθεριάνου, για την αποστολή αντιγράφων εγγράφων και άλλων στοιχείων, τα οποία κατατέθηκαν κατά τη διάρκεια των εργασιών των Εξεταστικών Επιτροπών της Βουλής για την υπόθεση της Ιεράς Μονής Βατοπεδίου.
17/27.7.2010	Έγγραφα και άλλα στοιχεία, που κατέθεσε ο Πρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, κ. Αναστάσιος Γαβριηλίδης, κατά τη διάρκεια της εξέτασής του ως μάρτυρος ενώπιον της Ειδικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής «για τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης κατά πρώην Υπουργών για την ενδεχόμενη τέλεση αδικημάτων, σχετικά με την υπόθεση της Μονής Βατοπεδίου».
18/27.7.2010	Έγγραφα και άλλα στοιχεία, που κατέθεσε ο Πρόεδρος του Σώματος Ορκωτών Εκτιμητών, κ. Ιωάννης Μουρμούρας, κατά τη διάρκεια της εξέτασής του ως μάρτυρος ενώπιον της Ειδικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής «για τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης κατά πρώην Υπουργών για την ενδεχόμενη τέλεση αδικημάτων, σχετικά με την υπόθεση της Μονής Βατοπεδίου».
19/27.7.2010	Επιστολή του Βουλευτού - μέλους της Ειδικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής «για τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης κατά πρώην Υπουργών για την ενδεχόμενη τέλεση αδικημάτων, σχετικά με την υπόθεση της Μονής Βατοπεδίου», κ. Αθανασίου Πλεύρη, για τη διενέργεια πραγματογνωμοσύνης.

20/27.7.2010	Δημοσίευμα εφημερίδας, το οποίο κατετέθη από τον Βουλευτή, κ. Δημήτριο Τσιρώνη, μέλος της Ειδικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής «για τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης κατά πρώην Υπουργών για την ενδεχόμενη τέλεση αδικημάτων, σχετικά με την υπόθεση της Μονής Βατοπεδίου».
21/28.7.2010	Έγγραφα, τα οποία απεστάλησαν από τον Πρόεδρο της Επιτροπής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας, κ. Στυλιανό Γκρόζο, σε συνέχεια της εξέτασής του ως μάρτυρος, στην Ειδική Κοινοβουλευτική Επιτροπή «για τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης κατά πρώην Υπουργών για την ενδεχόμενη τέλεση αδικημάτων, σχετικά με την υπόθεση της Μονής Βατοπεδίου».
22/29.7.2010	Πορίσματα Εκτιμητών, τα οποία απεστάλησαν από τον Πρόεδρο του Σώματος Ορκωτών Εκτιμητών (Σ.Ο.Ε.), κ. Ιωάννη Μουρμούρα.
23/29.7.2010	Έγγραφα και άλλα σχετικά στοιχεία, που κατετέθησαν από τον Πρόεδρο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, κ. Αναστάσιο Γαβριηλίδη.
24/30.7.2010	Επιστολή του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος, κ. Γεωργίου Προβόπουλου, σε απάντηση του από 28 Ιουλίου 2010 εγγράφου του Προέδρου της Ειδικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής «για τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης κατά πρώην Υπουργών για την ενδεχόμενη τέλεση αδικημάτων, σχετικά με την υπόθεση της Μονής Βατοπεδίου».
25/30.7.2010	Επιστολή του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος, κ. Γεωργίου Προβόπουλου, σε απάντηση των από 14 Ιουλίου 2010 και 22 Ιουλίου 2010 επιστολών του Προέδρου της Ειδικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής «για τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης κατά πρώην Υπουργών για την ενδεχόμενη τέλεση αδικημάτων, σχετικά με την υπόθεση της Μονής Βατοπεδίου».
26/30.7.2010	Επιστολή του Προέδρου της Επιτροπής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας, κ. Στυλιανού Γκρόζου, σε απάντηση του υπ' αριθμ. 22/28.7.2010 εγγράφου του Προέδρου της Ειδικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής «για τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης κατά πρώην Υπουργών για την ενδεχόμενη τέλεση αδικημάτων, σχετικά με την υπόθεση της Μονής Βατοπεδίου».
27/30.7.2010	Επιστολή του Βουλευτού, κ. Αλέξανδρου Κοντού, πρώην Υπουργού, για χορήγηση αντιγράφων των πορισμάτων εκτίμησης ακινήτων.
28/30.7.2010	Επιστολή του Προέδρου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, κ. Αναστασίου Γαβριηλίδη, σε απάντηση του υπ' αριθμ. 22/28.7.2010 εγγράφου του Προέδρου της Ειδικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής «για τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης κατά πρώην Υπουργών για την ενδεχόμενη τέλεση αδικημάτων, σχετικά με την υπόθεση της Μονής Βατοπεδίου».
29/2.8.2010	Επιστολή της Διευθύντριας του Γραφείου του Γενικού Γραμματέα Φορολογικών και Τελωνειακών Θεμάτων του Υπουργείου Οικονομικών, κυρίας Μαρίας Νασιοπούλου, σε απάντηση του υπ' αριθμ. 22/28.7.2010 εγγράφου του Προέδρου της Ειδικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής «για τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης κατά πρώην Υπουργών για την ενδεχόμενη τέλεση αδικημάτων, σχετικά με την υπόθεση της Μονής Βατοπεδίου».
30/2.8.2010	Επιστολή της Υπεύθυνης της Μονάδας Καταπολέμησης Αδικημάτων Συγκάλυψης της Κυπριακής Δημοκρατίας, κυρίας Εύας Ρωσσίδου – Παπακυριακού, προς την Ειδική Κοινοβουλευτική Επιτροπή «για τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης κατά πρώην Υπουργών για την ενδεχόμενη τέλεση αδικημάτων, σχετικά με την υπόθεση της Μονής Βατοπεδίου».

31/3.8.2010	Επιστολή του Γενικού Γραμματέα Φορολογικών και Τελωνειακών Θεμάτων του Υπουργείου Οικονομικών, κ. Δημητρίου Γεωργακόπουλου, με την οποία διαβιβάζονται έγγραφα, σε συνέχεια της εξέτασής του ως μάρτυρος, ενώπιον της Ειδικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής «για τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης κατά πρώην Υπουργών για την ενδεχόμενη τέλεση αδικημάτων, σχετικά με την υπόθεση της Μονής Βατοπεδίου».
32/4.8.2010	Επιστολή του Διευθυντή Κανονιστικής Συμμόρφωσης της Τράπεζας «Marfin Egnatia Bank», κ. Νίκου Νησωτάκη, προς την Τράπεζα της Ελλάδος, η οποία κοινοποιείται στην Ειδική Κοινοβουλευτική Επιτροπή «για τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης κατά πρώην Υπουργών για την ενδεχόμενη τέλεση αδικημάτων, σχετικά με την υπόθεση της Μονής Βατοπεδίου».
33/5.8.2010	Επιστολή της Διευθύντριας του Γραφείου του Γενικού Γραμματέα Φορολογικών και Τελωνειακών Θεμάτων του Υπουργείου Οικονομικών, κυρίας Μαρίας Νασιοπούλου, με την οποία διαβιβάζονται έγγραφα της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικής Επιθεώρησης προς τον Πρόεδρο της Ειδικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής «για τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης κατά πρώην Υπουργών για την ενδεχόμενη τέλεση αδικημάτων, σχετικά με την υπόθεση της Μονής Βατοπεδίου».
34/9.8.2010	Επιστολή του Διευθυντή της Μονάδας Κανονιστικής Συμμόρφωσης της Τράπεζας «Επενδυτική Τράπεζα Ελλάδος», κ. Νικολάου Καρατζά, προς την Τράπεζα της Ελλάδος, η οποία κοινοποιείται στην Ειδική Κοινοβουλευτική Επιτροπή «για τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης κατά πρώην Υπουργών για την ενδεχόμενη τέλεση αδικημάτων, σχετικά με την υπόθεση της Μονής Βατοπεδίου».
35/23.8.2010	Επιστολή του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Περιβάλλοντος και Χωροταξίας της Περιφέρειας Θεσσαλίας, με την οποία διαβιβάζεται έγγραφο της Διεύθυνσης Πολεοδομίας του Δήμου Τρικκαίων, σχετικά με αποφάσεις ακύρωσης ή ανάκλησης οικοδομικών αδειών, σε απάντηση στο υπ' αριθμ. 28/23.2.2010 έγγραφο του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής «για την ολοκλήρωση της διερεύνησης του συνόλου του σκανδάλου της Μονής Βατοπεδίου».
36/23.8.2010	Επιστολή του Προέδρου της Επιτροπής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας, κ. Στυλιανού Γκρόζου, σε απάντηση του υπ' αριθμ. 22/28.7.2010 εγγράφου του Προέδρου της Ειδικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής «για τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης κατά πρώην Υπουργών για την ενδεχόμενη τέλεση αδικημάτων, σχετικά με την υπόθεση της Μονής Βατοπεδίου». Το παρόν απεστάλη και σε τηλεομοιοτυπία (υπ' αριθμ. εισερχ. 26/30.7.2010).
37/23.8.2010	Αποδεικτικά επιδόσεως κλήσεων μαρτύρων.
38/25.8.2010	Επιστολή, με συνημμένα σε αυτήν έγγραφα, του Διευθυντή Εποπτείας Πιστωτικού Συστήματος της Τράπεζας της Ελλάδος, κ. Ιωάννη Γούσιου, σε απάντηση στο υπ' αριθμ. 6/14.7.2010 έγγραφο του Προέδρου της Ειδικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής «για τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης κατά πρώην Υπουργών για την ενδεχόμενη τέλεση αδικημάτων, σχετικά με την υπόθεση της Μονής Βατοπεδίου».
39/26.8.2010	Έγγραφα, τα οποία απεστάλησαν από την Ειδική Ανακρίτρια – Εφέτη, κυρία Ειρήνη Καλού προς τον Πρόεδρο της Ειδικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής «για τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης κατά πρώην Υπουργών για την ενδεχόμενη τέλεση αδικημάτων, σχετικά με την υπόθεση της Μονής Βατοπεδίου».

40/30.8.2010	Επιστολή, με συνημμένα σε αυτήν έγγραφα, του Διευθυντή Εποπτείας Πιστωτικού Συστήματος της Τράπεζας της Ελλάδος, κ. Ιωάννη Γούσιου, σε απάντηση του υπ' αριθμ. 26/25.8.2010 εγγράφου του Προέδρου της Ειδικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής «για τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης κατά πρώην Υπουργών για την ενδεχόμενη τέλεση αδικημάτων, σχετικά με την υπόθεση της Μονής Βατοπεδίου».
41/31.8.2010	Έγγραφα και λοιπά στοιχεία, που απεστάλησαν από την Ειδική Ανακρίτρια – Εφέτη, κυρία Ειρήνη Καλού, σε απάντηση του υπ' αριθμ. 2/14.7.2010 εγγράφου του Προέδρου της Ειδικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής «για τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης κατά πρώην Υπουργών για την ενδεχόμενη τέλεση αδικημάτων, σχετικά με την υπόθεση της Μονής Βατοπεδίου».
42/31.8.2010	Δήλωση των Βουλευτών - μελών της Ειδικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής «για τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης κατά πρώην Υπουργών για την ενδεχόμενη τέλεση αδικημάτων, σχετικά με την υπόθεση της Μονής Βατοπεδίου», κυρίας Ελισσάβετ Βόζεμπεργκ, κ. Νικολάου - Γεωργίου Δένδια και κ. Ευριπίδη Στυλιανίδη, που κατετέθη κατά τη συνεδρίαση της 31ης Αυγούστου 2010.
43/2.9.2010	Επιστολή του Εφόρου της 10ης Εφορείας Βυζαντινών Αρχαιοτήτων, κ. Ιωάννη Ταβλάκη, με την οποία διαβιβάζεται αγωγή της συμβολαιογράφου Αθηνών, κυρίας Αικατερίνης Πελέκη - Βουλγαράκη κατά του ιδίου.
44/3.9.2010	Έγγραφα και στοιχεία, τα οποία απεστάλησαν από τον Πρόεδρο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, κ. Αναστάσιο Γαβριηλίδη, σε απάντηση της υπ' αριθμ. 5/14.7.2010 επιστολής του Προέδρου της Ειδικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής «για τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης κατά πρώην Υπουργών για την ενδεχόμενη τέλεση αδικημάτων, σχετικά με την υπόθεση της Μονής Βατοπεδίου».
45/6.9.2010	Γνωμοδότηση του Καθηγητή της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών, κ. Ιωάννη Σπυριδάκη.
46/6.9.2010	Αποδεικτικά επιδόσεως κλήσεων μαρτύρων.
47/9.9.2010	Έγγραφα και δημοσίευμα εφημερίδος, κατατεθέντα από τον Πρόεδρο της Ειδικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής «για τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης κατά πρώην Υπουργών για την ενδεχόμενη τέλεση αδικημάτων, σχετικά με την υπόθεση της Μονής Βατοπεδίου», κ. Δημήτριο Τσιρώνη, κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης.
48/9.9.2010	Έγγραφο με τα βασικά σημεία κατάθεσης του μάρτυρος, κ. Γεωργίου Δρυ, πρώην Υπουργού, κατατεθέν κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης.
49/10.9.2010	Επιστολή της Διευθύντριας του Γραφείου της Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, κυρίας Ζωής Παπαδάκη, με την οποία διαβιβάζεται έγγραφο του Τμήματος Νομικών Υποθέσεων της Διεύθυνσης Προστασίας Δασών και Φ.Π. του ΥΠ.Ε.Κ.Α., αναφορικά με πράξεις χαρακτηρισμού περί δασικού χαρακτήρα ή μη εκτάσεων, που μεταβιβάστηκαν στην Ιερά Μονή Βατοπεδίου, σε απάντηση του υπ' αριθμ. 27/23.2.2010 εγγράφου του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής «για την ολοκλήρωση της διερεύνησης του συνόλου του σκανδάλου της Μονής Βατοπεδίου».
50/13.9.2010	Έγγραφο του Εισαγγελέα Εφετών Αθηνών, κ. Σωτηρίου Μπάγια προς το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως της Κυπριακής Δημοκρατίας, με αίτημα δικαστικής συνδρομής, το οποίο κοινοποιείται στην Ειδική Κοινοβουλευτική Επιτροπή «για τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης κατά πρώην Υπουργών για την ενδεχόμενη τέλεση αδικημάτων, σχετικά με την υπόθεση της Μονής Βατοπεδίου».

51/13.9.2010	Αποδεικτικό επιδόσεως κλήσεως μάρτυρος.
52/14.9.2010	Αποδεικτικά επιδόσεως κλήσεων μαρτύρων.
53/14.9.2010	Δήλωση του κ. Ιγνατίου Παυλίδη, με την οποία γνωστοποιεί κώλυμα εξέτασής του ως μάρτυρος ενώπιον της Ειδικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής «για τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης κατά πρώην Υπουργών για την ενδεχόμενη τέλεση αδικημάτων, σχετικά με την υπόθεση της Μονής Βατοπεδίου».
54/14.9.2010	Δήλωση της κυρίας Σταματούλας Μαντέλη, με την οποία γνωστοποιεί αδυναμία εξέτασής της ως μάρτυρος ενώπιον της Ειδικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής «για τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης κατά πρώην Υπουργών για την ενδεχόμενη τέλεση αδικημάτων, σχετικά με την υπόθεση της Μονής Βατοπεδίου».
55/14.9.2010	Δήλωση του κ. Χριστόδουλου Μπότσιου, με την οποία γνωστοποιεί αδυναμία εξέτασής του ως μάρτυρος ενώπιον της Ειδικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής «για τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης κατά πρώην Υπουργών για την ενδεχόμενη τέλεση αδικημάτων, σχετικά με την υπόθεση της Μονής Βατοπεδίου».
56/15.9.2010	Έγγραφα και στοιχεία, κατατεθέντα από την κυρία Αικατερίνη Πελέκη - Βουλγαράκη, Συμβολαιογράφο Αθηνών, κατά τη διάρκεια της εξέτασής της ως μάρτυρος ενώπιον της Ειδικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής «για τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης κατά πρώην Υπουργών για την ενδεχόμενη τέλεση αδικημάτων, σχετικά με την υπόθεση της Μονής Βατοπεδίου».
57/15.9.2010	Δημοσίευμα ξένου περιοδικού, κατατεθέν από τον Πρόεδρο της Ειδικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής «για τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης κατά πρώην Υπουργών για την ενδεχόμενη τέλεση αδικημάτων, σχετικά με την υπόθεση της Μονής Βατοπεδίου», κ. Δημήτριο Τσιρώνη.
58/16.9.2010	Έγγραφα και στοιχεία, κατατεθέντα από τον Γενικό Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης, κ. Λέανδρο Ρακιντζή, κατά τη διάρκεια της εξέτασής του ως μάρτυρος ενώπιον της Ειδικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής «για τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης κατά πρώην Υπουργών για την ενδεχόμενη τέλεση αδικημάτων, σχετικά με την υπόθεση της Μονής Βατοπεδίου».
59/20.9.2010	Έγγραφο του Αντεισαγγελέα Εφετών Αθηνών, κ. Ιωάννη Αγγελή, προς το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως της Κυπριακής Δημοκρατίας, με υπόμνηση αιτήματος δικαστικής συνδρομής, το οποίο κοινοποιείται στην Ειδική Κοινοβουλευτική Επιτροπή «για τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης κατά πρώην Υπουργών για την ενδεχόμενη τέλεση αδικημάτων, σχετικά με την υπόθεση της Μονής Βατοπεδίου».
60/20.9.2010	Απάντηση επί αιτήματος δικαστικής συνδρομής από το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως της Κυπριακής Δημοκρατίας, που απεστάλη από την Αντεισαγγελέα Εφετών Αθηνών, κυρία Χρυσούλα Παπαταξιάρχη.
61/21.9.2010	Αποδεικτικό επιδόσεως κλήσεως μάρτυρος.
62/21.9.2010	Έγγραφα και στοιχεία, τα οποία απεστάλησαν από την μάρτυρα, κυρία Αικατερίνη Πελέκη – Βουλγαράκη, Συμβολαιογράφο Αθηνών, σε συνέχεια της εξέτασής της ως μάρτυρος ενώπιον της Ειδικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής «για τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης κατά πρώην Υπουργών για την ενδεχόμενη τέλεση αδικημάτων, σχετικά με την υπόθεση της Μονής Βατοπεδίου».

63/21.9.2010	Αποδεικτικό επιδόσεως κλήσεως μάρτυρος.
64/21.9.2010	Αποδεικτικό επιδόσεως κλήσεως μάρτυρος.
65/21.9.2010	Πρακτικό συνεδρίασης του Αε Τμήματος του Επιστημονικού Συμβουλίου της Βουλής, της 20ης Σεπτεμβρίου 2010, σχετικά με τη διαδικασία αναθέσεως πραγματογνωμοσύνης.
66/21.9.2010	Δήλωση του κ. Άθω Κοιρανίδη, περί μη εξέτασής του ως μάρτυρος ενώπιον της Ειδικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής «για τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης κατά πρώην Υπουργών για την ενδεχόμενη τέλεση αδικημάτων, σχετικά με την υπόθεση της Μονής Βατοπεδίου».
67/21.9.2010	Αποδεικτικά επιδόσεως κλήσεων μαρτύρων.
68/22.9.2010	Έγγραφα και στοιχεία, κατατεθέντα από τον δημοσιογράφο, κ. Ιωάννη Ντάσκα, κατά τη διάρκεια της εξέτασής του ως μάρτυρος ενώπιον της Ειδικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής «για τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης κατά πρώην Υπουργών για την ενδεχόμενη τέλεση αδικημάτων, σχετικά με την υπόθεση της Μονής Βατοπεδίου».
69/22.9.2010	Συγκεντρωτική Έκθεση ομάδας στελεχών της Τράπεζας της Ελλάδος, περί των συναλλαγών της Ιεράς Μονής Βατοπεδίου.
70/23.9.2010	Δήλωση του κ. Αθανασίου Πάπιστα, περί μη εξέτασής του ως μάρτυρος ενώπιον της Ειδικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής «για τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης κατά πρώην Υπουργών για την ενδεχόμενη τέλεση αδικημάτων, σχετικά με την υπόθεση της Μονής Βατοπεδίου».
71/23.9.2010	Επιστολή του Προέδρου του Σ.Ε.Α. «Πρωτοβουλία Πολιτών – Υπηρεσία στον Πολίτη», κ. Δημητρίου Γεωργακόπουλου προς τον Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου, με συνημμένο σε αυτήν έγγραφο, η οποία απεστάλη σε τηλεομοιοτυπία.
72/23.9.2010	Επιστολή του Προέδρου του Σ.Ε.Α. «Πρωτοβουλία Πολιτών – Υπηρεσία στον Πολίτη», κ. Δημητρίου Γεωργακόπουλου προς τον Πρόεδρο της Βουλής, με συνημμένα σε αυτήν έγγραφα, η οποία απεστάλη σε τηλεομοιοτυπία.
73/23.9.2010	Επιστολή, με συνημμένα σε αυτήν στοιχεία, του κ. Αντωνίου Βλυσίδη, στελέχους της Διεύθυνσης Εποπτείας Πιστωτικού Συστήματος της Τράπεζας της Ελλάδος, σε συνέχεια της εξέτασής του ως μάρτυρος ενώπιον της Ειδικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής «για τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης κατά πρώην Υπουργών για την ενδεχόμενη τέλεση αδικημάτων, σχετικά με την υπόθεση της Μονής Βατοπεδίου».
74/24.9.2010	Έγγραφα και άλλα στοιχεία, τα οποία απεστάλησαν από την Ειδική Ανακρίτρια – Εφέτη, κυρία Ειρήνη Καλού, σε απάντηση στο υπ' αριθμ. 2/14.7.2010 έγγραφο του Προέδρου της Ειδικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής «για τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης κατά πρώην Υπουργών για την ενδεχόμενη τέλεση αδικημάτων, σχετικά με την υπόθεση της Μονής Βατοπεδίου».
75/27.9.2010	Επιστολή, με συνημμένα σε αυτήν στοιχεία, του κ. Γεωργίου Βουλγαράκη, πρώην Υπουργού.
76/27.9.2010	Έγγραφα του Αντεισαγγελέα Εφετών Αθηνών, κ. Ιωάννη Αγγελή, προς το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως της Κυπριακής Δημοκρατίας, με αιτήματα δικαστικών συνδρομών, τα οποία κοινοποιούνται στην Ειδική Κοινοβουλευτική Επιτροπή «για τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης κατά πρώην Υπουργών για την ενδεχόμενη τέλεση αδικημάτων, σχετικά με την υπόθεση της Μονής Βατοπεδίου».

77/28.9.2010	Έγγραφο του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξεως της Κυπριακής Δημοκρατίας, αναφορικά με αίτημα παροχής δικαστικής συνδρομής, το οποίο διεβιβάσθη στην Ειδική Κοινοβουλευτική Επιτροπή «για τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης κατά πρώην Υπουργών για την ενδεχόμενη τέλεση αδικημάτων, σχετικά με την υπόθεση της Μονής Βατοπεδίου» από τον Εισαγγελέα Εφετών Αθηνών, κ. Ευάγγελο Παντιώρα.
78/28.9.2010	Αντίγραφα τιμολογίων εκτιμήσεων και άλλα στοιχεία, που εστάλησαν από τον Γενικό Διευθυντή του Σώματος Ορκωτών Εκτιμητών (Σ.Ο.Ε.), κ. Παναγιώτη Κανελλάκη.
79/28.9.2010	Επιστολή του κ. Κωνσταντίνου Καραμανλή, πρώην Πρωθυπουργού, προς τον Πρόεδρο της Ειδικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής «για τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης κατά πρώην Υπουργών για την ενδεχόμενη τέλεση αδικημάτων, σχετικά με την υπόθεση της Μονής Βατοπεδίου».
80/28.9.2010	Δήλωση του Ηγουμένου της Ιεράς Μονής Βατοπεδίου, κ. Εφραίμ, κατά κόσμον Βασιλείου Κουτσού, περί μη εξέτασής του ως μάρτυρος ενώπιον της Ειδικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής «για τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης κατά πρώην Υπουργών για την ενδεχόμενη τέλεση αδικημάτων, σχετικά με την υπόθεση της Μονής Βατοπεδίου».
81/28.9.2010	Δήλωση του Μοναχού της Ιεράς Μονής Βατοπεδίου, κ. Αρσενίου, κατά κόσμον Αντωνίου Φίλου, περί μη εξέτασής του ως μάρτυρος ενώπιον της Ειδικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής «για τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης κατά πρώην Υπουργών για την ενδεχόμενη τέλεση αδικημάτων, σχετικά με την υπόθεση της Μονής Βατοπεδίου».
82/28.9.2010	Δήλωση του Ιερομόναχου της Ιεράς Μονής Βατοπεδίου, κ. Ευδοκίμου, κατά κόσμον Ευδόκιου Αδάμ, περί μη εξέτασής του ως μάρτυρος ενώπιον της Ειδικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής «για τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης κατά πρώην Υπουργών για την ενδεχόμενη τέλεση αδικημάτων, σχετικά με την υπόθεση της Μονής Βατοπεδίου».
83/29.9.2010	Έγγραφα κατατεθέντα από τον Υπουργό Πολιτισμού και Τουρισμού, κ. Παύλο Γερουλάνο, κατά τη διάρκεια της εξέτασής του ως μάρτυρος ενώπιον της Ειδικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής «για τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης κατά πρώην Υπουργών για την ενδεχόμενη τέλεση αδικημάτων, σχετικά με την υπόθεση της Μονής Βατοπεδίου».
84/29.9.2010	Υπόμνημα γραπτών εξηγήσεων, που κατετέθη από τον κ. Θεόδωρο Ρουσόπουλο, πρώην Υπουργό.
85/29.9.2010	Υπόμνημα έγγραφων εξηγήσεων του κ. Αθανασίου Πάπιστα, το οποίο περιλαμβάνεται στην ποινική δικογραφία και το οποίο απεστάλη από την Αντεισαγγελέα Πρωτοδικών Θεσσαλονίκης, κυρία Μαρία Μπερέτη, σε απάντηση του υπ' αριθμ. 66/24.9.2010 εγγράφου του Προέδρου της Ειδικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής «για τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης κατά πρώην Υπουργών για την ενδεχόμενη τέλεση αδικημάτων, σχετικά με την υπόθεση της Μονής Βατοπεδίου».
86/30.9.2010	Έγγραφα και συμβόλαια, κατατεθέντα από τον κ. Γεώργιο Βουλγαράκη, πρώην Υπουργό, κατά τη διάρκεια της εξέτασής του ως μάρτυρος ενώπιον της Ειδικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής «για τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης κατά πρώην Υπουργών για την ενδεχόμενη τέλεση αδικημάτων, σχετικά με την υπόθεση της Μονής Βατοπεδίου».
87/30.9.2010	Επιστολή του κ. Πέτρου Δούκα, πρώην Υφυπουργού, προς τον Πρόεδρο της Ειδικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής «για τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης κατά πρώην Υπουργών για την ενδεχόμενη τέλεση αδικημάτων, σχετικά με την υπόθεση της Μονής Βατοπεδίου».

88/30.9.2010	Επιστολή, με συνημμένα σε αυτήν στοιχεία, του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος, κ. Γεωργίου Προβόπουλου προς τον Πρόεδρο της Ειδικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής «για τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης κατά πρώην Υπουργών για την ενδεχόμενη τέλεση αδικημάτων, σχετικά με την υπόθεση της Μονής Βατοπεδίου».
89/1.10.2010	Σημείωμα έγγραφων απόψεων του Βουλευτού, κ. Αλέξανδρου Κοντού, πρώην Υπουργού προς την Ειδική Κοινοβουλευτική Επιτροπή «για τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης κατά πρώην Υπουργών για την ενδεχόμενη τέλεση αδικημάτων, σχετικά με την υπόθεση της Μονής Βατοπεδίου».
90/1.10.2010	Επιστολή του κ. Ευάγγελου Μπασιάκου, πρώην Υπουργού, προς τον Πρόεδρο της Ειδικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής «για τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης κατά πρώην Υπουργών για την ενδεχόμενη τέλεση αδικημάτων, σχετικά με την υπόθεση της Μονής Βατοπεδίου».
91/1.10.2010	Έγγραφα και άλλα στοιχεία, τα οποία απεστάλησαν από την Ειδική Ανακρίτρια – Εφέτη, κυρία Ειρήνη Καλού, σε απάντηση στο υπ' αριθμ. 2/14.7.2010 έγγραφο του Προέδρου της Ειδικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής «για τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης κατά πρώην Υπουργών για την ενδεχόμενη τέλεση αδικημάτων, σχετικά με την υπόθεση της Μονής Βατοπεδίου».
92/4.10.2010	Έγγραφο του Γενικού Γραμματέα Φορολογικών και Τελωνειακών Θεμάτων του Υπουργείου Οικονομικών, κ. Δημητρίου Γεωργακόπουλου, με το οποίο διαβιβάζεται στο Γραφείο του Υφυπουργού Οικονομικών, κ. Φίλιππου Σαχινίδη, το υπ' αριθ. 71/30.9.2010 έγγραφο της Ειδικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής «για τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης κατά πρώην Υπουργών για την ενδεχόμενη τέλεση αδικημάτων, σχετικά με την υπόθεση της Μονής Βατοπεδίου».
93/5.10.2010	Επιστολή του κ. Κώστα Λαλιώτη, τέως Υπουργού, προς τον Πρόεδρο της Ειδικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής «για τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης κατά πρώην Υπουργών για την ενδεχόμενη τέλεση αδικημάτων, σχετικά με την υπόθεση της Μονής Βατοπεδίου», με συνημμένη σε αυτήν την από 13 Νοεμβρίου 2008 επιστολή του ίδιου προς τον Πρόεδρο της Βουλής.
94/5.10.2010	Έγγραφα και στοιχεία, τα οποία απεστάλησαν από τον Διευθυντή Εποπτείας Πιστωτικού Συστήματος της Τράπεζας της Ελλάδος, κ. Ιωάννη Γούσιο, σε απάντηση της από 28.9.2010 επιστολής του Προέδρου της Ειδικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής «για τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης κατά πρώην Υπουργών για την ενδεχόμενη τέλεση αδικημάτων, σχετικά με την υπόθεση της Μονής Βατοπεδίου».
95/6.10.2010	Επιστολή, σε τηλεομοιοτυπία, του κ. Δ. Παπανίκα, Καθηγητή της Πολυτεχνικής Σχολής του Πανεπιστημίου Πατρών, προς τον Πρόεδρο της Ειδικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής «για τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης κατά πρώην Υπουργών για την ενδεχόμενη τέλεση αδικημάτων, σχετικά με την υπόθεση της Μονής Βατοπεδίου».
96/6.10.2010	Επίσημη μετάφραση από το Υπουργείο Εξωτερικών δημοσιεύματος ξένου περιοδικού, που κατετέθη στις 15.9.2010 από τον Πρόεδρο της Ειδικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής «για τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης κατά πρώην Υπουργών για την ενδεχόμενη τέλεση αδικημάτων, σχετικά με την υπόθεση της Μονής Βατοπεδίου», κ. Δημήτριο Τσιρώνη.
97/6.10.2010	Έγγραφα και στοιχεία της ποινικής δικογραφίας Α.Β.Μ. Δ2010/2748, τα οποία απεστάλησαν από την Εισαγγελία Πρωτοδικών Θεσσαλονίκης, σε απάντηση του υπ' αριθμ. 66/24.9.2010 εγγράφου του Προέδρου της Ειδικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής «για τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης κατά πρώην Υπουργών για την ενδεχόμενη τέλεση αδικημάτων, σχετικά με την υπόθεση της Μονής Βατοπεδίου».

98/7.10.2010	Επιστολή του κ. Πέτρου Δούκα, πρώην Υφυπουργού, προς τον Πρόεδρο της Ειδικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής «για τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης κατά πρώην Υπουργών για την ενδεχόμενη τέλεση αδικημάτων, σχετικά με την υπόθεση της Μονής Βατοπεδίου».
99/11.10.2010	Επιστολή, με συνημμένα σε αυτήν στοιχεία, του κ. Ιωάννη Σπορίδη – Αντωνιάδη, νομίμου εκπροσώπου της εταιρείας «Rosebud Energie Deutschland GmbH».
100/11.10.2010	Επιστολή του Βουλευτού, κ. Αλέξανδρου Κοντού, πρώην Υπουργού, προς τον Πρόεδρο της Ειδικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής «για τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης κατά πρώην Υπουργών για την ενδεχόμενη τέλεση αδικημάτων, σχετικά με την υπόθεση της Μονής Βατοπεδίου».
101/12.10.2010	Επιστολή, με συνημμένο σε αυτήν έγγραφο, του Διευθυντή Εποπτείας Πιστωτικού Συστήματος της Τράπεζας της Ελλάδος, κ. Ιωάννη Γούσιου, σε απάντηση της από 5.10.2010 επιστολής του Προέδρου της Ειδικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής «για τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης κατά πρώην Υπουργών για την ενδεχόμενη τέλεση αδικημάτων, σχετικά με την υπόθεση της Μονής Βατοπεδίου».
102/12.10.2010	Ένορκες βεβαιώσεις του κ. Δημητρίου Σιδερίδη, Ανθυπαστυνόμου εν αποστρατεία, τις οποίες κατέθεσε στην Ειδική Κοινοβουλευτική Επιτροπή «για τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης κατά πρώην Υπουργών για την ενδεχόμενη τέλεση αδικημάτων, σχετικά με την υπόθεση της Μονής Βατοπεδίου».
103/14.10.2010	Ανακοίνωση Τύπου του κ. Πέτρου Δούκα, πρώην Υφυπουργού, η οποία απεστάλη προς τον Πρόεδρο της Ειδικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής «για τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης κατά πρώην Υπουργών για την ενδεχόμενη τέλεση αδικημάτων, σχετικά με την υπόθεση της Μονής Βατοπεδίου».
104/14.10.2010	Επιστολή του Υπουργού Οικονομικών, κ. Γεωργίου Παπακωνσταντίνου, με την οποία κοινοποιείται η από 13 Οκτωβρίου 2010 εντολή του προς τις Διευθύνσεις Οικονομικής Επιθεώρησης Θεσσαλονίκης και Υπολ. Κεντρικής Μακεδονίας για διενέργεια οικονομικού – διαχειριστικού ελέγχου στην Ιερά Μονή Βατοπεδίου.
105/14.10.2010	Επιστολή του κ. Πέτρου Δούκα, πρώην Υφυπουργού, με συνημμένη σε αυτή ανακοίνωση τύπου, η οποία απεστάλη προς τον Πρόεδρο της Ειδικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής «για τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης κατά πρώην Υπουργών για την ενδεχόμενη τέλεση αδικημάτων, σχετικά με την υπόθεση της Μονής Βατοπεδίου».
106/15.10.2010	Επιστολή του Γραμματέα της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Νέας Δημοκρατίας, κ. Κωνσταντίνου Τασούλα προς τον Πρόεδρο της Ειδικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής «για τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης κατά πρώην Υπουργών για την ενδεχόμενη τέλεση αδικημάτων, σχετικά με την υπόθεση της Μονής Βατοπεδίου».
107/15.10.2010	Επιστολή του Βουλευτού, κ. Αλέξανδρου Κοντού, πρώην Υπουργού, με συνημμένους σε αυτήν πίνακες της Κτηματικής Εταιρείας του Δημοσίου προς τον Πρόεδρο της Ειδικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής «για τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης κατά πρώην Υπουργών για την ενδεχόμενη τέλεση αδικημάτων, σχετικά με την υπόθεση της Μονής Βατοπεδίου».
108/15.10.2010	Επιστολή του Βουλευτού, κ. Αλέξανδρου Κοντού, πρώην Υπουργού, προς τον Πρόεδρο της Ειδικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής «για τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης κατά πρώην Υπουργών για την ενδεχόμενη τέλεση αδικημάτων, σχετικά με την υπόθεση της Μονής Βατοπεδίου», με την οποία κατετέθη μαγνητοσκοπημένο απόσπασμα συνέντευξης του δικηγόρου Ξάνθης, κ. Αθανασίου Ξυνίδη.

109/15.10.2010	Κατάλογος φυσικών προσώπων στα οποία έχει απαγγελθεί κατηγορία, ο οποίος απεστάλη από την Ειδική Ανακρίτρια – Εφέτη, κυρία Ειρήνη Καλού, προς τον Πρόεδρο της Ειδικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής «για τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης κατά πρώην Υπουργών για την ενδεχόμενη τέλεση αδικημάτων, σχετικά με την υπόθεση της Μονής Βατοπεδίου», κατόπιν προφορικού αιτήματός του.
110/18.10.2010	Επιστολή του κ. Πέτρου Δούκα, πρώην Υφυπουργού, προς τον Πρόεδρο της Ειδικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής «για τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης κατά πρώην Υπουργών για την ενδεχόμενη τέλεση αδικημάτων, σχετικά με την υπόθεση της Μονής Βατοπεδίου».
111/18.10.2010	Δημοσίευμα εφημερίδας, το οποίο κατετέθη από τον Βουλευτή, κ. Ευστάθιο Κουτμερίδη, μέλος της Ειδικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής «για τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης κατά πρώην Υπουργών για την ενδεχόμενη τέλεση αδικημάτων, σχετικά με την υπόθεση της Μονής Βατοπεδίου».

Υ. Η Επιτροπή, για να υπάρξει πλήρης διερεύνηση της υπόθεσης, εξέτασε σε δέκα (10), από τις συνολικά είκοσι δύο (22), συνεδριάσεις όλους τους χρήσιμους μάρτυρες – είκοσι τρεις (23) τον αριθμό- που είναι οι ακόλουθοι, κατά τη σειρά της ημερομηνίας εξέτασής τους:

A/A	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ
1.	Γεωργακόπουλος Δημήτριος, Γενικός Γραμματέας Φορολογικών και Τελωνειακών Θεμάτων του Υπουργείου Οικονομικών.	27.7.2010
2.	Γαβριηλίδης Αναστάσιος, Πρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.	27.7.2010
3.	Γκρόζος Στυλιανός, Πρόεδρος της Επιτροπής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας.	27.7.2010
4.	Μουρμούρας Ιωάννης, Πρόεδρος του Σώματος Ορκωτών Εκτιμητών (Σ.Ο.Ε.).	27.7.2010
5.	Προβόπουλος Γεώργιος, Διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος.	31.8.2010
6.	Δρυς Γεώργιος, πρώην Υπουργός.	9/9/2010
7.	Φωτιάδης Απόστολος, πρώην Υπουργός.	9/9/2010
8.	Χειμώνας Διονύσιος, Πάρεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.	9/9/2010
9.	Γεωργακόπουλος Φωκίων, Πρόεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.	14/9/2010
10.	Διονυσόπουλος Ιωάννης, Νομικός Σύμβουλος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.	14/9/2010
11.	Σπυριδάκης Ιωάννης, Καθηγητής του Πανεπιστημίου Αθηνών.	15/9/2010
12.	Πελέκη – Βουλγαράκη Αικατερίνη, Συμβολαιογράφος Αθηνών.	15/9/2010

13.	Παπαγιάννης Ιωάννης, Δημοσιογράφος.	16/9/2010
14.	Ρακιντζής Λέανδρος, Γενικός Επιθεωρητής Δημόσιας Διοίκησης.	16/9/2010
15.	Παπαϊωάννου Ιορδάνης, Επιχειρηματίας	16/9/2010
16.	Καράκωστας Ιωάννης, Καθηγητής του Πανεπιστημίου Αθηνών.	22/9/2010
17.	Μεϊδάνης Παναγιώτης, Εισαγγελέας Πρωτοδικών.	22/9/2010
18.	Κολιοκώστας Γεώργιος, Αντεισαγγελέας Αρείου Πάγου.	22/9/2010
19.	Ντάσκας Ιωάννης, Δημοσιογράφος – Δικηγόρος.	22/9/2010
20.	Βλυσίδης Αντώνιος, Στέλεχος της Τράπεζας της Ελλάδος.	23/9/2010
21.	Γερούλανος Παύλος, Υπουργός Πολιτισμού και Τουρισμού.	29.9.2010
22.	Λιάπης Μιχαήλ, πρώην Υπουργός.	29.9.2010
23.	Βουλγαράκης Γεώργιος, πρώην Υπουργός.	30.9.2010

Επίσης, εκλήθησαν, ως μάρτυρες, η κυρία Σταματούλα Μαντέλη, πρώην Προϊσταμένη της Διεύθυνσης Πολιτικής Γης του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, ο κ. Χριστόδουλος Μπότσιος, Νομικός Σύμβουλος του Κράτους, ο κ. Ιγνάτιος Παυλίδης, Τοπογράφος – μηχανικός της Κτηματικής Εταιρείας του Δημοσίου (Κ.Ε.Δ.), ο κ. Άθως Κοιρανίδης, Επιχειρηματίας, ο κ. Αθανάσιος Πάπιστας, Επιχειρηματίας, ο Αρχιμανδρίτης, κ. Εφραίμ, κατά κόσμον Βασίλειος Κουτσού, ο Μοναχός, κ. Αρσένιος, κατά κόσμον Αντώνιος Φίλος, ο Ιερομόναχος, κ. Ευδόκιμος, κατά κόσμον Ευδόκιος Αδάμ, οι οποίοι δεν εξετάστηκαν ενώπιον της Ειδικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής, αλλά κατέθεσαν σχετικά υπομνήματα ή δηλώσεις.

Κατόπιν αιτήματος δικαστικής συνδρομής, μέσω του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως της Κυπριακής Δημοκρατίας, εκλήθησαν, ως μάρτυρες, οι κ.κ. Σπύρος Χατζηνικολάου και Γεώργιος Τριανταφυλλίδης, Δικηγόροι, κάτοικοι Κύπρου, αλλά, όπως προκύπτει από έγγραφο του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως της Κυπριακής Δημοκρατίας, δεν κατέστη δυνατόν να εντοπιστούν, από πλευράς Αστυνομίας, προκειμένου να επιδοθούν οι κλήσεις.

Τέλος, ο κ. Ευάγγελος Μπασιάκος, πρώην Υπουργός, ο Βουλευτής, κ. Αλέξανδρος Κοντός, πρώην Υπουργός, ο κ. Θεόδωρος Ρουσόπουλος, πρώην Υπουργός και ο κ. Πέτρος Δούκας, πρώην Υφυπουργός κατέθεσαν υπομνήματα.

VI. Μετά από αίτημα της Ειδικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής, η Ολομέλεια της Βουλής, με απόφασή της στις 5 Οκτωβρίου 2010, ενέκρινε την παράταση προθεσμίας λειτουργίας της μέχρι την 15η Οκτωβρίου 2010, προκειμένου να ολοκληρωθεί η εξέταση των μαρτύρων, να αξιολογηθούν τα στοιχεία που είχαν συγκεντρωθεί και να δοθεί στους Εισηγητές των Κομμάτων ο αναγκαίος χρόνος για τη σύνταξη του Πορίσματος της Επιτροπής.

Επίσης, η Ολομέλεια της Βουλής, με απόφασή της στις 15 Οκτωβρίου 2010, ενέκρινε παράταση για την κατάθεση και μόνο του Πορίσματος της Ειδικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής μέχρι την 18η Οκτωβρίου 2010.

VII. Η Ειδική Κοινοβουλευτική Επιτροπή εργάστηκε με εντατικούς ρυθμούς, σε πολλές συνεδριάσεις (σύνολο ωρών 46), για να δυνηθεί να εξετάσει ενδελεχώς όλες τις πτυχές της υπόθεσης αυτής, μέσα στο σχετικά σύντομο διάστημα, που είχε καθορίσει η Ολομέλεια της Βουλής των Ελλήνων.

Οι Βουλευτές, κυρία Ελισσάβετ Βόζεμπεργκ, κ. Νικόλαος – Γεώργιος Δένδιας και κ. Ευριπίδης Στυλιανίδης, κατά τη συνεδρίαση της Ειδικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής στις 31 Αυγούστου 2010, εδήλωσαν ότι αποχωρούν και απέχουν από τις εργασίες της Επιτροπής.

Τέλος, ύστερα από λεπτομερή μελέτη όλων των τεθέντων υπόψη της Επιτροπής στοιχείων, την αξιολόγηση των μαρτυρικών καταθέσεων και όλου του αποδεικτικού υλικού, η Ειδική Κοινοβουλευτική Επιτροπή «για τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης κατά πρώην Υπουργών για την ενδεχόμενη τέλεση αδικημάτων, σχετικά με την υπόθεση της Μονής Βατοπεδίου» κατέληξε στις διαπιστώσεις που ακολουθούν.

ΜΕΡΟΣ Β΄
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ

ΜΕΡΟΣ Β'

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ

Β1. ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΚΟ – Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΩΝ ΑΚΤΗΜΟΝΩΝ

Η Βιστωνίδα είναι λιμνοθάλασσα, που βρίσκεται στη Θράκη, στα όρια των Νομών Ξάνθης και Ροδόπης. Έχει εμβαδόν επιφάνειας 45.000 τ.χ., μήκος 12.450 χλμ. και μέγιστο πλάτος 7.000 χλμ.

Ως λιμνοθάλασσα αναγνωρίζεται και από την Ι.Μ. Βατοπεδίου στην από το 1922 αγωγή της κατά του Ελληνικού Δημοσίου και από την 41/1928 απόφαση της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας. Η υπ' αριθμ. 41/1928 απόφαση του ΣτΕ έκρινε ότι η υποχρέωση, που ανέλαβε το Ελληνικό Δημόσιο με το Ν.Δ. 8/10/4-1924 «δεν είναι η μεταβίβαση της κυριότητάς της παρά του Δημοσίου εις την Ι.Μ. Βατοπεδίου, αλλ' ως επί περιουσίας δημοσίας, αφού οι λιμνοθάλασσες ως τοιαύτη περιουσία θεωρούνται και δεν είναι δεκτικές αστικής κυριότητος και συνεπώς... Δεν μεταγγίζει κυριότητος αστικού δικαίου αλλά διοικητικού δικαίου».

Το Συμβούλιο της Επικρατείας με την υπ' αριθμ. 31/1929 απόφαση της Ολομέλειας προσδιορίζει την κυριότητα του Δημοσίου επί της λίμνης ως κυριότητα «Διοικητικού Δικαίου», θεωρώντας την έτσι «δημόσια περιοχή του κράτους».

Σε συμμόρφωση προς την απόφαση 41/1924 του ΣτΕ και το Ν.Δ. της 8-4/1924 υπογράφεται η σύμβαση με αρ. 2343/4-5-1930 ενώπιον του Συμβολαιογράφου Αθηνών Δ. Ιατρού μετ' αυτού του Ελληνικού Δημοσίου και της Ι.Μ. Βατοπεδίου, οι όροι της οποίας προέβλεπαν παραχώρηση από πλευράς Ελληνικού Δημοσίου μόνο της ιχθυοτροφικής καλλιέργειας, της εκμετάλλευσης και της πώλησης παραγομένων ιχθύων κλπ. και τα υπόλοιπα επί της λιμνοθάλασσας δικαιώματα θα παρέμεναν εις το ακέραιο στο Δημόσιο.

Το ετήσιο μίσθωμα για αυτήν την παραχώρηση είχε συμφωνηθεί ως ίσον με το 10% της ετήσιας παραγωγής. Με την ανωτέρω σύμβαση η Μονή Βατοπεδίου καταβάλλει ως μίσθωμα στο Ελληνικό Δημόσιο κατ' έτος το 60% από τα καθαρά έσοδα της λίμνης, τα οποία θα απομένουν μετά την αφαίρεση των εξόδων και των αποσβέσεων. Επιπλέον, η Μονή όφειλε να τηρεί για την εκμετάλλευση και την εν γένει διαχείριση της λίμνης ιδιαίτερα λογιστικά βιβλία και διπλογραφικό σύστημα.

Και άλλα μεταγενέστερα νομοθετήματα, όπως ο Α.Ν. 1924/51, που κυρώθηκε με το ν.2113/1952 τροποποιεί τον Α.Ν. 16/19-11-1935, το Ν.Δ. 320/1970 «αλιευτικό κώδικα», ο Ν. 1740/1987 «Αξιοποίηση και προστασία ιχθυοτροφών υδάτων κλπ» αναφέρονται στη διαχείριση της λιμνοθάλασσας, που θεωρούν δημόσια περιουσία.

Η κυριότητα της λιμνοθάλασσας έτσι όπως αναγνωρίζεται το 1930 δεν μεταβάλλεται, παραμένει στο Δημόσιο, και η Ι.Μ. έχει δικαίωμα κατοχής και εκμετάλλευσης.

Με το Α.Ν. 16/16-11-1935 προβλέπεται νέος τρόπος ιχθυοτροφικής εκμετάλλευσης της λιμνοθάλασσας με ενοικίαση βάσει πλειοδοτικής δημοπρασίας. Το κατοχικό Ν.Δ. 271/1941 (ΦΕΚ Α 234/14-07-1941), το οποίο αναγνωρίζει δικαιώματα της Ι.Μ. Βατοπεδίου, τίθεται εκτός ισχύος από τα μεταπελευθερωτικά νομοθετήματα (συντακτική πράξη 58/26/27-6-1945), αλλά και το άρθρο 9 του Α.Ν. 476/1945 (ΦΕΚ Α 192/19-07-1945).

Με την υπ' αριθμ. 111/2000 γνωμοδότηση της Ολομέλειας του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους παρέχεται η δυνατότητα παραχώρησης της διαχείρισης της Λίμνης Βιστωνίδας στην Ι.Μ. Βατοπεδίου με νομοθετική ρύθμιση και όχι με απλή απόφαση του Υπουργού Γεωργίας, δεδομένου ότι η συνδέουσα το Ελληνικό Δημόσιο και την Ι.Μ. Βατοπεδίου σύμβαση αποδυναμώθηκε με νομοθετικές ρυθμίσεις και όχι με Υπουργική απόφαση και ως εκ τούτου δεν νοείται Υπουργική Απόφαση να καταργεί ζητές νομοθετικές διατάξεις, και αυτό ανεξάρτητα από το γεγονός ότι η παραχώρηση της εκμετάλλευσης της λιμνοθάλασσας συνιστά παραχώρηση αποκλειστικής χρήσης

κοινοχρήστου.

Με το υπ' αριθμ. 375 και 782/9-3 - 1/21 - 8/3-9-1999 υπόμνημά της η Μονή ζήτησε από το Υπ. Γεωργίας να εκδοθεί απόφαση με την οποία θα αποδίδεται στη Μονή η διαχείριση της Λίμνης Βιστωνίδας. Με το υπ' αριθμ. 259677/10-12-99 έγγραφο το Υπουργείο απάντησε ότι το αίτημα δεν μπορεί να γίνει αποδεκτό, για το λόγο ότι το ιχθυοτροφείο είναι μισθωμένο στον Αλιευτικό Συνεταιρισμό Βιστωνίδος «Ο Άγιος Νικόλαος» με σύμβαση, που διαρκεί μέχρι και το 2010 και ο συνεταιρισμός θα εκμεταλλεύεται το ιχθυοτροφείο για περισσότερο από πενήντα χρόνια.

Σύμφωνα με τα άρθρα 967 και 970 του Α.Κ. προκύπτει ότι οι μεγάλες λίμνες συγκαταλέγονται μεταξύ των κοινοχρήστων πραγμάτων, που επιτρέπεται η χρήση ιδιαίτερων δικαιωμάτων υπό τον όρο ότι δεν αναιρείται η κοινόχρηστη χρήση.

Συνεπώς, για τη Λίμνη Βιστωνίδα, η οποία είναι μία από τις μεγάλες λίμνες της χώρας μας, η χρήση της προορίζεται για την άμεση εξυπηρέτηση του δημοσίου σκοπού και είναι πράγμα εκτός συναλλαγής και έχει εφαρμογή το άρθρο 18 παρ. 2 του Συντάγματος.

Ακόμα και ο εισηγητής των τριών αρνητικών γνωμοδοτήσεων του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου κ. Δέτσης αναγνωρίζει στην εισήγησή του, επί της οποίας εκδόθηκε η υπ' αριθμ. 46/2002 Γνωμοδότηση, για τη μη προβολή δικαιωμάτων του Δημοσίου επί της Λίμνης Βιστωνίδας, ότι η Βιστωνίδα είναι λιμνοθάλασσα και επ' αυτής εφαρμόζεται η διάταξη 18 παρ. 2 του Συντάγματος και τα άρθρα 967 και 968 του Α.Κ.

Επιπλέον, ο υγροβιότοπος της λίμνης Βιστωνίδας προστατεύεται και από τη Διεθνή Συνθήκη Ραμσάρ, την οποία η Ελλάδα έχει υπογράψει και επικυρώσει με το Ν.Δ. 191/74. Επίσης ανήκει στο ΔΙΚΤΥΟ NATURA με τους χάρτες των προστατευόμενων οικοτόπων και υγροβιότοπων της χώρας μας, μαζί με τα προστατευόμενα είδη χλωρίδας και πανίδας σε αυτή.

Ο Ν. 2742/1999 (ΦΕΚ 207/7-10-1999) για τον χωροταξικό σχεδιασμό και την Αειφόρο Ανάπτυξη κατοχυρώνει θεσμικά τόσο τα Περιφερειακά Πλαίσια Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης, όσο και τους φορείς διαχείρισης των προστατευόμενων περιοχών του «ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000» (άρθρα 15,16,17). Σύμφωνα με την επιταγή του Ν. 2742/99 το Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. προώθησε το Ν. 3044/2002 άρθρο 13 (ΦΕΚ 197/25-8-2002) τη σύσταση 25 φορέων διαχείρισης σε αντίστοιχες 25 περιοχές προστασίας οικοσυστημάτων ενταγμένων στο «ΔΙΚΤΥΟ NATURA 2000». Για κάθε προστατευόμενο οικοσύστημα και για τον φορέα Διαχείρισής του επισυνάπτεται ο χάρτης της αναφοράς και της οριοθέτησής του. Μεταξύ αυτών των φορέων είναι και ο φορέας Διαχείρισης του οικοσυστήματος της Λίμνης Βιστωνίδας. Το Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης της Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης (θεσμοθετήθηκε με την Κ.Υ.Α. 29310-ΦΕΚ 1471/9-10-2002) περιλαμβάνει 22 περιοχές προστατευόμενων οικοσυστημάτων. Ως μία από τις 22 περιοχές αναφέρεται και το «Εθνικό Πάρκο Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης», που περιλαμβάνει το Δέλτα του Νέστου, τις Λίμνες Βιστωνίδα και Μητρικού και ένα σύστημα Λιμνοθαλασσών σε ευρεία περιοχή.

Ο Νόμος 2242/94 αναφέρεται στην πολεοδόμηση περιοχών Δεύτερης Κατοικίας και στην προστασία του φυσικού και Δομημένου περιβάλλοντος. Στο άρθρο 3 και στις παραγράφους 15,16, 17 (που συμπληρώνουν και συγκεκριμενοποιούν αντίστοιχα άρθρα του 1387/83 υπάρχουν σαφέστατες διατάξεις, που απαγορεύουν ρητά τη σύνταξη σχετικών συμβολαίων για τη μεταβίβαση ακινήτων, όταν τα μεταβιβαζόμενα ακίνητα βρίσκονται σε Ζώνη Παραλίας, Αιγιαλό, σε Βιότοπο, σε Δημόσιο Κτήμα και σε Αρχαιολογικό Χώρο. Στον συγκεκριμένο νόμο υπάρχουν σαφέστατες διατάξεις, που περιγράφουν τις επιβαλλόμενες ποινές και τα πρόστιμα σε όλους τους υπεύθυνους των ανωτέρω πράξεων.

Αρα, λοιπόν, όλοι οι υγροβιότοποι και τα οικοσυστήματα, μεταξύ αυτών και η Λίμνη Βιστωνίδα, είχαν και έχουν αδιατάρακτο συνεχές και ισχυρό καθεστώς προστασίας.

Εξ όλων αυτών συνάγεται το συμπέρασμα ότι η λίμνη αυτή ανέκαθεν ανήκε στο Δημόσιο.

Συνεπώς, οποιεσδήποτε άλλες διοικητικές πράξεις με τις οποίες αμφισβητείτο το ιδιοκτησιακό καθεστώς της λίμνης προσκρούουν στην παραπάνω νομολογία.

Στις 21-1-2003 η Ι.Μ. Βατοπεδίου καταθέτει Αγωγή κατά του Ελληνικού Δημοσίου (Πολυμελές Πρωτοδικείο Ροδόπης) με αίτημα την αναγνώριση κυριότητας της Μονής σε έκταση, που περιικλείει τη Λίμνη Βιστωνίδα και περιλαμβάνει και τις νησίδες, όπου βρίσκεται και ο Ιερός Ναός Αγίου Νικολάου και Παναγίας Παντανάσσης.

Επισυνάπτεται σχετική αγωγή

Η απόφαση της παραπάνω αγωγής εκδόθηκε το 2008 (87/2008). Με την υπ' αριθμ. 47/17-6-2004 συνεδρίαση του Β' Τμήματος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους διατυπώνεται γνωμοδότηση κατά πλειοψηφία (μειοψηφούντος του Νομικού Συμβούλου Παναγιώτη Κιούση) υπέρ της αποδοχής από το Ελληνικό Δημόσιο του σχετικού αιτήματος της Μονής συναίνεσης και σύμπραξης στην κατάθεση από κοινού δηλώσεως περί μη εκδόσεως απόφασης της από 15-1-2003 και με αύξοντα αριθμό 141/2Π12/21-1-2003 αγωγής, η οποία συζητήθηκε στο Πολυμελές Πρωτοδικείο Ροδόπης κατά τη δικάσιμο της 5-11-2003.

Ο μειοψηφών Νομικός Σύμβουλος διατύπωσε την άποψη ότι δεν χωρεί έγκυρα παραίτηση της συζητήσεως, όταν αναμένεται η έκδοση δικαστικής αποφάσεως.

Το υπ' αριθμ. 3058/17-6-2004 πρακτικό του Ν.Σ.Κ. εγκρίθηκε την 22-6-2004 από τον Υφυπουργό Οικονομίας και Οικονομικών Πέτρο Δούκα και διαβιβάστηκε με courier στο Δικαστικό Γραφείο Κομοτηνής με την υπ' αριθμ. πρωτ. 51927/327104/26-4-2004 έγγραφη εντολή του Ν.Σ.Κ. με αποτέλεσμα την αναβολή της δίκης και την μη έκδοση απόφασης.

Επισυνάπτεται: πρακτικό Ν.Σ.Κ. 3058

Διαβιβαστικό Ν.Σ.Κ. υπ' αριθμ. 51927/327104

Η παραπάνω ενέργεια συνιστά βλάβη των συμφερόντων του Ελληνικού Δημοσίου διότι με την παραίτησή του, αυτά έμειναν απροστάτευτα. Επιπλέον, ο Υφυπουργός Οικονομικών συνυπέγραψε την Κ.Υ.Α. με τη με αριθμ. 16651-26.7.2006 με τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης Ευάγγελο Μπασιάκο για την ανάθεση στην Κτηματική Εταιρία του Δημοσίου της διαδικασίας ανταλλαγής της Λίμνης Βιστωνίδας και των παραλίμνιων εκτάσεων αυτής με διαθέσιμα ακίνητα του Δημοσίου.

Ο συμβιβασμός της παραίτησης εκ μέρους του δημοσίου από την έκδοση απόφασης του Δικαστηρίου δικαιολογείται από τους εμπλεκόμενους Υπουργούς, ότι ο λόγος, που προέβησαν στην ανωτέρω ενέργεια ήταν η εξασφάλιση και προστασία των ακτημόνων της περιοχής.

Σύμφωνα όμως με το άρθρο 242 του Αγροτικού Κώδικα, εάν σε μία διανομή συμπεριληφθούν τυχαίως ξένα μη ιδιοκτησίας δημοσίου ακίνητα, θεωρούνται ως απαλλοτριωθέντα λόγω δημόσιας ωφέλειας και το μόνο δικαίωμα, το οποίο έχει ο ιδιοκτήτης, ο κύριος του ακινήτου, είναι όχι να διεκδικήσει τα ακίνητα, αλλά να διεκδικήσει αποζημίωση. Κι αυτό εντός πενταετίας από τις κυρώσεις του πίνακα της οριστικής διανομής, η οποία κύρωση έγινε το 1950. Άρα και το πιθανό δικαίωμα της αποζημίωσης της Μονής, εάν είχε κυριότητα επ' αυτών των εκτάσεων που παραχωρήθηκαν μέσα από τη διαδικασία της αποκατάστασης των ακτημόνων και που κυρώθηκε πριν πενήντα χρόνια, είχε παραγραφεί. Σε κάθε περίπτωση δεν χρειαζόταν αυτή η διαδικασία διότι, ακόμα και αν από παραδρομή συμπεριλήφθηκαν μέσα στην απόφαση, είναι άνευ νομικής σημασίας.

Η παραχώρηση είναι πρωτότυπος τρόπος κτήσης της κυριότητας, παραγράφονται οποιεσδήποτε υποθήκες, προσημειώσεις, διεκδικήσεις από την κύρωση του πίνακα διανομής. Ο τίτλος είναι ισχυρότατος έστω κι αν αποδείξει ο άλλος ότι όντως ήταν κύριος. Συνεπώς, τα δικαιώματα των ακτημόνων δεν κινδύνευαν, διότι είχαν πάρει τίτλους εδώ και πενήντα χρόνια. Η παραχώρηση των εκτάσεων στους ακτήμονες έγινε προ πεντηκονταετίας, άρα δεν επιδεχόταν αμφισβήτηση, ακόμη και αν συμπεριλαμβάνονταν στην απόφαση της Γνωμοδοτικής Επιτροπής. Η Μονή δεν μπορούσε να τα διεκδικήσει, διότι οι ακτήμονες είχαν πρωτότυπο τίτλο πρωτότυπης κτήσης κυριότητας.

Η μόνη διεκδίκηση, που θα μπορούσε να προβάλει η Μονή ήταν να διεκδικήσει, εντός πενταετίας από την κύρωση, χρηματικό αντάλλαγμα.

Η Λίμνη Βιστωνίδα αποτέλεσε τη βάση πάνω στην οποία θεμελιώθηκε το ιδιοκτησιακό καθεστώς της Μονής, προκειμένου να προχωρήσει στις ανταλλαγές.

B2. ΠΑΡΑΝΟΜΕΣ ΑΝΤΑΛΛΑΓΕΣ

Λήψη της απόφασης για την ανταλλαγή της Βιστωνίδας και των παραλιμνίων εκτάσεων

Ο πυρήνας του σκανδάλου της Μονής Βατοπεδίου εντοπίζεται στις ανταλλαγές ακινήτων του Δημοσίου με τη λίμνη Βιστωνίδα και τις παραλίμνιες εκτάσεις.

Οι ανταλλαγές αυτές έγιναν σε βάρος του δημοσίου συμφέροντος και είναι παράνομες για τους παρακάτω λόγους:

1) Για να γίνουν ανταλλαγές πρέπει να υπάρχει **νόμιμος τίτλος**, δηλαδή δικαστική απόφαση ή συμβολαιογραφική πράξη, συνοδευόμενος από το πιστοποιητικό μεταγραφής του αρμόδιου υποθηκοφυλακείου.

Η διαδικασία των ανταλλαγών της λίμνης Βιστωνίδας και των παραλιμνίων εκτάσεων με οικοπέδα του ελληνικού δημοσίου έγινε **χωρίς να υπάρχουν νόμιμοι τίτλοι της Μονής Βατοπεδίου** για τη λίμνη, η οποία, όπως αναλυτικά έχει ειπωθεί και έχει αναγνωρισθεί με τη με αρ. 87/2008 απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ξάνθης, ανήκει στο Ελληνικό Δημόσιο (κοινόχρηστη, εκτός συναλλαγής, συνθήκη Ραμσάρ).

Αντιθέτως, οι ανταλλαγές των παραλιμνίων εκτάσεων καταρχάς στηρίχθηκαν στη με αρ. 3822/2005 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης κ. Μπασιάκου που έκανε δεκτή την με αρ.15/2004 Γνωμοδότηση του Δ' Τμήματος του Ν.Σ.Κ. με την οποία γνωμάτευσε θετικά περί της δήθεν μη ύπαρξης κωλύματος για την έκδοση Υπουργικής απόφασης σχετικά με την ανταλλαγή παραλιμνίων εκτάσεων με άλλες ιδιοκτησίες του Δημοσίου εκτός των Νομών Ξάνθης και Ροδόπης.

Αξίζει να σημειωθεί ότι η με αρ.15/2004 γνωμοδότηση του Ν.Σ.Κ. έρχεται σε πλήρη αντίθεση με τη με αρ.111/2000 γνωμοδότηση της Ολομέλειας του Ν.Σ.Κ. σύμφωνα με την οποία οι λιμνοθάλασσες ανήκουν **στο Δημόσιο** και παρέχεται η δυνατότητα παραχώρησης **της διαχείρισης** της λίμνης Βιστωνίδας στη Μονή **με νομοθετική ρύθμιση** και όχι με απλή απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης.

Η με αρ. 3822/2005 Υπουργική Απόφαση του κ. Μπασιάκου ούτε δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ ούτε επισυνάφθηκε, ως όφειλε, στα συμβόλαια ανταλλαγών, που ακολούθησαν.

Με αυτήν την απόφαση οι ανταλλαγές των παραλιμνίων εκτάσεων ανατέθηκαν στην Κ.Ε.Δ.

Οι παραπάνω ανταλλαγές των παραλιμνίων εκτάσεων αποφασίστηκαν **ανεξάρτητα** από τη διαδικασία ανταλλαγής της λίμνης Βιστωνίδας από το Υπουργείο Οικονομικών.

Στη συνέχεια και προκειμένου να ανταλλαγεί η ίδια η λίμνη – **δηλαδή χιλιοστά του νερού της**- και οι όχθες της λιμνοθάλασσας εκδόθηκε η με αρ. 16651/26.07.2006 Κ.Υ.Α. του Υφυπουργού Οικονομικών κ. Δούκα και του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης κ. Μπασιάκου. Είναι αξιοσημείωτο ότι για την ανταλλαγή της λίμνης Βιστωνίδας **δεν υπήρξε σχετική γνωμοδότηση** προς τον Υπουργό Οικονομικών, καθώς η υπ' αριθμ. 15/2004 γνωμοδότηση του Ν.Σ.Κ. σε καμιά περίπτωση δεν επέτρεψε την ανταλλαγή της λίμνης, δηλαδή χιλιοστά του νερού της λίμνης με δημόσια ακίνητα.

2) Ενδεικτικό όχι μόνο της πλημμέλειας με την οποία διενεργήθηκαν οι ανταλλαγές, αλλά των τραγικών και εγκληματικών αμελειών στο στάδιο των ανταλλαγών είναι και το γεγονός ότι δεν τηρήθηκαν οι οδηγίες του Τμήματος Εκποιήσεων της Κ.Ε.Δ. που θα έπρεπε να εφαρμοστούν και στις ανταλλαγές. Σύμφωνα με αυτές για κάθε ανταλλαγή απαιτείται να τηρείται μία σειρά δικαιολογητικών εγγράφων – που κατανέμονται σε 16 κατηγορίες- **για τη βεβαίωση πραγματικών καταστάσεων, που αποτελούν προϋποθέσεις μιας νόμιμης εκποίησης, προϋποθέσεων που δεν συντρέχουν στις επίμαχες ανταλλαγές.** Πιο συγκεκριμένα από τις 16 κατηγορίες εγγράφων, που απαιτούνταν, το Ελληνικό Δημόσιο δια της Κ.Ε.Δ., παρέλειψε τις εξής 7, όπως άλλωστε αναφέρθηκε

και στο προηγούμενο πόρισμα:

1.Φωτοτυπία του υπάρχοντος τίτλου του ακινήτου.

2.Πιστοποιητικά του Υποθηκοφυλακείου, συμπεριλαμβανομένου και πιστοποιητικού μη διεκδικήσεων.

3.Πιστοποιητικό Δήμου ή Κοινότητας, με το οποίο θα βεβαιώνεται η υποβολή δήλωσης ιδιοκτησίας του Ελληνικού Δημοσίου, εάν το ακίνητο εντάχθηκε στο σχέδιο πόλεως μετά το 1983.

4.Βεβαίωση τη Δ.Ο.Υ ότι το ακίνητο δεν κατέχεται αυθαίρετα, ότι δεν υπάρχουν αιτήσεις εξαγοράς και ότι δεν είναι απαραίτητο για την κάλυψη στεγαστικών αναγκών του Δημοσίου.

5.Βεβαίωση της Πολεοδομίας ότι το ακίνητο δεν είναι απαραίτητο για την κάλυψη των λειτουργικών αναγκών της περιοχής, ότι η χρήση του ακινήτου καθορίστηκε ή όχι με απόφαση του Νομάρχη. Ιδίως για εκτάσεις εκτός σχεδίου πόλεως απαιτείται απόφαση προσδιορισμού της χρήσης του ακινήτου από τον αρμόδιο Νομάρχη (αρ.446 παρ.2 ΚΠολεοδΝομοθεσίας).

6. Βεβαίωση του Δασαρχείου ότι το ακίνητο δεν είναι δασικό για τα ακίνητα στα οποία η αυτοψία της Υπηρεσίας Α3/Κ.Ε.Δ. ή των Περιφερειακών Κλιμακίων – που γίνεται για τη σύνταξη της Έκθεσης Εκτίμησης & Καταμέτρησης – παρέχει υπόνοιες δάσους σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.998/1979.

7.Έγγραφο οποιασδήποτε Υπηρεσίας της Κ.Ε.Δ. ή άλλης Υπηρεσίας, που προκαλεί νομικό προβληματισμό, λ.χ. δασαρχείο, αρχαιολογική υπηρεσία κλπ.

Είναι προφανές ότι εάν είχαν τηρηθεί απαρέγκλιτα οι παραπάνω διατυπώσεις σχετικά με τα απαιτούμενα έγγραφα, οι ανταλλαγές χωρίς νόμιμους τίτλους, **οι ανταλλαγές κοινόχρηστων, δασικών ή αρχαιολογικών εκτάσεων θα είχαν αποτραπεί.**

Αξίζει, επίσης, να σημειωθεί ότι το Δημόσιο συμμετέχει στις ανταλλαγές σαν να μην ενδιαφέρεται για την περιουσία την οποία ανταλλάσσει. Πιο συγκεκριμένα: Τα τοπογραφικά δεν συντάσσονται από τον τοπογράφο του Δημοσίου αλλά από τον τοπογράφο της Μονής Βατοπεδίου. Τα συμβόλαια συντάσσονται από το δικηγορικό γραφείο της Μονής Βατοπεδίου και συγκεκριμένα από την κυρία Αικατερίνη Πελέκη-Βουλγαράκη, η οποία αρκείται στις φωτοτυπίες των χρυσόβουλων ως τίτλων και δεν ζητεί πιστοποιητικά μεταγραφών.

Επιπλέον, σε όλα τα συμβόλαια της κυρίας Αικατερίνης Πελέκη-Βουλγαράκη, οι αντισυμβαλλόμενοι Ελληνικό Δημόσιο μέσω Κ.Ε.Δ. και η Μονή Βατοπεδίου μεταβιβάζουν διαφορετικά χαρακτηρισμένη έκταση από την πραγματική, όπως η περίπτωση της Ουρανούπολης, όπου με το με αρ.2823/22.05.07 συμβόλαιο το Σ.Ο.Ε. εκτιμά την Ουρανούπολη ως δασική έκταση, ενώ αυτή μεταβιβάζεται ως άρτια και οικοδομήσιμη και επιπρόσθετα δεν ζητεί τη γνώμη της αρμόδιας αρχαιολογικής υπηρεσίας για την προστασία των μνημείων, που βρίσκονται στον μεταβιβαζόμενο χώρο, καθώς η περιοχή με την Υπουργική απόφαση του 1965 είχε χαρακτηριστεί ως αρχαιολογικού ενδιαφέροντος.

B3. ΖΗΜΙΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

I. Που έγκειται η ζημία:

Η ζημία του Δημοσίου από τις ενέργειες της Διοίκησης που αποτελούν αντικείμενο της παρούσας Επιτροπής Προκαταρκτικής Εξέτασης έγκειται στον δια των ανταλλαγών αποχωρισμό του Δημοσίου από ακίνητη περιουσία του και αναλύεται σε δύο φάσεις:

I/A. Στην αυθαίρετη και παράνομη υπαγωγή της Λιμνοθάλασσας Βιστωνίδας και των παραλιμνίων αυτής εκτάσεων στη διαδικασία των ανταλλαγών ως δήθεν περιουσίας της IMB που δήθεν «επέστρεφε» δια των ανταλλαγών στο Ελληνικό Δημόσιο, παρά το ΓΕΓΟΝΟΣ ότι το τόσο η Βιστωνίδα, όσο και οι παραλίμνιες εκτάσεις της αποτελούν σταθερά και αδιάκοπα περιουσία του Ελληνικού Δημοσίου.

I/A1. Ως προς τη Λιμνοθάλασσα Βιστωνίδα:

Η Λιμνοθάλασσα Βιστωνίδα αποτελεί τον τέταρτο σε μέγεθος λιμναίο σχηματισμό της χώρας, με εμβαδόν επιφάνειας 45.030 τμ.

Εκ του γεγονότος αυτού και είτε θεωρηθεί λιμνοθάλασσα, σύμφωνα και με την υπ'αριθμ. 111/2000 Γνωμοδότηση της Ολομέλειας του Ν.Σ.Κ., είτε θεωρηθεί λίμνη αποτελεί σύμφωνα με τις παρακάτω αναφερόμενες διατάξεις του Συντάγματος και του Αστικού Κώδικα, πράγμα εκτός συναλλαγής, ως πράγμα κοινόχρηστο. Εκ της φύσεως της αυτής, λοιπόν, η Βιστωνίδα ανήκει στο Δημόσιο, ΔΕΝ μπορεί νομίμως να γίνει αντικείμενο οποιασδήποτε συναλλαγής (μεταβίβασης, ανταλλαγής, κλπ) και μόνο δια της ψηφίσεως νόμου θα μπορούσε να ρυθμιστεί οποιοδήποτε ζήτημα αφορά στην κυριότητά της.

Αρ. 18 παρ. 2 Συντάγματος: «Δια νόμου ρυθμίζοντα ρυθμίζονται τα της ιδιοκτησίας, εκμεταλλεύσεως και διαχειρίσεως των λιμνοθαλασσών και των μεγάλων λιμνών, ως και τα της εν γένει διαθέσεως των εξ αποξηράνσεως τούτων προκυπτουσών εκτάσεων».

Αρ. 966 - **Πράγματα εκτός συναλλαγής:** Πράγματα εκτός συναλλαγής είναι τα κοινά σε όλους, τα κοινόχρηστα και τα προορισμένα για την εξυπηρέτηση δημοσίων, δημοτικών, κοινοτικών ή θρησκευτικών σκοπών.

Άρθρο 967 – **Κοινόχρηστα:** Πράγματα κοινής χρήσης είναι ιδίως τα νερά με ελεύθερη και αέναη ροή, οι δρόμοι, οι πλατείες, οι γιαλοί, τα λιμάνια και οι όρμοι, οι όχθες πλεύσιμων ποταμών, οι μεγάλες λίμνες και οι όχθες τους.

Άρθρο 968 - **Κυριότητα σε κοινόχρηστα:** Τα κοινόχρηστα πράγματα, εφόσον δεν ανήκουν σε δήμο ή κοινότητα, ή ο νόμος δεν ορίζει διαφορετικά, ανήκουν στο δημόσιο.

Η παραχώρηση από πλευράς Ελληνικού Δημοσίου ΜΟΝΟ της ιχθυοτροφικής καλλιέργειας και της εκμετάλλευσης των παραγόμενων ιχθών επί της Βιστωνίδας έναντι αμοιβής του Δημοσίου με την υπ' αριθμ. 2343/1930 σύμβαση μεταξύ Ελληνικού Δημοσίου και IMB είναι νομικά ανεκτή βάσει του αρ. 970 ΑΚ, χωρίς να αναιρείται η κοινή χρήση και ο δημόσιος χαρακτήρας της Βιστωνίδας.

Άρθρο 970: Σε κοινόχρηστα πράγματα μπορούν να αποκτηθούν με παραχώρηση της αρχής κατά τους όρους του νόμου ιδιαίτερα ιδιωτικά δικαιώματα, εφόσον με τα δικαιώματα αυτά εξυπηρετείται ή δεν αναιρείται η κοινή χρήση.

Καθίσταται, συνεπώς, αναντίρρητο ότι ως προς το ιδιοκτησιακό της Βιστωνίδας, γνωμοδοτήσεις οποιουδήποτε οργάνου, Υπουργικές Αποφάσεις, πρωτόκολλα παραδosis παραλαβής και οποιαδήποτε άλλη πράξη, πλην νόμου που ψηφίζεται στη Βουλή, ΑΔΥΝΑΤΟΥΝ να επιφέρουν οποιαδήποτε μεταβολή στον κοινόχρηστο χαρακτήρα της και το γεγονός ότι η κυριότητά της ανήκει αποκλειστικά στο Δημόσιο.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ: Με τη διαδικασία των ανταλλαγών, στο βαθμό που αφορά στη Βιστωνίδα, το Ελληνικό Δημόσιο «εκχώρησε» ακίνητα ιδιοκτησίας του με μηδενικό αντίτιμο, καθώς η Βιστωνίδα, που δόθηκε «απέκτησε», του ανήκε ήδη.

I/A2. Ως προς τις παραλίμνιες εκτάσεις:

Η IMB, στερούμενη νόμιμου τίτλου ιδιοκτησίας για τις παραλίμνιες εκτάσεις, επεδίωξε με την από 21/1/2003 κατάθεση σχετικής αγωγής στο Πολυμελές Πρωτοδικείο Ροδόπης την έκδοση αναγνωριστικής δικαστικής απόφασης, που θα λειτουργούσε ως τίτλος ιδιοκτησίας για τις εκτάσεις αυτές. Η IMB επιχείρησε να στηρίξει την κυριότητά της στην ύπαρξη χρυσόβουλων και σε διακατοχικές πράξεις της στις εκτάσεις αυτές, τις οποίες όμως όφειλε με στοιχεία να αποδείξει στο Δικαστήριο.

Η αγωγή αυτή εκδικάστηκε στις 21/5/2003, με το Ελληνικό Δημόσιο να υπερασπίζεται την κυριότητά του στις παραλίμνιες εκτάσεις. Η σχετική απόφαση ελήφθη την 21/4/2004 και απέρριψε το αναγνωριστικό αίτημα της IMB, αλλά η απόφαση δημοσιεύθηκε πλέον των 4 χρόνων αργότερα, την 6/11/2008, λόγω της μεσολάβησης της παραίτησης του Ελληνικού Δημοσίου από την έκδοση απόφασης με απόφαση του τότε Υφυπουργού Οικονομίας και Οικονομικών κ. Δούκα.

Σύμφωνα με τη δικαστική αυτή απόφαση υπ' αριθμ. 87/2008

- ως προς την απαιτούμενη εκ του νόμου απόδειξη διακατοχικών πράξεων εκ μέρους της IMB, το αρμόδιο Δικαστήριο έκρινε ότι «Επί της ουσίας η ενάγουσα ουδεμία πράξη νομής επικαλείται και αποδεικνύει στις παραλίμνιες εκτάσεις που την εποχή εκείνη δεν υποστήριζαν εδαφικά την εκμετάλλευση των ιχθυοτροφείων που βρίσκονταν κοντά στη νησίδα της Άντα Μπουρού.»

- ως προς το ιδιοκτησιακό, το αρμόδιο Δικαστήριο έκρινε ότι «η ενάγουσα ΔΕΝ αποδεικνύει την κυριότητά της επί των παραλιμνίων εκτάσεων, ..., η δε με αριθμ. 17/18-7-2002 Γνωμοδότηση του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων και Ανταλλάξιμης Περιουσίας υπέρ της μη προβολής δικαιωμάτων κυριότητας του Ελληνικού Δημοσίου επί των παραλιμνίων εκτάσεων, καθώς και η με αριθμ. 1064-538/5928/A0010/5-8-2002 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών με την οποία απεδέχθη την ως άνω γνωμοδότηση ΔΕΝ ασκούν επιρροή στην παρούσα δίκη, δεδομένης μάλιστα της αμφισβήτησης της κυριότητας της ενάγουσας επί των παραλιμνίων εκτάσεων και της προβολής δικαιώματος ίδιας κυριότητας που προέβαλε το Ελληνικό Δημόσιο κατά τη συζήτηση της υπόθεσης, καθόσον οι ως άνω πράξεις της Διοίκησης δεν απονέμουν κυριότητα στην ενάγουσα, αφού δεν προβαίνουν σε δικαστική διάγνωση του αμφισβητούμενου δικαιώματος κυριότητάς της επί των παραλιμνίων εκτάσεων.»

Καθίσταται, συνεπώς, προφανές ότι ως προς το ιδιοκτησιακό των παραλιμνίων εκτάσεων, παλαιότερη Υπουργική Απόφαση, που αποδεχόταν τη γνωμοδότηση του ΓΣΔΚΑΠ «περί μη προβολής δικαιωμάτων του Δημοσίου» ΔΕΝ είχε καμία έννομη επιρροή και ΔΕΝ επέφερε καμία μεταβολή στο γεγονός ότι η κυριότητά των παραλιμνίων ανήκει αποκλειστικά στο Ελληνικό Δημόσιο, το οποίο επιτυχώς προέβαλλε ακριβώς αυτό το δικαίωμα της κυριότητάς του στη σχετική δίκη.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ: Με τη διαδικασία των ανταλλαγών, στο βαθμό που αφορά στις παραλίμνιες εκτάσεις, το Ελληνικό Δημόσιο «εκχώρησε» άλλα ακίνητα ιδιοκτησίας του με μηδενικό αντίτιμο, καθώς οι παραλίμνιες εκτάσεις, που δόθηκαν «απέκτησε», του ανήκαν ήδη.

Και είναι, επίσης, προφανές ότι, εάν δεν μεσολαβούσε η από 22/6/2004 απόφαση του τότε Υφυπουργού κ. Δούκα, που οδήγησε στη μη έκδοση της ήδη συζητηθείσας και ειλημμένης δικαστικής απόφασης, που αναγνώριζε το ήδη υφιστάμενο δικαίωμα κυριό-

τητας του Ελληνικού Δημοσίου, ΔΕΝ θα είχαν πραγματοποιηθεί οι ζημιολογίες για το Ελληνικό Δημόσιο ανταλλαγές και θα εξέλιπε ακόμα και αυτός ο προσχηματικός ισχυρισμός της τότε Κυβέρνησης Καραμανλή περί δήθεν διακινδύνευσης των δικαιωμάτων των ακτημόνων.

ΣΥΝΟΨΙΖΟΝΤΑΣ, το γεγονός ότι η κυριότητα του Δημοσίου στη Βιστωνίδα και τις παραλίμνιες αυτής εκτάσεις συνεπάγεται ότι οι ανταλλαγές επέφεραν αυτονόητη ζημία εις βάρος του Ελληνικού Δημοσίου, χωρίς να συνυπολογιστεί η επιπλέον ζημία που προκύπτει από τις ανακριβείς εκτιμήσεις, το παραδέχεται και ο κατηγορούμενος Γέροντας Εφραίμ στο από 27 Ιουλίου 2010 Υπόμνημά του:

«Σε περίπτωση που κριθεί ότι οι ανταλλαγές είναι άκυρες, διότι η Ιερά Μονή Βατοπεδίου δεν είναι κυρία, νομέας και κάτοχος της Λίμνης Βιστωνίδας – Νταϊλιάνη και των παραλίμνιων αυτής εκτάσεων (γεγονός που ρητά αρνούμεθα) τότε η ζημία του Ελληνικού Δημοσίου είναι αυτονόητη και δεν χρήζει καν προσδιορισμό αυτής»

ΙΒ. Στον συνδυασμό υπερεκτιμήσεων και υποεκτιμήσεων της αξίας των ακινήτων που περιλήφθησαν στις ανταλλαγές, με αποτέλεσμα το Δημόσιο να «υποεκτιμά» τα ακίνητα, που δίδει προς ανταλλαγή και να «υπερεκτιμά» την Λίμνη και τις παραλίμνιες, που αν και ήδη του ανήκαν, εμφανίζεται να λαμβάνει από τις ανταλλαγές:

Όπως έχει εκτενώς αναλυθεί στο από 8/6/2010 πόρισμα της προηγηθείσας Εξεταστικής Επιτροπής για το ίδιο θέμα (σελ. 45 έως 58),

Ι/Β1. Υπερεκτιμήθηκε η αξία της Βιστωνίδας και των παραλίμνιων αυτής εκτάσεων, και συγκεκριμένα:

- Ενώ η πραγματική αξία της Βιστωνίδας δεν υπερβαίνει τα 3.700.000 ευρώ και της λίμνης Νταϊλιάνη τα 270.000 ευρώ, η αξία που ελήφθη υπόψη στις ανταλλαγές ήταν 10πλάσια: Η μεν αξία της Βιστωνίδας προσδιορίστηκε στα 37.000.000 ευρώ και της λίμνης Νταϊλιάνη στα 2.700.000 ευρώ, βάσει της αποτίμησης Σ.Ο.Ε., που αν και δεν ήταν δεσμευτική, την αποδέχθηκαν με ευθύνη του οι τότε αρμόδιες πολιτικές ηγεσίες των Υπουργείων Οικονομίας και Αγροτικής Ανάπτυξης.
- Οι παραλίμνιες εκτάσεις εκτιμήθηκαν από το ΣΟΕ και έγιναν αποδεκτές από την Κ.Ε.Δ. στα 628 ευρώ ανά στρέμμα, όταν ακόμα και η ίδια η Ι.Μ.Β. στην αναγνωριστική αγωγή της το 2003 ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ροδόπης αποτιμούσε την αξία αυτή όχι περισσότερο από 250 ευρώ ανά στρέμμα.

Σημειωτέον, ότι το Ελληνικό Δημόσιο, δια της ΚΕΔ, σύνηψε συμβόλαια αποδεχόμενο τις εκτιμήσεις αυτές, ενώ όφειλε, τουλάχιστον, να τις θεωρήσει ως οροφή προς τα πάνω για διαπραγμάτευση με την ΙΜΒ.

Ι/Β2. Ταυτόχρονα υποεκτιμήθηκε η αξία των οικοπέδων που προσφέρθηκαν ως αντίτιμο για να «επιστραφεί» στο Δημόσιο η ήδη ανήκουσα σε αυτό Βιστωνίδα και οι επίσης ανήκουσες σε αυτό παραλίμνιες εκτάσεις της, κατά τη διαδικασία των ανταλλαγών και συγκεκριμένα:

- Όπως προέκυψε από μαρτυρικές καταθέσεις οι ορκωτοί εκτιμητές στο σύνολό τους δεν γνώριζαν την πραγματική αιτία της εκτίμησης – Αυτό είχε ως συνέπεια οι εκτιμήσεις να γίνουν με κριτήρια άλλοτε βέλτιστης και άλλοτε χαμηλότερης τιμής σαν να μην επρόκειτο να ενταχθούν σε μία κοινή διαδικασία ανταλλαγών, που θα επέβαλλε κοινά κριτήρια.

- Σε κάθε περίπτωση οι ανταλλαγές έγιναν βάσει των εκτιμήσεων του Σ.Ο.Ε., οι οποίες σε πολλές περιπτώσεις υπολείπονταν των αντικειμενικών αξιών παρά τη ρητή διάταξη του αρ. 15 παρ. 3 ν. 820/1978, που επιβάλλει στο Σ.Ο.Ε. κατά τις εκτιμήσεις του να λαμβάνει υπόψη τα φορολογικά στοιχεία [Άρθρο 13 «3. Κατά την διενέργειαν της εκτιμήσεως του αντικειμένου της φορολογίας ο ορκωτός εκτιμητής λαμβάνει υπ' όψιν του τας ειδικάς δι' εκάστην περίπτωση διατάξεις φορολογικής νομοθεσίας, αι οποίαι προβλέπουν τα του τρόπου προσδιορισμού της αγοραίας αξίας του υπό εκτίμησιν αντικειμένου και ορίζουν τα στοιχεία τα οποία πρέπει να ληφθούν υπ' όψιν προς τούτο»] Και, όπως κατάθεσε ο Γενικός Επιθεωρητής Δημόσιας Διοίκησης κ. Λ. Ρακιντζής στις 12/10/2010 στην παρούσα Επιτροπή, η αντικειμενική αξία αποτελεί σαφώς φορολογικό στοιχείο με το οποίο οφείλουν, βάσει του παραπάνω νόμου, να συμμορφώνονται οι εκτιμήσεις του Σ.Ο.Ε.

MARTYΣ (Λεάνδρος Ρακιντζής): Το Σ.Ο.Ε. σαφώς δεν έκανε καλή δουλειά. Δεν λειτούργησε τουλάχιστον με τα δεδομένα, που έχουμε. Υπάρχει βασική διάταξη ότι, όταν υπάρχουν στοιχεία, το Σ.Ο.Ε. δεν μπορεί να κάνει εκτίμηση, όπως τη θέλει, αλλά, τουλάχιστον, πρέπει να περιοριστεί στην αντικειμενική αξία. Δεν μπορεί, λοιπόν, το Σ.Ο.Ε. να καθορίζει την αξία ενός ακινήτου κάτω της αντικειμενικής. Πολλές φορές, όμως, το Σ.Ο.Ε. εξετίμησε κάτω της αντικειμενικής. Από το νόμο δεν έχει τέτοιο δικαίωμα

Προς αποσαφήνιση όσων έχουν διατυπωθεί τον τελευταίο καιρό στο δημόσιο διάλογο σε σχέση με την έκθεση ελέγχου της εταιρείας American Appraisal, που είχε παραγγείλει επ' αμοιβή το Σ.Ο.Ε. και δεν αποτελεί σε καμία περίπτωση διακριτή εκτίμηση των ανταλλαγέντων ακινήτων, πρέπει να σημειωθεί ότι η παραπάνω συγκεκριμένη διάταξη, καθόλα ισχύουσα στο Ελληνικό Δίκαιο και δεσμεύουσα το Σ.Ο.Ε., δεν έχει ληφθεί υπόψη από τον εν λόγω αμερικανικό οίκο.

- Οι εκτιμήσεις γίνονται με αναφορά σε ποιοτικά χαρακτηριστικά των ακινήτων, που συνεπάγονταν χαμηλή αξία (λ.χ δασικός χαρακτήρας), ενώ κατά το χρόνο της ανταλλαγής τα ποιοτικά αυτά χαρακτηριστικά είχαν αλλάξει (πχ. μετατροπή δάσους σε άρτιο και οικοδομήσιμο οικόπεδο), πολλαπλασιάζοντας τόσο την αντικειμενική, όσο και την πραγματική αξία των συγκεκριμένων ακινήτων. Παρατίθενται του Γενικού Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης κ. Λεάνδρου Ρακιντζή, αλλά και του Προέδρου του ΣΟΕ κ. Μουμούρα:

Λεάνδρος Ρακιντζής – 16/9/2010 σελ. 43

MARTYΣ (Λεάνδρος Ρακιντζής): Η πιο χτυπητή διαφορά είναι στο συμβόλαιο της Ουρανούπολης. «Αξία βάσει υποβληθείσας δηλώσεως 8.470.000, αξία βάσει ΣΟΕ 1.100.000, αξία συμβολαίου 8.470.000, η αντικειμενική αξία βάσει αντικειμενικού προσδιορισμού ως άρτιο και οικοδομήσιμο». Έχει τρεις προϋποθέσεις. Αν είναι άρτιο και οικοδομήσιμο, απαντά η εφορία ότι είναι 207.000.000. Βάσει ως αγοραίας αξίας ως μη δασικό 180.000.000. Βάσει αντικειμενικού προσδιορισμού ως δασικό 33.000.000. Αυτές είναι πάρα πολύ χτυπητές διαφορές.

Ιωάννης Μουμούρας – 10/11/2008 σελ. 101

«... τη στιγμή που αλλάζει η χρήση γης, αλλάζουν τα ποιοτικά χαρακτηριστικά του ακινήτου.»

(Σελ. 66 Πρακτικά Εξεταστικής 10/11/08)

«ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΙΡΩΝΗΣ: Σε ο,τι αφορά στο ακίνητο της Ουρανούπολης εκτιμήθηκε, λέτε στην καταχώριση, που κάνατε κιόλας, ότι η Ουρανούπολη εκτιμήθηκε σαν δασική έκταση – είναι έτσι; - και όχι σαν...; Αηλαδή, αν ξέρατε εσείς ότι αυτό θα ήταν

άρτιο και οικοδομήσιμο θα είχε πολλαπλάσια αξία;

MARTYS (Ιωάννης Μουρμούρας): Ναι, ίσως και εκατό φορές πάνω.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΙΡΩΝΗΣ: Ίσως και εκατό φορές πάνω. Τόσο πολύ δηλαδή.

MARTYS (Ιωάννης Μουρμούρας): Τόσο πολύ.»

(Σελ. 101 Πρακτικά Εξεταστικής 10/11/2008)

Η διολίσθηση από χρήσεις που δεν επέτρεπαν την οικοπεδοποίηση σε χρήσεις που την ευνοούσαν γινόταν σταδιακά, με σχεδιασμό ο οποίος εκτυλισσόταν σε βάθος χρόνου και περιελάμβανε την έκδοση πράξεων της Διοίκησης συχνά από αναρμόδια όργανα ή την παράλειψη να απευθύνονται στις καθέυλην αρμόδιες υπηρεσίες, ακόμη και όταν αυτές διεκδικούσαν τον θεσμικό τους ρόλο για την προστασία του δημοσίου συμφέροντος.

- Παρατηρείται συστηματική υποτίμηση της αντικειμενικής αξίας των ακινήτων του Δημοσίου, που προσφέρθηκαν για ανταλλαγή. Σύμφωνα με τον υπ'αριθμ. ΓΕΔΔ Φ. 727/08/12641 του Γενικού Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης, η διαφορά μεταξύ των αντικειμενικών αξιών, που έπρεπε να έχουν δηλωθεί σε σχέση με αυτές, που τελικά δηλώθηκαν στα συμβόλαια, ανέρχεται αθροιστικά στα 36.822.409,90 ευρώ. Εάν, δε, ληφθεί υπόψη και η σταδιακή διαφοροποίηση των ποιοτικών χαρακτηριστικών ορισμένων από τα ακίνητα αυτά από το χρόνο της εκτίμησης έως τον χρόνο της σύνταξης των σχετικών συμβολαίων (πχ. αλλαγές χρήσεων), τότε η διαφορά μεταξύ της ορθής αντικειμενικής πάντα αξίας και της αξίας, στην οποία αποτιμήθηκαν, ανέρχεται στα 37.902.201,82 ευρώ.
- Πέραν του θέματος των αντικειμενικών αξιών, η ζημία του Δημοσίου πολλαπλασιάζεται, εάν ληφθεί υπόψη το πραγματικό γεγονός της διαφοράς μεταξύ αντικειμενικής και αγοραστικής αξίας ενός ακινήτου, πολλώ δεν μάλιστα ενός παραθαλάσσιου, τουριστικού και εμπορικά αξιοποιήσιμου ακινήτου. Άλλωστε υπήρχε ρητή πρόθεση της τότε πολιτικής ηγεσίας, τα ακίνητα, που θα προσφερόνταν στη Μονή να έχουν χαρακτηριστικά, που θα τους προσδίδουν εμπορική υπεραξία και, συνεπώς, αγοραία αξία σαφώς μεγαλύτερη της αντικειμενικής. Αυτό αποδεικνύεται από την εκπεφρασμένη εγγράφως από 17/5/05 βούληση του αρμόδιου Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης κ. Κοντού προς τα αρμόδια υπηρεσιακά όργανα, ώστε τα προς εκχώρηση στη Μονή ακίνητα να είναι κοινόχρηστες εκτάσεις με οικοπεδική ή τουριστική αξία ή να είναι παραθαλάσσια.

Η υποεκτίμηση της αντικειμενικής αξίας των εν λόγω ακινήτων και η περαιτέρω διαφοροποίηση της από την υπερπολλαπλάσια πραγματική του αξίας αποτυπώνεται σαφώς και στην 3511/4-9-08 Παραγγελία του Εισαγγελέως του Αρείου Πάγου:

«... Όμως οι γενόμενες εκτιμήσεις των προς ανταλλαγή ακινήτων υπαγόμενων στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων είναι υποπολλαπλάσιες και της αντικειμενικής των αξίας. Και, όμως, αποτελεί πασίδηλο γεγονός ότι οι αντικειμενικές αξίες τόσο των αστικών ακινήτων, όσο και των εκτός σχεδίου, υπολείπονται κατά πολύ της πραγματικής αξίας».

ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ: Πέρα από τη ζημία, που προκύπτει από το γεγονός ότι η Λίμνη και οι παραλίμνιες αυτής εκτάσεις, που δήθεν «επεστράφησαν» με τις ανταλλαγές, ανήκαν ήδη αποδεδειγμένα στο Ελληνικό Δημόσιο, ζημία προκύπτει και από τον συνδυασμό υπερεκτίμησης της Βιστωνίδας και των παραλιμνίων εκτάσεων με τη συστηματική υποεκτίμηση ακόμα και σημαντικά κάτω από την αντικειμενική αξία

των ακινήτων, που προσφέρθηκαν δια των ανταλλαγών. Η ζημία αυτή υπερπολλαπλασιάζεται από το πασίδηλο γεγονός της απόκλισης των αντικειμενικών αξιών από τις πραγματικές αγοραστικές αξίες.

II. Υπολογισμός της ζημίας:

Η αποδεδειγμένη κυριότητα του Δημοσίου στη Βιστωνίδα και τις παραλίμνιες αυτής εκτάσεις κατά το χρόνο υλοποίησης των ανταλλαγών, βάσει των ρητά αναφερόμενων παραπάνω διατάξεων του Συντάγματος, του Αστικού Κώδικα, αλλά και βάσει της παραπάνω αναφερόμενης υπ' αριθμ. 87/2008 απόφασης του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ροδόπης ΣΥΝΕΠΑΓΕΤΑΙ ότι η ζημία του Δημοσίου από τις ανταλλαγές είναι ίση με την αξία των εκτάσεων, που προσφέρθηκαν στην Ι.Μ.Β. με τη διαδικασία των ανταλλαγών.

Εκτός από την Ποινική Δικαιοσύνη, που στη βάση αυτή έχει ασκήσει διώξεις σε βαθμό κακουργήματος σε μη πολιτικά πρόσωπα, τα παραπάνω αποδέχεται και ο Πρόεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους κ. Φωκίων Γεωργακόπουλος, στην από 15/9/2005 κατάθεσή του στην παρούσα Επιτροπή (σελ. 22). Σύμφωνα με αυτήν, η ζημία του Δημοσίου, η καθαρά υλική ζημία, ισούται με την αξία των ακινήτων, από τα οποία αποξενώθηκε το Ελληνικό Δημόσιο εξαιτίας των ανταλλαγών δημόσιας γης και ύδατος με επίσης δημόσια ακίνητα.

Ως προς την αξία αυτών των ακινήτων, διαπιστώνονται τα εξής:

A. Η αξία, που αποδίδεται στα εν λόγω ακίνητα από τις σχετικές εκτιμήσεις του Σ.Ο.Ε. θεωρείται ήδη από την ποινική δικαιοσύνη, σε αυτό το στάδιο της προδικασίας, υποεκτιμημένη τόσο σε σχέση με την αντικειμενική τους αξία, πολύ δε περισσότερο σε σχέση με την πραγματική τους αξία. Κατά συνέπεια, οι εκτιμήσεις του Σ.Ο.Ε., που υπολογίζουν την αξία των ακινήτων, κρίνονται υποεκτιμημένες και δεν αντανακλούν παρά μέρος μόνο του πραγματικού ύψους της ζημίας του Δημοσίου.

B. Επιπλέον, ακόμα και σε σχέση με την υπολειπόμενη της πραγματικής αντικειμενική αξία των συγκεκριμένων ακινήτων, προκύπτει, βάσει του παραπάνω πορίσματος του Γενικού Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης, ότι η αξία που δηλώθηκε στα συμβόλαια είναι αθροιστικά υποεκτιμημένη κατά 36.822.409,90 ευρώ σε σχέση με την αξία, που θα έπρεπε να είχε δηλωθεί ως αντικειμενική. Κατά συνέπεια, στη ζημία του Δημοσίου οφείλει να προστεθεί και η παραπάνω διαφορά μεταξύ των ανακριβών δηλωθεισών και των ορθών αντικειμενικών αξιών.

Γ. Με δεδομένο το πασίδηλο γεγονός της διαφοράς αντικειμενικής και πραγματικής αξίας των ακινήτων, η ζημία του Δημοσίου, αντιστοιχούσα στην πραγματική (αγοραστική) και όχι την αντικειμενική αξία των εν λόγω ακινήτων, ανέρχεται στο ύψος του 1.000.000.000 ευρώ.

III. Ανάθεση πραγματογνωμοσύνης από την παρούσα Επιτροπή.

Με δεδομένο ότι:

- Καμιά από τις προηγηθείσες Εξεταστικές Επιτροπές για την ίδια υπόθεση δεν έχει αναθέσει σχετική πραγματογνωμοσύνη για τον υπολογισμό του ύψους της ζημίας.
ΚΑΙ

- Οι 4 πορισματικές εκθέσεις, που περιλαμβάνονται στη δικογραφία:
 - Α. Δεν αφορούν στην αποτίμηση της ζημίας,
 - Β. Αποτελούν εκτιμήσεις των ακινήτων εκ μέρους του Σ.Ο.Ε., καθώς και εκθέσεις ελέγχου των αρχικών και ελεγχόμενων ως ανακριβών από την ποινική δικαιοσύνη εκτιμήσεων του Σ.Ο.Ε., οι οποίες έχουν διενεργηθεί είτε από το ίδιο το Σ.Ο.Ε., είτε από ιδιωτικές εταιρείες, που προσέλαβε το Σ.Ο.Ε. (και η Ι.Μ.Β.) στα πλαίσια της προσπάθειάς του για στήριξη των υπερασπιστικών του ισχυρισμών στην ποινική δικαιοσύνη.
 - Γ. Ως εκ του τούτου, δεν θα μπορούσαν να λειτουργήσουν ως βάση για τον υπολογισμό της ζημίας, που υπέστη το Ελληνικό Δημόσιο.

Η παρούσα Επιτροπή ανέθεσε τη διενέργεια πραγματογνωμοσύνης για την πραγματική εκτίμηση με αυτοψία της αξίας των ακινήτων σε οκτώ (8) εταιρείες εκτιμήσεων ακινήτων (εκ των οποίων τέσσερις αλλοδαπές και τέσσερις Ελληνικές) και σε οκτώ (8) πραγματογνώμονες από τον Πίνακα του Πρωτοδικείου Αθηνών. Από το αποτέλεσμα της διαταχθείσας πραγματογνωμοσύνης θα προσδιοριστεί και το ακριβές ποσό της ζημίας του Δημοσίου.

Πάντως, είναι κάτι παραπάνω από προφανές ότι η προκύπτουσα ζημία υπερβαίνει σαφώς το όριο των 150.000 ευρώ, πάνω από το οποίο θεμελιώνονται κακουργηματικές πράξεις. Είναι άλλωστε αυτός ο λόγος, που η τακτική δικαιοσύνη σε σχέση με τις διερευνόμενες στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων της πτυχές του σκανδάλου Βατοπεδίου έχει απαγγείλει στα εμπλεκόμενα μη πολιτικά πρόσωπα ποινικές διώξεις σε βαθμό κακουργήματος.

B4. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Στη παρούσα ενότητα γίνεται παράθεση και ανάλυση των νέων οικονομικών στοιχείων, που τέθηκαν στη διάθεση της Ειδικής Επιτροπής κατά το διάστημα των εργασιών της, καθώς και επικαιροποίηση των οικονομικών στοιχείων, που περιελήφθησαν στο από 8.6.2010 Πόρισμα της Εξεταστικής για τη διερεύνηση του σκανδάλου του Βατοπεδίου (Μέρος Γ', παραγρ. 13).

Αυτονόητο είναι ότι τα στοιχεία της εν λόγω προαναφερθείσας παραγράφου του Πορίσματος της προηγούμενης Εξεταστικής Επιτροπής υιοθετούνται και από το παρόν Πόρισμα και θα αποφευχθεί η επανάληψή τους, εκτός κάποιων σημείων, που η επανάληψή τους είναι αναπόφευκτα απαραίτητη για τη διαμόρφωση της συνολικής εικόνας κατόπιν των νέων στοιχείων, που προέκυψαν.

1. Εκθέσεις της Τράπεζας της Ελλάδας – Διερεύνηση Συναλλαγών I.M.B. και συνδεδεμένων προσώπων – Αναλήψεις Μετρητών

Από την ημέρα, που ξέσπασε το σκάνδαλο του Βατοπεδίου και άνοιξαν οι σχετικοί λογαριασμοί, διερευνώνται από τις αρμόδιες αρχές οι συναλλαγές της Ιεράς Μονής Βατοπεδίου και των συνδεδεμένων ή των εμπλεκομένων με αυτή φυσικών και νομικών προσώπων.

Η Τράπεζα της Ελλάδας μέχρι σήμερα έχει καταθέσει για το σκοπό αυτό συνολικά τέσσερις (4) Εκθέσεις με τις παραπάνω συναλλαγές, με τελευταία την πρόσφατη Έκθεση, που κατατέθηκε στις 22.9.2010 και παρουσιάστηκε την επομένη ημέρα στη συνεδρίαση της Επιτροπής από το στέλεχος της Τράπεζας κ. Αντώνη Βλυσίδη.

Πολλές και ενδιαφέρουσες συναλλαγές έχουν έλθει στην επιφάνεια και έχουν αποκαλυφθεί από το άνοιγμα των λογαριασμών, μέσω αυτών των Εκθέσεων, όπως οι κινήσεις πλήθους διασυνδεδεμένων λογαριασμών, η πληθώρα των περιπτώσεων αναλήψεων και διακίνησης μετρητών, τα τεράστια δάνεια της Μονής, οι επενδύσεις της σε μετοχές και ακίνητα, οι εξωπραγματικές ζημιές του χαρτοφυλακίου μετοχών της, οι περιπτώσεις τυπολογίας συναλλαγών Ξεπλύματος Χρήματος, η χρήση παρενθετων προσώπων σε περίεργες συναλλαγές αγοραπωλησιών ακινήτων μέσω δανείων Τραπεζών, καθώς και η αποκάλυψη και ανάδειξη παρεμπιπτόντων σκανδάλων ή ύποπτων υποθέσεων, που σχετίζονται κυρίως με τον ευρύτερο χώρο τραπεζικών και επενδυτικών υπηρεσιών.

Αδυναμία όλων αυτών των Εκθέσεων αποτελεί ο εξαιρετικά αργός ρυθμός διερεύνησης της νομιμότητας των τραπεζικών συναλλαγών και της διασταύρωσης των στοιχείων αυτών με τις τράπεζες.

Η τελευταία Έκθεση της Τράπεζας της Ελλάδας αναφέρεται σε συναλλαγές άνω των 50.000, στις οποίες δόθηκε προτεραιότητα στη διερεύνηση και εξέτασή τους, ενώ για πολλές από αυτές τις συναλλαγές η διασταύρωση των στοιχείων με τις Τράπεζες είναι δυσχερής και χρονοβόρα.

Έχουν αναφερθεί κατά κόρον οι περιπτώσεις τεραστίου ύψους αναλήψεων μετρητών από λογαριασμούς της Μονής σε διάφορες τράπεζες μέσω προσώπων ή εταιρειών που συνδέονται με αυτή. Αναλήψεις μετρητών κατά την επίμαχη και εξεταζόμενη περίοδο ύψους 8.049.222 από τη Μονή δεν μπορούν να θεωρηθούν ή να χαρακτηριστούν φυσιολογικές. Ορισμένες μάλιστα αναλήψεις μετρητών, όπως αυτή που πραγματοποιήσε ο μοναχός της Μονής Ευδόκιμος, ύψους 2.000.000 στις 11.9.2008 προκαλούν εύλογα ερωτηματικά ως προς τον πραγματικό προορισμό και τους τελικούς αποδέκτες αυτών των ύποπτων συναλλαγών.

Εκεί όμως, που τα πράγματα είναι πιο περίπλοκα, είναι στις αναλήψεις μετρητών άνω των 50.000 από τους λογαριασμούς των εταιρειών, που συνδέονται με τη Μονή (όπως λ.χ. οι εταιρείες του Ομίλου ΠΑΠΙΣΤΑ), που είναι υπερβολικά μεγάλες στον

αριθμό, γεγονός που αφήνει, επίσης, ερωτηματικά για την πραγματική διαδρομή αυτών των χρηματικών ροών.

Αξιίζει να αναφερθεί ότι έχει ζητηθεί από την Τράπεζα της Ελλάδας η διερεύνηση όλων των συναλλαγών άνω των 3.000 από τους λογαριασμούς, που έχουν ανοιχθεί και όχι μόνο των συναλλαγών άνω των 50.000 καθώς, ως γνωστό, πολλές ύποπτες συναλλαγές μπορούν να διεκπεραιώνονται μέσω τεμαχισμού των συνολικών ποσών αναλήψεων σε πολλές συναλλαγές μικρότερων ποσών, ώστε να διαφεύγουν της προσοχής.

Αξιίζει, επίσης, να γίνει υπενθύμιση ότι είχε ζητηθεί από τον Προϊστάμενο της Εισαγγελίας Εφετών Αθηνών και τον Πρόεδρο της Επιτροπής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας το άνοιγμα των λογαριασμών συνολικά για σαράντα τρία (43) φυσικά και νομικά πρόσωπα, που συνδέονται με το σκάνδαλο του Βατοπεδίου και την IMB.

Πρώτη σημαντική διαπίστωση αποτελεί η αδυναμία των αρμοδίων κρατικών αρχών να διερευνήσουν σε βάθος τους λογαριασμούς, που ανοίχθηκαν τόσο λόγω του τεράστιου όγκου των στοιχείων, όσο και εξαιτίας της έλλειψης οργανωμένης και συντονισμένης διερεύνησης σε βάθος των ύποπτων συναλλαγών μέσω της αποτελεσματικής συνδρομής των αρμόδιων από τη Νομοθεσία φορέων και υπευθύνων προσώπων. Προφανώς δεν νοείται ούτε επιλεκτική ούτε δειγματοληπτική διερεύνηση αυτών των συναλλαγών, καθώς δεν θα οδηγούσε σε κανένα αποτέλεσμα και πολύ περισσότερο δεν θα οδηγούσε σε ασφαλή συμπεράσματα.

Για το λόγο αυτό, έχει ζητηθεί από την Προκαταρκτική Επιτροπή τα 16 Ειδικά Φορολογικά Συνεργεία, που συστήθηκαν από τον Υπουργό Οικονομικών προκειμένου να προχωρήσουν στους απαραίτητους φορολογικούς και διαχειριστικούς ελέγχους στις εμπλεκόμενες με το σκάνδαλο του Βατοπεδίου εταιρείες, να υποβοηθήσουν το έργο της Τράπεζας της Ελλάδας, ώστε μαζί με τους φορολογικούς ελέγχους, να προβούν και στον έλεγχο διαδρομής των ύποπτων συναλλαγών στα βιβλία των εταιρειών και, κυρίως, των διακινήθων μετρητών μεγάλου ύψους.

Παράλληλα, ο διαχειριστικός έλεγχος της I.M.B., που διατάχθηκε πρόσφατα από τον Υπουργό Οικονομικών, αναμένεται να φέρει στην επιφάνεια και να φωτίσει σκοτεινές μέχρι σήμερα πτυχές του σκανδάλου της Μονής Βατοπεδίου.

Κανείς δεν μπορεί να είναι ευχαριστημένος με την πρόοδο του ελέγχου των συναλλαγών των ανοιχθέντων λογαριασμών, αλλά και κανείς δεν έχει το δικαίωμα να ισχυριστεί ότι η διαδικασία θα πρέπει να σταματήσει και να μην ολοκληρωθεί, όπως επιβάλλεται. Ιδιαίτερα δεν μπορεί κανείς να ισχυριστεί ότι δεν έχει συμβεί τίποτα, ότι όλα έγιναν με άψογο και υποδειγματικό τρόπο, εθελουφλώντας και αγνοώντας τα τόσα ύποπτα και περίεργα περιστατικά και συμβάντα, ειδικά όταν η φύση του σκανδάλου, τα παρόντα πρόσωπα στο ξέπλυμα χρήματος και τα τεράστια ποσά, που υπεξαίρεθηκαν και διακινήθηκαν από τους πρωταγωνιστές του σκανδάλου προς άγνωστες κατευθύνσεις, αναζητούν τους πραγματικούς αποδέκτες και όχι κατά κύριο λόγο αυτούς, που συνέργησαν ως προμετωπίδα και ασπίδα για να τους βοηθήσουν να μην αποκαλυφθούν.

Σε κάθε περίπτωση αποτελεί χρέος και καθήκον της Επιτροπής, προς την κοινωνία πρωτίστως, να δρομολογήσει τη συνέχιση της έρευνας για την αναζήτηση και την αποκάλυψη της αλήθειας, όποια και όση προσπάθεια και εάν απαιτηθεί, όσος χρόνος και εάν χρειαστεί, ώστε τα πρόσωπα, που ωφελήθηκαν από τη λεηλασία της δημόσιας περιουσίας και του κρατικού πλούτου, να φωτιστούν.

Για το λόγο αυτό ζητήθηκε η συνέχιση της διερεύνησης των στοιχείων των λογαριασμών, που έχουν ανοιχθεί με την από 15.10.2010 Επιστολή του Προέδρου της Ειδικής Επιτροπής Προκαταρκτικής Εξέτασης προς τον Υπουργό Οικονομικών και τον Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδας.

2. Οι επενδυτικές κινήσεις της IMB και των εταιρειών RASSADEL και MADEUS

α) Σχέση της Μονής Βατοπεδίου με τις εταιρείες Rassadel και Madeus και ενδείξεις παραβάσεων του κανονιστικού πλαισίου

Σύμφωνα με τις εκθέσεις της Τράπεζας της Ελλάδας και τα στοιχεία νομιμοποιητικών εγγράφων, που προσκόμισε στην Εξεταστική Επιτροπή, η εταιρεία Rassadel Co Ltd συστάθηκε στην Κύπρο στις 14.7.2005 με μετοχικό κεφάλαιο 1.000 κυπριακές λίρες και αρχικούς μετόχους τις εταιρείες IVER MANAGEMENT Ltd και BENSECRA Ltd, η κάθε μια των οποίων είχε από 500 μετοχές. Το Ιδρυτικό Έγγραφο (Memorandum of Association) της εταιρείας Rassadel δεν φέρει καμιά ημερομηνία σύνταξης και υπογραφής του από τους εταίρους, ενώ, επίσης, δεν έχει αποσταλεί όπως θα έπρεπε, από τον Έφορο Εταιρειών και Επίσημο Παραλήπτη (Registrar of Companies) του Κυπριακού Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού αλλά από το δικηγορικό γραφείο του Τάσου Παπαδόπουλου & Συνεργάτες, το οποίο και είχε εγγράψει αρχικά την εταιρεία, όπως συνηθίζεται βάσει της Κυπριακής Νομοθεσίας.

Σύμφωνα με επίσημο Πιστοποιητικό του Εφόρου Εταιρειών της Κύπρου, στις 21.3.2006 ο μοναδικός μέτοχος της Rassadel, είναι ο κ. Άθως Κοιρανίδης με μετοχικό κεφάλαιο ίσο με CYP 1.000, ο οποίος είναι και ο Δ/ντής της Rassadel, ενώ Γραμματέας της εταιρείας σύμφωνα με το Κυπριακό Δίκαιο είναι η εταιρεία BENSECRA Ltd. Το πιστοποιητικό εγγραφής της εταιρείας Rassadel αναφέρει ως εγγεγραμμένη έδρα της εταιρείας την Sofouli 2, Chanteclair Building, 2o Floor. Η ταχυδρομική διεύθυνση αυτή ταυτίζεται με το δικηγορικό γραφείο του Τάσου Παπαδόπουλου & Συνεργάτες. Κατά συνέπεια είναι προφανές ότι από την αρχική ίδρυση της εταιρείας επήλθε μεταβολή στη μετοχική της σύνθεση, χωρίς όμως να μας έχει προσκομιστεί κάποιο επίσημο πρακτικό Γ.Σ. περί ορισμού του νέου Δ.Σ., πιστοποιητικό νόμιμων εκπροσώπων, νέο καταστατικό ή βεβαίωση περί μη μεταβολής αυτού.

Σύμφωνα με Δήλωση Πραγματικού Δικαιούχου (Beneficial Owner) με ημερομηνία 8.3.2007 στη Marfin Egnatia Bank, η οποία μας επιδόθηκε από την ΤτΕ, εμφανίζεται ο κ. Άθως Κοιρανίδης, ως νόμιμος εκπρόσωπος της εταιρείας Rassadel να δηλώνει ότι πραγματικός δικαιούχος της εταιρείας είναι η Ιερά μονή Βατοπεδίου. Η Δήλωση αυτή δεν τεκμηριώνεται περαιτέρω από κανένα επίσημο έγγραφο το οποίο να έχει αποσταλεί από τον Έφορο Εταιρειών της Κύπρου αλλά ως μοναδική τεκμηρίωση, που έχει παρασχεθεί προς την Εξεταστική Επιτροπή είναι ένα Ιδιωτικό Έγγραφο, το οποίο υπογράφει η BENSECRA Ltd τον μήνα Μάιο 2006 (άνευ συγκεκριμένης ημερομηνίας), στο οποίο αναφέρεται ότι ο Άθως Κοιρανίδης λειτουργεί ως εμπιστευματοδόχος (trustee) κατέχοντας τις μετοχές της Rassadel για λογαριασμό της I.M.B. Για τις υπηρεσίες αυτές προς την I.M.B. δεν έχει προσκομιστεί κανένα πληρεξούσιο έγγραφο (trust deed), το οποίο θα αποδείκνυε την ανάληψη από τη Rassadel του ρόλου της ως trustee, προκειμένου να αποκρύπτεται η ταυτότητα των πραγματικών μετόχων, ούτε κάποια επίσημη άδεια προς την εταιρεία Rassadel, ώστε να δύναται να λειτουργεί ως εμπιστευματοδόχος (trustee). Όπως ενημερώθηκε η Επιτροπή τα επίσημα νομιμοποιητικά έγγραφα και τα οικονομικά της εταιρείας έχουν ζητηθεί από την Κύπρο στα πλαίσια της διαδικασίας δικαστικής συνδρομής από την Ειδική Ανακρίτρια Εφέτη της υπόθεσης Βατοπεδίου κυρία Ειρήνη Καλού και αναμένονται εντός του επόμενου διαστήματος.

Η εταιρεία Madeus Ltd, σύμφωνα με τα στοιχεία που προσκόμισε η ΤτΕ με την υπ' αριθμόν 2822/30.09.2010 επιστολή του Διοικητή της ΤτΕ κ. Γ. Προβόπουλου, συστάθηκε στην Κύπρο στις 15.10.2007 με μετοχικό κεφάλαιο 1.000 κυπριακές λίρες, με αρχικούς μετόχους τις εταιρείες TPLAW NOMINEES Ltd και TPLAW SERVICES Ltd, η κάθε μια των οποίων είχε από 500 μετοχές. Μοναδικός μέτοχος σήμερα της εταιρείας, όπως προκύπτει από το επίσημο Πιστοποιητικό του Εφόρου Εταιρειών της Κύπρου της 10/12/2009, είναι ο κ. Άθως Κοιρανίδης. Επίσης, βάσει επίσημου πιστοποιητικού του

Εφόρου Εταιρειών της Κύπρου, προκύπτει ότι ο μόνος Διευθυντής της Εταιρείας είναι ο κος Α. Κοιρανίδης και Γραμματέας η TPLAW SECRETARIAL LIMITED, ενώ η εγγεγραμμένη έδρα της εταιρείας είναι Sofouli 2, Chanteclair Building, 2o Floor, η οποία, επίσης, ταυτίζεται με την έδρα της εταιρείας Rassadel και το δικηγορικό γραφείο του Τάσου Παπαδόπουλου & Συνεργάτες.

Σύμφωνα, επίσης, με την υπ' αριθμόν 73-23/09/2010 επιστολή μέσω FAX που απέστειλε στην Εξεταστική Επιτροπή, η ΤτΕ (κος Αντώνης Βλυσίδης), η εταιρεία Madeus μέσω του ίδιου του κου Α. Κοιρανίδη ως Νόμιμου Εκπροσώπου της εταιρείας είχε καταθέσει στις 29/11/2007 Δήλωση Πραγματικού Δικαιούχου στη Marfin Egnatia Bank, όπου δήλωνε ότι ο ίδιος ήταν και ο Πραγματικός Δικαιούχος (Beneficial Owner) της εταιρείας Madeus.

Την ίδια Δήλωση απέστειλε, μεταξύ άλλων εγγράφων, τις επόμενες ημέρες και η Ειδική Ανακρίτρια Εφέτης της υπόθεσης Βατοπεδίου κυρία Ειρήνη Καλού με το Α.Π. 152/24.9.2010 έγγραφό της προς τον Πρόεδρο της Επιτροπής.

Το παράδοξο σε όλα τα παραπάνω είναι ότι μόλις είκοσι ημέρες ενωρίτερα ένα άλλο εποπτικό όργανο της Πολιτείας, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς (ΕΚ), μέσω του Προέδρου της κ. Αναστασίου Γαβριηλίδη με το Α.Π. 364/3.9.2010 έγγραφό του, δήλωνε προς την Ειδική Επιτροπή Προκαταρκτικής Εξέτασης ότι πραγματικός δικαιούχος των εταιρειών Rassadel και Madeus είναι η Ιερά Μονή Βατοπεδίου. Προς επίρρωση των ισχυρισμών της η ΕΚ, μέσω του Προέδρου της κου Αναστ. Γαβριηλίδη απαντώντας στην υπ' αριθμόν 5/14.07.2010 επιστολή της Προκαταρκτικής Επιτροπής της Βουλής, απέστειλε το από 11.8.2010 έγγραφο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου στο οποίο είχε επισυνάψει την από 10.08.2010 επιστολή της Κυπριακής δικηγορικής εταιρείας Τάσος Παπαδόπουλος & Συνεργάτες, η οποία δρώντας κατά εντολή του πελάτη της Α. Κοιρανίδη βεβαίωνε ότι τελικός δικαιούχος (beneficial owner) των εταιρειών Rassadel Co Ltd και Madeus Ltd είναι η Ιερά Μονή Βατοπεδίου!!!

Ο Πρόεδρος της ΕΚ προσκόμισε επίσης τη Δήλωση Πραγματικού Δικαιούχου της Rassadel μέσω του κου Α. Κοιρανίδη με ημερομηνία 8/03/2007 (την οποία, επίσης, είχε καταθέσει η ΤτΕ) την οποία, όπως ανέφερε, είχε καταθέσει η εταιρεία στην Επενδυτική Τράπεζα Ελλάδος (θυγατρική της Marfin Egnatia Bank), η οποία αποτέλεσε τη χρηματοπιστωτική εταιρεία (ΕΠΕΥ), που μεσολάβησε για την τοποθέτηση κεφαλαίων που η Rassadel διαχειριζόταν για λογαριασμό της I.M.B. στο ελληνικό ΧΑΑ. Αποτελεί, όμως, ερωτηματικό για ποιο λόγο δεν κατατέθηκε η συγκεκριμένη δήλωση περί του πραγματικού δικαιούχου της Rassadel κατά το άνοιγμα της επενδυτικής μερίδας της στην Επενδυτική Τράπεζα Ελλάδος και την έναρξη αγοραπωλησιών στο ΧΑΑ, αλλά 10 μήνες αργότερα! Κατά συνέπεια τίθεται θέμα παράβασης των κανόνων της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς καθώς η ημερομηνία 8/03/2007 είναι μεταγενέστερη των πράξεων αγοραπωλησίας μετοχών των οποίων θα έπρεπε να προηγείται, ενώ ο σχετικός νόμος της ΕΚ (Απόφαση ΔΣ ΕΚ 23/404/22.11.2006) ορίζει τη σχετική υποχρέωση εφαρμογής της διαδικασίας δήλωσης πραγματικού δικαιούχου από τότε που τέθηκε σε ισχύ.

Ιδιαίτερα περίεργο είναι το γεγονός ότι στην κατάθεσή του στις 9/3/2010 στην Εξεταστική Επιτροπή της Βουλής, ο κος Α. Κοιρανίδης δήλωνε ότι έχει καταρτιστεί Σύμβαση Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών μεταξύ της Rassadel και της I.M.B., η οποία, μάλιστα είχε επιδοθεί στην ΤτΕ. Σε αντίστοιχες δηλώσεις είχε προβεί σε σχετικά άρθρα του περί της υποθέσεως της Μονής Βατοπεδίου καθώς και σε συνεντεύξεις, που είχε παραχωρήσει σε τηλεοπτικές εκπομπές. Παρόλα αυτά, τόσο η ΤτΕ μέσω του αρμόδιου Δ/ντή Εποπτείας κου Ι. Γούσιου, όσο και η ΕΚ μέσω του Προέδρου της κου Αναστ. Γαβριηλίδη, δήλωσαν μέσω επίσημων επιστολών τους προς την Επιτροπή, ότι δεν είχε περιέλθει στην κατοχή τους κάποια τέτοια Σύμβαση Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών και δεν γνώριζαν την ύπαρξη αυτής.

Αντιθέτως, τόσο η ΤτΕ όσο και η ΕΚ δήλωσαν την ύπαρξη Σύμβασης Παροχής Επεν-

δουτικών Υπηρεσιών μεταξύ της I.M.B. και της εταιρείας Madeus, η οποία τους διαβίβαστηκε από την ΕΚ Κύπρου στις 1/09/2010, η οποία, επίσης, ερευνά (από το 2008) την τυχόν τέλεση αξιόποινων πράξεων από τον κο Α. Κοιρανίδη. Ο Πρόεδρος της Ελληνικής ΕΚ, κος Α. Γαβριηλίδης δήλωσε εγγράφως στην από 3/09/2010 επιστολή του ότι στην περίπτωση της εταιρείας Madeus δεν προκύπτει θέμα παράβασης της νομοθεσίας για την παροχή επενδυτικών υπηρεσιών (ν. 3606/2007), δεδομένου ότι η «παροχή επενδυτικών υπηρεσιών από ένα νομικό πρόσωπο αποκλειστικά προς τον πραγματικό του δικαιούχο με τον οποίο ταυτίζονται τα συμφέροντά του εξομοιώνεται με την παροχή επενδυτικών υπηρεσιών από ένα νομικό πρόσωπο προς την μητρική του εταιρεία».

Είναι, λοιπόν, απολύτως προφανές, ότι βάσει της από 29/11/2007 Δήλωσης Πραγματικού Δικαιούχου στη Marfin Egnatia Bank του κου Α. Κοιρανίδη (η οποία βρίσκεται και στο Φάκελο της ειδικής Ανακρίτριας κυρίας Ε.Καλού) με την οποία ενυπόγραφα δήλωνε ότι ο ίδιος ήταν και ο Πραγματικός Δικαιούχος (Beneficial Owner) της εταιρείας Madeus (και όχι η I.M.B.), η Ελληνική ΕΚ θα πρέπει τουλάχιστον να επανεξετάσει τη σχετική γνωμοδότησή της περί μη παράβασης της σχετικής νομοθεσίας, εκτός και εάν ο κος Α. Κοιρανίδης έχει προβεί σε ψευδορκία και εξαπάτηση της Τράπεζας και των ίδιων των εποπτικών αρχών.

Ο κος Άθως Κοιρανίδης είχε παρουσιαστεί ενώπιον των δυο προηγούμενων Εξεταστικών Επιτροπών (01/12/2008 και 9/3/2010) δηλώνοντας ως ο αποκλειστικός ιδιοκτήτης και μόνος μέτοχος των εταιρειών Rassadel και Madeus μέσω των οποίων είχε συνάψει με την I.M.B. συμφωνίες παροχής επενδυτικών υπηρεσιών.

Συγκεκριμένα, ο κος Κοιρανίδης στη κατάθεσή του στις 9/3/2010 δήλωνε «Η Rassadel είναι εταιρεία κυπριακή, ευρωπαϊκή δικής μου ιδιοκτησίας 100%.... το μόνο φυσικό πρόσωπο που μετέχει στη Rassadel είμαι μόνο εγώ 100%....η Rassadel, δικιάς μου ιδιοκτησίας ενεργοποιήθηκε με αποκλειστικό στόχο να χρησιμοποιηθεί ως επενδυτική εταιρεία για το χαρτοφυλάκιο της Μονής Βατοπεδίου....πήρε χρήματα από τη Μονή έναντι συμβάσεως για να τα επενδύσει....»

Σε προηγούμενη κατάθεσή του στην πρώτη Εξεταστική Επιτροπή, που συστήθηκε για το σκάνδαλο της I.M.B., ο κος Α. Κοιρανίδης στις 01/12/2008 δήλωνε ότι εφόσον η εταιρεία Rassadel είχε κέρδη, η μονή θα λάμβανε βάσει συμβάσεως διαχείρισης το 95% των κερδών και ο ίδιος το 5%. Επίσης, δήλωνε ότι η μονή δεν κατέχει ως μέτοχος το 95% της εταιρείας Rassadel καθώς άλλο είναι το ιδιοκτησιακό καθεστώς μιας εταιρείας από το ποιος παίρνει τα κέρδη ή τα μερίσματα.

Ο ίδιος ο κος Α. Κοιρανίδης είχε δηλώσει στις καταθέσεις του στις προηγούμενες Εξεταστικές Επιτροπές ότι, παρά το ποσοστό αμοιβής του της τάξης του 5%, που προβλεπόταν στις Συμβάσεις, που είχαν καταρτιστεί μεταξύ των εταιρειών του (Madeus και Rassadel) και της I.M.B. με το 95% των κερδών να αποδίδεται στην I.M.B., αυτός τελικά δεν πήρε ποτέ ούτε 1 ευρώ από τη Μονή. Εντύπωση, όμως, προκαλεί το γεγονός ότι στις 16/07/2008 κατατέθηκαν στο λογ/σμό της Madeus που τηρείται στη Marfin Egnatia Bank ποσό 997.000 από μερίσματα χρήσης της ΠΑΠΙΣΤΑΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΗ λόγω της συμμετοχής κατά 30% της Madeus στο μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας.

Σύμφωνα με στοιχεία που προέκυψαν από την ΕΚ Κύπρου η οποία διερευνά από το 2008 την υπόθεση Α. Κοιρανίδη, στα βιβλία της εταιρείας Madeus στο τέλος του 2008 εμφανίζεται ποσό 49.800 που αφορά επακριβώς στο 5% του συνολικού πιστωθέντος μερίσματος. Επιπλέον η ΤτΕ έχει βεβαιώσει εγγράφως ότι στις 22/07/2008 ποσό 900.000 μεταφέρθηκε από το λογ/σμό της Madeus στο λογ/σμό της I.M.B. που τηρείται στην ίδια την Marfin Egnatia Bank, προκαλώντας επιπλέον ερωτηματικά για την επακριβή διάθεση του εναπομείναντος ποσού των 97.000 εκ των οποίων μόνο τα 49.800 κατέληξαν τελικά στα επίσημα βιβλία της εταιρείας Madeus.

Ο ίδιος ο κος Α. Κοιρανίδης παρόλο που είχε προβεί σε συγκεκριμένες δηλώσεις στις Εξεταστικές Επιτροπές, με σαφή και κατηγορηματικό τρόπο, δεν προσήλθε παρὰ

την κλήτευσή του ως Μάρτυρα στην Προανακριτική Επιτροπή της Βουλής παρά μόνο κατέθεσε υπόμνημα μέσω πληρεξουσίου δικηγόρου στο οποίο επικαλούνταν σχετικό άρθρο της Διμερούς Συμβάσεως για τη Νομική Συνεργασία μεταξύ Ελλάδος και Κύπρου βάσει του οποίου δεν υποχρεούνταν να μεταβεί στις εργασίες της, τις οποίες εξομοίωνε με Δικαστήριο.

Ο κ. Α. Κοιρανίδης εξάλλου μέσω επιστολής του Δικηγορικού γραφείου «Τάσος Παπαδόπουλος & Συνεργάτες» στις 10/08/2010 ανασκευάζει πλήρως τις προηγούμενες καταθέσεις του στις δύο προηγούμενες Εξεταστικές Επιτροπές της Βουλής, καθώς και τις σχετικές δηλώσεις του στον Τύπο ισχυριζόμενος πλέον ότι οι δυο κυπριακές εταιρείες Madeus και Rassadel ανήκουν στην I.M.B. και όχι στον ίδιο. Ο ισχυρισμός αυτός, βεβαίως, πέραν της πλήρους αντίθεσης με τα πρακτικά της Βουλής, καταρρίπτεται και από το υπογεγραμμένο από τον ίδιο έγγραφο Δήλωσης Πραγματικού Δικαιούχου (Beneficial Owner) που διαβιβάστηκε από την ΤτΕ, όπου ο ίδιος ο Α. Κοιρανίδης ως Νόμιμος Εκπρόσωπος κατέθεσε στην Τράπεζα Marfin Egnatia Bank ότι αποτελεί τον Πραγματικό Δικαιούχο της εταιρείας Madeus.

Η άρνησή του να καταθέσει ως μάρτυρας, σε συνδυασμό με την αποδεδειγμένη δια των παραπάνω παραγράφων ψευδορκία στην οποία προέβη μέσω των καταθέσεών του, καθώς και το πλήθος αντιφατικών στοιχείων που προέκυψαν μέσω της στοιχειοθετημένης έρευνας της Προανακριτικής Επιτροπής επί συγκεκριμένων παραβάσεων σε Ελλάδα και Κύπρο, εκλαμβάνεται ως ιδιαίτερα ενοχοποιητικό στοιχείο για τον Α. Κοιρανίδη αλλά και τους λοιπούς εμπλεκόμενους φορείς, το οποίο πρέπει να αποτελέσει αντικείμενο άμεσης εισαγγελικής έρευνας.

Η άποψη της πλειοψηφίας της Επιτροπής είναι ότι ο κ. Α. Κοιρανίδης, γνωρίζοντας επακριβώς την πορεία της έρευνας η οποία διενεργείται από την Προκαταρκτική Επιτροπή της Βουλής και τον εντοπισμό συγκεκριμένων παραβάσεων επί της ελληνικής νομοθεσίας από τον ίδιο και τις εταιρείες του, αρνήθηκε να μεταβεί στις εργασίες της Ειδικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προκαταρκτικής Εξέτασης, προκειμένου να αποφύγει τυχόν συνέπειες εξ' αιτίας της τέλεσης αξιόποινων πράξεων. Από τα παραπάνω γεγονότα και τις αντιφάσεις στις καταθέσεις των μαρτύρων, καθώς και από το πλήθος εγγράφων που έχουν συλλεχθεί στα πλαίσια της έρευνας της Προκαταρκτικής Επιτροπής είναι σαφές ότι έχει σημειωθεί σωρεία παραβάσεων, ψευδορκιών, και πιθανόν παραποίησης εγγράφων τόσο από του ιδιοκτήτες, διαχειριστές, διευθυντές των δύο εταιρειών (Rassadel και Madeus) και από τα δικηγορικά γραφεία της Κύπρου («Τάσος Παπαδόπουλος & Συνεργάτες»), όσο από τις εμπλεκόμενες Τράπεζες (Marfin Egnatia Bank και Επενδυτική Τράπεζα Ελλάδος).

Σημαντικές ευθύνες προκύπτουν όμως και για τα αρμόδια εποπτικά όργανα του κράτους (Τράπεζα της Ελλάδος και Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς) τα οποία αντί να ασκήσουν ενεργά τον εποπτικό τους ρόλο, αρκούνται στην επιβολή κάποιων μικροπροστίμων ή στην απλή διαβίβαση στοιχείων στην Προκαταρκτική Επιτροπή, τα οποία αποστέλλουν οι ίδιες οι Τράπεζες, χωρίς να αναλαμβάνουν να «διακινδυνεύσουν» τη γνωμοδότηση περί εγκυρότητας και πληρότητας των νομιμοποιητικών εγγράφων, καθώς και της νομιμότητας των διαδικασιών που ακολουθήθηκαν βάσει αυτών, όπως θα έπρεπε ως ελεγκτές του ισχύοντος κανονιστικού πλαισίου. Αυτό ενέχει τον κίνδυνο να χορηγήσουν λανθασμένα στοιχεία και να οδηγήσουν σε παραπλάνηση των μελών της Προκαταρκτικής Επιτροπής και των συμπερασμάτων που τελικά αυτά οδηγηθούν.

Αυτό άλλωστε τεκμαίρεται και από την απάντηση (30.9.2010) του Προέδρου της Τράπεζας της Ελλάδος κ. Γεωργίου Προβόπουλου και την επισυναπτόμενη σε αυτή επιστολή του Δ/ντή Εποπτείας κ. Ι. Γούσιου, στην οποία απαντώνται οι ερωτήσεις της από 16.9.2010 επιστολής του Προέδρου της Προκαταρκτικής Επιτροπής. Στην εν λόγω επιστολή της Δ/σης Εποπτείας αναφέρεται χαρακτηριστικά ότι η «Κατά τον σχετικό έλεγχο της Marfin Egnatia Τράπεζας (σχετικό πόρισμα από 31.12.2008) ζητήθηκαν οι εκθέσεις των νομικών υπηρεσιών της για τις δύο εταιρείες Rassadel και Madeus, οι

οποίες ανέφεραν τα εξής:

Rassadel Ltd (έκθεση νομικών υπηρεσιών 8/6/2006)

Η εταιρεία πρέπει να επικυρώσει τα απλά αντίγραφα των εγγράφων που προσκομίζει και να συμπληρώσει τις ημερομηνίες σε όσα έγγραφα λείπουν.

Ο λογαριασμός μπορεί να κινηθεί, ωστόσο πρέπει να συμπληρωθούν οι ελλείψεις του φακέλου.

Madeus Ltd (έκθεση νομικών υπηρεσιών 3/12/2007)

Η εταιρεία πρέπει να επικυρώσει τα απλά αντίγραφα των εγγράφων που προσκομίζει.

Ο φάκελος έχει ελλείψεις δευτερεύουσας σημασίας, ωστόσο πρέπει να προσκομίσουν άμεσα τα επικυρωμένα αντίγραφα.»

Ενδεικτικά ο κ. Ι. Γούσιος – αν και παρέπεμψε στις Δ/σεις Νομικών Υπηρεσιών των Τραπεζών περί της ευθύνης νομιμοποιήσεων των εταιρειών, αποφεύγοντας να γνωμοδοτήσει επ'αυτών, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις που διέπουν τη νομοθεσία περί Ξεπλύματος Χρήματος και τις διαδικασίες πιστοποίησης και δέουσας επιμέλειας αλλοδαπών νομικών προσώπων – ανέφερε τις κάτωθι ελλείψεις οι οποίες μέχρι σήμερα εξακολουθούν να υφίστανται:

« - Οι δηλώσεις του νομίμου εκπροσώπου για τους πραγματικούς δικαιούχους δεν είναι σαφείς, καθώς στο έντυπο δεν έχει συμπληρωθεί το όνομα της εταιρείας. Επίσης, στην περίπτωση της Madeus Ltd ο νόμιμος εκπρόσωπος συνέπιπτε με τον πραγματικό δικαιούχο και δεν υπήρχε το στοιχείο της ανεξαρτησίας στη δήλωση.

Το Ιδρυτικό έγγραφο και καταστατικό της εταιρείας Rassadel δεν φέρει ημερομηνία και υπογραφές, εκτός της υπογραφής του γραμματέα της εταιρείας ότι είναι πιστό αντίγραφο.

Στη δήλωση του πραγματικού δικαιούχου της εταιρείας Rassadel δεν φαίνεται καθαρά η ημερομηνία της δήλωσης.

Τα νομιμοποιητικά έγγραφα της εταιρείας Rassadel ανάγονται στην περίοδο 2006-2007».

Σύμφωνα με το Δ/ντή Εποπτείας της ΤτΕ, κ. Ι. Γούσιο, για τις παραπάνω ελλείψεις «Η Τράπεζα της Ελλάδος επέβαλε ποινή στη Marfin Egnatia Τράπεζα συνεκτιμώντας μεταξύ των άλλων και τη διαπιστωθείσα ανεπαρκή επίδειξη δέουσας επιμέλειας στα στοιχεία που απαιτούνται για τη νομιμοποίηση των εταιρειών που δεν έχουν φυσική παρουσία στην Ελλάδα».

Λόγω όλων των παραπάνω κανείς δεν μπορεί πλέον είναι βέβαιος σήμερα για τους πραγματικούς ιδιοκτήτες των δύο εταιρειών Rassadel και Madeus, που έως σχετικά πρόσφατα εθεωρείτο σχεδόν βέβαιο ότι ανήκαν στην Ιερά Μονή Βατοπεδίου.

Εταιρείες μέσω των οποίων διακινήθηκαν τεράστια ποσά προς άγνωστους προορισμούς από τα δάνεια που έλαβαν κυρίως από τη Marfin Egnatia Τράπεζα, καθώς και από την αξιοποίηση των ανταλλαγέντων ακινήτων μεταξύ Δημοσίου και Ι.Μ.Β. από τις εταιρείες του Ομίλου ΠΑΠΙΣΤΑ.

Τόσο ο Διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος, όσο και ο Πρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς κατά την κατάθεσή τους ως μάρτυρες στην Προκαταρκτική Επιτροπή δεν μπόρεσαν να παράσχουν επαρκή στοιχεία και να διαβεβαιώσουν, χωρίς κανένα δισταγμό, τα μέλη της Επιτροπής για τους πραγματικούς δικαιούχους των δύο αυτών εταιρειών.

Προκύπτουν εύλογα ερωτηματικά για την ταυτότητα των πραγματικών δικαιούχων των δύο εταιρειών Rassadel και Madeus. Ποια είναι λοιπόν τα πρόσωπα που βρίσκονται ενδεχομένως πίσω από τις δύο αυτές εταιρείες; Ποιο ρόλο έχουν διαδραματίσει στο τεράστιο αυτό σκάνδαλο του Βατοπεδίου; Πού έχουν κατευθυνθεί, με ποιο προορισμό

και με ποιους αποδέκτες τα τεράστια ποσά που διακινήθηκαν; Ποιοί έχουν κερδοσκοπήσει σε βάρος των συμφερόντων του Ελληνικού Δημοσίου και ενδεχομένως της Μονής;

Τα πρόσωπα που θα μπορούσαν να διαφωτίσουν την υπόθεση για το συγκεκριμένο ζήτημα, όπως, βέβαια, και για πολλά άλλα, είναι οι μοναχοί Ευφραίμ, Αρσένιος και Ευδόκιμος, καθώς και ο Αθανάσιος Πάπιστας και ο κυπριακής καταγωγής κ. Άθως Κοιρανίδης, οι οποίοι δεν προσήλθαν να καταθέσουν στην Επιτροπή, αν και είχαν κληθεί ως μάρτυρες.

Οι τρεις μοναχοί (Ευφραίμ, Αρσένιος και Ευδόκιμος) μέσω των δικηγόρων τους κατέθεσαν Δηλώσεις ότι, εξαιτίας της ασκηθείσας ποινικής δίωξης για τη διερευνώμενη υπόθεση, δεν θα προσέλθουν στην Προκαταρκτική Επιτροπή να καταθέσουν ως μάρτυρες, κάνοντας επίκληση του άρθρου 223, παρ. 4 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, σε συνδυασμό με σειρά και άλλων διατάξεων του Κ.Π.Δ., της Ε.Σ.Δ.Α., του Διεθνούς Συμφώνου για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα και του Συντάγματος, όπου «ο μάρτυρας δεν είναι υποχρεωμένος να καταθέσει περιστατικά από τα οποία θα μπορούσε να προκύψει ενοχή του για αξιόποινή πράξη» .

Ο Αθανάσιος Πάπιστας, επίσης, με Δήλωση που κατέθεσε στην Επιτροπή ο πληρεξούσιος Δικηγόρος του, ανέφερε ότι δεν δύναται να καταθέσει ως μάρτυρας, καθώς διενεργείται προκαταρκτική εξέταση κατά του ιδίου και του κ. Ιορδάνη Παπαϊωάννου για τη διακρίβωση της τέλεσης του εγκλήματος της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματική δραστηριότητα.

Ο Άθως Κοιρανίδης κι αυτός με Δήλωση που κατέθεσε ο πληρεξούσιος δικηγόρος του στην Επιτροπή ανέφερε ότι δεν θα εμφανιστεί να καταθέσει ως μάρτυρας, καθώς σύμφωνα με το άρθρο 15, παρ. 1 της Διμερούς Συμβάσεως για τη Νομική Συνεργασία μεταξύ Ελλάδας και Κύπρου, που κυρώθηκε με το ν. 1548/1985, δεν υποχρεώνεται να εμφανιστεί στο δικαστήριο (Προκαταρκτική Επιτροπή), γι' αυτό και η κλήση του να καταθέσει δεν περιέχει απειλή κύρωσης, εάν δεν εμφανιστεί.

Το πρόβλημα των επικυρωμένων νομιμοποιητικών εγγράφων με τους πραγματικούς δικαιούχους των δύο εταιρειών Rassadel και Madeus δεν μπορούσε να βρει λύση με τη συνήθη διαδικασία, προφανώς, γιατί κάποιοι δεν ήθελαν να αποκαλυφθεί η αλήθεια και το σχέδιο της οικονομικής πτυχής του σκανδάλου.

Για το λόγο αυτό και προκειμένου έστω και μετά από 3 και 4 έτη καθυστέρηση να γίνουν επίσημα γνωστά τα στοιχεία με τους πραγματικούς δικαιούχους των δύο εταιρειών Madeus και Rassadel, αντίστοιχα, ζητήθηκε δικαστική συνδρομή από τις δικαστικές αρχές της Κύπρου τόσο από τον Πρόεδρο της Προκαταρκτικής Επιτροπής, μέσω του προϊσταμένου της Εισαγγελίας Εφετών Αθηνών όσο και από την Ειδική Ανακρίτρια Εφέτη κυρία Ειρήνη Καλού, δικαστική συνδρομή που βρίσκεται εν εξελίξει και είναι πολύ πιθανό σύντομα να υπάρχουν νεότερα.

β) Μετοχοδάνεια για επενδύσεις της Μονής Βατοπεδίου και των εταιρειών Rassadel και Madeus

Οι κύριες πηγές κεφαλαίων της Μονής τα οποία διαχειρίστηκαν οι Κυπριακές εταιρείες του Άθ. Κοιρανίδη Rassadel και Madeus, προήλθαν στο μεγαλύτερο μέρος τους από δάνεια (συνολικά €173.600.811), εκ των οποίων το μεγαλύτερο μέρος τους (€156.920.780) χορηγήθηκε από την Marfin Egnatia Τράπεζα και τη θυγατρική της Επενδυτική Τράπεζα της Ελλάδος, ενώ τα υπόλοιπα αφορούσαν σε χρηματοδοτήσεις κυρίως της Εμπορικής Τράπεζας.

Στις συμβάσεις δανείων της I.M.B. με τη Marfin Egnatia Bank αναφερόταν ως σκοπός χρηματοδότησης «η χρηματοδότηση με Κεφάλαιο Κίνησης για την κάλυψη επενδυτικών αναγκών της I.M.B. για την πραγματοποίηση επενδύσεων τις οποίες θα

προτείνει η Τράπεζα και θα επιλέγει η πιστούχος».

Από τα παραπάνω ποσά χορηγήσεων μέσω των λογαριασμών της IMB και των “συνδεόμενων” με αυτή εταιρειών Rassadel Co Ltd και Madeus Ltd ιδιοκτησίας του οικονομικού της συμβούλου Άθω Κοιρανίδη, έγιναν οι κάτωθι επενδυτικές τοποθετήσεις, σύμφωνα με τις Εκθέσεις της Τράπεζας της Ελλάδος:

- €30,2 εκ. τοποθετήθηκαν από την IMB στην αύξηση κεφαλαίου της MIG ύψους €5,2 δις η οποία ολοκληρώθηκε τον Ιούλιο 2007

- €30 εκ. χρησιμοποιήθηκαν για την αγορά μετοχών του Ο.Τ.Ε. κατά την προεκλογική περίοδο από τις 12/09/2007 μέχρι 14/09/2007 και οι οποίες πωλήθηκαν μετεκλογικά στις 20/09/2007. Από το προϊόν της πώλησης, ποσό €20 εκ. τοποθετήθηκε ισομερώς μέσω του private banking της Marfin Popular Bank (M.P.B.) στην Κύπρο σε δύο Hedge Funds. Το πρώτο από τα δύο Hedge Funds διαχειρίζεται θυγατρική της Marfin, με διαχειριστή κορυφαίο στέλεχος της Διοίκησης της Marfin, ενώ στο δεύτερο Hedge Fund η Marfin ελέγχει ποσοστό 30% της εταιρείας διαχείρισης.

- €6,3 εκ. τοποθετήθηκαν σε μετοχές του ΥΓΕΙΑ, του Ομίλου M.I.G .

- €4,79 εκ. τοποθετήθηκαν σε μετοχές της Marfin Popular Bank Κύπρου, τον βασικό τραπεζικό βραχίονα της M.I.G.

- €10,4 εκ. χρησιμοποιήθηκαν για αγορές μετοχών της VIVARTIA η οποία αποτέλεσε αντικείμενο εξαγοράς από τη M.I.G. το καλοκαίρι του 2007, όταν πραγματοποιήθηκε η αύξηση κεφαλαίου της M.I.G.

- €4 εκ. διατέθηκαν για συμμετοχή στην εταιρεία Singular Logic του Ομίλου MIG.

- €21 εκ. χρηματοδότησαν την αγορά ακινήτου από την Torcaso Investment Ltd (€6 εκ) και τη συμμετοχή της I.M.B. στην εταιρεία ΠΑΠΙΣΤΑΣ Συμμετοχική ΑΕ μέσω της MADEUS Ltd, επίσης συμφερόντων της I.M.B. (€15 εκ.).

- €0,6 εκ. χρηματοδότησαν την εταιρική συμμετοχή της I.M.B. στην ΑΝΘΕΜΙΑΣ (την κατασκευαστική εταιρεία που αγόρασε οικόπεδα που ανταλλάχθηκαν με το Ελληνικό Δημόσιο στην περιοχή της Θεσσαλονίκης).

- €21,7 εκ. εξόφλησαν προηγούμενα δάνεια (€20,4 εκ αφορούσαν χορηγήσεις της IMB από την Επενδυτική Τράπεζα Ελλάδος).

- €22,7 εκ. τοποθετήθηκαν σε επιπλέον αγορές μετοχών της M.I.G.

Η συνολική επενδεδυμένη θέση της I.M.B. στη M.I.G. και στις εταιρείες του Ομίλου της, ανήλθε σε €115,5 εκ., ενώ κατά την ημερομηνία σχετικού πορίσματος της ΤτΕ (3/5/2010) η υπολειπόμενη επενδυτική θέση ανερχόταν σε €69,2 εκ., από τα οποία τα €56 εκ αφορούν στην μετοχή της M.I.G.

Όπως προκύπτει από την παραπάνω ανάλυση, τα κεφάλαια χορηγήσεων που διατέθηκαν στην I.M.B. για «κάλυψη επενδυτικών αναγκών της I.M.B.» κατευθύνθηκαν αποκλειστικά μέσω της Κυπριακής εταιρείας Rassadel Ltd σε μετοχές της ίδιας της M.I.G. και των θυγατρικών της (Υγεία, Vivartia, Singular Logic, Marfin Popular Bank), αλλά και σε διάφορα επενδυτικά σχήματα υψηλού κινδύνου (hedge funds) που ελέγχονται από τη Marfin Popular Bank στη Κύπρο μητρική εταιρεία της Marfin Egnatia Bank και συνδεδεμένη εταιρεία με την M.I.G. Επίσης ποσό ύψους €30 εκ. τοποθετήθηκε στη μετοχή του Ο.Τ.Ε. κατά το διάστημα που η M.I.G. συγκέντρωνε ποσοστά ελέγχου στον Οργανισμό, ενώ πωλήθηκε αμέσως μετά τη διενέργεια των εθνικών εκλογών της 16ης Σεπτεμβρίου 2009.

Η Επενδυτική Τράπεζα Ελλάδος, θυγατρική της Τράπεζας Marfin Egnatia Bank, μεσολάβησε ως χρηματιστηριακή εταιρεία παροχής επενδυτικών υπηρεσιών (ΑΧΕΠΕΥ) για την τοποθέτηση των κεφαλαίων των δανείων που χορήγησε η ίδια η μητρική της Τράπεζα Marfin, στο Χ.Α.Α. Βάσει της τραπεζικής και χρηματιστηριακής νομοθεσίας (ΠΔ/ΤΕ 2577-2006, ν3606/2007) προκύπτουν σοβαρά θέματα παραβάσεων αναφορικά με την παροχή επενδυτικών υπηρεσιών, καθώς η συγκεκριμένη δραστηριότητα της Τράπεζας Marfin εντάσσεται στις παρεπόμενες επενδυτικές υπηρεσίες και, κατά συνέπεια, προϋπέθετε την κατάρτιση ειδικού τύπου σύμβασης για την παροχή επενδυτικών συμ-

βουλών, την αξιολόγηση μέσω ελέγχων συμβατότητας και καταλληλότητας της Rassadel και της I.M.B. ως τελικός αποδέκτης των επενδύσεων και την έγγραφη αποδοχή του πελάτη-επενδυτή αναφορικά με την κατανόηση των αναλαμβανόμενων κινδύνων.

Παράλληλα, προκύπτουν σοβαρά θέματα σύγκρουσης συμφερόντων για τα υπόχρεα πρόσωπα και τη Διοίκηση της Τράπεζας Marfin η οποία, έχοντας στενούς δεσμούς με τον Όμιλο M.I.G., μεσολάβησε και ενέκρινε τη δανειοδότηση της I.M., ενός Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου με υπέρογκα ποσά για κάλυψη επενδυτικών κινήσεων, με στόχο τελικά την επωφελή, για τους μετόχους της M.I.G. και ταυτόχρονα εκτελεστικά μέλη της Διοίκησης της Marfin, χρηματοπιστωτική στήριξη των συνδεδεμένων με την M.I.G. εταιρειών και την επιτυχή αύξηση κεφαλαίου της ίδιας της M.I.G.

Η εταιρεία Rassadel, όπως προέκυψε από τις συμβάσεις δανείων μεταξύ της I.M.B. και της Marfin Egnatia Bank που προσκομίστηκαν στο πλαίσιο των Εξεταστικών της Βουλής, φαίνεται να δρα ως Εγγυητής σε συμβάσεις Δανείων προς την I.M.B. ύψους συνολικά €147,9 εκ. Αποτελεί εντύπωση το γεγονός ότι μια εταιρεία με μετοχικό κεφάλαιο μόλις 1.000 Κυπριακών Λιρών και δρώντας ως Επενδυτικός Σύμβουλος μιας Μονής μπορούσε να έχει τις προϋποθέσεις ρόλου φερέγγυου εγγυητή έναντι τόσο μεγάλου ύψους δανείων, γεγονός που σχολιάστηκε ως μη συνετή τραπεζική πρακτική και από το Διοικητή της ΤτΕ, κ. Γ. Προβόπουλο στην κατάθεσή του στην Εξεταστική Επιτροπή της Βουλής στις 31/08/2010.

Επίσης μεγάλη εντύπωση προκαλεί η μεγάλη απόκλιση μεταξύ των προβλεπόμενων σκοπών χρηματοδότησης της I.M.B., βάσει των αναφερόμενων ορίων στις συμβάσεις χορηγήσεων της Marfin Egnatia Bank και της πραγματικής χρήσης των κεφαλαίων, όπως προέκυψαν από τις αναλύσεις των λογαριασμών της I.M.B. και των εταιρειών Rassadel και Madeus που ερεύνησαν οι ελεγκτές της ΤτΕ.

Χαρακτηριστικά αναφέρεται ότι στις 24/12/2007 πιστώθηκε στον υπ' αριθ. 0127490427 λογ/σμό της I.M.B. που τηρείται στη Marfin Egnatia Bank ποσό € 15 εκ. τα οποία προέρχονται από ισόποση χορήγηση προς την I.M.B. από τη Marfin Egnatia Bank. Στη συνέχεια, πραγματοποιήθηκε μεταφορά του ποσού της χορήγησης ύψους € 15 εκ. στο λογ/σμό επ' ονόματι της MADEUS Ltd υπ' αριθ. 0245161429. Την ίδια μέρα έγινε μεταφορά του παραπάνω ποσού από το λογ/σμό της MADEUS Ltd στο λογ/σμό της ΠΑΠΙΣΤΑ Συμμετοχική Α.Ε. υπ' αριθ. 0248294423 με στόχο την κάλυψη συμμετοχής της MADEUS Ltd στο μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας αυτής. Από τα στοιχεία του πορίσματος σε αντιδιαστολή με τις συμβάσεις χορηγήσεων που προσκομίστηκαν, προκύπτει ότι το ποσό χορήγησης €15 εκ. αφορά στη σύμβαση Α.Α.Λ. (Ανοιχτού Αλληλόχρεου Λογαριασμού) που υπογράφηκε στις 12/12/2007 μεταξύ των Marfin Egnatia Bank και I.M.B. (Πιστούχος) με εγγυήτρια την Rassadel Co LTD και ειδικότερα το υπο-όριο Κεφαλαίου Κίνησης ύψους €27 εκ. εκ του οποίου ο Πιστούχος (I.M.B.) μπορούσε να χρησιμοποιήσει αρχικά μέχρι €15 εκ.

Βασικά ερωτήματα που ανακύπτουν είναι: α) Η I.M.B. μπορεί να χρηματοδοτηθεί για Κεφάλαιο Κίνησης; και, εάν ναι, υπό ποια επιχειρηματική δραστηριότητα; και β) εφόσον ο σκοπός του δανείου αφορούσε σε Κεφάλαιο Κίνησης, πως χρησιμοποιήθηκε εν συνεχεία για επενδυτική δραστηριότητα και ειδικότερα για τη συμμετοχή στο μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας ΠΑΠΙΣΤΑΣ Α.Ε. εν γνώσει της Τράπεζας, εφόσον η κίνηση του ποσού του δανείου λάμβανε χώρα σε λογ/σμούς που τηρούνταν σε αυτή;

Αντίστοιχες ασυμβατότητες μεταξύ προβλεπόμενου και πραγματικού σκοπού χρηματοδότησης προκύπτουν στο σύνολο των συμβάσεων της I.M.B. με τη Marfin Egnatia Bank, καταδεικνύοντας μη συνήθη τραπεζική πρακτική και προχειρότητα σύνταξης αυτών με μόνο στόχο την τελική αξιοποίηση των κεφαλαίων των δανείων για τη στήριξη της αύξησης κεφαλαίου της M.I.G. και των υπόλοιπων εταιρειών του Ομίλου, στις οποίες εκείνη την περίοδο η M.I.G. είχε συγκεντρώσει ή συγκέντρωνε ποσοστά ελέγχου.

Μέσω της έρευνας της Προκαταρκτικής Επιτροπής αναφορικά με τα κεφάλαια χο-

ρηγήσεων που δόθηκαν στην I.M.B. από τη συγκεκριμένη Τράπεζα με στόχο τη πραγματοποίηση επενδύσεων σε μετοχές συνδεδεμένων εταιρειών με την ίδια την Τράπεζα, όπως ο όμιλος M.I.G., προέκρινε ότι αυτά τα δάνεια, αν και τεράστια για μια Ιερά Μονή, αποτελούσαν μέρος μόνο των συνολικών κεφαλαίων (€732 εκ.) που χορήγησε η Τράπεζα Marfin (μόνο στην Ελλάδα) στα πλαίσια της αύξησης κεφαλαίου ύψους €5,2 δισ. που πραγματοποίησε η M.I.G. τον Ιούλιο 2007.

Οι συγκεκριμένες τραπεζικές πρακτικές και ο ιδιαίτερα «ανεκτικός» ρόλος της ΤτΕ σε σχέση με την πιστή εφαρμογή κανόνων της τραπεζικής νομοθεσίας για τη διαμόρφωση της πραγματικής εικόνας επάρκειας κεφαλαίων της Τράπεζας προβληματίσαν ιδιαίτερα τα μέλη της Προκαταρκτικής Επιτροπής. Δεδομένης της εκτεταμένης χρήσης μετοχοδανείων από την Τράπεζα Marfin, μεταξύ των οποίων και προς την I.M.B. με ενέχυρο μετοχές της εταιρείας M.I.G., σε συνδυασμό με την κατακόρυφη πτώση της τιμής της μετοχής της M.I.G. στο Χ.Α.Α. δημιουργούν εύλογα ερωτηματικά αναφορικά με τη δυνατότητα αποπληρωμής αυτών των δανείων και την οικονομική ζημιά που πιθανόν θα σημειωθεί στην εικόνα της Τράπεζας στο προσεχές χρονικό διάστημα. Είναι προφανές ότι τα ελαστικά κριτήρια χρηματοδότησης και οι ευνοϊκοί όροι που χρησιμοποιήθηκαν για την κάλυψη σε κεφάλαια της πολυσχιδούς επιχειρηματικής δραστηριότητας της Μονής, η οποία δεν συνάδει με τον πνευματικό ρόλο της, δημιουργούν προβληματισμό αναφορικά με την προστασία των κεφαλαίων καταθετών και επενδυτών της συγκεκριμένης Τράπεζας.

Ο ίδιος ο κ. Α. Κοιρανίδης σε ερώτηση που του είχε απευθύνει μέλος της Εξεταστικής Επιτροπής στις 1/12/2008, αναφορικά με τις διαδικασίες αυτών των χορηγήσεων από την Τράπεζα Marfin Egnatia Bank, είχε δηλώσει χαρακτηριστικά «Το καπέλο της ΤτΕ είναι πολύ βαρύ, για να το φορέσω. Αυτοί που δώσανε τα δάνεια ας λογοδοτήσουν».

Στις 31.8.2010, σύμφωνα με την τελευταία Έκθεση της Τράπεζας της Ελλάδος, το χαρτοφυλάκιο της εταιρείας Rassadel στην Επενδυτική Τράπεζα της Ελλάδας είχε ως εξής:

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗΣ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟΥ RASSADEL

ΜΕΤΟΧΗ	ΤΕΜΑΧΙΑ	ΜΕΣΗ ΤΙΜΗ ΚΤΗΣΗΣ	ΚΟΣΤΟΣ ΚΤΗΣΗΣ	ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ 31/8/2010	ΖΗΜΙΕΣ ΕΞ ΑΠΟΤΙΜΗΣΕΩΣ
VIVARTIA	400.000	26,00	10.400.000	6.400.000	-4.000.000
MARFIN POPULAR BANK	73.320	4,19	307.196	118.045	-189.151
MARFIN INVESTMENT GROUP	7.730.962	5,94	45.890.990	7.189.795	-38.701.196
ΥΓΕΙΑ	475.322	2,78	1.321.300	418.283	-903.016
ΣΥΝΟΛΟ			57.919.486	14.126.123	-43.793.363

Το χαρτοφυλάκιο της I.M.B. είναι δεσμευμένο από την Επιτροπή του άρθρου 7 του ν. 3691/2008 για την Καταπολέμηση της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας από τις 14.11.2008. Μέσω του επενδυτικού λογαριασμού 00601251066197 που τηρείται στην ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε. στο όνομα της Rassadel Co. Ltd., διενεργούνται οι κατ' εντολή και για λογαριασμό της Μονής επενδυτικές πράξεις (αγορές και πωλήσεις εισηγμένων μετοχικών τίτλων). Ο λογαριασμός αυτός έχει δεσμευτεί, βάσει της υπ' αριθ. 2 Διάταξης της Επιτροπής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας, κατά το ποσό των 17.500.000.

Η Rassadel, ως εγγυήτρια των δανείων της I.M.B., υπέγραψε συμβάσεις ενεχυρίσσης μετοχών με την Marfin Egnatia Τράπεζα και με την Επενδυτική Τράπεζα, με αποτέλεσμα σήμερα η Μονή να έχει χάσει υπέρογκα ποσά, να έχει την υποχρέωση της εξυπηρέτησης των ληφθέντων δανείων και να μην έχει ουσιαστικά τίποτα στα χέρια της, καθώς δεν μπορεί να ασκήσει με ουσιαστικό τρόπο τα απορρέοντα δικαιώματα των μετοχών που έχει στην κατοχή της, αφού οι μετοχές αυτές έχουν κρατηθεί ως ενέχυρο από τις δανειστικές τράπεζες.

Σχετικά με το ρόλο της Κυπριακής εταιρείας Rassadel και του ίδιου του Α. Κοιρανίδη, μέσω των οποίων επενδύθηκαν 115 εκ. στο Χ.Α.Α. σε μετοχές εταιρειών του Ομίλου M.I.G. αλλά και του Ο.Τ.Ε χωρίς να διαθέτει στην Ελλάδα τη σχετική άδεια παροχής επενδυτικών υπηρεσιών από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, ο Πρόεδρος της Ε.Κ., κ. Α. Γαβριηλίδης ισχυρίστηκε ότι η συγκεκριμένη παροχή υπηρεσιών έλαβε χώρα αποκλειστικά προς τη μητρική εταιρεία της Rassadel που είναι η IMB και κατά συνέπεια δεν αποτελεί παραβατική συμπεριφορά. Την άποψη του κ. Αν. Γαβριηλίδη ότι ο τελικός δικαιούχος της Rassadel είναι η I.M.B. και δεν προκύπτει θέμα παροχής αδείας για την παροχή επενδυτικών υπηρεσιών συμμερίζεται και η ΤτΕ μέσω του Δ/ντή Εποπτείας του Πιστωτικού Συστήματος κ. Ι. Γούσιου. Θα πρέπει να επισημανθεί, όπως έχει αναφέρει στην από 3/9/2010 επιστολή του ο Πρόεδρος της Ε.Κ., η Ε.Κ. συνεργάζεται στενά με την Τράπεζα της Ελλάδος και μάλιστα εκπρόσωπός της συμμετέχει δια νόμου στο Δ.Σ. της Ε.Κ. συμμετέχοντας στη λήψη αποφάσεων.

Η I.M.B. και η εταιρεία Rassadel σύμφωνα με την κατάθεση του κ. Αν. Γαβριηλίδη στην Προκαταρκτική Επιτροπή της Βουλής, είχαν κατηγοριοποιηθεί από την Επενδυτική Τράπεζα Ελλάδος, θυγατρική της Τράπεζας Marfin, ως Ιδιώτης Επενδυτής βάσει των διατάξεων του ν.3606/2007, γεγονός το οποίο εξασφάλιζε αυξημένη προστασία και πληροφόρηση αναφορικά με τους αναλαμβανόμενους κινδύνους που όφειλε να παράσχει η Τράπεζα προς την I.M.B. Σήμερα η I.M.B. έχει απολέσει πάνω από 60 εκ. λόγω της απομείωσης της αξίας των επενδύσεων για την οποία τη συμβούλευσαν ο κ. Α. Κοιρανίδης και η Τράπεζα Marfin, με τη μεγαλύτερη απώλεια να προέρχεται από τις μετοχές της εταιρείας M.I.G.

Παρά όμως το γεγονός ότι η I.M.B. και η Rassadel κατηγοριοποιήθηκαν ως ιδιώτες επενδυτές, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6 του ν.3606/2007, γεγονός που σημαίνει ότι η Επενδυτική Τράπεζα Ελλάδος, με την οποία η Rassadel είχε υπογράψει σύμβαση παροχής επενδυτικών υπηρεσιών, όφειλε να της παρέχει αυξημένη προστασία στις επενδυτικές της επιλογές, εν τούτοις όχι μόνο δεν την προστάτευσε, αλλά την καθοδήγησε σε επενδύσεις αγοράς μετοχών εταιρειών ενός συγκεκριμένου ομίλου (M.I.G.), με τον οποίο η σύμβουλος Τράπεζα είναι συνδεδεμένη.

Το αποτέλεσμα είναι γνωστό. Η I.M.B. να χάσει τεράστια ποσά, ηθελημένα ή αθέλητα, κανείς δεν είναι σε θέση να το βεβαιώσει με σιγουριά, κανείς δεν γνωρίζει εάν διοχετεύτηκαν κάποια από αυτά τα ποσά σε ύποπτες διαδρομές. Προκύπτει εκ των πραγμάτων και αυτεπάγγελτα ένα μεγάλο ζήτημα «σύγκρουσης συμφερόντων» αναφορικά με τις επενδυτικές συμβουλές της Επενδυτικής Τράπεζας, οι οποίες, ενώ ωφέλησαν τις συνδεδεμένες εταιρείες του Ομίλου MIG, ταυτόχρονα ζημίωσαν τον πελάτη (Rassadel), ανεξάρτητα εάν η I.M.B. δεν έχει υποβάλει καμία καταγγελία για παράβαση του άρθρου 13 του ν. 3606/2007.

Μεγάλη εντύπωση προκαλεί το γεγονός ότι παρόλο που η Marfin Egnatia Bank και η θυγατρική της Επενδυτική Τράπεζα Ελλάδος είχαν κατηγοριοποιήσει την Rassadel ως Ιδιώτη Επενδυτή, όπως δήλωσε ο Πρόεδρος της Ελληνικής Ε.Κ., η μητρική της Τράπεζας στην Κύπρο, Marfin Popular Bank, είχε κατηγοριοποιήσει τη Rassadel ως Επαγγελματία Επενδυτή, γεγονός το οποίο υποδεικνύει την αναγνώριση της εταιρείας ως ΕΠΕΥ βάσει του σχετικού ν. 3606/2007 και θα πρέπει άμεσα να διερευνηθούν από κοινού οι Ε.Κ. Ελλάδος και Κύπρου.

Σε επιστολή που απέστειλε η Κυπριακή Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, απαντώντας σε

σχετικό ερώτημα της Προκαταρκτικής Επιτροπής, και διαβιβάσθηκε μέσω της Ελληνικής Ε.Κ., προκύπτει ότι σε συγκεκριμένο δημοσίευμα στον Κυπριακό τύπο ο Πρόεδρος της Ε.Κ. της Κύπρου, κ. Γιώργος Χαραλάμπους είχε δηλώσει στις 5 Δεκεμβρίου 2008 ότι ο Α. Κοιρανίδης δεν κατέχει από τις Κυπριακές Αρχές την άδεια παροχής επενδυτικών υπηρεσιών που απαιτείται σύμφωνα με τη νομοθεσία, και ότι από τότε διερευνά την “υπόθεση Κοιρανίδη” σε σχέση με τις δηλώσεις που αυτός έχει προβεί ενώ μέχρι σήμερα η έρευνα δεν έχει περατωθεί. Είναι κατά συνέπεια απορίας άξιον για ποιο λόγο η Ελληνική Ε.Κ. δεν εξέτασε επίσης την υπόθεση Κοιρανίδη και την επενδυτική δραστηριότητα της εταιρείας Rassadel, καθώς αυτή έλαβε χώρα κατ’ εξοχήν σε χρηματοπιστωτικά προϊόντα στον ελληνικό χώρο.

Από τα παραπάνω προκύπτουν σαφείς ευθύνες για την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, αναφορικά με την επάρκεια των απαραίτητων ελέγχων και εποπτείας τήρησης εφαρμογής που διέπει την παροχή επενδυτικών υπηρεσιών στην Ελλάδα σύμφωνα με το ν.3606/2007, καθώς και την επιβολή των σοβαρών προβλεπόμενων κυρώσεων τόσο προς τους ίδιους τους παραβάτες όσο και προς τις εμπλεκόμενες τράπεζες και τις Διοικήσεις αυτών που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Ε.Κ. αλλά και της ΤτΕ, η οποία σε στενή συνεργασία με την Ε.Κ. οφείλει να επιβλέπει την τήρηση της νομοθεσίας από τις εποπτευόμενες από αυτήν Τράπεζες.

3. Άνοιγμα λογαριασμών Κυπριακών Εταιρειών

Η πιο σημαντική από όλες τις διαπιστώσεις που μπορεί να κάνει κάποιος που θα επιχειρήσει να διερευνήσει σε βάθος αυτή την υπόθεση είναι οι δυσκολίες, οι πολύπλοκες διαδικασίες και το τείχος που θα συναντήσει στο άνοιγμα των λογαριασμών των κυπριακών εταιρειών από τις αρμόδιες κυπριακές αρχές, ακόμη και όταν ζητηθεί δικαστική συνδρομή, παρά το γεγονός ότι διμερείς διακρατικές συμφωνίες ή κοινοτικοί κανόνες επιτρέπουν τη συνεργασία και την παροχή ή την ανταλλαγή τέτοιου είδους πληροφοριών μεταξύ των δύο χωρών (Ελλάδας – Κύπρου).

Το γεγονός αυτό δεν έχει μέχρι σήμερα επιτρέψει να εξαχθούν ολοκληρωμένα και ασφαλή συμπεράσματα ως προς τις διαδρομές του χρήματος που διακινήθηκε προς πολλές και άγνωστες κατευθύνσεις. Ίσως η αλήθεια για το σκάνδαλο του Βατοπεδίου να βρίσκεται στην Κύπρο, επτασφράγιστο μυστικό καλά προστατευμένο στα κυπριακά Δικηγορικά γραφεία που έχουν συστήσει πολλές από αυτές τις εταιρείες (παλαιότερα off shore εταιρείες).

Σε αίτημα δικαστικής συνδρομής, η κυπριακή Μονάδα Καταπολέμησης Αδικημάτων Συγκάλυψης (ΜΟ.ΚΑ.Σ.) ανέφερε ότι στην Κύπρο έχουν λογαριασμό οι πιο κάτω εταιρείες που ανήκουν ή σχετίζονται με τον Όμιλο ΠΑΠΙΣΤΑ:

- Πάπιστας Εμπορική Α.Ε.
- Papistas Trading Europe Ltd
- Datacube Ltd
- Cuznose Ltd
- Delvan Holdings Ltd
- Kimball Ltd
- Αναπτυξιακή Εταιρεία Ακινήτων Α.Ε.

Η ελληνική πλευρά (Ειδική Ανακρίτρια Εφέτης κυρία Ειρήνη Καλού) επανήλθε με νέο αίτημα για δικαστική συνδρομή, ζητώντας από τη ΜΟ.ΚΑ.Σ. την αποστολή της κίνησης των λογαριασμών των παραπάνω εταιρειών, η οποία και αναμένεται.

4. Περιπτώσεις συναλλαγών από τις οποίες προκύπτουν ενδείξεις Ξεπλύματος Χρήματος (Ξ.Χ.)

Σύμφωνα με την Α.Π. 2789/29.7.2010 Επιστολή του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος στην Προκαταρκτική Επιτροπή, η ΤτΕ προέβη σε μια σειρά ελέγχων σε επτά (7) Τράπεζες, με αντικείμενο τον έλεγχο της εφαρμογής εκ μέρους τους των σχετικών με την πρόληψη του Ξεπλύματος Χρήματος (Ξ.Χ.) και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας (Χ.Τ.) διατάξεων.

Οι πλέον σημαντικές περιπτώσεις ανά Τράπεζα, για τις οποίες η ΤτΕ επέβαλε πρόστιμα στις τράπεζες, έχουν ως εξής:

A. Marfin Egnatia Bank

- Ανεπαρκής νομιμοποίηση ορισμένων εταιρειών εξωχώριων δραστηριοτήτων (off shore).
- Εξόφληση σε μετρητά επιταγής ύψους €1.000.000 στον κ. Γεώργιο Σαχπατζίδη, η οποία είχε εκδοθεί σε διαταγή της κυπριακής εταιρείας Torcaso Investments Ltd.
- Ανάληψη σε μετρητά €500.000 από τον λογαριασμό της I.M.B. από τον ιερομόναχο Ευδόκιμο.

Στην εν λόγω τράπεζα επιβλήθηκε πρόστιμο €140.000.

B. Αλφα Τράπεζα Α.Ε

Για παραβάσεις συναλλαγών σε μετρητά σχετικά με την πρόληψη του ΞΧ και της ΧΤ, που συνδέονται ειδικά με την IMB. Επιβλήθηκε πρόστιμο στην τράπεζα ύψους €140.000.

Γ. Τράπεζα Πειραιώς Α.Ε.

Διαπιστώθηκαν οι παρακάτω παραβάσεις:

- Δύο καταθέσεις μετρητών ύψους €100.000 και €150.000 σε λογαριασμούς του κ. Γεωργίου Σαχπατζίδη το 2006 δεν εξετάστηκαν με τη δέουσα επιμέλεια και δεν υπεβλήθη σχετική αναφορά.
- Δεν εξετάστηκαν, επίσης, με τη δέουσα επιμέλεια δύο αναλήψεις μετρητών € 200.000 και €195.000 από λογαριασμό της IMB το 2007.
- Ομοίως δεν εξετάστηκαν με τη δέουσα επιμέλεια και δεν υπεβλήθη σχετική αναφορά για αναλήψεις μετρητών συνολικού ύψους € 4.969.000 από την I.M.B. το χρονικό διάστημα από 2.3.2007 μέχρι 5.2.2008.
- Δεν τεκμηριώθηκε η σχέση μεταξύ του κ. Σαχπατζίδη και α) της εταιρείας Torcaso Investments Ltd στην περίπτωση κατάθεσης επιταγών ύψους € 8.000.000 που είχαν εκδοθεί σε διαταγή της εταιρείας αυτής, και β) της I.M.B. στην περίπτωση κατάθεσης επιταγών ύψους € 2.000.000 που είχαν εκδοθεί σε διαταγή της Μονής.

Για τα παραπάνω επιβλήθηκε πρόστιμο στην τράπεζα ύψους €170.000.

Δ. Εμπορική Τράπεζα της Ελλάδας Α.Ε.

Διαπιστώθηκαν οι παραβάσεις:

- Δεν αξιολογήθηκε και δεν υποβλήθηκε σχετική αναφορά για κατάθεση € 300.000, που έγινε στις 13.6.2007 από τον νομικό σύμβουλο της IMB κ. Αλέξανδρο Χατζηαλεξάνδρου.

- Δεν υποβλήθηκε σχετική αναφορά για μια ανάληψη σε μετρητά από λογαριασμό της I.M.B. ποσού ύψους € 2.000.000 από τον μοναχό Ευδόκιμο στις 11.9.2008.
- Δεν διερευνήθηκαν και δεν αξιολογήθηκαν επαρκώς δύο καταθέσεις σε μετρητά το 2008 από τον κ. Αλ. Χατζηαλεξάνδρου σε λογαριασμό της Μονής ύψους € 380.000 και € 135.000.

Για τις παραβάσεις που συνδέονται με την IMB επιβλήθηκε πρόστιμο στην τράπεζα ύψους €160.000.

Ε. Εθνική Τράπεζα της Ελλάδας Α.Ε.

Διαπιστώθηκε κατάθεση μετρητών ύψους € 470.000 σε λογαριασμό της Μονής από τον κ. Αλ. Χατζηαλεξάνδρου στις 6.8.2008.

Η τράπεζα παρείχε επαρκείς εξηγήσεις για τη μη υποβολή αναφοράς στην Επιτροπή του άρθρου 7 του ν.3691/2008 και για το λόγο αυτό δεν υποβλήθηκε πρόστιμο.

ΣΤ. ΤΡΑΠΕΖΑ ΚΥΠΡΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Δεν εξετάστηκαν με τη δέουσα επιμέλεια και δεν υπεβλήθη σχετική αναφορά παρά τις ενδείξεις ύποπτης συναλλαγής για αγορά ακινήτου το 2007 από την εταιρεία «ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΑΕ» του Ομίλου ΠΑΠΙΣΤΑ.

Στην τράπεζα επιβλήθηκε πρόστιμο 30.000 €.

Ζ. Τράπεζα Millenium Bank ΑΕ

Διαπιστώθηκαν οι εξής παραβάσεις:

- Η τράπεζα δεν εξέτασε με τη δέουσα επιμέλεια και δεν υπέβαλε αναφορά για συναλλαγές που αφορούσαν στην αγορά ακινήτου από την εταιρεία «ΑΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΑΕ» του Ομίλου ΠΑΠΙΣΤΑ, παρά τις σαφείς ενδείξεις ύποπτης συναλλαγής
- Η τράπεζα δεν εξέτασε με τη δέουσα επιμέλεια και δεν υπέβαλε σχετική αναφορά για συναλλαγές που αφορούσαν στην αγορά ακινήτου από την εταιρεία «ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΚΙΝΗΤΩΝ Β. ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΕ» του Ομίλου ΠΑΠΙΣΤΑ, παρά τις σαφείς ενδείξεις ύποπτης συναλλαγής.

Για τις παραπάνω συναλλαγές επιβλήθηκε πρόστιμο στην τράπεζα ύψους €100.000 και € 100.000, αντίστοιχα, για κάθε περίπτωση.

Εκτός των ανωτέρω περιπτώσεων, **τυπολογία ξεπλύματος χρήματος** αποτελούν επίσης και ορισμένες ακόμη περιπτώσεις που έχουν αναφερθεί και αναλυθεί στο από 8.6.2010 Πόρισμα της Εξεταστικής του σκανδάλου του Βατοπεδίου. Ειδικότερα, οι περιπτώσεις αυτές είναι:

α) Η εξαγορά της σέρβικης εταιρείας **GERUM d.o.o.** από την I.M.B. μέσω της εταιρείας Rassadel το 2006 έναντι του ποσού των €750.000 και η πώλησή της μετά από δύο έτη έναντι του ποσού των €2.450.000.

β) Τρεις (3) περιπτώσεις μεταβίβασης ακινήτων σε εταιρείες του Ομίλου ΠΑΠΙΣΤΑ από τον κ. **Ιορδάνη Παπαϊωάννου**, σε πολλαπλάσια αξία από την οποία τα είχε αγοράσει ο ίδιος την ίδια ημέρα από τρίτους.

Οι μεταβιβάσεις αυτών των τριών (3) ακινήτων δύο φορές την ίδια ημέρα σε πολλαπλάσια αξία την κάθε φορά και σε κατά πολύ ανώτερη αξία από την αντικειμενική (ακόμη και δεκαπλάσια), δεν δικαιολογούνται από κανέναν προφανή οικονομικό ή νό-

μμο λόγο και για το λόγο αυτό θεωρούνται ύποπτες, ιδίως εάν ληφθεί υπόψη ότι η εξόφληση του αρχικού πωλητή γινόταν με επιταγές του δεύτερου αγοραστή (Όμιλος ΠΑ-ΠΙΣΤΑ).

Ο Ιορδάνης Παπαϊωάννου είχε ρόλο ενδιαμέσου και παρένθετου προσώπου στην υπόθεση, λειτουργώντας ουσιαστικά για λογαριασμό του ΠΑΠΙΣΤΑ στη μεταβίβαση αυτών των τριών ακινήτων.

γ) Η αγοραπωλησία ακινήτων από την εταιρεία **Torcaso Investment Ltd**, στην οποία εμφανίζεται ο επιχειρηματίας κ. **Γεώργιος Σαχπατζίδης** ως ιδιοκτήτης της εταιρείας Torcaso Investment Ltd, χωρίς όμως να έχει μπορέσει μέχρι σήμερα να αποδείξει ότι είναι ο πραγματικός δικαιούχος (ιδιοκτήτης) της εταιρείας αυτής. Μετά τη δικαστική συνδρομή που ζήτησε από τις αρμόδιες δικαστικές αρχές της Κύπρου η Ειδική Ανακρίτρια Εφέτης κυρία Ειρήνη Καλού, πραγματικός δικαιούχος της εταιρείας Torcaso από τη σύστασή της το 1999 και μέχρι το 2003 ήταν ο κ. Νικόλαος Ζήγρας, κάτοικος Αθηνών. Για τη διαλεύκανση της υπόθεσης, η Επιτροπή αποφάσισε ομόφωνα να καλέσει ως μάρτυρες τους Κύπριους Δικηγόρους κ.κ. Γεώργιο Τριανταφυλλίδη και Σπύρο Χατζηνικολάου. Για το λόγο αυτό, ο Πρόεδρος της Προκαταρκτικής Επιτροπής για την κλήτευση των δύο συγκεκριμένων μαρτύρων ζήτησε δύο φορές τη δικαστική συνδρομή της Εισαγγελίας Εφετών Αθηνών, που δυστυχώς δεν βρέθηκαν από την Κυπριακή Αστυνομία για να τους επιδοθεί η κλήση. Θεωρούμε ότι η δικαιοσύνη θα πρέπει να συνεχίσει τις διαδικασίες της δικαστικής συνδρομής από τις κυπριακές αρχές για την κλήτευση των δύο ως άνω δικηγόρων και την εξασφάλιση της μαρτυρίας τους.

δ) Χαρακτηριστικότερη όλων των περιπτώσεων αποτελεί η περίπτωση της δωρεάς 9.000.000 € στην I.M.B. από την εταιρεία NOLIDEN Ltd, αγοράστρια (έναντι 41.000.000 €) του **Ολυμπιακού Ακινήτου**. Η «δωρεά» αυτή έγινε αποδεκτή από τη Μονή, όπως προκύπτει από βεβαίωσή της στις 16.5.2008.

ε) Χαρακτηριστική επίσης περίπτωση της ασυδοσίας και του τρόπου λειτουργίας των εμπλεκόμενων στο σκάνδαλο αποτελεί η «εξαφάνιση», δηλ. **υπεξαίρεση**, ακόμη και ενός μικρού σχετικά **ποσού ύψους 24.625 € που κατέβαλε η I.M.B. στην Κ.Ε.Δ.**, κατά τη σύνταξη του Συμβολαίου με αρ. 2335/12.4.2006 στα γραφεία της δεύτερης, για την εξίσωση των μεριδίων, ένεκα της διαφοράς που προέκυψε μεταξύ της αξίας των ακινήτων που αντηλλάγησαν με βάση τις εκτιμήσεις του Σ.Ο.Ε. Είναι μάλλον το μοναδικό ποσό, απ' όλη την διαδικασία των ανταλλαγών, που «εισέπραξε» το ελληνικό δημόσιο, αλλά τελικά ουδέποτε δεν μπήκε στα ταμεία του, ήτοι στο Ταμείο της Κ.Ε.Δ.

5. Οι κοινοί λογαριασμοί Γεωργίου Βουλγαράκη και Αικατερίνης Πελέκη

Οι κοινοί λογαριασμοί του πρώην Υπουργού Πολιτισμού κ. Γεωργίου Βουλγαράκη με τη σύζυγό του κυρία Αικατερίνη Πελέκη-Βουλγαράκη, οι οποίοι έχουν ανοίξει μετά από αίτημα της προηγούμενης Εξεταστικής Επιτροπής, έχουν αναλυθεί στο από 8.6.2010 Πόρισμα της Εξεταστικής Βατοπεδίου και δεν κρίνεται σκόπιμη η εκ νέου ανάλυσή τους.

Ενδιαφέρον παρουσιάζει ο κοινός λογαριασμός Βουλγαράκη – Πελέκη με αριθ. 5011000050717 που τηρούν στην ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ, ο οποίος πιστώνεται με καταθέσεις μετρητών και από τον οποίο στις 8.1.2008 εκδόθηκε τραπεζική επιταγή ύψους € 200.000 υπέρ της εταιρείας LUNSFORD SHIPPING LIMITED, για την αγορά ταχύπλοου σκάφους, σύμφωνα με τα στοιχεία που απέστειλε στην Προκαταρκτική Επιτροπή ο κ. Βουλγαράκης.

Ο συγκεκριμένος αυτός λογαριασμός, σύμφωνα με την Έκθεση της Τράπεζας της Ελλάδος πιστώθηκε με μετρητά συνολικού ποσού € 785.549,26, ως εξής:

- Στις 14.2.2000 με το ποσό των €146.735,14
- Στις 21.3.2000 με το ποσό των €118.855,47
- Στις 11.4.2000 με το ποσό των €161.408,65
- Στις 23.1.2004 με το ποσό των €85.000,00
- Στις 11.2.2004 με το ποσό των €93.550,00
- Στις 12.2.2004 με το ποσό των €180.000,00

Παρά το γεγονός ότι ο κ. Βουλγαράκης την περίοδο αυτή δεν ήταν Υπουργός, ενώ συγχρόνως απέστειλε στην Επιτροπή έγγραφο υποκαταστήματος της Τραπέζης Πειραιώς προς τον ίδιο, όπου τον ενημερώνει ότι οι καταθέσεις μετρητών γίνονταν από τη σύζυγό του κυρία Αικατερίνη Πελέκη στο πλαίσιο της επαγγελματικής της δραστηριότητας, εν τούτοις δεν μπορεί κανείς παρά να παρατηρήσει ότι οι ως άνω αξιόλογες καταθέσεις μετρητών έγιναν την προεκλογική περίοδο του 2000 και του 2004.

ΜΕΡΟΣ Γ΄
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ ΕΛΕΓΧΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΩΗΝ ΥΠΟΥΡΓΩΝ ΚΑΙ ΥΦΥΠΟΥΡΓΩΝ

ΜΕΡΟΣ Γ'
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ ΕΛΕΓΧΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΩΩΝ ΥΠΟΥΡΓΩΝ ΚΑΙ ΥΦΥΠΟΥΡΓΩΝ

Η εμπλοκή πολιτικών κυβερνητικών προσώπων στο σκάνδαλο του Βατοπεδίου είναι αναμφισβήτητη. Η υλοποίηση ενός πολύπτυχου και περίπλοκου σχεδίου, που απαιτούσε τη συνδρομή πολλών κυβερνητικών και υπηρεσιακών παραγόντων καθώς και οργάνων της πολιτείας σε χρόνο ρεκόρ, με εξόφθαλμα μη σύννομες και ζημιογόνες αποφάσεις και εισηγήσεις για το Δημόσιο, ήταν αδύνατη χωρίς συντονισμό από μεριάς Υπουργών και Υφυπουργών, όπως αναλυτικά τεκμηριώνεται στις σελ. 181 - 187 του από 8/6/2010 ως άνω πορίσματος.

Το γεγονός ότι η 4η μεγαλύτερη λίμνη της Ελλάδας που είναι κατά τον Αστικό Κώδικα πράγμα κοινόχρηστο, καθώς και οι παραλίες αυτής εκτάσεις που ανήκαν στο Ελληνικό Δημόσιο, με το Πολυμελές Πρωτοδικείο Ροδόπης να έχει ήδη αποφασίσει την υπέρ του Δημοσίου έκδοση σχετικής απόφασης από τις 20/4/2004, παρουσιάστηκαν ως ακίνητα δήθεν ανήκοντα στην Ιερά Μονή Βατοπεδίου και ανταλλάγησαν με ακίνητα επίσης του Ελληνικού Δημοσίου, επιφέροντας περιουσιακό όφελος στην Ι.Μ.Β. και αντίστοιχη ζημία του Ελληνικού Δημοσίου συνιστούν το αδίκημα της απάτης, από την οποία η προξηνηθείσα ζημία υπερβαίνει το ποσό των 73.000 ευρώ, αλλά και των 150.000 ευρώ και είναι ιδιαίτερα μεγάλη [αρ 45, 46, 386 και 242 Κ.Π.Δ.].

Σύμφωνα δε με το αρ. 3 περ. ιη' του ν. 3691/2008 «κάθε αδίκημα που τιμωρείται με ποινή στερητική της ελευθερίας, της οποίας το ελάχιστο όριο είναι άνω των 6 μηνών και από το οποίο προκύπτει περιουσιακό όφελος» νοείται ως εγκληματική δραστηριότητα. Περαιτέρω κατά το αρ. ιβ' του ν. 2331/1995, όπως αυτός συμπληρώθηκε ως πράξη νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες προβλέπεται και τιμωρείται και «η μετατροπή ή μεταβίβαση περιουσίας εν γνώσει του γεγονότος ότι προέρχεται από εγκληματικές δραστηριότητες ή πράξη συμμετοχής σε τέτοιες δραστηριότητες, με σκοπό την απόκρυψη ή την συγκάλυψη της παράνομης προέλευσης σε οποιονδήποτε εμπλέκεται στις δραστηριότητες αυτές, προκειμένου να αποφύγει τις έννομες συνέπειες των πράξεών του».

Επίσης, ως τέτοια πράξη θεωρείται «η απόκτηση, κατοχή ή χρήση περιουσίας, εν γνώσει κατά τον χρόνο της κτήσης, του γεγονότος ότι περιουσία προέρχεται από εγκληματικές δραστηριότητες ή πράξεις συμμετοχής σε τέτοιες δραστηριότητες», ως επίσης «η υποβοήθηση, η υποκίνηση, η παροχή συμβουλών σε τρίτο για τη διάπραξή της ή η διευκόλυνση της πράξης».

- η έννοια των εσόδων των νομιμοποιούμενων προϊόντων που προέρχονται από την κτήση των αναφερόμενων στο άρθρο 1α του νόμου αυτού εγκλημάτων ταυτίζεται με την έννοια του όρου «περιουσία» αναφέρεται στο εδάφιο γ' του αρ. 1 και την οποία ο νόμος προσδιορίζει ως «περιουσιακά στοιχεία κάθε είδους ενσώματα ή ασώματα, κινητά ή ακίνητα, υλικά ή άυλα, καθώς και τα νομικά έγγραφα ή στοιχεία που αποδεικνύουν τίτλο ιδιοκτησίας ή δικαιώματα προς απόκτηση τέτοιων περιουσιακών στοιχείων».
- Συνεπώς, ως προϊόντα εγκληματικών περιουσιακών εσόδων πρέπει να θεωρηθούν εν προκειμένω και τα ακίνητα τα οποία δια τελέσεως κακουργηματικών εγκληματικών πράξεων με τη σύναψη των επίμαχων συμβολαίων απέκτησε εξ ανταλλαγής η Ι.Μ.Β. και των οποίων η αρχική απόκτηση ή κατοχή και η μεταβίβαση συνιστά αληθώς συρρέουσα με την κακουργηματική απιστία-πράξη (κακούργημα) νομιμοποίησης εγκληματικών εσόδων.

Γ1. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΡΟΥΣΟΠΟΥΛΟΥ

Με βάση το αποδεικτικό υλικό ως προς τα πραγματικά περιστατικά και γεγονότα που διαπιστώθηκαν κατά τις εργασίες των Εξεταστικών Επιτροπών για τη διερεύνηση του σκανδάλου Βατοπεδίου, καθώς και της παρούσας Ειδικής Επιτροπής του αρ.153 επ. του Κανονισμού της Βουλής,

Ο ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΡΟΥΣΟΠΟΥΛΟΣ

εκμεταλλευόμενος τη μεγάλη επιρροή που ασκούσε στα τότε μέλη της Κυβέρνησης, λόγω της θέσης ισχύος που κατείχε ως Υπουργός Επικρατείας, προέβη στο σύνολο των αναλυτικά αναφερομένων ενεργειών στις σελ. 187 έως 190 του από 8/6/2010 πορίσματος της Εξεταστικής Επιτροπής της Βουλής για την ολοκλήρωση της Διερεύνησης του Συνόλου του Σκανδάλου της Μονής Βατοπεδίου και συνοπτικότερα,

1. Την 6/9/2004 συναντήθηκε στο γραφείο του ως Υπουργού Επικρατείας με εκπροσώπους φορέων του νομού Ξάνθης, παρουσία του τότε Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και βουλευτή Ξάνθης Αλέξανδρου Κοντού με αντικείμενο την κάμψη των αντιδράσεων των πολιτών του νομού στο ζήτημα που δημιουργήθηκε μετά τη συναίνεση του Δημοσίου στο αίτημα της I.M.B. για μη δημοσίευση της ήδη ληφθείσας, στην από 20/4/2004 διάσκεψη, απόφασης του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ροδόπης, που αναγνώριζε την κυριότητα του Δημοσίου στο σύνολο των παραλιμνίων εκτάσεων της Βιστωνίδας.
2. Τον Οκτώβρη του 2004, αμέσως μετά την ανάληψη καθηκόντων του τότε Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, ήλθε με πρωτοβουλία του σε τηλεφωνική επικοινωνία με τον τελευταίο, απαιτώντας ενημερώνοντάς τον για τη συνάντηση με τους φορείς της Ξάνθης και παρενέβη με ρόλο συντονιστή στην εξέλιξη της υπόθεσης των ανταλλαγών.
3. Τον Οκτώβρη του 2004 συνάντησε στο κτίριο της Βουλής εκ νέου τον τότε Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης Ευάγγελο Μπασιάκο, όπου αναρμοδίως συζήτησε μαζί του για την εξέλιξη της υπόθεσης.
4. Σε διαφορετικές χρονικές περιόδους συναντιόταν στο Μέγαρο Μαξίμου και στην οικία του με τους Γέροντες Εφραίμ και Αρσένιο, όπου συζητιόταν η υπό διερεύνηση υπόθεση, υπέρ των συμφερόντων της I.M.B. και κατά των συμφερόντων του Δημοσίου.

Από τα παραπάνω και όσα αναλυτικά αναφέρονται στο σύνολο των πορισμάτων των προηγηθεισών Εξεταστικών Επιτροπών και του υλικού της Προκαταρκτικής Εξέτασης που διενεργήθηκε από την παρούσα Επιτροπή, προκύπτουν ιδιαίτερος σοβαρές ενδείξεις για τη διάπραξη της ηθικής αυτουργίας :

- στο αδίκημα της νομιμοποίησης εσόδων από τις εγκληματικές δραστηριότητες της κακουργηματικής απιστίας και απάτης που, σύμφωνα με το παρόν πόρισμα και τη σχετική ποινική δικογραφία, προσπόρισαν αθέμιτο περιουσιακό όφελος στην I.M.B., στις εμπλεκόμενες εταιρείες αφανών και μη μετόχων και σε κάθε εμπλεκόμενο τρίτο (αρ. 1 και 2 του ν.2331/1995, όπως τροποποιήθηκαν με την παρ. 5 του αρ. 2 και την παρ. 1 του αρ.3 του ν.3424/2005 σε συνδυασμό με τα αρ. 3 και 4 του ν. 3691/2008
- στο αδίκημα της απιστίας περί την υπηρεσία σε βάρος του Δημοσίου κατά συναυτουργία και κατ' εξακολούθηση και μη, των συναυτουργών πολιτικών προσώπων και μη, που αναφέρονται στο παρόν πόρισμα και στη σχετική ποινική δικογραφία, το αντικείμενο της οποίας έχει συνολική αξία μεγαλύτερη των 73.000

ευρώ, από την οποία η προξηνηθείσα ζημία υπερβαίνει το ποσό των 150.000 ευρώ. [άρθρα 45, 46 και 390 Π.Κ.)

- στο αδίκημα της απάτης από κοινού και κατ' εξακολούθηση και μη, σε βάρος του Δημοσίου, περί της δήθεν κυριότητας της I.M.B. επί της λιμναίας εκτάσεως, ποσοστών της οποίας συνεφωνείτο να ανταλλάγουν με ακίνητα του Δημοσίου των συναυτουργών πολιτικών προσώπων και μη, που αναφέρονται στο παρόν πόρισμα και στη σχετική ποινική δικογραφία, από την οποία η προξηνηθείσα ζημία υπερβαίνει το ποσό των 73.000 ευρώ, αλλά και των 150.000 ευρώ και είναι ιδιαίτερα μεγάλη [αρ 45, 46, 386 και 242 Π.Κ.)

Γ2. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ ΠΕΤΡΟΥ ΔΟΥΚΑ

Με βάση το αποδεικτικό υλικό ως προς τα πραγματικά περιστατικά και γεγονότα που αναφέρονται στα από 1/2008 και 4/2010 πορίσματα των Εξεταστικών Επιτροπών για τη διερεύνηση του σκανδάλου Βατοπεδίου, καθώς και στο παρόν πόρισμα της Ειδικής Επιτροπής του αρ.153 επι του Κανονισμού της Βουλής,

Ο ΠΕΤΡΟΣ ΔΟΥΚΑΣ,

στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων και των εξουσιών του ως Υφυπουργού Οικονομικών προέβη στο σύνολο των αναλυτικά αναφερομένων ενεργειών στις σελ. 193 έως 195 του από 8/6/2010 πορίσματος της Εξεταστικής Επιτροπής της Βουλής για την ολοκλήρωση της Διερεύνησης του Συνόλου του Σκανδάλου της Μονής Βατοπεδίου και συνοπτικότερα,

1. Εξέδωσε την υπ' αριθμ. πρωτ. 1046300/ 3944/Α0010/10.06.2004 απόφαση με την οποία έγινε αποδεκτή η υπ' αριθμ. 26/2004 γνωμοδότηση του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων και Ανταλλάξιμης Περιουσίας, χωρίς να ληφθούν υπόψη τα στοιχεία που προέκυπταν από τις αναφορές και τα υπομνήματα των φορέων της περιοχής.
2. Παρείχε τη συναίνεση του Δημοσίου στο αίτημα της Μονής να κατατεθεί από κοινού δήλωση για τη μη έκδοση της απόφασης από το Πολυμελές Πρωτοδικείο Ροδόπης, στο οποίο είχε ήδη αποφασιστεί στην από 20/4/2004 διάσκεψή του η αναγνώριση του δικαιώματος κυριότητας του Ελληνικού Δημοσίου στο σύνολο των παραλιμνίων εκτάσεων της Λίμνης Βιστωνίδας. Η παροχή συναίνεσης έγινε με την αποδοχή εκ μέρους του ως άνω αρμοδίου Υπουργού του υπ' αριθμ. 3058/17.06.2004 Πρακτικού του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, στο οποίο αναφερόταν ρητά η μειοψηφούσα γνώμη του Νομικού Συμβούλου κ. Κιούση, ότι «δεν χωρεί έγκυρα παραίτηση της συζητήσεως, όταν αναμένεται έκδοση δικαστικής αποφάσεως», την οποία παραδέχθηκε ότι γνώριζε. Προκύπτει δε από το αποδεικτικό υλικό η γνωστοποίηση του περιεχομένου της απόφασης αυτής από την Πρόεδρο του Δικαστηρίου κ. Μαρία Ψάλτη, η οποία έχει για το λόγο αυτό τιμωρηθεί και πειθαρχικά και ποινικά.
3. Μεριμνήσε, ώστε το πρακτικό αυτό να αποσταλεί με ιδιαίτερη σπουδή, κάνοντας μάλιστα χρήση ιδιωτικών υπηρεσιών ταχυμεταφοράς αντί του συνήθους τρόπου αποστολής εγγράφων από υπηρεσίες του Υπουργείου του, προς το αρμόδιο Δικαστήριο ώστε να προληφθεί η επικείμενη δημοσίευση της απόφασης που θα καθιστούσε ανέφικτη την επιδίωξη διατήρησης αμφιβολίας σχετικά με το ιδιοκτησιακό καθεστώς των εκτάσεων αυτών και την περαιτέρω υλοποίηση των ζημιολογών και παράνομων ανταλλαγών δημοσίων κτημάτων με άλλα επίσης δημόσια κτήματα.
4. Συνυπέγραψε την υπ' αριθμ. 16651/26.07.2006 ΚΥΑ με τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κ. Ευάγγελο Μπασιάκο για την ανάθεση στην Κτηματική Εταιρεία του Δημοσίου της διαδικασίας ανταλλαγής της λίμνης Βιστωνίδας και των παραλίμνιων εκτάσεων αυτής, που, αν και ανήκαν στο Ελληνικό Δημόσιο, παρουσιάστηκαν ως δήθεν ανήκοντα στην Ι.Μ.Β., με διαθέσιμα ακίνητα επίσης του Δημοσίου τα οποία προτάθηκαν από τη Διεύθυνση Πολιτικής Γης του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Προέβη δε στην υπογραφή της απόφασης αυτής με αναφορά στην υπ' αριθμ. 15/2004 γνωμοδότηση του Δ' Τμήματος του ΝΣΚ, παρά το γεγονός ότι η συγκεκριμένη γνωμοδότηση ΔΕΝ αναφέρεται στην ανταλλαγή της λίμνης, αλλά αφορούσε την ανταλλαγή μόνο των παραλιμνίων εκτάσεων. Υπέγραψε, κατά συνέπεια, ανταλλαγή ενός κοινόχρηστου εκτός συναλλαγής πράγματος, της λίμνης Βιστωνίδας, καθώς και των ακινήτων του Δημοσίου με ακίνητο επί του οποίου το Δημόσιο δεν είχε απολέσει τα δικαιώματά του. Γνώριζε δε τις απόψεις και το περιεχόμενο των επιστολών των Προέδρων

των Δικηγορικών Συλλόγων της Θράκης «περί πολιτικών και ποινικών του ευθυνών» και του Νομάρχη Θεσσαλονίκης κ. Ψωμιάδη, στην οποία αναφέρονταν «μυστικά μεθοδευμένες χαριστικές ανταλλαγές», καθώς και τις διαμαρτυρίες των φορέων της περιοχής και παρά ταύτα υπέγραψε τις ανταλλαγές και όρισε εκπρόσωπό του στην Κ.Ε.Δ. του Διευθυντή του γραφείου του κ. Τσούτσο. Περαιτέρω ο κ. Δούκας γνώριζε την υπόθεση και από την εισήγηση του Νομικού Συμβούλου κ. Καποτά της 14ης Ιουνίου 2004, με βάση την οποία εξεδόθη η Γνωμοδότηση του Ν.Σ.Κ. για τη μη έκδοση απόφασης στη δίκη μεταξύ Δημοσίου και Μονής Βατοπεδίου, την οποία κατά τα ανωτέρω έκανε αποδεκτή. Στην εισήγηση αυτή γίνεται αναλυτική αναφορά σε υφιστάμενους στην περιοχή αρχαιολογικούς χώρους.

Από τα παραπάνω και όσα αναλυτικά αναφέρονται στο σύνολο των πορισμάτων και του υλικού της Προκαταρκτικής Εξέτασης που διενέργησε η παρούσα Επιτροπή, προκύπτουν ιδιαιτέρως σοβαρές ενδείξεις για τη διάπραξη

- της ηθικής αυτουργίας:

στο αδίκημα της νομιμοποίησης εσόδων από τις εγκληματικές δραστηριότητες της κακουργηματικής απιστίας και απάτης που, σύμφωνα με το παρόν πόρισμα και τη σχετική ποινική δικογραφία, προσπόρισαν αθέμιτο περιουσιακό όφελος στην I.M.B., στις εμπλεκόμενες εταιρείες αφανών και εμφανών μετόχων καθώς και σε κάθε εμπλεκόμενο τρίτο [αρ. 1 και 2 του ν.2331/1995, όπως τροποποιήθηκαν με την παρ. 5 του αρ. 2 και την παρ. 1 του αρ.3 του ν.3424/2005 σε συνδυασμό με τα αρ. 3 και 4 του ν. 3691/2008]

- σε σχέση με τα ως άνω υπό 1, 2 και 3 γεγονότα της αυτουργίας και σε σχέση με το ως άνω υπό 4 γεγονός της συναυτουργίας :

- στο αδίκημα της απιστίας περί την υπηρεσία σε βάρος του Δημοσίου κατά συναυτουργία και κατ' εξακολούθηση και μη, των συναυτουργών πολιτικών προσώπων και μη, που αναφέρονται στο παρόν πόρισμα και στη σχετική ποινική δικογραφία, το αντικείμενο της οποίας έχει συνολική αξία μεγαλύτερη των 73.000 ευρώ, από την οποία η προξηνηθείσα ζημία υπερβαίνει το ποσό των 150.000 ευρώ. [άρθρο 390 Π.Κ.)

- στο αδίκημα της απάτης από κοινού και κατ' εξακολούθηση και μη, σε βάρος του Δημοσίου, περί της δήθεν κυριότητας της I.M.B. επί της λιμναίας εκτάσεως, ποσοστών της οποίας συμφωνείτο να ανταλλάγουν με ακίνητα του Δημοσίου των συναυτουργών πολιτικών προσώπων και μη, που αναφέρονται στο παρόν πόρισμα και στη σχετική ποινική δικογραφία, από την οποία η προξηνηθείσα ζημία υπερβαίνει το ποσό των 73.000 ευρώ, αλλά και των 150.000 ευρώ και είναι ιδιαίτερα μεγάλη [αρ. 386 και 242 Π.Κ.)

Γ3. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ ΜΠΑΣΙΑΚΟΥ

Με βάση το αποδεικτικό υλικό ως προς τα πραγματικά περιστατικά και γεγονότα που αναφέρονται στα από 1/2008 και 4/2010 Πορίσματα των Εξεταστικών Επιτροπών για τη διερεύνηση του σκανδάλου Βατοπεδίου, καθώς και στο Παρόν πόρισμα της Ειδικής Επιτροπής του αρ. 153 επι του Κανονισμού της Βουλής,

ο ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΑΣΙΑΚΟΣ

στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων και των εξουσιών του ως Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, προέβη στο σύνολο των αναλυτικά αναφερόμενων ενεργειών στις σελ. 190 έως 193 του από 8/6/2010 Πορίσματος της Εξεταστικής Επιτροπής της Βουλής «για την Ολοκλήρωση της διερεύνησης του συνόλου του σκανδάλου της Μονής Βατοπεδίου» και συνοπτικότερα:

1) Εξέδωσε την υπ' αριθμ. 3822/25.01.2005 απόφαση, χωρίς να τη δημοσιεύσει στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, με την οποία «αναθέτει στην Κτηματική Εταιρεία του Δημοσίου τη διαδικασία ανταλλαγής των κειμένων ακινήτων στους νομούς Ξάνθης και Ροδόπης, αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, τα οποία περιλαμβάνονται εντός των εκτάσεων περί των οποίων οι ανωτέρω Γνωμοδοτήσεις του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων και Υπουργικές Αποφάσεις, με άλλα ακίνητα εκτός των νομών Ξάνθης και Ροδόπης, αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, εκτός αν αποφασίσει το Δ. Σ. της Κ.Ε.Δ. την ανταλλαγή με ακίνητα άλλων φορέων».

Της αποφάσεως αυτής είχαν προηγηθεί:

- α1) Η συνάντηση του κ. Ρουσόπουλου με τους φορείς της Ξάνθης, παρουσία του καθ' ύλην αρμόδιου για την Πολιτική Γη Υφυπουργού κ. Κοντού. Αμέσως μετά τη συνάντηση αυτή, η τηλεφωνική επικοινωνία των κ.κ. Ρουσόπουλου και ηγουμένου Εφραίμ.
- α2) Στις 23.09.2004 ο κ. Μπασιάκος από Υφυπουργός αναβαθμίζεται σε Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης. Ακολουθεί, αρχές Οκτωβρίου, η τηλεφωνική επικοινωνία του κ. Ρουσόπουλου με τον κ. Μπασιάκο, καθ' ύλην αρμόδιο Υπουργό για τις ανταλλαγές, και, περί τα τέλη Οκτωβρίου, η συνάντηση στη Βουλή των Ελλήνων των κ.κ. Μπασιάκου- Ρουσόπουλου και η ενημέρωση του κ. Ρουσόπουλου από τον κ. Μπασιάκο για το θέμα της Μονής Βατοπεδίου, δηλαδή για τις ανταλλαγές. Η ενημέρωση αυτή πραγματοποιήθηκε αφού είχε προηγηθεί συνάντηση στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης μεταξύ των κ. Μπασιάκου και ηγουμένου Εφραίμ με αντικείμενο συζήτησης τις ανταλλαγές.
- α3) Την 01.12.2004 υποβάλλεται από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης το ερώτημα στο Νομικό Συμβούλιο του Κράτους για το αν είναι δυνατόν να προχωρήσει σε ανταλλαγές με υπουργική απόφαση.
- α4) Στις 09.12.2004 εκδίδεται η υπ' αριθμ. 15/2004 απόφαση του Δ' Τμήματος του Ν.Σ.Κ. κόντρα στην υπ' αριθμ. 111/2000 απόφαση της Ολομέλειας του Ν.Σ.Κ. Στις 14.01.2004 υπογράφεται η απόφαση αποδοχής της απόφασης του Ν.Σ.Κ. από τον κ. Μπασιάκο και στις 25.01.2005 η ανωτέρω υπ' αριθμ. 3822/2005 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης, χωρίς να δημοσιευθεί στο ΦΕΚ. Η απόφαση αυτή, παρά τις προσπάθειες των κατοίκων να λάβουν γνώση από τις υπηρεσίες του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και της Νομαρχίας, επιμελώς απекρύπτετο.
- β) Όλες οι παραπάνω ενέργειες και πράξεις του Υπουργού κ. Μπασιάκου έγιναν μετά την από 10.07.2004 επιστολή του ηγουμένου Εφραίμ προς τον τότε Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κ. Σάββα Τσιτουρίδη. Η επιστολή εστάλη λίγες ημέρες μετά τη συναίνεση -παραίτηση από την έκδοση της απόφασης του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ροδόπης, απόφαση που μετά τη διάσκεψη του Δικαστηρίου έκρινε ότι η κυριότητα ανήκει στο Ελληνικό Δημόσιο. Με την επιστολή

του αυτή ο ηγούμενος Εφραίμ, επικαλούμενος και πάλι χρυσόβουλα και γνωμοδοτήσεις, επανέρχεται και διεκδικεί συμβιβασμό. Αφού λίγες μέρες πριν είχε πετύχει την παραίτηση του Ελληνικού Δημοσίου από απόφαση που εν γνώσει όλων έκρινε ότι η κυριότητα ανήκει σε αυτό, διεκδικούσε την ανταλλαγή του ακινήτου του Δημοσίου, δηλαδή της λίμνης Βιστωνίδας και των παραλίμνιων εκτάσεων, με άλλα ακίνητα του Δημοσίου.

2. Εξέδωσε από κοινού με τον Υφυπουργό Οικονομίας και Οικονομικών κ. Πέτρο Δούκα και του Υφυπουργό κ. Κοντό την υπ' αριθμ. 16651/26.07.2006 Κ.Υ.Α. για την ανάθεση στην Κτηματική Εταιρία του Δημοσίου της διαδικασίας ανταλλαγής της λίμνης Βιστωνίδας και των παραλίμνιων εκτάσεων αυτής, που, αν και ανήκαν στο Ελληνικό Δημόσιο, παρουσιάστηκαν ως δήθεν ανήκοντα στην Ι.Μ.Β., με διαθέσιμα ακίνητα επίσης του Δημοσίου τα οποία προτάθηκαν από τη Διεύθυνση Πολιτικής Γης του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Προέβη δε στην υπογραφή της απόφασης αυτής με αναφορά στην υπ' αριθμ. 15/2004 γνωμοδότηση του Δ' Τμήματος του Ν.Σ.Κ., παρά το γεγονός ότι η συγκεκριμένη γνωμοδότηση ΔΕΝ αναφέρεται στην ανταλλαγή της λίμνης, αλλά αφορούσε την ανταλλαγή μόνο των παραλίμνιων εκτάσεων. Υπέγραψε, κατά συνέπεια, ανταλλαγή ενός κοινόχρηστου εκτός συναλλαγής πράγματος, της λίμνης Βιστωνίδας, καθώς και των ακινήτων του Δημοσίου, με ακίνητο επί του οποίου το Δημόσιο δεν είχε απολέσει τα δικαιώματά του. Γνώριζε δε τις απόψεις και το περιεχόμενο των επιστολών των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων της Θράκης «περί πολιτικών και ποινικών του ευθυνών» και του Νομάρχη Θεσσαλονίκης κ. Ψωμιάδη, στην οποία αναφέρονταν «μυστικά μεθοδευμένες χαριστικές ανταλλαγές», καθώς και τις διαμαρτυρίες των φορέων της περιοχής, και παρά ταύτα υπέγραψε τις ανταλλαγές και όρισε εκπρόσωπό του στην Κ.Ε.Δ. τον Διευθυντή του Γραφείου του, κ. Τσούτσο. Περαιτέρω, ο κ. Δούκας γνώριζε την υπόθεση και από την εισήγηση του Νομικού Συμβούλου κ. Καποτά της 14ης Ιουνίου 2004, με βάση την οποία εξεδόθη η Γνωμοδότηση του Ν.Σ.Κ. για τη μη έκδοση απόφασης στη δίκη μεταξύ Δημοσίου και Μονής Βατοπεδίου, την οποία κατά τα ανωτέρω έκανε αποδεκτή. Στην εισήγηση αυτή γίνεται αναλυτική αναφορά σε υφιστάμενους στην περιοχή αρχαιολογικούς χώρους.
3. Στη βάση των ως άνω αποφάσεων υπεγράφησαν 31 συμβόλαια ανταλλαγών, εκ των οποίων τα τελευταία 6 συστάθηκαν την περίοδο μετά την 16η Σεπτεμβρίου 2007.

Από τα παραπάνω και από όσα αναλυτικά αναφέρονται στο σύνολο των Πορισμάτων και του υλικού της Προκαταρκτικής Εξέτασης που διενήργησε η παρούσα Επιτροπή, προκύπτουν ιδιαιτέρως σοβαρές ενδείξεις για τη διάπραξη:

- της ηθικής αυτουργίας:

στο αδίκημα της νομιμοποίησης εσόδων από τις εγκληματικές δραστηριότητες της κακουργηματικής απιστίας και απάτης, που, σύμφωνα με το παρόν Πόρισμα και τη σχετική ποινική δικογραφία, προσπόρισαν αθέμιτο περιουσιακό όφελος στην Ι.Β.Μ., στις εμπλεκόμενες εταιρείες αφανών και εμφανών μετόχων, καθώς και σε κάθε εμπλεκόμενο τρίτο [αρ. 1 και 2 του ν.2331/1995, όπως τροποποιήθηκαν με την παρ. 5 του αρ. 2 και την παρ. 1 του αρ. 3 του ν.3424/2005, σε συνδυασμό με τα αρ. 3 και 4 του ν. 3691/2008].

- σε σχέση με το ως άνω υπό 1 γεγονός της αυτουργίας και σε σχέση με το ως άνω υπό 2 γεγονός της συναυτουργίας:

- στο αδίκημα της απιστίας περί την υπηρεσία σε βάρος του Δημοσίου κατά συναυτουργία και κατ' εξακολούθηση και μη των συναυτουργών, πολιτικών προσώπων και μη, που αναφέρονται στο παρόν Πόρισμα και στη σχετική ποινική δικογραφία, το αντικείμενο της οποίας έχει συνολική αξία μεγαλύτερη των 73.000 ευρώ, από την οποία η προξηνηθείσα ζημία υπερβαίνει το ποσό των 150.000 ευρώ

[άρθρο 390 Π.Κ.].

- στο αδίκημα της απάτης από κοινού και κατ' εξακολούθηση και μη, σε βάρος του Δημοσίου, περί της δήθεν κυριότητας της I.M.B. επί της λιμναίας εκτάσεως, ποσοστό της οποίας συμφωνείτο να ανταλλάγουν με ακίνητα του Δημοσίου, των συναυτουργών, πολιτικών προσώπων και μη, που αναφέρονται στο παρόν Πόρισμα και στη σχετική ποινική δικογραφία, από την οποία η προξηνηθείσα ζημία υπερβαίνει το ποσό των 73.000 ευρώ, αλλά και των 150.000 ευρώ, και είναι ιδιαίτερα μεγάλη [αρ. 386 και 242 Π.Κ.].

Γ4. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΚΟΝΤΟΥ

Με βάση το αποδεικτικό υλικό ως προς τα πραγματικά περιστατικά και γεγονότα που αναφέρονται στα από 1/2008 και 4/2010 Πορίσματα των Εξεταστικών Επιτροπών για τη διερεύνηση του σκανδάλου Βατοπεδίου, καθώς και στο παρόν Πόρισμα της Ειδικής Επιτροπής του αρ. 153 επ του Κανονισμού της Βουλής,

ο ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΟΝΤΟΣ,

στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων και των εξουσιών του ως Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, προέβη στο σύνολο των αναλυτικά αναφερομένων ενεργειών στις σελ. 195 - 198 του από 8/6/2010 Πορίσματος της Εξεταστικής Επιτροπής της Βουλής «για την ολοκλήρωση της διερεύνησης του συνόλου του σκανδάλου της Μονής Βατοπεδίου» και συνοπτικότερα:

1. Με το υπ' αριθμ. πρωτ. 2450/ 17.05.2005 έγγραφό της η Προϊσταμένη της Διεύθυνσης Πολιτικής Γης κυρία Μαντέλη ζητεί από είκοσι (20) και πλέον Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις όπως, εντός δέκα (10) ημερών και προκειμένου να ενημερωθεί άμεσα το Γραφείο του Υφυπουργού, γνωρίσουν κοινόχρηστες και διαθέσιμες εκτάσεις, εντοπίζοντας εκείνες που έχουν οικοπεδική ή τουριστική αξία ή είναι παραθαλάσσιες. Ο κ. Κοντός, δηλαδή, που εμφανιζόταν ως βουλευτής υπερασπιστής των δικαιών των κατοίκων της περιοχής Ξάνθης και Κομοτηνής, διεκδικούσε ακίνητα τουριστικής αξίας ή παραθαλάσσια σε άλλες περιοχές, για να τα ανταλλάξει με νερό και χωράφια. Στις 29.11.2005, πάλι το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης, με έγγραφο που υπογράφει η κυρία Μαντέλη, απευθύνεται στη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Θεσσαλονίκης, από την οποία ζητεί στοιχεία για οικοπέδα στο Πανόραμα, στο Ωραιόκαστρο, στη Νέα Ραιδεστό και στην Καρδιά, τα «φιλέτα», δηλαδή, της Θεσσαλονίκης. Στις 07.12.2005 απαντά στο Υπουργείο η Νομαρχία, στέλνοντας αδιαμαρτύρητα τα στοιχεία για τα οικοπέδα. Στις 16.12.2005 ο Νομάρχης Θεσσαλονίκης στέλνει την επιστολή του στο Μαξίμου και σε εννέα (9) Υπουργούς και Υφυπουργούς, διαμαρτυρόμενος για «μεθοδευμένες χαριστικές ανταλλαγές». Στις 21.12.2005 συντάσσονται τα υπ' αριθμ. 2195/2005 και 2196/2005 συμβόλαια ανταλλαγής υπέρ της Μονής Βατοπεδίου, τα οποία και τελικά κατέληξαν στον Όμιλο Πάπιστα, παρά την επιστολή του κ. Ψωμιάδη. Επιπλέον, στις 08.03.2006 το Υπουργείο του εξέδωσε δελτίο τύπου, στο οποίο αναφέρεται ότι ολοκληρώθηκε με επιτυχία η διαδικασία ανταλλαγής γης μετά από συντονισμένους κυβερνητικούς χειρισμούς.
2. Στις 26.07.2006 προσυπογράφει την Κ.Υ.Α. 16651/26.07.2006 για ανταλλαγές με ακίνητα του Δημοσίου, τουριστικά και παραθαλάσσια, άλλων περιοχών, που υποεκτιμήθηκαν, με το νερό και τα χωράφια της λίμνης Βιστωνίδας, που υπερεκτιμήθηκαν. Με την απόφαση αυτή αποδέχεται να γίνουν οι ανταλλαγές με βάση τους αβάσιμους και αστήρικτους ισχυρισμούς της Μονής σε σχέση με τις υποτιθέμενες ιδιοκτησίες της. Οι ισχυρισμοί αυτοί αποτυπώνονται στο υποβληθέν από τη Μονή Βατοπεδίου τοπογραφικό σχεδιάγραμμα, το οποίο συντάχθηκε από τον τοπογράφο της Δημήτριο Βασιλειάδη. Τα συμβόλαια ανταλλαγής συντάχθηκαν με βάση το συγκεκριμένο τοπογραφικό διάγραμμα, στο οποίο εμφανίζεται η -συνολικού εμβαδού 25.000 στρεμμάτων, σημαινόμενη με τα αριθμητικά στοιχεία 1 έως 227- δήθεν ιδιοκτησία της Μονής, σύμφωνα πάντοτε με τους δικούς της αυθαίρετους ισχυρισμούς. Υπό τα αριθμητικά στοιχεία 35, 36, 37, 38, 39 περικλείεται ολόκληρη η βυζαντινή πόλη Αναστασιούπολη, χαρακτηρισμένος αρχαιολογικός χώρος. Μάλιστα σώζεται η οχύρωση της πόλης, πύργοι, τα τείχη και οι πύλες, σε ύψος πέντε μέτρων! Πολύ περισσότερο, ο κ. Κοντός, ως βουλευτής της περιοχής, γνωρίζει τον αρχαιολογικό χώρο, το χαρακτηρισμό του ως αρχαιολογικού και την ιστορική και επιστημονική του σημασία.

Από τα παραπάνω και όσα αναλυτικά αναφέρονται στο σύνολο των πορισμάτων και του υλικού της Προκαταρκτικής Εξέτασης που διενήργησε η παρούσα Επιτροπή, προκύπτουν ιδιαίτερες σοβαρές ενδείξεις για τη διάπραξη:

- της ηθικής αντουργίας:

στο αδίκημα της νομιμοποίησης εσόδων από τις εγκληματικές δραστηριότητες της κακουργηματικής απιστίας και απάτης, που, σύμφωνα με το παρόν Πόρισμα και τη σχετική ποινική δικογραφία, προσπόρισαν αθέμιτο περιουσιακό όφελος στην I.M.B., στις εμπλεκόμενες εταιρείες αφανών και εμφανών μετόχων, καθώς και σε κάθε εμπλεκόμενο τρίτο [αρ. 1 και 2 του ν.2331/1995, όπως τροποποιήθηκαν με την παρ. 5 του αρ. 2 και την παρ. 1 του αρ.3 του ν.3424/2005, σε συνδυασμό με τα αρ. 3 και 4 του ν. 3691/2008].

- Και της συναυτουργίας:

- στο αδίκημα της απιστίας περί την υπηρεσία σε βάρος του Δημοσίου κατά συναυτουργία και κατ' εξακολούθηση και μη των συναυτουργών πολιτικών προσώπων και μη, που αναφέρονται στο παρόν Πόρισμα και στη σχετική ποινική δικογραφία, το αντικείμενο της οποίας έχει συνολική αξία μεγαλύτερη των 73.000 ευρώ, από την οποία η προξηνηθείσα ζημία υπερβαίνει το ποσό των 150.000 ευρώ. [άρθρο 390 Π.Κ.].
- στο αδίκημα της απάτης από κοινού και κατ' εξακολούθηση και μη, σε βάρος του Δημοσίου, περί της δήθεν κυριότητας τη I.M.B. επί της λιμναίας εκτάσεως, ποσοστό της οποίας συμφωνείτο να ανταλλάγουν με ακίνητα του Δημοσίου, των συναυτουργών, πολιτικών προσώπων και μη, που αναφέρονται στο παρόν Πόρισμα και στη σχετική ποινική δικογραφία, από την οποία η προξηνηθείσα ζημία υπερβαίνει το ποσό των 73.000 ευρώ, αλλά και των 150.000 ευρώ, και είναι ιδιαίτερα μεγάλη [άρθρα 386 και 242 Π.Κ.].

Γ5. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΒΟΥΛΓΑΡΑΚΗ

Με βάση το αποδεικτικό υλικό ως προς τα πραγματικά περιστατικά και γεγονότα που αναφέρονται στα από 1/2008 και 4/2010 Πορίσματα των Εξεταστικών Επιτροπών για τη διερεύνηση του σκανδάλου Βατοπεδίου, καθώς και στο παρόν Πόρισμα της Ειδικής Επιτροπής του αρ. 153 επί του Κανονισμού της Βουλής,

ο ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΟΥΛΓΑΡΑΚΗΣ

στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων και των εξουσιών του ως Υπουργού Πολιτισμού, προέβη στο σύνολο των αναλυτικά αναφερομένων ενεργειών στη σελ. 198 του από 8/6/2010 Πορίσματος της Εξεταστικής Επιτροπής της Βουλής «για την ολοκλήρωση της διερεύνησης του συνόλου του σκανδάλου της Μονής Βατοπεδίου» και συνοπτικότερα:

Παρέλειψε να κινήσει τη διαδικασία ακύρωσης του συμβολαίου μεταβίβασης αρχαιολογικού χώρου στην Ουρανούπολη, κατά παράβαση των άρθρων 2 και 7, παρ. 1 του ν. 3028/2002, σε συνδυασμό με την Υ.Α. 5980/16-10-1965, αν και είχε ιδιαίτερη νομική υποχρέωση ως Υπουργός Πολιτισμού κατ' αρθ. 15 Π.Κ., σε συνδυασμό με τις προμνησθείσες διατάξεις του ανωτέρω νόμου. Και παρέλειψε να πράξει την παραπάνω νόμιμη οφειλόμενη ενέργεια, ΠΑΡΑ ΤΟ ΓΕΓΟΝΟΣ της έγκαιρης κοινοποίησης στο Υπουργείο Πολιτισμού του υπ' αριθμ. 4833/10-7-2007 εγγράφου του Προϊσταμένου της 10ης Εφορείας Βυζαντινών Αρχαιοτήτων Γ. Ταβλάκη, το οποίο ενημέρωνε ρητώς ότι «δεν είναι δυνατή η μεταβίβαση της κυριότητας του εν λόγω αρχαιολογικού χώρου από το Δημόσιο, χωρίς γνωμάτευση [της συντάξασας το έγγραφο Υπηρεσίας], σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3028/2002...».

Η υποχρέωση παροχής γνώμης προέκυπτε και από τα έγγραφα με αριθμ. πρωτ. 144959/29.12.1993 και αριθμ. πρωτ. 27486/16.8.2000 του Υπουργείου Γεωργίας-Διεύθυνση Πολιτικής Γης.

Από τα παραπάνω και όσα αναλυτικά αναφέρονται στο σύνολο των πορισμάτων και του υλικού της Προκαταρκτικής Εξέτασης που διενήργησε η παρούσα Επιτροπή, προκύπτουν ιδιαιτέρως σοβαρές ενδείξεις για τη διάπραξη:

- του αδικήματος της παράβασης καθήκοντος που είχε ως αποτέλεσμα ζημιά εις βάρος του Δημοσίου το αντικείμενο της οποίας έχει συνολική αξία μεγαλύτερη των 73.000 ευρώ, από την οποία η προξηνηθείσα ζημιά υπερβαίνει το ποσό των 150.000 ευρώ [αρθρ. 259 Π.Κ.].

ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΡΑΦΗΣ:

Σε κάθε περίπτωση, η Επιτροπή δεν θεωρεί στο στάδιο αυτό διονομικώς και δεοντολογικώς σκόπιμο να εκφέρει κρίση περί της τυχόν παραγραφής μερικότερων πράξεων συμμετοχής στις διωκόμενες πράξεις απατών και νομιμοποίησης προϊόντων εγκλήματος, δοθέντος ότι το θέμα αυτό αναγκαίως θέλει απασχολήσει την μετά την ποινική δίωξη ανάκριση ή και το Δικαστήριο, έργο των οποίων είναι και ο προσδιορισμός του χρόνου δράσεως εκάστου των κατηγορουμένων – συμμετόχων και η ακριβής μορφή συμμετοχής αυτών στα εγκλήματα των κακουργηματικών απατών και της νομιμοποίησης εγκληματικών εσόδων, και η περαιτέρω τυχόν διαπίστωση λόγου εξαλείψεως του αξιοποιήσιμου για ορισμένους εξ αυτών.

ΜΕΡΟΣ Δ'
ΓΝΩΜΕΣ ΜΕΙΟΨΗΦΙΑΣ

**ΘΕΣΕΙΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ
ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ (Ν.Δ.)
ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΕΛΙΣΣΑΒΕΤ ΒΟΖΕΜΠΕΡΓΚ, ΝΙΚΟΛΑΟΥ-ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΔΕΝΔΙΑ
ΕΥΡΗΠΗ ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗ**

Οι Βουλευτές, κυρία Ελισσάβετ Βόζεμπεργκ, κ. Νικόλαος – Γεώργιος Δένδιας και κ. Ευριπίδης Στυλιανίδης, κατά τη συνεδρίαση της Ειδικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής στις 31 Αυγούστου 2010 απεχώρησαν, υποβάλλοντας δήλωση, η οποία έχει ως ακολούθως:

«Στην υπόθεση της Μονής Βατοπεδίου, το ΠΑ.ΣΟ.Κ. προχώρησε ως γνωστόν στην σύσταση μίας τελείως άσκοπης δεύτερης Εξεταστικής Επιτροπής, η οποία δεν αποκάλυψε τίποτα διαφορετικό από όσα μέχρι τότε γνωρίζαμε. Ότι το ΠΑ.ΣΟ.Κ., δηλαδή, παρέδωσε την λίμνη στην Μονή και η Ν.Δ. προσπάθησε να την πάρει πίσω με την νόμιμη μέθοδο των ανταλλαγών. Συμμετείχαμε και πάλι στην Επιτροπή αυτή για να αποδείξουμε ότι δεν υπάρχει κάτι μεμπτό για να αποκρύψουμε.

Καμία, όμως, ποινική ευθύνη Υπουργού της Ν.Δ. για δεύτερη φορά δεν διαπιστώθηκε.

Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. ωστόσο, στην μικροπολιτική προσπάθειά του να συντηρήσει ένα σκάνδαλο - παρωδία, χωρίς ίχνος ροής πολιτικού χρήματος, προχώρησε στη σύσταση προκαταρκτικής επιτροπής, με προφανή σκοπό να παραπέμψει Υπουργούς της Ν.Δ. στο Ειδικό Δικαστήριο και μάλιστα χωρίς να έχει διαπιστωθεί η οποιαδήποτε ζημία του Δημοσίου.

Από αυτήν, λοιπόν, την Επιτροπή, μία Επιτροπή προκατασκευασμένων και προειλημμένων αποφάσεων, **αποχωρούμε άμεσα**, αφού η περαιτέρω παρουσία μας θα εξυπηρετούσε μόνο και μόνο τον σχεδιασμό του ΠΑ.ΣΟ.Κ. για αποπροσανατολισμό του Ελληνικού λαού. Σκοπός του ΠΑ.ΣΟ.Κ. είναι να ξεχνιούνται τα πραγματικά προβλήματα που συσώρευσε η πολιτική που οδήγησε στην αποδοχή του Μνημονίου και αντί άρτου να προσφέρονται θεάματα κανιβαλισμού Υπουργών της Ν.Δ.

Άλλωστε, σήμερα καταθέσαμε στην Επιτροπή τα κάτωθι προτάγματα που δεν έχουν γίνει αποδεκτά:

1) Η συνέχιση των εργασιών της Προκαταρκτικής Επιτροπής καθίσταται άνευ αντικειμένου, εφόσον δεν υπάρχει πορισματική έκθεση από την Οικονομική Επιθεώρηση Αθηνών ή άλλον αρμόδιο φορέα για την αποτίμηση της ζημίας του Ελληνικού Δημοσίου. Ενόψει της εν λόγω ελλείψεως, η εξέταση μαρτύρων για οιοδήποτε άλλο ζήτημα καθίσταται άνευ σημασίας και εκφεύγει του σκοπού που υπηρετεί η Προκαταρκτική Επιτροπή.

2) Το σύστημα των αντικειμενικών αξιών, το οποίο σύμφωνα με τις διαβεβαιώσεις του Γενικού Γραμματέα του Υπουργείου Οικονομικών κ. Γεωργακόπουλου είναι και το μόνο που λαμβάνει υπόψη του το Υπουργείο, δεν επαρκεί για την αποτίμηση της ζημίας του Ελληνικού Δημοσίου, σύμφωνα με τα διεθνώς ισχύοντα και επιστημονικώς παραδεκτά.

3) Η εμπορική αξία των ακινήτων που αντηλλάγησαν δεν δύναται σύμφωνα με τα μέχρι σήμερα δεδομένα να αποτιμηθεί και ως εκ τούτου καθίσταται ανέφικτος και αυθαίρετος ο προσδιορισμός τυχόν υπερεκτιμήσεων ή υποεκτιμήσεων, σε σχέση με την αντικειμενική και κατασκευαστική τους αξία. Κατ' ακολουθία, καθίσταται αδύνατη η διερεύνηση ύπαρξης ποινικών ευθυνών και η στοιχειοθέτηση κατηγορίας.

4) Ο φορολογικός έλεγχος της Ιεράς Μονής καρκινοβατεί. Από τις 12-4-2010 συνεστήθησαν 14 συνεργεία ελέγχου και μέχρι και σήμερα ουδεμία εξέλιξη έχει σημειωθεί. Γιατί άραγε;

5) Ο διαχειριστικός έλεγχος της Ιεράς Μονής μέχρι και τα τέλη Ιουλίου 2010 δεν είχε καν υπογραφεί από τον Υπουργό Οικονομικών!

6) Η πορεία ελέγχου των εξωχώριων εταιριών δεν παρουσίασε καμία πρόοδο, με αποκλειστική ευθύνη των κυβερνώντων.

7) Η Κυβέρνηση οφείλει εξηγήσεις στον ελληνικό λαό:

α) Γιατί δεν διερεύνησε τις υπεράκτιες εταιρίες;

β) Γιατί δεν αποκαλύπτει τον δρόμο του χρήματος; Τι φοβάται;

Φτάνει πια ο εμπαιγμός»

**ΘΕΣΕΙΣ ΤΟΥ ΒΟΥΛΕΥΤΟΥ
ΤΟΥ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΟΥ ΚΟΜΜΑΤΟΣ ΕΛΛΑΔΑΣ (Κ.Κ.Ε.)
ΜΕΛΟΥΣ ΤΗΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ**

ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΣΚΥΛΛΑΚΟΥ

**Πορισματικές θέσεις του βουλευτή του Κ.Κ.Ε. Αντώνη Σκυλλάκου
Μέλους της Επιτροπής Προκαταρκτικής Εξέτασης για την υπόθεση
του Βατοπεδίου.**

Το Κ.Κ.Ε. από την αρχή είχε ταχθεί υπέρ της ανάγκης διερεύνησης της υπόθεσης Βατοπεδίου για την απόδοση των πολιτικών και των ενδεχόμενων ποινικών ευθυνών. Για αυτό και είχε υποστηρίξει τόσο τη συγκρότηση Εξεταστικής Επιτροπής όσο και τη συγκρότηση Επιτροπής Προκαταρκτικής Εξέτασης.

Το Κ.Κ.Ε. άλλωστε έχει συμβάλει με συνεχείς παρεμβάσεις μέσα στη Βουλή και με ερωτήσεις των βουλευτών του στην αποκάλυψη αυτού του σκανδάλου από το 1999. Αρχικά για την έκδοση Π.Δ. για την οριστικοποίηση και διεύρυνση προστασίας του Εθνικού Πάρκου Αν. Μακεδονίας – Θράκης, όπου ανήκει και η περιοχή, σύμφωνα με τη συνθήκη ΡΑΜΣΑΡ και στη συνέχεια με συνεχείς ερωτήσεις το 2003 και μετά, τόσο για την αναγνώριση της κυριότητας όσο και για τις ανταλλαγές.

Από το αποδεικτικό υλικό που συγκεντρώθηκε στις Εξεταστικές Επιτροπές αποδείχθηκαν οι σημαντικές πολιτικές ευθύνες των κυβερνήσεων του ΠΑ.ΣΟ.Κ. και της Ν.Δ. για το σκάνδαλο του Βατοπεδίου.

Πιο συγκεκριμένα και πολύ συνοπτικά:

1. Έχουμε αναφερθεί στις πολιτικές ευθύνες των κυβερνήσεων του ΠΑ.ΣΟ.Κ., γιατί επί των ημερών του με τις αποφάσεις των τότε Υφυπουργών Γεωργίου Δρυ και Απόστολου Φωτιάδη αναγνωρίστηκε η Μονή ως ιδιοκτήτρια της Λίμνης Βιστωνίδας τριών νησίδων και 25.000 στρεμμάτων παραλίμνιων εκτάσεων και παραδόθηκαν στη Μονή.
2. Στην συνέχεια, επί Ν.Δ. αξιοποιήθηκαν αυτές οι αποφάσεις και με ευθύνη του Υφυπουργού Οικονομικών Πέτρου Δούκα αφενός μεν δεν αναιρέθηκαν οι πιο πάνω αποφάσεις των Υφυπουργών του ΠΑ.ΣΟ.Κ. και αφετέρου ματαιώθηκε η δίκη σε δικαστήριο, που, όπως αποδείχθηκε, δικαίωσε το Δημόσιο. Στη συνέχεια με ευθύνη του Υφυπουργού Οικονομικών Πέτρου Δούκα, του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης Ευάγγελου Μπασιάκου και του Υφυπουργού Αλέξανδρου Κοντού, αποφασίστηκε και υλοποιήθηκε, με συντονισμό των αρμοδίων υπηρεσιών, η ανταλλαγή της «ιδιοκτησίας» της Μονής με άλλα ακίνητα του Δημοσίου. Με τις πράξεις αυτές ουσιαστικά γράφονταν η τελευταία πράξη της παραχώρησης της κυριότητας των πιο πάνω εκτάσεων στη Μονή σε βάρος του Δημοσίου, αφού η ανταλλαγή προϋπέθετε την αναγνώριση της κυριότητας στη Μονή. Κατά αυτόν τον τρόπο εκείνο που ξεκίνησε επί ΠΑ.ΣΟ.Κ. ολοκληρώθηκε επί Ν.Δ.
3. Ακόμη και αν δεχθούμε ότι η ανταλλαγή της Λίμνης και των ακινήτων έγινε στην αξία τους, (χωρίς υπερτιμολογήσεις και υποτιμολογήσεις εκατέρωθεν θέμα, που είναι προς παραπέρα διερεύνηση) πάλι παραμένει στο ακέραιο η βλάβη του Δημοσίου. Η βλάβη του δημοσίου συνίσταται στο εξής: **Αφενός** στο ότι αναγνωρίστηκε ως ιδιοκτήτρια της Λίμνης, των τριών νησίδων και των παραλίμνιων εκτάσεων η Μονή με τον τρόπο που πιο πάνω αναφέρεται και **αφετέρου** στο ότι το δημόσιο για να ανακτήσει την κυριότητα της λίμνης και των παραλίμνιων εκτάσεων, που είχαν δοθεί στη Μονή παράνομα έδωσε ίσης ή και μεγαλύτερης αξίας ακίνητα σαν αντάλλαγμα.
4. Για τους λόγους αυτούς το Κ.Κ.Ε. είχε ταχθεί υπέρ της συγκρότησης Επιτροπής Προκαταρκτικής Εξέτασης για τη διερεύνηση ενδεχόμενων ποινικών ευθυνών των πρώην Υφυπουργών του ΠΑ.ΣΟ.Κ. Γεωργίου Δρύ και Απόστολου Φωτιάδη, καθώς και των πρώην Υπουργών της Ν.Δ. Πέτρου Δούκα, Ευάγγελου Μπασιάκου, Αλέξανδρου Κοντού, Θεόδωρου Ρουσόπουλου και Γεώργιου Βουλγαράκη.
5. Και τα δύο κόμματα και το ΠΑ.ΣΟ.Κ. και η Ν.Δ. ακολούθησαν τακτική συγκάλυψης των δικών τους ευθυνών.

6. Το μεν ΠΑ.ΣΟ.Κ., ουσιαστικά, ποτέ δεν ανέλαβε τις δικές του πολιτικές ευθύνες και αρνήθηκε την πρόταση για διερεύνηση ενδεχόμενων ποινικών ευθυνών των πρώην Υφυπουργών του Γεωργίου Δρυ και Απόστολου Φωτιάδη, όταν με αποφάσεις τους αναγνωρίστηκε η Μονή ιδιοκτήτρια της λίμνης Βιστωνίδας, των τριών νησίδων και των 25.000 περίπου στρεμμάτων παραλίμνιων εκτάσεων.
 7. Η δε Ν.Δ. απέρριψε και δεν αποδέχθηκε την πρόταση για τη συγκρότηση Επιτροπής Προκαταρκτικής Εξέτασης για τη διερεύνηση ενδεχόμενων ποινικών ευθυνών των πρώην Υπουργών.
 8. Οι πολιτικές ευθύνες των κυβερνήσεων του ΠΑ.ΣΟ.Κ. και της Ν.Δ. δεν αφορούν μόνον την αναγνώριση της ιδιοκτησίας της Μονής. Αφορούν και τη στάση τους μετά την αποκάλυψη του σκανδάλου. Η τακτική που ακολούθησαν οι κυβερνήσεις και των δύο κομμάτων δεν διασφαλίζουν τη δικαίωση του Δημοσίου. Και οι δύο ουσιαστικά αφήνουν στη Δικαιοσύνη να κρίνει το ζήτημα, ποιος είναι ιδιοκτήτης της λίμνης Βιστωνίδας και των παραλίμνιων εκτάσεων. Υπάρχει ο κίνδυνος να χαθεί η υπόθεση είτε στα Ελληνικά είτε στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο και, μάλιστα, αφού θα έχουν περάσει πολλά χρόνια δικαστικής «διαμάχης».
- Ο κίνδυνος παραμένει όσο θα παραμένει άθικτο το θεσμικό πλαίσιο με τα αυτοκρατορικά χρυσόβουλα, τα σουλτανικά φερμάνια, τα πατριαρχικά συγγίλια και άλλα παρόμοια.
- Το ζήτημα είναι πολιτικό και όχι νομικό. Πολιτική λύση πρέπει να δοθεί με νομοθετική ρύθμιση και όλες τις αναγκαίες αποφάσεις για τη διασφάλιση των συμφερόντων του δημοσίου στην υπόθεση Βατοπεδίου.
- Κατά τον ίδιο τρόπο πρέπει να επιλυθεί και η απαράδεκτη εκκρεμότητα με τα αυτοκρατορικά χρυσόβουλα, τα σουλτανικά φερμάνια και τα πατριαρχικά συγγίλια.

9. Από το αποδεικτικό υλικό που συγκεντρώθηκε, τις εξετάσεις των μαρτύρων και τα έγγραφα θεωρούμε ότι υπάρχουν ενδείξεις για την τέλεση του αδικήματος της απιστίας και επομένως πρέπει να ασκηθεί ποινική δίωξη κατά των πρώην Υπουργών 1. Πέτρου Δούκα, 2 Ευάγγελου Μπασιάκου και 3. Αλέξανδρου Κοντού. Σχετικά με τους Θεόδωρο Ρουσόπουλο και Γεώργιο Βουλγαράκη επιφυλασσόμαστε να τοποθετηθούμε κατά τη συζήτηση στην Ολομέλεια της Βουλής.

10. Για μια ακόμη φορά επαναλαμβάνουμε την ανάγκη αλλαγής του νόμου περί ευθύνης υπουργών, ώστε να αρθούν όλα τα εμπόδια για την απόδοση ευθυνών όταν αυτές υπάρχουν χωρίς τους γνωστούς περιορισμούς και εξαιρέσεις. Υπενθυμίζουμε τις προτάσεις του Κ.Κ.Ε..
- Πρέπει να καθιερωθεί η κοινή παραγραφή, όπως ισχύει για όλους τους πολίτες και να απαλειφθεί το ασφυκτικό όριο για την άσκηση ποινικής δίωξης που ορίζεται «μέχρι το τέλος της δεύτερης συνόδου της επόμενης βουλευτικής περιόδου από τη διάπραξη του αδικήματος».
 - Χωρίς την αλλαγή αυτής της διάταξης ακόμη και καθιέρωση της κοινής παραγραφής καθίσταται «δώρο – άδωρο» γιατί το πιο πάνω ασφυκτικό όριο της αποσβεστικής προθεσμίας που ορίζεται ως η «δεύτερη σύνοδος της επόμενης βουλευτικής περιόδου» οδηγεί στην ντε φάκτο παραγραφή.
 - Η λήψη απόφασης για τη διενέργεια της προκαταρκτικής εξέτασης και άσκηση της ποινικής δίωξης, δεν πρέπει να εξαρτάται από τη θέληση της εκάστοτε κυβερνητικής πλειοψηφίας, όπως γίνεται σήμερα, αφού για τη λήψη απόφασης απαιτείται η απόλυτη πλειοψηφία των 151 τουλάχιστον βουλευτών. Αυτό σημαίνει ότι χωρίς τη θέληση της κυβερνητικής πλειοψηφίας ούτε προκαταρκτική εξέταση γίνεται, ούτε και άσκηση ποινικής δίωξης.
 - Το Κ.Κ.Ε. επαναλαμβάνει τη θέση του ότι χρειάζεται να δρομολογηθούν αλ-

λαγές, ώστε η διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης να καθίσταται υποχρεωτική εφόσον συγκεντρώσει κατά την σχετική ψηφοφορία ένα περιορισμένο αριθμό βουλευτών, π.χ. 100, ακόμα και αν η πλειοψηφία είναι αντίθετη.

- Το επιχείρημα ότι δήθεν έτσι ανατρέπεται η αρχή της πλειοψηφίας δεν ευσταθεί, γιατί ο περιορισμένος αριθμός των βουλευτών επιβάλλει τη διενέργεια της έρευνας και δεν αποφασίζει την άσκηση της ποινικής δίωξης.
- Η διενέργεια της προκαταρκτικής εξέτασης να γίνεται όχι από τη Βουλή από δικαστικό συμβούλιο και αυτό να αποφασίζει αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις.

Οκτώβρης 2010

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ

**ΘΕΣΕΙΣ ΤΟΥ ΒΟΥΛΕΥΤΟΥ
ΤΟΥ ΛΑΪΚΟΥ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΣΥΝΑΓΕΡΜΟΥ (ΛΑ.Ο.Σ.)
ΜΕΛΟΥΣ ΤΗΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ**

ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΠΛΕΥΡΗ

ΠΟΡΙΣΜΑΤΙΚΕΣ ΘΕΣΕΙΣ Του Βουλευτού του ΛΑ.Ο.Σ Αθανασίου Πλεύρη

Α. ΓΕΝΙΚΑ

Η Ειδική Κοινοβουλευτική Επιτροπή για τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασεως αναφορικός με την τυχόν ευθύνη πέντε πρώην υπουργών της κυβέρνησης της Ν.Δ. ολοκληρώνοντας τις εργασίες της καλείται να προτείνει στην Ολομέλεια δυνάμει των άρθρων **86 Σ** και του **N.3126/03** δια στοιχειοθετημένου πορίσματος την άσκηση ή μη ποινικής δίωξης στους πέντε υπουργούς. Η ξένη για τη Βουλή αυτή αρμοδιότητα, που υποχρεώνει βουλευτές να μετατρέπονται σε εισαγγελείς και ανακριτικά όργανα, άσχετα εάν διαφωνούμε πλήρως με τις προβληματικές αυτές διατάξεις, μας υποχρεώνει τους συμμετέχοντες στην Επιτροπή βουλευτές και τους συναδέλφους που θα ψηφίσουν την πρόταση να αποβάλουμε κάθε πολιτική ή άλλη επιρροή και να αποφασίσουμε με συγγνή νομική εκτίμηση του αποδεικτικού υλικού.

Οι αυτονόητες αυτές διατυπώσεις γίνονται, διότι μέρος της πλειοψηφίας διαφαίνεται ότι έχει αποφανθεί για την άσκηση ποινικής δίωξης πριν ακόμη ξεκινήσει τις εργασίες της η Επιτροπή. Δηλώσεις, π.χ. «ότι αφού η ανακρίτρια επέβαλε υψηλή εγγύηση στον κ. Αγγέλου σημαίνει ότι η δικαιοσύνη έχει αποφανθεί για την ενοχή» που έγιναν ατυχέστατα από μέλη της προκαταρκτικής επιτροπής καταδεικνύουν πλήρη άγνοια του νομικού μας πολιτισμού και παραβιάζουν **το τεκμήριο αθωότητας των κατηγορουμένων (in dubio pro reo)**. Στις παρούσες πορισματικές θέσεις αποφεύγοντας χαρακτηρισμούς και πολιτικά φορτισμένες λέξεις θα επιδιώξουμε τη συγγνή νομική θεμελίωση των προτάσεών μας, βάσει του άρθρου 86 Σ, του Π.Κ. του Κ.Π.Δ. και του Ν. 3126/03.

Β. ΚΡΙΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΕΙΨΕΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Μέρος και μάλιστα αναπόσπαστο του παρόντος πορίσματος αποτελεί το σύνολο των κειμένων των πορισματικών μας θέσεων της πρώτης (15.12.08) και δεύτερης (08.06.10) εξεταστικής επιτροπής, τις οποίες επικαλούμαστε και προκειμένου να αποφευχθούν άστοχες επαναλήψεις δεν επαναλαμβάνουμε, αλλά απλώς τις προτείνουμε ως σχετικά.

Από την προκαταρκτική επιτροπή δεν προέκυψαν κάποια ιδιαίτερος κρίσιμα στοιχεία, καθώς το σημαντικότερο μέρος των κρίσιμων μαρτύρων επέλεξε, ασκώντας τα δικαιώματά του, την κατάθεση εγγράφων εξηγήσεων, με αποτέλεσμα να απουσιάζει η δυνατότητα της εξέτασής. Η απουσία, μάλιστα, των εκπροσώπων της Ν.Δ. από την επιτροπή εκ των πραγμάτων, υποβάθμισε το εύρος των εργασιών.

Η Επιτροπή μας αναλώθηκε σε όλο της το πρώτο μέρος σε μια εντελώς άσχετη με την εξεταζόμενη υπόθεση διάσταση, δηλαδή την αγορά μετοχών από την IMMB προϊόντων της MIG, μετά από δανειοδότησή της από την MARFIN. Η συγκεκριμένη υπόθεση, παντελώς άσχετη με την κυριότητα της λίμνης και τις ανταλλαγές καταδεικνύει το πώς ο πολιτικός κόσμος παρασύρεται από την τάση που δίνουν τα Μ.Μ.Ε.. Ευτυχώς στη δεύτερη φάση (μετά τον Αύγουστο) ασχοληθήκαμε και με την υπόθεση.

Η πλειοψηφία της Επιτροπής, που απαρτίζεται από τους κυβερνητικούς βουλευτές υπέπεσε στις ακόλουθες πλημμέλειες, οι οποίες καταλογίζονται από τον γράφοντα σε κεντρική κυβερνητική απόφαση:

Πρώτον: Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. διατυμπανίζει εδώ και δύο έτη ότι πρόκειται για το μεγαλύτερο σκάνδαλο της μεταπολίτευσης. Στο πόρισμά του αναφέρει ζημία του δημοσίου άνω του 1.000.000.000 ευρώ, ενώ δηλώσεις των μελών ξεκινούν από ζημία 110.000.000 ευρώ έως δεκάδων δισεκατομμυρίων ευρώ. Μέχρι σήμερα ωστόσο η κυβέρνηση του

ΠΑ.ΣΟ.Κ. αρνείται να κάνει πραγματογνωμοσύνη, καθώς το υπουργείο, εάν είναι δυνατόν, δήλωσε αδυναμία, η δε προκαταρκτική επιτροπή κυριολεκτικά μας ενέπαιζε, καθώς εδώ και οκτώ μήνες έχουμε θέσει, ήδη από την εξεταστική επιτροπή, αίτημα διεξαγωγής της. Οι βουλευτές του ΠΑ.ΣΟ.Κ. τότε είπαν ότι θα εξετάσουν το αίτημα στην προκαταρκτική. Τον Ιούλιο στην προκαταρκτική θέσαμε εκ νέου αίτημα και, μάλιστα, εγγράφως. Ο τότε πρόεδρος και σημερινός υπουργός κ. Όθωνας μας ανέφερε ότι αναζητά ξένο οίκο και μετά από δύο μήνες ο νυν πρόεδρος κ. Τσιρώνης μας δήλωσε ότι θα γίνει πραγματογνωμοσύνη από τον κατάλογο και θα έχουμε αποτέλεσμα σε περίπου ένα έτος!!! Τελικώς, κατόπιν πίεσεως παραγγέλθηκε πραγματογνωμοσύνη από οκτώ ξένους οίκους και ολοκληρώνουμε τις εργασίες μας χωρίς να έχουμε τις εκτιμήσεις. Σημειωτέον ο δικηγόρος του δημοσίου κ. Χειμώνας που κέρδισε τη δίκη του δημοσίου και ο επιθεωρητής κ. Ρακιτζής, την έκθεση του οποίου επικαλείται το ΠΑ.ΣΟ.Κ. για τη στοιχειοθέτηση της ζημίας του δημοσίου, δήλωσαν ευθαρσώς στην Επιτροπή ότι πρέπει να γίνει πραγματογνωμοσύνη.

Δεύτερον: Οι βουλευτές του ΠΑ.ΣΟ.Κ. κατά παράβαση των άρθρων **209 επ και δη του άρθρου 223 Κ.Π.Δ.**, ενώ απεδέχθησαν την πρότασή μας για κλήση του πρώην Πρωθυπουργού κ. Καραμανλή επέτρεψαν σε αυτόν να προσκομίσει απαντητική επιστολή, πράγμα δικονομικώς απαράδεκτο, με αποτέλεσμα να μην έχουμε λάβει ουσιαστικές απαντήσεις που έχουν να κάνουν με την επιστολή Ψωμιάδη που ενημέρωνε για σκανδαλώδεις ανταλλαγές, το τηλεφώνημα Αγγέλου στον κ. Δούκα και τον κεντρικό σχεδιασμό που παραδέχεται εσχάτως η Ν.Δ.. Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. προτίμησε να επιλέξει μια παράνομη διαδικασία για να προστατευτεί από τυχόν κλήση του κ. Σημίτη στην επιτροπή της Siemens. Πρόκειται για μια ελιτίστικη προσέγγιση της δικονομίας που παραβιάζει την αρχή της ισότητας του **αρθρου 4 Σ**, καθώς εισήγαγε την αρχή ότι οι πρώην Πρωθυπουργοί δεν εξετάζονται ως μάρτυρες, καθώς ως ουσιώδη μάρτυρα και ούτε κατά διάνοια ως κατηγορούμενο καλέσαμε τον πρώην Πρωθυπουργό, και απαντούν με επιστολές.

Τρίτον: Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. έσπευσε να κλείσει την επιτροπή και ζητά παράδοση πορίσματος έως τις 15.10.10, δηλαδή λίγο πριν τις περιφερειακές εκλογές. Για μια ακόμη φορά στο βωμό του κομματικού συμφέροντος θυσιάζεται η ουσία της υπόθεσης. Καλούμαστε χωρίς πραγματογνωμοσύνη να αποφασίσουμε για την άσκηση ή μη ποινικής δίωξης επειδή το ΠΑ.ΣΟ.Κ. επιθυμεί οι εκλογές να γίνουν σε κλίμα σκανδαλογολίας.

Γ. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΝΕΩΤΕΡΟΥ ΥΛΙΚΟΥ – ΘΕΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΗΣ ΖΗΜΙΑΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Από το νεώτερο υλικό που εξετάσαμε δεν προέκυψαν διαφορετικά στοιχεία, που να μας διαφοροποιούν από τις μέχρι τώρα θέσεις μας. Η κατάθεση της κυρίας Πελέκη, συναισθηματική οπωσδήποτε, επί της ουσίας ουδέν νεώτερο προσέφερε, παρά μόνο επικοινωνιακό και δημοσιογραφικό ενδιαφέρον είχε, η δε επιστολή του πρώην Πρωθυπουργού θύμιζε άρθρο σε περιοδικό χωρίς απαντήσεις σε καίρια θέματα. Απλά η τελευταία παράγραφος της επιστολής που αναφέρεται σε αντικειμενική πολιτική ευθύνη, τη στιγμή που η Ν.Δ. θεωρεί ότι όλα έγιναν καλώς, καταδεικνύει τις δύο πολιτικές που έχει ακολουθήσει η Ν.Δ. στην υπόθεση.

Το άρθρο του κ. Δούκα σε αμερικανικό περιοδικό, το οποίο, ενώ τελείωσε η επιτροπή δεν το λάβαμε μεταφρασμένο, απλώς επιβεβαιώνει τις θέσεις του πρώην υπουργού όπως έχουν αναλυθεί εκτενώς στις προηγούμενες πορισματικές θέσεις. Από τις έρευνες των ελεγκτικών μηχανισμών μάλιστα ουδέν νεώτερο προέκυψε.

Από την αξιολόγηση του υλικού λοιπόν βρισκόμαστε στην ακόλουθη θέση:

1. Η κυριότητα της λίμνης Βιστωνίδας και των παραλίων εκτάσεων με σειρά Υ.Α. των υπουργών του ΠΑΣΟΚ κκ Δρυ – Φωτιάδη παρεδόθησαν στην IMMB, ενώ έπρεπε να ακολουθηθεί δικαστική διαδικασία. Ο υπουργός κ. Δούκας απεδέχθη

μετά την επανεξέταση το περιεχόμενο αυτών των Υ.Α. με νεώτερη υπουργική απόφαση και συναίνεσε στην παραίτηση για την έκδοση απόφασης για μέρος των παραλιμνίων. Τελικώς η απόφαση αυτή δικαίωσε κατά το μεγαλύτερο μέρος τις θέσεις του δημοσίου και εξεδόθη με καθυστέρηση 5 ετών. Συνεπώς υπάρχει απόφαση του Πολ. Πρωτ. Ροδόπης υπέρ του ελληνικού δημοσίου και άρα κακώς αναγνωρίστηκε η κυριότητα των παραλίμνιων εκτάσεων στην IMMB. **Ωστόσο προβληματίζει το γεγονός ότι δεν υπάρχει αμετάκλητη, ούτε καν τελεσίδικη απόφαση. Την κυριότητα δεν θα την αποφασίσει η Επιτροπή μας, αλλά τα δικαστήρια. Το δημόσιο ωστόσο επιλέγει να διαρρήξει δικαστικώς όλα τα συμβόλαια και δεν επισπεύδει την εκδίκαση του Εφετείου που, εάν το κερδίσει, πράγμα πιθανό, θα ενισχύσει την επιχειρηματολογία του.**

2. Με Υ.Α. των κκ Μπασιάκου – Κοντού επελέγη η διαδικασία των ανταλλαγών για την επιστροφή της λίμνης στο δημόσιο. Οι ανταλλαγές αυτές δεν έπρεπε να γίνουν, καθώς η υποτιθέμενη κυριότητα της IMMB στη λίμνη βαρύνεται με τους όρους της κοινοχρησίας και άρα δεν υπήρχε ανάγκη επιστροφής της. Η απροθυμία ωστόσο της Ν.Δ. αρχικά και του ΠΑ.ΣΟ.Κ. στη συνέχεια να κάνουν πραγματογνωμοσύνη δημιουργεί έντονο κενό για το εάν από τις ανταλλαγές υπήρξε ζημία. Όλες οι εκτιμήσεις που έχουν γίνει για τυχόν ζημία είναι αυθαίρετες, πλην του κ. Ρακιντζή, που ωστόσο στοιχειοθετεί την όποια ζημία σε φορολογικά στοιχεία (αντικειμενική αξία) και όχι σε πραγματικά. Επειδή στο ΠΑ.ΣΟ.Κ. δεν βγαίνουν τα νούμερα επιλέγει να ρισκάρει την τύχη της υπόθεσης, αλλά και την αποκάλυψη της αλήθειας για να στηρίζει τις αυθαίρετες εκτιμήσεις του 1.000.000.000 και πλέον ζημία. Υπάρχει οπωσδήποτε μια προσπάθεια δημιουργίας εδάφους για αλλαγή χρήσεων από τους συμβαλλόμενους στα συμβόλαια, αλλά αυτό δε μπορεί να συνδεθεί με ζημία δημοσίου, παρά με πολεοδομικές παρανομίες.
3. Από το μέχρι στιγμής έλεγχο των λογαριασμών δεν υπάρχει **ροή μαύρου πολιτικού χρήματος**. Κάποιες κινήσεις που προδιαθέτουν σε μαύρο χρήμα αφορούν αγοροπωλησίες ακινήτων των εταιριών Πάπιστα, ασχέτων με τα ανταλλαγέντα, όπως ήδη έχουμε υποστηρίξει στις προηγούμενες πορισματικές θέσεις, και δύσκολα μπορούν να συνδεθούν με τη διερευνώμενη υπόθεση. Μόνο για το Ολυμπιακό Ακίνητο διαφαίνεται ότι υπάρχει υπερτίμημα 9.000.000 ευρώ, το οποίο, όμως είχε δεσμευτεί και άρα δεν έχουμε ροή του. Ωστόσο, μέχρι σήμερα δεν έχουμε πλήρη εικόνα από τους λογαριασμούς στην Κύπρο.
4. Έντονο νομικό θέμα ανακύπτει αναφορικός με το εάν στοιχειοθετείται ζημία του δημοσίου. **Η Μονή είναι Ν.Π.Δ.Δ. και επικαλείται ότι δεν υπάρχει ζημία καθώς το δημόσιο έστω και λανθασμένα ή παράνομα δε μεταβίβασε σε ιδιώτη αλλά στο δημόσιο (για την ακρίβεια το στενό δημόσιο στο ευρύ). Π.χ. στο παρελθόν το δημόσιο μεταβίβαζε εκτάσεις στους Ο.Τ.Α. (π.χ. στρατόπεδα) και ουδέποτε τέθηκε θέμα ζημίας του δημοσίου. Ο νομικός αυτός ισχυρισμός είναι σοβαρός και πρέπει να τύχει κατάλληλης νομικής αντιμετώπισης, διαφορετικά κινδυνεύει η όλη στοιχειοθέτηση της υποθέσεως, αναφορικά με την ποινική της υπόσταση.**

Δ. ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ ΕΛΕΓΧΟΝΤΑΙ ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

Οι ελεγχόμενοι υπουργοί φέρονται κατά το κατηγορητήριο ότι έχουν τελέσει αδικήματα που τιμωρούνται από τον Π.Κ. και συγκεκριμένα της απιστίας (Π.Κ. 390) της ηθικής αυτουργίας (Π.Κ. 46 παρ. 1) σε σειρά αδικημάτων υπηρεσιακών παραγόντων και της παράβασης καθήκοντος (Π.Κ. 259). Η σύντομη παράθεση και ανάλυση των διατάξεων κρίνεται αναγκαία για την ποινική αξιολόγηση των πράξεων των υπουργών.

Το **αρθρ. 46 παρ. 1 εδ. α Π.Κ.** ορίζει επί της ηθικής αυτουργίας: «Με την ποινή του αυτουργού τιμωρείται επίσης α) όποιος με πρόθεση προκάλεσε σε άλλον την απόφαση να εκτελέσει την άδικη πράξη που διέπραξε...». Η ηθική αυτουργία στοιχειοθετείται με πολύ αυστηρά κριτήρια ως αδίκημα, καθώς απαιτεί αφενός πρόκληση με οποιονδήποτε τρόπο δημιουργίας βούλησης στο δέκτη, η οποία μπορεί να γίνει με κάθε μέσο αρκεί το χρησιμοποιηθέν μέσο να παρήγαγε την απόφαση προς εκτέλεση της πράξης (Α.Π. 679/84, 1414/85) και ιδίως με πειθώ και φορτικότητα (Α.Π. 426/85) και τέλεση της πράξης από το φυσικό αυτουργό, αφετέρου δόλο του ηθικού αυτουργού και αιτιώδη σύνδεσμο (Βλ. Μιχ. Μαργαρίτη, Π.Κ., σελ. 142 επ, Σάκκουλας 2003). *Η δυσκολία σε αυτό το σημείο έγκειται στο γεγονός ότι η υπογραφή Υ.Α. από τον υπουργό έστω και παράνομη συνιστά αυτοτελές αδίκημα η δε επιμονή του υπουργού στην υλοποίηση της Υ.Α. δεν μπορεί να συνιστά ηθική αυτουργία, καθώς ο υπάλληλος δεν πείθεται με πειθώ και φορτικότητα να πράξει μια παράνομη πράξη αλλά εκτελεί ως υποχρεούται την υλοποίηση Υ.Α.. Επομένως η όποια ποινική ευθύνη του υπουργού έχει να κάνει με την έκδοση της Υ.Α. και όχι την απαίτηση υλοποίησης της.*

Το **αρθρ. 390 Π.Κ.** ορίζει επί της απιστίας «όποιος με γνώση ζημιώνει την περιουσία άλλου, της οποίας βάσει του νόμου ή δικαιοπραξίας έχει την επιμέλεια ή διαχείριση (ολική ή μερική ή μόνο για ορισμένη πράξη) τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών (3) μηνών. Εάν η περιουσιακή ζημία υπερβαίνει το ποσό των δεκαπέντε χιλιάδων ευρώ (15.000 ευρώ) ο δράστης τιμωρείται με κάθειρξη δέκα (10) ετών». Η απιστία προϋποθέτει άτομο που έχει τη διαχείριση, πράξη ή παράλειψη αυτού του ατόμου που επιφέρει ζημία (Α.Π. 1318/91) και δόλο α ή β βαθμού καθώς δεν αρκεί ο ενδεχόμενος. Σημασία έχει εδώ ότι η ύπαρξη της ζημίας είναι απαραίτητη π.χ. πώληση ακινήτου σε αξία κάτω της πραγματικής (Α.Π. 894/86), αλλά κατ' αρχήν δεν υπάρχει ζημία εάν η αντιπαροχή είναι ισάξια (Βλ. Μιχ. Μαργαρίτη, Π.Κ., σελ. 1183 επ, Σάκκουλας 2003). Επίσης προβληματικό είναι εάν η απόφαση του διαχειριστή έχει χαρακτηριστικά αβεβαιότητας, όπως στην περίπτωση δικαστικής διένεξης.

Το **άρθρ. 259 Π.Κ.** ορίζει για την παράβαση καθήκοντος: «Υπάλληλος που με πρόθεση παραβαίνει τα καθήκοντα της υπηρεσίας του με σκοπό να προσπορίσει στον εαυτό του ή σε άλλον παράνομο όφελος ή για να βλάψει το κράτος ή κάποιον άλλον τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών, αν η πράξη αυτή δεν τιμωρείται με άλλη ποινική διάταξη». Τα στοιχεία του εγκλήματος είναι η ιδιότητα του υπαλλήλου, άρα και του υπουργού, η παράβαση καθήκοντων του υπαλλήλου, **υπό την έννοια όχι παράβασης απλού υπαλληλικού καθήκοντος, αλλά καθήκοντος της υπηρεσίας, όπως προβλέπεται από το νόμο ή τη διοικητική πράξη** (Α.Π. 1062/02, 759/01, 727/00, 200/00, 977/98) και διπλός δόλος του δράστη δηλαδή θέληση παράβασης καθήκοντος και σκοπό ωφέλειας ή βλάβης ((Βλ. Μιχ. Μαργαρίτη, Π.Κ., σελ. 683 επ., Σάκκουλας 2003).

Ε. ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΞΑΛΕΙΨΕΩΣ ΤΟΥ ΑΞΙΟΠΟΙΝΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΡΑΦΗΣ

Η Ολομέλεια της Βουλής, η οποία καλείται να αποφανθεί επί της ασκήσεως ή μη της ποινικής δίωξης υποχρεούται να ελέγξει πρώτα το θέμα της παραγραφής και της εξάλειψης του αξιοποίνου κατ' **αρθρ. 86 παρ. 3 Σ και αρθρ. 3 παρ. 1 και 2 του Ν. 3126/03**. Σημειωτέον η παραγραφή αποτελεί κανόνα δημοσίας τάξεως και δεν εναπόκειται στη διακριτική μας ευχέρεια αλλά υποχρεούμαστε να το κρίνουμε σε κάθε στάδιο της διαδικασίας. Η σαφής μάλιστα διατύπωση του **άρθρου 86 παρ. 1 Σ** που ορίζει: «Μόνο η Βουλή έχει την αρμοδιότητα να ασκεί δίωξη κατά όσων διατελούν ή διετέλεσαν μέλη της Κυβέρνησης ή Υφυπουργοί για ποινικά αδικήματα που τέλεσαν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, όπως νόμος ορίζει. Απαγορεύεται η θέσπιση ιδιώνυμων υπουργικών αδικημάτων» σε συνδυασμό με την **παρ. 3β του άρθρου 86 Σ** που ορίζει ότι «Η Βουλή μπορεί να ασκήσει την κατά την παράγραφο 1 αρμοδιότητά της μέχρι το πέρας της δεύτερης τακτικής συνόδου της βουλευτικής περιόδου που αρχίζει μετά την τέλεση του αδι-

κήματος» δεν αφήνει κανένα περιθώριο για διαφορετική ερμηνεία ότι η Βουλή οφείλει να αποφανθεί επί της αποκλειστικής της αυτής αρμοδιότητας

Χαρακτηριστικά επί του θέματος ο καθηγητής Συνταγματικού Δικαίου και υπουργός του ΠΑ.ΣΟ.Κ. κ. Βενιζέλος αναφέρει: «Ο ουσιαστικού ποινικού δικαίου θεσμός της παραγραφής μνημονεύεται στο άρθρο 86 και υπό την αναθεωρημένη (όπως και υπό την αρχική του) μορφή εμμέσως: στην παράγραφο 5, που προβλέπει διαδικασία ελέγχου της κατηγορίας, όταν για οποιονδήποτε λόγο δεν περατωθεί η διαδικασία που αφορά δίωξη κατά Υπουργού. Μεταξύ των λόγων για τους οποίους δεν περατώνεται η διαδικασία αναφέρεται και η παραγραφή. Με την αναθεώρηση του άρθρου 86 (παρ. 3 υποπαρ. 2) ρυθμίζεται ρητά το ζήτημα του επίκαιρου χρόνου μέσα στον οποίο η Βουλή μπορεί να ασκήσει την κατά την παράγραφο 1 αρμοδιότητα, μπορεί, δηλαδή, να ασκήσει δίωξη κατά προσώπου που είναι ή διετέλεσε μέλος της Κυβέρνησης ή Υφυπουργός. Η Βουλή μπορεί, λοιπόν, να ασκήσει την κατά την παράγραφο 1 αρμοδιότητά της μέχρι το πέρας της δεύτερης τακτικής συνόδου της βουλευτικής περιόδου, που αρχίζει μετά την τέλεση του αδικήματος. Ο επίκαιρος αυτός χρόνος, μετά την πάροδο του οποίου παύει η κατά χρόνον αρμοδιότητα της Βουλής, υπολογίζεται – και ορθώς – «πολιτικά», γιατί αφορά το διάστημα κατά το οποίο η Βουλή μπορεί να συνεδριάσει και να λάβει τις σχετικές αποφάσεις. Πρόκειται συνεπώς για αποσβεστική προθεσμία, η άπρακτη πάροδος της οποίας στερεί τη Βουλή από τη σχετική αρμοδιότητά της. Είναι, επίσης, προφανές ότι αν η Βουλή διαλυθεί πριν από την ολοκλήρωση της δεύτερης τακτικής της συνόδου, λήγει *a fortiori* η κατά χρόνον αρμοδιότητα της Βουλής, καθώς αρχίζει, με την εκλογή της νέας Βουλής, νέα βουλευτική περίοδος. Η κατά το άρθρο 86 παρ. 1 αρμοδιότητα της Βουλής είναι αποκλειστική («μόνο η Βουλή»). Αυτό διασφαλίζεται με τη ρητή απαγόρευση που απευθύνει το Σύνταγμα σε όλα τα άλλα όργανα του κράτους να εισέλθουν, άμεσα ή έμμεσα, στο πεδίο αυτής της κοινοβουλευτικής αρμοδιότητας» (Ευάγγ Βενιζέλος, Μαθήματα Συνταγματικού Δικαίου, σελ. 565 επ., Σάκκουλας Αθήνα – Κομοτηνή 2008. Παρόμοιες θέσεις υποστηρίζουν και άλλοι συνταγματολόγοι π.χ. Ανδρ. Λοβέρδος, ποινική ευθύνη των μελών της Κυβέρνησης και των Υφυπουργών στο Κοινοβουλευτικό Πολίτευμα, Σάκκουλας Αθήνα 1995, Δ. Τσάτσου, Συνταγματικό Δίκαιο Β 1992, ενώ την αυτή θέση εξέφρασαν με δημόσιες δηλώσεις του και οι καθηγητές κ.κ. Μ. Σταθόπουλος και Η. Αναγνωστόπουλος).

Στο άρθρο **86§3 Σ.** ορίζεται λοιπόν ότι «Η Βουλή μπορεί να ασκήσει την κατά την παράγραφο 1 αρμοδιότητά της μέχρι το πέρας της τακτικής συνόδου της βουλευτικής περιόδου που αρχίζει μετά την τέλεση του αδικήματος» και στο αντίστοιχο **άρθρο 3§2 του οργανικού (και εκτελεστικού) του άρθρου 86 Σ., Ν 3126/2003** ότι «Το αξιόποινο των πράξεων των Υπουργών, που αναφέρονται στο άρθρο 1 παρ. 1, εξαλείφεται με το πέρας της δεύτερης τακτικής συνόδου της βουλευτικής περιόδου που αρχίζει μετά την τέλεση της αξιόποινης πράξης, εάν ως τότε η Βουλή δεν έχει αποφασίσει να ασκήσει την ποινική δίωξη κατά του Υπουργού, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο νόμο αυτόν».

Από τον συνδυασμό των άνω νεότερων διατάξεων (τόσο σε σχέση δηλαδή με τη συνταγματική διάταξη που ίσχυε πριν την αναθεώρηση του Σ. 1975/1986 το έτος 2001, όσο ακόμη και με το Ν.Δ. 802/1971 που καταργήθηκε από το Ν 2509/1997, ο οποίος αντικαταστάθηκε με το νέο οργανικό νόμο 3126/2003) προκύπτει με σαφήνεια, ότι ο νομοθέτης (Συνταγματικός και «κοινός») θεσπίζει μία «ειδική» «αποσβεστική προθεσμία», μετά την οποία παύει το δικαίωμα της Βουλής να ασκεί ποινική δίωξη κατά των Υπουργών (Βλ. Ν. Καλογήρου – Π. Γαλετσέλλης, Πολιτική και Ποινική Ευθύνη μελών της κυβέρνησης, σελ. 43 επ., Νομική Βιβλιοθήκη). Έτσι υποστηρίζεται ορθώς ότι και νομοθετικά μπαίνει ένα τέλος στις αντίθετες απόψεις, έγκυρων νομικών (κυρίως πανεπιστημιακών), που διατύπωναν έντονους προβληματισμούς, όταν ίσχυε ακόμη το Ν.Δ. 802/1971, για το ζήτημα, εάν δηλαδή και κατά πόσον η ερμηνεία των σχετικών για την παραγραφή, διατάξεων του προαναφερόμενου νομοθετήματος, μπορούσε να οδηγηθεί στην αντισυνταγματική συνάμα δε και *contra legem* παραδοχή, ότι εισαγόταν και άλλος

λόγος εξάλειψης του αξιόποινου (ειδικά για τους Υπουργούς), που αποκλήθηκε και τότε ως αποσβεστική προθεσμία, συντομοτάτη μάλιστα, του δικαιώματος της Βουλής να ασκεί ποινική δίωξη για αξιόποινες πράξεις Υπουργών. Για την αποσβεστική αυτή προθεσμία του άρθρου 86 παρ. 3 Σ σε συνδυασμό με άρθρο 3 παρ. 2 του ν. 3126/03 υποστήριξε ο νυν Πρόεδρος της Βουλής (τότε Υπουργός) Φ. Πετσάλλινικος ότι πρόκειται για μία ρύθμιση, περίπου αντίστοιχη με εκείνης, της τρίμηνης προθεσμίας, για την υποβολή έγκλησης (κατά το άρθρο 117§1 Π.Κ.), κατά τη συζήτηση για τη ψήφιση του Ν 3126/2003 (βλ. σε Πρακτικά Της Ολομέλειας της Βουλής στη συνεδρίαση ΟΕ της 18/02/2003 σελ. 2933).

Από τα ανωτέρω καθίσταται σαφές ότι πράξεις υπουργών στα πλαίσια των καθηκόντων τους που έλαβαν χώρα πριν τις εκλογές του 2007 μπορούσαν να τύχουν ποινικής διερεύνησης μέχρι το πέρας της δεύτερης τακτικής συνόδου που προέκυψε από τις εκλογές του 2007 και άρα μέχρι το Μάιο του 2009 ότε αιφνιδίως ο τότε Πρωθυπουργός έληξε τις εργασίες των εργασιών της δεύτερης Τακτικής Συνόδου, λόγω ευρωεκλογών. Σημειωτέον το σύνολο τότε της αντιπολίτευσης μίλησε για ενέργεια του Πρωθυπουργού προκειμένου να παραγραφούν τα αδικήματα. Επομένως είναι υποκριτικό, εάν όχι νομικώς επιλήψιμο, ενώ έχουμε διαπιστώσει την εξάλειψη του αξιόποινου να προσπαθούμε να μηχανευτούμε νομικές αλχημείες προκειμένου να φθάσουμε την υπόθεση στο δικαστικό συμβούλιο, ώστε να μην αναλάβουμε το βάρος των πράξεών μας ως νομοθετικό σώμα.

Η αποσβεστική αυτή προθεσμία που προκλητικά απαλλάσσει υπουργούς πρέπει να αλλάξει, αλλά όσο θα ισχύει δεν δικαιούμαστε να την παραβλέπουμε. Νομικά είμαστε υποχρεωμένοι να την εξετάσουμε και να αποφανθούμε, αλλά και ηθικά δεν δικαιούμαστε τη λανθασμένη αυτή νομοθετική μας ρύθμιση και τις συνέπειές της να μην τις χρεωθούμε ως Σώμα και να τις επιρρίψουμε στο δικαστικό συμβούλιο. Ο Νόμος είναι κακός αλλά δεν παύει να είναι νόμος.

Σύμφωνα λοιπόν με τα ανωτέρω και επειδή άπασες οι υπουργικές αποφάσεις υπεγράφησαν πριν το 2007, συμπεριλαμβανομένων και αυτών των Δρυ – Φωτιάδη, που προκλητικά απάλλαξε το ΠΑ.ΣΟ.Κ., εμπίπτουν στις διατάξεις των άρθρων 86 παρ. 3 Σ και 3 παρ. 2 του Ν. 3126/03 και το τυχόν αξιόποινό τους έχει εξαλειφθεί. Τυχόν προσπάθεια να επιχειρήσουμε να συνδέσουμε την αξιόποινη αυτή πράξη με την επέλευση του αποτελέσματος, ήτοι ότι υπεγράφησαν συμβόλαια και μετά τις εκλογές του 2007, ώστε να προσπεράσουμε την εξάλειψη του αξιόποινου, συνιστά δογματικώς λανθασμένη προσέγγιση, που εκφεύγει του γράμματος και του πνεύματος του άρθρ. 86 του Σ. Η αξιόποινη πράξη του Υπουργού συνδέεται με την υπογραφή συγκεκριμένης Υ.Α. στο χρόνο που αυτή έλαβε χώρα. Τυχόν χρήση αυτής της υπουργικής απόφασης σε μεταγενέστερο χρόνο δε μπορεί να συνιστά εξακολούθηση του αυτού αδικήματος ή αυτοτελές δια παραλείψεως αδίκημα, διότι τότε ακόμη και εάν γινόταν χρήση παράνομης Υ.Α. που δεν έχει ανακληθεί μετά από δεκαετίες θα στοιχειοθετούταν ποινική ευθύνη του υπουργού που την εξέδωσε και δια παραλείψεως για όλους τους επόμενους που δεν την ανακάλεσαν. Μια τέτοια προσέγγιση διευρύνει προκλητικά και επικίνδυνα το αξιόποινο και δεν ήταν στις προθέσεις του νομοθέτη. Άλλωστε κατά το Ποινικό μας Δίκαιο ελέγχεται η πράξη τη στιγμή που γίνεται και όχι τη στιγμή που επέρχεται το αποτέλεσμα.

Ωστόσο θα πρέπει να τονιστεί ότι βάσει του αρθρου 1 παρ. 3 του Ν.3126/03 «οι αξιόποινες πράξεις της παρ. 1, οι οποίες δεν τελέστηκαν κατά την άσκηση των καθηκόντων του υπουργού, δικάζονται από τα αρμόδια δικαστήρια, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ποινικού Κώδικα, των ειδικών ποινικών νόμων και του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας». Αυτό σημαίνει ότι για τις πράξεις των υπουργών, που δεν εμπίπτουν στις αρμοδιότητες του υπουργείου τους, αρμόδια δεν είναι η Ολομέλεια της Βουλής, αλλά η διαδικασία που ορίζεται και για τον κάθε πολίτη.

ΣΤ. ΠΟΙΝΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΗ ΓΙΑ ΤΟΥ ΕΛΕΓΧΟΜΕΝΟΥΣ ΥΠΟΥΡΓΟΥΣ

1. κ. ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΡΟΥΣΟΠΟΥΛΟΣ

Ως προς τον κ. Ρουσόπουλο, είχαμε εκφράσει τη δυσπιστία μας κατά πόσο τα στοιχεία ήταν αρκετά για την περαιτέρω ποινική διερεύνηση τη στιγμή που τα στοιχεία που τον ενέπλεκαν ήταν περιφερειακά, ικανά για παραπομπή σε προκαταρκτική, αλλά αδύναμα για άσκηση ποινική δίωξης. Συγκεκριμένα για τον κ. Ρουσόπουλο είχαμε επισημάνει στις πορισματικές μας θέσεις στις 08.06.10 ότι : «Στις αρχές Σεπτεμβρίου συναντιούνται οι φορείς αυτή τη φορά με τον τότε Υπουργό κ. Ρουσόπουλο, προκειμένου να ενημερωθεί ο Πρωθυπουργός. Στη συνάντηση αυτή τελικώς δεν παρίστανται, επειδή δεν ενημερώθηκαν οι φορείς που δεν άνηκαν στην κυβερνητική παράταξη!!! Σε αυτήν τη συνάντηση ο κ. Ρουσόπουλος ανακοινώνει στους φορείς ότι είναι αναρμόδιος και τους παραπέμπει στους αρμόδιους υπουργούς, όπως και οι ίδιοι καταθέτουν, παρόλο που ο Πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου Εάνης, κ. Ξυνίδης, που είχε αποκλειστεί από τη συνάντηση, ρητώς καταθέτει ότι του μετέφεραν οι λοιποί φορείς ότι ο κ. Ρουσόπουλος τους ανέφερε ότι το θέμα έκλεισε και έγινε νύξη για τις ανταλλαγές, πράγμα που δεν επιβεβαιώνουν οι παρόντες στη συνάντηση. Προς αξιολόγηση, όμως, κρίνονται τα ακόλουθα στοιχεία:

α) Μετά από αυτήν τη συνάντηση οι φορείς σταματούν τον αγώνα τους και λίγο αργότερα ξεκινούν οι ανταλλαγές με εκτάσεις εκτός των Νομών τους. Εύλογα, δηλαδή, μπορεί να θεωρήσει κάποιος ότι έλαβαν τις διαβεβαιώσεις που ήθελαν και λίγο αργότερα έγιναν πράξη (διατήρηση κυριότητας λίμνης από το δημόσιο με ανταλλαγές).

β) Στη συνάντηση αυτή παρίσταται και ο υφυπουργός, κ. Κοντός, που ήταν και αρμόδιος εν μέρει υφυπουργός, οπότε εάν ο κ. Ρουσόπουλος ήθελε να τους παραπέμψει στους αρμόδιους υπουργούς, γιατί δεν κατέδειξε εκείνη τη στιγμή τον κ. Κοντό. Ο κ. Κοντός, μάλιστα ως βουλευτής της αντιπολίτευσης κάνει τεράστιο αγώνα και μιλά για στην μένα γνωμοδοτικά επί κυβερνήσεων ΠΑ.ΣΟ.Κ., ενώ ως υφυπουργός της Ν.Δ. λειτουργεί τελείως αμυντικά, δεν ενημερώνει επαρκώς τον Υπουργό του, κ. Τσιτουρίδη για όλη τη διαδικασία και φαίνεται, όπως προκύπτει από το δελτίο τύπου στις 8.3.06, ότι κατόπιν «συντονισμένων κυβερνητικών χειρισμών» δόθηκε λύση στο πρόβλημα. Ποια λύση; Αυτή των ανταλλαγών. Ο κ. Κοντός λειτούργησε δηλαδή όχι ως υφυπουργός κυβερνήσεως, αλλά ως τοπικός βουλευτής που τον ενδιέφερε η απομάκρυνση του προβλήματος από την εκλογική του περιφέρεια και όχι η δίκαια επίλυσή του για όλη την επικράτεια.

γ) Ο κ. Ρουσόπουλος, ενώ βλέπει τους φορείς αρχές Σεπτεμβρίου, δεν ενημερώνει αμέσως τον τότε υφυπουργό, κ. Τσιτουρίδη, αλλά, επικαλούμενος πολλές υποχρεώσεις, ενημερώνει τον αρμόδιο υφυπουργό μετά από 1 μήνα, πράγμα που δείχνει ότι δεν αγνόησε την υπόθεση και είχε προσωπικό ενδιαφέρον. Προς εκτίμηση τίθεται και το θέμα ότι μέσα σε εκείνο το μήνα άλλαξε και ο αρμόδιος υφυπουργός, ο κ. Τσιτουρίδης παραιτήθηκε και ανέλαβε ο κ. Μπασιάκος.

δ) Ο κ. Ρουσόπουλος διατηρούσε πριν από τη συνάντηση, αλλά και μετά, στενή σχέση με τον ηγούμενο Εφραίμ και τον Αρσένιο και τους επισκέφθηκε στο Άγιο Όρος, αλλά και αυτοί στην οικία του. Συνεπώς, δεν πείθει η αναφορά του τότε Υπουργού ότι για το θέμα της κυριότητας και των ανταλλαγών μίλησαν μόνο μια φορά τηλεφωνικώς.

ε) Διαφορετικοί μάρτυρες αναφέρονται σε τηλεφωνήματα των μοναχών προς Αγγέλου ή Ρουσόπουλο, χωρίς, όμως, να μπορούν να μιλήσουν με βεβαιότητα για αυτά τα τηλεφωνήματα.

Όλα τα ανωτέρω στοιχεία μας δημιουργούν μια πεποίθηση ύπαρξης κεντρικού πολιτικού εγκεφάλου που χειρίστηκε το θέμα και των γνωμοδοτήσεων και των ανταλλαγών. Ωστόσο, η απροθυμία των φορέων που παρίστανται στη συνάντηση με τον κ.

Ρουσόπουλο να ξεκαθαρίσουν το περιεχόμενο των συναντήσεων δε μας βοηθά να συλλέξουμε αυτά τα ακράδαντα στοιχεία που θα τεκμηριώσουν την πεποίθησή μας. Θεωρούμε ότι υπάρχουν ενδείξεις το ότι σημαντικός είναι ρόλος του κ. Ρουσόπουλου, τα στοιχεία, ωστόσο, που κατατέθηκαν και σε αυτήν την επιτροπή, δε στοιχειοθέτησαν με αποδείξεις την πεποίθηση ότι είναι ο πολιτικός εγκέφαλος».

Στα ανωτέρω στοιχεία δεν προστέθηκε κάτι περαιτέρω στην προκαταρκτική επιτροπή και αποτελούν, κατά την κρίση μας, αδύναμα στοιχεία που δύσκολα μπορούν να αποτελέσουν επαρκείς ενδείξεις όπως ορίζονται στο **αρθρο 43 παρ. 1 Κ.Π.Δ.**, ώστε να κινηθεί η ποινική δίωξη σε βάρος του κ. Θ. Ρουσόπουλου για το αδίκημα της ενδεχόμενης ηθικής αυτουργίας (**Π.Κ. 46 παρ.1**) σε κακουργηματική απιστία σε βάρος του δημοσίου (**Π.Κ. 390**). Σε κάθε δε περίπτωση το αξιόποινο της πράξης αυτής, ακόμη και εάν υποθεθεί ότι συντρέχουν οι επαρκείς ενδείξεις, έχει εξαλειφθεί δυνάμει των άρθρων **86 παρ. 3 Σ. και 3 παρ. 2 Ν.3126/03**.

Ωστόσο, εάν θεωρηθεί ότι οι όποιες τυχόν αξιόποινες πράξεις του κ. Ρουσόπουλου δεν γίνονται στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων του ως Υπουργού, καθώς η όποια παρέμβασή του, όπως του αποδίδεται, δεν προβλέπεται στις αρμοδιότητες του υπουργού Επικρατείας, τότε η αρμοδιότητα για την κρίση των στοιχείων και την άσκηση ποινικής δίωξης κατά του κ. Ρουσόπουλου εναπόκειται αποκλειστικά στην τακτική δικαιοσύνη κατ' άρθρο 1 παρ. 3 Ν. 3126/03.

Συνεπώς, προτείνουμε στην Ολομέλεια τη μη άσκηση ποινικής δίωξης για τον τέως υπουργό, κ. Ρουσόπουλο, αναφορικά με τυχόν πράξεις που έγιναν στα πλαίσια των καθηκόντων του ως υπουργού, διότι, ακόμη και εάν τα στοιχεία αυτά θεωρηθούν επαρκείς ενδείξεις, πράγμα εξαιρετικά αμφίβολο, κατά την έννοια του νόμου, έχει επέλθει εξάλειψη του αξιοποίνου κατ' αρθρ. 86 παρ. 3 Σ. και 3 παρ. 2 Ν.3126/03, καθώς η Βουλή έχει απολέσει το δικαίωμα να ασκήσει την κατ' αρθρ. 86 παρ. 1 Σ. αρμοδιότητά της. Αναφορικά δε με πράξεις που δε συνδέονται με τις αρμοδιότητές του ως υπουργού κατ' αρθρ. 1 παρ. 3 Ν. 3126/03, η αρμοδιότητα για την αξιολόγηση και τυχόν άσκηση ποινικής δίωξης ανήκει αποκλειστικά στην ποινική διαδικασία και όχι στη Βουλή.

2. κ. ΠΕΤΡΟΣ ΔΟΥΚΑΣ

Ως προς τον κ. Δούκα είχαμε επισημάνει στις πορισματικές μας θέσεις στις 08.06.10 ότι: «Στα τέλη Απριλίου του 2004 λαμβάνει χώρα η τελική διάσκεψη των δικαστών του Πρωτοδικείου Ροδόπης, όπου και μετά από μακρά συζήτηση λαμβάνεται απόφαση κατά πλειοψηφία 2-1. Οι πρωτοδίκες κυρία Σακάλογλου και κ. Γιοβανόπουλος, τάσσονται υπέρ του δημοσίου, δεχόμενοι εν μέρει την αγωγή της IMMB, δικαιώνοντάς την μόνο ως προς το σκέλος της νησίδας Άντα Μπούρου (και αυτή όχι στο σύνολο της), η δε Πρόεδρος, κυρία Ψάλτη, μειοψηφεί, θεωρώντας ότι έπρεπε να γίνει δεκτή η αγωγή της IMMB στο σύνολό της. Σημειωτέον, η εισηγήτρια της υπόθεσης (κυρία Σακάλογλου) ήδη από τα τέλη Φεβρουαρίου είχε παραδώσει την εισήγηση της στην υπόλοιπη σύνθεση του δικαστηρίου προς αξιολόγηση.

Η μειοψηφούσα πρόεδρος κρατά την υπόθεση για σύνταξη της μειοψηφίας και περαιτέρω δημοσίευσή της. Το αποτέλεσμα της διάσκεψης εν τω μεταξύ έχει διαρρεύσει στην τοπική κοινωνία και κυριολεκτικώς όλοι οι φορείς πανηγυρίζουν και είναι αδύνατον κάποιος να μη γνωρίζει το αποτέλεσμα. Ακόμη και η μειοψηφούσα Πρόεδρος στην από 2 Οκτωβρίου 2008 ανωμοτί εξέτασή της επιβεβαιώνει ότι υπήρξε τηλεφωνική επικοινωνία της ιδίας με τον Αρσένιο μετά τη διάσκεψη, ο οποίος γνώριζε το αποτέλεσμα της διάσκεψης!!! και της ζήτησε να το επιβεβαιώσει. Παράλληλα, η πρόεδρος του δικαστηρίου κρατά επιδεικτικά την υπόθεση και δεν τη δημοσίευε, ως όφειλε. Σημειωτέον εξεδόθη πρωτόδικη καταδικαστική απόφαση για τις ανωτέρω πράξεις.

Τότε ξεκινά μια διαδικασία επικίνδυνων και προκλητικών συμπτώσεων. Στις 20.05.04, λίγο, δηλαδή, μετά την τελική διάσκεψη του δικαστηρίου της Ροδόπης, συγκαλείται το Γνωμοδοτικό, που θα εξέταζε την επανεξέταση που ζήτησε ο Φωτιάδης στις 30.10.03 (μετά από 7 ολόκληρους μήνες δηλαδή και απαραδέκτως καθώς εκκρεμούσε έκδοση αποφάσεως) με τον ίδιο Πρόεδρο (Διονυσόπουλο), αλλά και Εισηγητή (Δέτση) και γνωμοδοτεί ότι δε συντρέχει λόγος επανεξέτασης. Άμεσα η IMMB και ενώ ο Αρσένιος γνώριζε το αποτέλεσμα, όπως αποδεικνύεται και από την κατάθεση της Προέδρου, κυρίας Ψάλτη, με αίτησή του στο Ν.Σ.Κ. στις 01.06.04 αιτείται τη συναίνεση του δημοσίου για παραίτηση από το δικόγραφο της αγωγής και τη μη έκδοση αποφάσεως, στην οποία μνημονεύεται και η τελευταία αυτή γνωμοδότηση η 26/20.05.04.

Τη γνωμοδότηση αυτή αποδέχεται τάχιστα ο υφυπουργός κ. Π. Δούκας, στις 7 Ιουνίου 2004 με την υπ. αριθμ. 1046300/3944/Α0010 ΥΑ, οπότε και τελειώνει οριστικά το θέμα της κυριότητας σε διοικητικό επίπεδο. Η Υ.Α. έχει αριθμ. πρωτοκ. 727/14.06.04 στην Κτηματική Υπηρεσία Ξάνθης και την ίδια ακριβώς ημέρα στις 14.06.04 συνεδριάζει το Β' τμήμα του Ν.Σ.Κ. με Πρόεδρο τον Χ. Τσεκούρα και Εισηγητή τον Κ. Καποτά και γνωμοδοτούν κατά πλειοψηφία (μειοψηφούντος του Ν.Σ. Π. Κιούση, ο οποίος θεωρούσε ότι δικονομικώς είναι αδύνατη η μη έκδοση απόφασης) υπέρ του αιτήματος της IMMB περί μη έκδοσης απόφασης. Τη γνωμοδότηση αυτή αποδέχεται στις 22.06.04 ο υφυπουργός, κ. Δούκας και το Δημόσιο για πρώτη φορά στα χρονικά παραιτείται από μη έκδοση κερδισμένης απόφασης. Το δε πρακτικό παραίτησης αποστέλλεται στο Νομικό Γραφείο του δημοσίου με κούριερ (τάχιστες διαδικασίες για το αργοκίνητο δημόσιο), προκειμένου να προλάβει να συναινέσει στη μη έκδοση απόφασης.

Όλα αυτά λαμβάνουν χώρα τη στιγμή που ο κ. Αγγέλου τον Ιούνιο του 2004 τηλεφωνεί στον κ. Δούκα και του ζητά να θέσει σε προτεραιότητα το θέμα της IMMB και για την αποδοχή της γνωμοδότησης και για την παραίτηση. Ο κ. Δούκας μάλιστα για πρώτη φορά ακούει την υπόθεση της IMMB και κινεί τη διαδικασία της προτεραιότητας. Ο κ. Δούκας δεν εξέλαβε, όπως καταθέτει, το τηλεφώνημα ως παρέμβαση και ούτε τον ζητήθηκε να πράξει κάτι παράνομο. Η ουσία, ωστόσο, έγκειται στο γεγονός του ενδιαφέροντος του Μαξίμου. Ο κ. Αγγέλου αρνείται το τηλεφώνημα και αναφέρεται σε άλλη επικοινωνία τον Ιούλιο του 2004. Ωστόσο, πιο πειστική είναι η κατάθεση του κ. Δούκα, καθώς αφενός δεν έχει λόγο να αναφερθεί σε ένα περιστατικό που δεν τον εξυπηρετεί σε κάτι, αφετέρου ο κ. Αγγέλου αντέδρασε πολύ χλιαρά στην ανωτέρω κατάθεση του κ. Δούκα. Σε κάθε περίπτωση και η κοινή λογική μπορεί να κρίνει ότι η ταχύτητα αυτή δικαιολογείται μόνο εάν υπήρξε κεντρική εντολή. Σε αυτό το σημείο πρέπει να επισημανθεί το γεγονός ότι η Πρόεδρος του δικαστηρίου της Ροδόπης δεν έπρεπε να δεχθεί την παραίτηση από τη μη έκδοση αποφάσεως από τη στιγμή που είχε γίνει η τελική διάσκεψη, καθώς από εκείνο το στάδιο υπήρξε απόφαση (για αυτό, άλλωστε δημοσιεύτηκε η απόφαση μετά το ξέσπασμα του σκανδάλου με 5 έτη καθυστέρηση).

Η αποδοχή, επομένως, από τον τότε υφυπουργό αρχικά της γνωμοδότησης ότι δε συντρέχει λόγος επανεξέτασης και, εν συνεχεία, αυτής της παραίτησης από μη έκδοση απόφασης συνιστούν βαρύτερες ευθύνες, καθώς έβλαψαν το δημόσιο. Η σημασία της έκδοσης αποφάσεως είναι η ακόλουθη: Οι Υ.Α. συνιστούν ιδιότυπο τίτλο κτήσεως κυριότητας από διοικητική σκοπιά, οι οποίες, όμως, επειδή δύνανται να ανακληθούν, δεν αποτελούν ισχυρό τίτλο. Η IMMB χρειαζόταν οπωσδήποτε τη δικαστική αναγνώριση, προκειμένου να κατέχει ανέκκλητο τίτλο κυριότητας».

Ο τέως Υπουργός, με σειρά ερωτήσεων που θέτει στο τελικό του υπόμνημα στην προκαταρκτική Επιτροπή, δημιουργεί εύλογους προβληματισμούς, αναφορικά και με την τυχόν ύπαρξη δόλου του, τη στιγμή που όπως αναφέρει ήταν μόλις δύο μήνες υφυπουργός, είχε ομόφωνες γνωμοδοτήσεις του Ν.Σ.Κ. (με μειοψηφία ενός ατόμου για δικονομικό λόγο) και του γνωμοδοτικού συμβουλίου, ότι ορθώς, όπως αναφέρει, η λίμνη είχε παραδοθεί επί ΠΑ.ΣΟ.Κ. και η δίκη αφορούσε μόλις το 1/4 της εκτάσεως και ότι δεν είχε καμία εμπλοκή στις ανταλλαγές και η υπογραφή του στην Κ.Υ.Α. 16651/2006 στις ανταλ-

λαγές είχε διαδικαστικό χαρακτήρα, καθώς ο ίδιος δεν είχε αρμοδιότητα ούτε εμπλοκή στη συνέχεια των ανταλλαγών. Άλλωστε, ουδείς εκ των μαρτύρων αναφέρεται σε οποιονδήποτε ρόλο του κ. Δούκα, έστω και μικρό, κατά τη διάρκεια των ανταλλαγών. Οι ισχυρισμοί αυτοί του κ. Δούκα έχουν σημασία αξιολογήσεως σε επόμενο, όμως, στάδιο καθώς αρχικώς υπάρχουν οι επαρκείς ενδείξεις για την άσκηση της ποινικής δίωξης. Ωστόσο, εδώ πρέπει να τονιστεί ότι οι όποιες επαρκείς ενδείξεις εδράζονται απλώς στην πρωτόδικη δικαστική απόφαση (Πολ. Πρωτ. Ροδόπης), η οποία, εάν τυχόν ανατραπεί στο Εφετείο ή τον Άρειο Πάγο αποκλείει την ύπαρξη ζημίας για τη στοιχειοθέτηση της απιστίας (Π.Κ. 390). Επομένως, είμαστε σε μια περίεργη κατάσταση που μπορεί να ανατραπεί από τα δικαστήρια που θα αποφανθούν επί της κυριότητας.

Συγκεκριμένα, κατά τη γνώμη μας, υπάρχουν επαρκείς ενδείξεις κατ' άρθρ. 43 Κ.Π.Δ. για την άσκηση ποινική δίωξης σε βάρος του τέως υπουργού για την υπογραφή της υπ. αριθμ. 1046300/3944/Α0010/10.06.04, που κλείνει διοικητικά το θέμα και για την αποδοχή του υπ. αριθμ. 3058/17.06.04 πρακτικού μη έκδοσης αποφάσεως, όχι, όμως, και για τη δραστηριότητα που σχετίζεται με τις ανταλλαγές και την τυχόν ηθική του αυτουργία (Π.Κ. 46 παρ. 1). Ωστόσο το αξιόποινο των πράξεων αυτών έχει εξαιρεωθεί δυνάμει των άρθρων 86 παρ. 3 Σ. και 3 παρ. 2 Ν.3126/03.

Συνεπώς, προτείνουμε στην Ολομέλεια τη μη άσκηση ποινικής δίωξης για τον τέως υπουργό, κ. Δούκα, αναφορικώς με το αδίκημα της ηθικής αυτουργίας στις πράξεις των ανταλλαγών, διότι δεν υπάρχουν οι κατά το νόμο επαρκείς ενδείξεις, επικουρικώς δε λόγω εξαλείψεως του αξιοποίνου κατ' άρθρ. 86 παρ. 3 Σ. και 3 παρ. 2 Ν.3126/03, καθώς η Βουλή έχει απολέσει το δικαίωμα να ασκήσει την κατ' άρθρ. 86 παρ. 1 Σ. αρμοδιότητά της. Αναφορικώς δε με την αποδοχή της γνωμοδοτήσεως του γνωμοδοτικού, που έκλεισε διοικητικά το θέμα της κυριότητας και επιβεβαίωσε τις Υ.Α. Δρυ και Φωτιάδη και της παραιτήσεως από την έκδοση αποφάσεως, που συντρέχουν οι επαρκείς ενδείξεις του νόμου για άσκηση δίωξης, προτείνουμε τη μη άσκηση ποινικής δίωξης, λόγω εξαλείψεως του αξιοποίνου.

3. κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΟΝΤΟΣ

Ως προς τον κ. Α. Κοντό, είχαμε επισημάνει στις πορισματικές μας θέσεις στις 08.06.10 τα ακόλουθα: «*Ήδη, από την τελική συνάντηση των φορέων με τον υπουργό, κ. Ρουσόπουλο, διαφαίνεται ότι, καθώς έχει κλείσει το θέμα της κυριότητας με την παράδοση της λιμνοθάλασσας στην ΙΜΜΒ, ήδη δρομολογείται η διαδικασία των ανταλλαγών. Με την υπ. αριθμ. 15/9.12.04 γνωμοδότησή του, το Ν.Σ.Κ. με πρόεδρο τον Γρ. Κρόμπα και Εισηγητή τον Χριστόδουλο Μπότσιο γνωμοδοτεί όπως νομίμως δύνανται να γίνουν ανταλλαγές των παραλίμνιων εκτάσεων με άλλες εκτάσεις εκτός των Νομών Ξάνθης και Ροδόπης, γνωμοδότηση που γίνεται δεκτή από τον Υπουργό, κ. Μπασιάκο. Έτσι με την υπ. αριθμ. 3822/05 Υ.Α. ανατίθεται στην Κ.Ε.Δ. η διαδικασία των ανταλλαγών με ακίνητα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης, το οποίο υποδεικνύει στην Κ.Ε.Δ. τα προς ανταλλαγή διαθέσιμα ακίνητα. Σε αυτό το σημείο κυρίαρχο ρόλο παίζει η Διεύθυνση Πολιτικής Γης που υπαγόταν στον τότε υφυπουργό, κ. Κοντό, και ο οποίος μετά τις εκλογές το Σεπτέμβριο του 2007 κρατά την αρμοδιότητα αυτή και ιδιαιτέρως η προϊσταμένη αυτής, κυρία Μαντέλη, που υποδεικνύει τα προς ανταλλαγή ακίνητα. Εν συνεχεία και προκειμένου να ανταλλαγεί η ίδια η λίμνη, δηλαδή το νερό!!! και οι όχθες της λιμνοθάλασσας, εκδίδεται νεότερη Κ.Υ.Α. υπ. αριθμ. 16651/ 26.07.06 που συνυπογράφουν ο υφυπουργός Οικονομικών, κ. Δούκας και ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης, κ. Μπασιάκος και ο κ. Κοντός. Η συγκεκριμένη Κ.Υ.Α. αναθέτει στην Κ.Ε.Δ. τη διαδικασία ανταλλαγών και αφού εκτιμηθεί η αξία των ακινήτων προς ανταλλαγή από το Σ.Ο.Ε.. Σημειωτέον, η συγκεκριμένη Κ.Υ.Α. που αναφέρει ανταλλαγή της λίμνης, δε στηρίζεται σε προηγούμενη γνωμοδότηση, καθώς η 15/2004 αναφέρεται μόνο στις παραλίμνιες. Άρα, για τη συγκε-*

κριμένη Κ.Υ.Α. δεν υπάρχει προηγούμενη γνωμοδότηση. Ενδιαφέρον παρουσιάζει το γεγονός ότι το αρχικό σχέδιο της Κ.Υ.Α. που υπεγράφη από τον υπουργό, κ. Μπασιάκου και τον υφυπουργό κ. Κοντό, αλλά όχι από τον υφυπουργό, κ. Δούκα, επέτρεπε στην Κ.Ε.Δ. αντί για ανταλλαγή να προχωρήσει σε καταβολή αποζημιώσεως που θα προκύψει από την πώληση ακινήτων κατόπιν πλειοδοτικού διαγωνισμού. Η διαδικασία αυτήν θα ήταν προφανώς ωφελιμότερη για το ελληνικό δημόσιο τη στιγμή που θα υπήρχε το μεγαλύτερο δυνατό τίμημα από τον δημόσιο πλειστηριασμό, κάτι που συνομολόγησαν και οι υπεύθυνοι της Κ.Ε.Δ.. Επιπλέον, δεν πρέπει να παραγνωριστεί το γεγονός ότι, σύμφωνα με τον όρο Δ της Κ.Υ.Α. σε όλα τα στάδια της διαδικασίας ορίζεται ότι πρέπει να ενημερώνεται προηγουμένως ο Γ.Γ. του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης...» και επιπλέον «Ενδιαφέρον αναφορικά με τις ανταλλαγές παρουσιάζουν οι καταθέσεις των μοναχών Εφραίμ και Αρσενίου, όπου αναφέρεται ότι η πρωτοβουλία των ανταλλαγών ήταν της πολιτείας. Αυτός τους ο ισχυρισμός μπορεί να κριθεί πειστικός, υπό την έννοια ότι η πολιτεία λόγω της πίεσης των φορέων ήθελε να δώσει λύση. Δεν πείθει, όμως, ο ισχυρισμός τους ότι έλαβαν ότι τους έδωσαν, καθώς τόσο από καταθέσεις μαρτύρων (Μπότσιου, Μαντέλη, Ζερβουδάκη), αλλά και από την εμπλοκή των δικηγόρων και τοπογράφων της IMMB διαφαίνεται ότι και η Μονή συμμετείχε ενεργά στις ανταλλαγές. Μεγαλύτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η κατάθεση της κυρίας Μαντέλη, που συνοδεύεται με έγγραφα ότι η πολιτεία αναζητούσε ακίνητα τουριστικού ενδιαφέροντος επιμέλεια του κ. Κοντού και ενεργή συμμετοχή του κ. Μπασιάκου και του γραφείου του. Σημειωτέον, καταθέτονται έγγραφα, που ομιλούν για ενδιαφέρον του υπουργού για ακίνητα οικοπεδικής και τουριστικής αξιοποίησης και αφορούν σε χρονικό διάστημα και πριν την υπογραφή των Υ.Α. των ανταλλαγών, γεγονός που καταδεικνύει ενδιαφέρον της πολιτείας για ανταλλαγές ήδη σε πρώιμο στάδιο. Από το απολογητικό υπόμνημα των κ.κ. Μπότσιου και Μαντέλη παρουσιάζεται κεντρικός ρόλος στις ανταλλαγές των κ.κ. Κοντού και Μπασιάκου. Οι καταθέσεις αυτές οπωσδήποτε πρέπει να κριθούν με επιφύλαξη, αλλά υπάρχουν και έγγραφα (στις 03.11.04 και 17.05.05) που τις συνοδεύουν που παρουσιάζουν έναν τέτοιο ρόλο. Βεβαίως, σε αυτό το σημείο θα πρέπει να τονιστεί η θέση του κ. Κοντού για την απόκρουση αυτών των εγγράφων, όπου αναφέρεται, πρώτον, ότι το με ημερομηνία 17.05.05, δεν του κοινοποιήθηκε διότι είχε αντιδράσει στην κοινοποίησή του με ημερομηνία 03.11.04 και είχε λάβει την απάντηση ότι επρόκειτο για τυπική διαδικασία. Έντονο προβληματισμό δημιουργεί το γεγονός ότι η απάντηση της κυρίας Μαντέλη σε ερώτηση του κοινοβουλευτικού ελέγχου αναφέρεται ότι είχε ζητήσει τις εκτάσεις μόνο για καταγραφή. Σε κάθε περίπτωση πρόκειται για ένα κρίσιμο σημείο, που πρέπει να διαλευκανθεί. Θα πρέπει, όμως, σε αυτό το σημείο να τονίσουμε ειδικά για τον κ. Κοντό, ότι από τη μέχρι τότε στάση του, εχθρική προς την IMMB, πράγμα που βεβαιώνουν και οι μοναχοί Εφραίμ και Αρσένιος, που δηλώνουν ότι ούτε τυχαία δε ήθελαν να τον συναντήσουν, γεννάται έντονη αμφισβήτηση κατά πόσο θα μπορούσε να ερχόταν σε επαφή μαζί με τους μοναχούς για να εξυπηρετήσει την IMMB. Οπωσδήποτε αυτό το στοιχείο θέλει επεξήγηση, καθώς ενδυναμώνει τη θέση του κ. Κοντού, αλλά από την άλλη υπάρχει έγγραφο που του έχει κοινοποιηθεί; Είναι πολύ πιθανό ο κ. Κοντός, απλά στην προσπάθειά του να φύγει η Μονή από την περιοχή του, να επεδιώκε την επίστευση των διαδικασιών. Κατά την διάρκεια, λοιπόν, των ανταλλαγών παρατηρούνται τραγικές και εγκληματικές αμέλειες. Τα συμβαλλόμενα μέρη αποκρύπτουν κρίσιμα στοιχεία από το Σ.Ο.Ε. και λαμβάνουν υποτιμημένες εκτιμήσεις στα ακίνητα του δημοσίου και υπερτιμημένες στη λιμνοθάλασσα. Αποτέλεσμα είναι να παραχωρούνται μεγαλύτερης αξίας ακίνητα στην IMMB. Παράλληλα, με την επιθυμία των μερών και την ανοχή της συμβολαιογράφου, επιχειρούνται διαφορετικοί χαρακτηρισμοί στα συμβόλαια. Οι ευθύνες της Κ.Ε.Δ. είναι μεγάλες, όπως και του εποπτεύοντος οργάνου του Υπουργείου Οικονομικών, αλλά και του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης που, βάσει της Κ.Υ.Α. έπρεπε να παρακολουθεί τη διαδικασία ανταλλαγών. Εάν αυτές γίνονταν με δημόσιο πλειστηριασμό, όπως αρχικά είχε προταθεί, δε θα οδηγούμασταν σε αυτήν την κατάσταση. Οι ευθύνες

των συνυπογραφόντων υπουργών και υφυπουργών είναι ορατές, όπως και επίσης η κεντρική επιλογή της κυβέρνησης προς αυτές τις ανταλλαγές. Ευθύνη των μετέπειτα υπουργών υπάρχει και για το γεγονός ότι μέχρι σήμερα δεν έχουν λάβει χώρα νέες εκτιμήσεις, ώστε να διαπιστωθούν τυχόν υπερεκτιμήσεις ή υποτιμήσεις».

Οι ισχυρισμοί του κ. Κοντού, όπως αναφέρονται και ανωτέρω, αλλά και βάσει των εγγράφων εξηγήσεών του, εδράζονται στην αναζήτηση λύσεως για τους ακτήμονες που οδήγησε στην κεντρική κυβερνητική πολιτική για ανταλλαγές, στις εχθρικές σχέσεις που διατηρούσε με τη Μονή, στο γεγονός ότι την κυριότητα την παρέδωσε το ΠΑ.ΣΟ.Κ. και στο ότι οι καταθέσεις Μαντέλη – Μπότσιοι πρέπει να κριθούν επιφυλακτικά, λόγω των νέων ευεργετικών ρυθμίσεων του νόμου Καστανίδη, πράγμα που ενδυναμώνεται και από την κατάθεση συγγενικού προσώπου της κυρίας Μαντέλη. Οι ισχυρισμοί αυτοί του κ. Κοντού έχουν σημασία αξιολογήσεως, καθώς εύλογα αποδυναμώνουν τα στοιχεία περί υπάρξεως δόλου από την πλευρά του υπουργού, σε επόμενο, όμως, στάδιο, καθώς αρχικώς υπάρχουν οι επαρκείς ενδείξεις για την άσκηση της ποινικής δίωξης. **Σημαντικό πρόβλημα υπάρχει, διότι καλούμαστε να αποφανθούμε επί της ασκήσεως ποινικής διώξεως χωρίς να έχουμε πραγματογνωμοσύνη, που εσχάτως και κατόπιν πιέσεων αποφάσισε η Επιτροπή, πράγμα νομικώς και ηθικώς απαράδεκτο.** Η ευθύνη των κ.κ. Κοντού και Μπασιάκου συνίσταται μόνο στο εάν υπάρχει ζημία από τις ανταλλαγές. Μέχρι στιγμής, έχουμε κάποια στοιχεία για τυχόν αποκλίσεις, π.χ. απόσταση στις αντικειμενικές αξίες και έκθεση Ρακιντζή, που μπορεί να θεωρηθούν επαρκείς ενδείξεις για άσκηση ποινικής δίωξης, αλλά και τέσσερις εκτιμήσεις που δεν έχουν εντοπίσει απόκλιση. Ορθότερο θα ήταν η Ολομέλεια να αναμείνει τις πραγματογνωμοσύνες για να αποφανθεί.

Κατά τη γνώμη μας, υπάρχουν επαρκείς ενδείξεις **κατ' αρθρ. 43 Κ.Π.Δ.** για την άσκηση ποινική δίωξης για απιστία (**Π.Κ. 390**) σε βάρος του τέως υπουργού για την υπογραφή της Κ.Υ.Α. 16651/26.07.06, όχι, όμως, και για τυχόν ηθική του αυτουργία (**Π.Κ. 46 παρ. 1**), διότι η επιμονή του υπουργού να υλοποιηθεί Υ.Α. δεν μπορεί να στοιχειοθετεί τους όρους της πειθούς και φορτικότητας που απαιτείται για την ηθική αυτουργία. Ωστόσο, το αξιόποινο των πράξεων αυτών, ακόμη και εάν θεωρήσουμε ότι υπάρχει ζημία από τις ανταλλαγές, παρά την απουσία πραγματογνωμοσύνης, έχει εξαιρεληφθεί, δυνάμει των άρθρων **86 παρ. 3 Σ. και 3 παρ. 2 Ν.3126/03**.

Συνεπώς, προτείνουμε στην Ολομέλεια τη μη άσκηση ποινικής διώξεως σε βάρος του τέως υπουργού κ. Κοντού, αναφορικώς με το αδίκημα της ηθικής αυτουργίας στις πράξεις των ανταλλαγών, διότι δεν υπάρχουν οι κατά το νόμο επαρκείς ενδείξεις, επικουρικώς δε λόγω εξαλείψεως του αξιοποίνου κατ' αρθρ. 86 παρ. 3 Σ. και 3 παρ. 2 Ν.3126/03, καθώς η Βουλή έχει απολέσει το δικαίωμα να ασκήσει την κατ' αρθρ. 86 παρ. 1 Σ. αρμοδιότητά της. Αναφορικώς δε με την υπογραφή της Κ.Υ.Α., που συντρέχουν οι επαρκείς ενδείξεις του νόμου για άσκηση διώξεως, προτείνουμε τη μη άσκηση ποινικής διώξεως, λόγω εξαλείψεως του αξιοποίνου.

4. κ. ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΑΣΙΑΚΟΣ

Ως προς τον κ. Μπασιάκο, έχουμε τοποθετηθεί στις προηγούμενες πορισματικές μας θέσεις (08.06.10), κατά τον ίδιο τρόπο που αναφερόμαστε ανωτέρω και στον κ. Κοντό, με τη διαφορά ότι ο κ. Μπασιάκος ελέγχεται τόσο για την υπογραφή της Υ.Α. 3822/25.01.05 όσο και της Κ.Υ.Α. 16651/06.

Οι ισχυρισμοί του κ. Μπασιάκου, όπως αναφέρονται και ανωτέρω, αλλά και βάσει των εγγράφων εξηγήσεών του, εδράζονται στην αναζήτηση λύσεως για τους ακτήμονες που οδήγησε στην κεντρική κυβερνητική πολιτική για ανταλλαγές, στο γεγονός ότι την κυριότητα την παρέδωσε το ΠΑ.ΣΟ.Κ. και στο ότι οι καταθέσεις Μαντέλη – Μπότσιοι πρέπει να κριθούν επιφυλακτικά, λόγω των νέων ευεργετικών ρυθμίσεων του νόμου

Καστανίδη. Οι ισχυρισμοί αυτοί του κ. Μπασιάκου έχουν σημασία αξιολογήσεως, ειδικώς αναφορικώς για την απουσία του δόλου του, σε επόμενο, όμως, στάδιο, καθώς αρχικώς υπάρχουν οι επαρκείς ενδείξεις για την άσκηση της ποινικής δίωξης. **Σημαντικό πρόβλημα ανακύπτει και στην περίπτωση του κ. Μπασιάκου από το γεγονός ότι καλούμαστε να αποφανθούμε επί της ασκήσεως ποινικής διώξεως χωρίς να έχουμε πραγματογνωμοσύνη, που εσχάτως και κατόπιν πιέσεων αποφάσισε η Επιτροπή, πράγμα νομικώς και ηθικώς απαράδεκτο. Η ευθύνη των κ.κ. Κοντού και Μπασιάκου, όπως επισημαίνουμε, συνίσταται μόνο στο εάν υπάρχει ζημία από τις ανταλλαγές. Μέχρι στιγμής έχουμε κάποια στοιχεία για τυχόν αποκλίσεις π.χ. απόσταση στις αντικειμενικές αξίες και την έκθεση Ρακιντζή, που μπορεί να θεωρηθούν επαρκείς ενδείξεις για άσκηση ποινικής δίωξης, αλλά και τέσσερις εκτιμήσεις, που δεν έχουν εντοπίσει απόκλιση. Ορθότερο θα ήταν η Ολομέλεια να αναμείνει τις πραγματογνωμοσύνες για να αποφανθεί.**

Κατά τη γνώμη μας, με τα μέχρι στιγμής στοιχεία, υπάρχουν επαρκείς ενδείξεις **κατ' άρθρ. 43 Κ.Π.Δ.** για την άσκηση ποινική δίωξης για απιστία (**Π.Κ. 390**) σε βάρος του τέως υπουργού για την υπογραφή της Υ.Α. 3822/05 και της Κ.Υ.Α. 16651/26.07.06, όχι, όμως, και για τυχόν ηθική του αυτουργία (**Π.Κ. 46 παρ. 1**), διότι η επιμονή του υπουργού να υλοποιηθεί η Υ.Α. δε μπορεί να στοιχειοθετεί τους όρους της πειθούς και φοροτικότητας που απαιτείται για την ηθική αυτουργία. Ωστόσο, το αξιόποινο των πράξεων αυτών, ακόμη και εάν θεωρήσουμε ότι υπάρχει ζημία από τις ανταλλαγές, παρά την απουσία πραγματογνωμοσύνης, έχει εξαλειφθεί, δυνάμει των άρθρων **86 παρ. 3 Σ. και 3 παρ. 2 Ν.3126/03.**

Συνεπώς, προτείνουμε στην Ολομέλεια τη μη άσκηση ποινικής διώξεως σε βάρος του τέως υπουργού κ. Μπασιάκου, αναφορικώς με το αδίκημα της ηθικής αυτουργίας στις πράξεις των ανταλλαγών, διότι δεν υπάρχουν οι κατά το νόμο επαρκείς ενδείξεις, επικουρικώς δε λόγω εξαλείψεως του αξιοποίνου κατ' άρθρ. 86 παρ. 3 Σ. και 3 παρ. 2 Ν.3126/03, καθώς η Βουλή έχει απολέσει το δικαίωμα να ασκήσει την κατ' άρθρ. 86 παρ. 1 Σ. αρμοδιότητά της. Αναφορικώς δε με την υπογραφή των Υ.Α., που συντρέχουν οι επαρκείς ενδείξεις του νόμου για άσκηση διώξεως, προτείνουμε τη μη άσκηση ποινικής διώξεως, λόγω εξαλείψεως του αξιοποίνου.

5. κ. ΓΕΩΡΓΙΟ ΒΟΥΛΓΑΡΑΚΗ

Ο τέως υπουργός, κ. Βουλγαράκης, ελέγχεται για τυχόν τέλεση του αδικήματος της παράβασης καθήκοντος (**Π.Κ. 259**), επειδή κατά το κατηγορητήριο παρέβη διατάξεις του αρχαιολογικού νόμου **Ν. 3028/02 και της Υ.Α. 5980/65** και δεν κίνησε τη διαδικασία ακύρωσης συμβολαίου περί των 8.000 στρεμμάτων, επειδή δεν γνωμοδότησε ο τοπικός έφορος αρχαιοτήτων. Επί των πραγματικών περιστατικών, ο τοπικός έφορος, κ. Ταβλάκης, με επιστολή του που κοινοποιούνταν και στο υπουργείο στις 10.07.07, ζήτησε να γνωμοδοτήσει για το συμβόλαιο στην Ουρανούπολη, που έχει καταρτίσει η σύζυγος του κ. Βουλγαράκη, κυρία Πελέκη, διότι κατά τις θέσεις του είχε δικαίωμα, βάσει του αρχαιολογικού νόμου. Ο υπουργός το διαβίβασε στις αρμόδιες υπηρεσίες, οι οποίες απήντησαν στις 17.09.07, μετά δηλαδή τις εκλογές, ότι δε συντρέχει λόγος γνωμοδότησεως, διότι δεν το προβλέπει ο νόμος. Σημειωτέον, τον Αύγουστο είχαμε τις καταστροφικές φωτιές και την προκήρυξη εκλογών και, εν συνεχεία, το υπουργείο το ανέλαβε ο κ. Λιάπης.

Από την εξέταση των μαρτύρων που πρότεινε ο κ. Βουλγαράκης και δη του εισαγγελέα κ. Μεϊδάνη, του καθηγητή κ. Καράκωστα, του τέως υπουργού κ. Λιάπη και του νυν κ. Γερουλάνου, αλλά και από τα έγγραφα που επικαλείται, προέκυψε ότι σύμφωνα με το νέο νόμο δεν υπάρχει διάταξη, που να ορίζει τη γνωμοδότηση πριν την κατάρτιση συμβολαίων. Ακύρωση δε συμβολαίου δε μπορεί να λάβει χώρα, αφού το Υπουργείο

Πολιτισμού δεν ήταν συμβαλλόμενο. Σημειωτέον ότι, σύμφωνα με τον Ν.3028/02, η Υ.Α. 5980/65 δεν είναι σε ισχύ, καθώς επήλθε η τριετία που ορίζει ο νόμος, και τα περιφραγμένα μνημεία που υπήρχαν στην έκταση ρητώς έχουν εξαιρεθεί από τα συμβόλαια. Εντύπωση προκάλεσε ότι ο Νυν Υπουργός πολιτισμού, καίτοι θεωρεί τη γνωμοδότηση της υπηρεσίας απαραίτητη, δεν μας επέδειξε τη διάταξη νόμου που το ορίζει και, ενώ μας διαβεβαίωσε ότι θα ρωτήσει τις υπηρεσίες και θα μας ενημερώσει, ουδέν έπραξε. Καλούμαστε λοιπόν, να ζητήσουμε τη δίωξη υπουργού για παράβαση διατάξεως την οποία αγνοούμε!!!

Εδώ πρέπει να επισημανθεί ότι εάν υπάρχει διάταξη που επιτρέπει την ακύρωση του συμβολαίου ή την αρχή ακύρωσης, όπως λένε οι συνάδελφοι του ΠΑ.ΣΟ.Κ. λόγω ελλείψεως γνωμοδότησης του εφόρου, τότε μαζί με τον κ. Βουλγαράκη θα πρέπει να ζητήσουμε την άσκηση ποινικής δίωξης και για όλους τους μετέπειτα υπουργούς πολιτισμού, συμπεριλαμβανομένου και του κ. Γερουλάνου, διότι ουδέν έπραξαν.

Η πραγματικότητα είναι ότι επειδή τα συμβόλαια με τη IMMB τα έχει κάνει η γυναίκα του κ. Βουλγαράκη, κυρία Πελέκη και δικηγόρος της Μονής ήταν ο πεθερός του, εύλογα θα συμπεραίνει, κατά την περιρρέουσα ατμόσφαιρα, κάποιος ότι γνώριζε και ο τέως υπουργός και ενδεχομένως συμμετείχε στην υπόθεση. Κάτι τέτοιο, ωστόσο, εκφεύγει κάθε νομικής αξιολόγησης, εκτός εάν υιοθετήσουμε την αρχή της οικογενειακής ευθύνης. Η θεσμοθέτηση της οικογενειακής ευθύνης με την προσπάθεια δημιουργίας αδικημάτων, τα οποία δεν υπάρχουν, απέχουν παρασάγγας από τη δική μας οπτική.

Συνεπώς, στην περίπτωση του τέως υπουργού, κ. Βουλγαράκη, δεν υπάρχουν όχι απλώς επαρκείς, αλλά ούτε απλές ενδείξεις, για την άσκηση ποινικής διώξεως για παράβαση καθήκοντος (Π.Κ. 259). Σε κάθε δε περίπτωση το αξιόποινο της πράξης αυτής, ακόμη και εάν υποτεθεί ότι συντρέχουν οι επαρκείς ενδείξεις, έχει εξαλειφθεί, δυνάμει των άρθρων 86 παρ. 3 Σ. και 3 παρ. 2 Ν.3126/03. Επομένως, προτείνουμε στην Ολομέλεια τη μη άσκηση ποινικής διώξεως σε βάρος του κ. Βουλγαράκη, διότι δεν υπάρχουν οι κατά το νόμο επαρκείς ενδείξεις, επικουρικώς δε λόγω εξαλείψεως του αξιοποιούν κατ' αρθρ. 86 παρ. 3 Σ και 3 παρ. 2 Ν.3126/03, καθώς η Βουλή έχει απολέσει το δικαίωμα να ασκήσει την κατ' αρθρ. 86 παρ. 1 Σ. αρμοδιότητά της.

Ζ. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΙΚΩΣ

Το άρθρο 86 του Συντάγματος και ο νόμος περί ευθύνης υπουργών Ν.3126/03 δεν επιτρέπουν ακόμη και στις περιπτώσεις που υπάρχουν επαρκείς ενδείξεις την άσκηση ποινικής διώξεως. Ως μέλη της προκαταρκτικής επιτροπής και ως οιονεί ανακριτικοί υπάλληλοι, οφείλουμε να προτείνουμε και να ψηφίσουμε τη μη άσκηση ποινικής διώξεως. Ως πολιτικοί, πρέπει να επιλέξουμε να μην κρυφθούμε πίσω από το Δικαστικό Συμβούλιο, αλλά να αναλάβουμε την ευθύνη ενός κακού νόμου που έχει ψηφίσει το Σώμα και οδηγεί σε παραγραφή και να δεσμευτούμε για την αλλαγή του. **Σημειωτέον, ο πρόεδρος του ΛΑ.Ο.Σ, Γ. Καρατζαφέρης, ως ανεξάρτητος βουλευτής, είχε καταψηφίσει και το αρθρ. 86 του Σ. και τον Ν.3126/03.** Σε κάθε περίπτωση, φρονώ ότι οι υπουργοί, για τους οποίους θα αποφασιστεί η μη άσκηση ποινικής διώξεως, λόγω εξαλείψεως του αξιοποιούν, θα κάνουν χρήση του αρθρ. 86 παρ. 5 Σ. και θα ζητήσουν σύσταση ειδικής επιτροπής, στην οποία μετέχουν και ανώτατοι δικαστικοί λειτουργοί για τον έλεγχο της κατηγορίας, όπως έχουν δικαίωμα, ώστε να μην υπάρξει μομφή στο πρόσωπό τους.

Κλείνοντας και αποφεύγοντας την καταγραφή πολιτικών συμπερασμάτων σε ένα πόρισμα που οφείλει να έχει μόνο νομική αξιολόγηση, παραπέμπουμε στα συμπεράσματα των δύο προηγούμενων πορισματικών μας θέσεων (15.12.08 και 08.06.10) και επισημαίνουμε ότι ο χειρισμός της όλης υποθέσεως σε νομικό και πολιτικό επίπεδο πρέπει να γίνει με γνώμονα ότι τα Χρυσόβουλα δεν πρέπει να θιγούν, διότι θα προκαλέσουν σωρεία αμφισβητήσεων με απρόβλεπτες συνέπειες για το εθνικά μας δίκαια.

Εάν οι κυβερνήσεις του ΠΑ.ΣΟ.Κ. με τις Υ.Α. Δρυ – Φωτιάδη και της Ν.Δ. με τις λοι-

πές Υ.Α. Δούκα – Κοντού – Μπασιάκου είχαν το θάρρος και την όποια συζήτηση με τη IMMB δεν την έκαναν υπογείως αλλά, εάν με νομοθετική πρωτοβουλία υποστήριζαν την όποια θέση τους να ενισχυθεί η Μονή ή να μην υπάρξει σύγκρουση μαζί της, είναι βέβαιο ότι σήμερα κανείς δε θα μιλούσε για σκάνδαλο και ποινική διερεύνηση, αλλά θα υπήρχε μια πολιτική απόφαση, η οποία θα είχε κριθεί θετικά ή αρνητικά από τους πολίτες. Οι ευθύνες είναι των δύο κυβερνήσεων, όσο τους αναλογεί, και δεν είναι δυνατόν να μεταφέρουμε τις ευθύνες αυτές των πολιτικών στους μοναχούς και τις Ιερές Μονές, επειδή αυτό θέλει ο δικομματισμός. Η Μονή διεκδικεί ό,τι θεωρεί ότι της ανήκει. Η ευθύνη ανήκει αποκλειστικά στους υπουργούς που δεν προστάτευσαν το δημόσιο. Το να διαπομπεύουμε καθημερινά μια ιστορική Μονή για να προστατεύουμε το δικομματισμό αποτελεί ατολμία. Εάν η Ν.Δ. είχε το σθένος να αναλάβει την ευθύνη από την αρχή, λέγοντας ότι αποτέλεσε πολιτική της επιλογή να βοηθήσει το μοναστήρι και εν τέλει **το δημόσιο μεταβιβάσει περιουσία σε Ν.Π.Δ.Δ. και όχι σε ιδιώτη**, η υπόθεση θα είχε τελειώσει. **Χαρακτηριστική είναι η τελική επιστολή που απέστειλε ο τέως υπουργός, κ. Κοντός και αναφέρει ότι, επί Κυβερνήσεων ΠΑ.ΣΟ.Κ. 2000 – 2004, είχαν δοθεί εκτάσεις αξίας 905.000.000 ευρώ σε Ν.Π.Δ.Δ. Σωματεία, Εκκλησίες, Ο.Τ.Α. και κανείς, βέβαια, δε μίλησε για σκάνδαλο.**

Σημειωτέον είναι, ίσως, όχι παράνομο, αλλά τελείως ανήθικο από την πλευρά του ΠΑ.ΣΟ.Κ. να μιλά για σκάνδαλο Βατοπεδίου, επειδή «χαρίστηκε» η λίμνη στην IMMB και το ίδιο να χαρίζει τεράστια έκταση στο Βοτανικό και να χρηματοδοτεί με τα χρήματα του Έλληνα Φορολογούμενου την ανέγερση Τζαμιού. Δηλαδή, για το ΠΑ.ΣΟ.Κ. είναι σκάνδαλο να ευνοείται ένα Μοναστήρι και αναγκαιότητα το να πληρώνει ο Έλληνας για το κτίσιμο Τεμένους. Δύο μέτρα και δύο σταθμά που προσβάλλουν τους Έλληνες Χριστιανούς και θα κριθούν δεόντως και νομικά και πολιτικά αυτοί που προωθούν αυτό το σκάνδαλο.

Συνοψίζοντας, θα ήθελα να τονίσω ότι η υπόθεση Βατοπεδίου δεν είναι τόσο απλή. Εάν η IMMB τελικώς κερδίσει την υπόθεση της κυριότητας της λίμνης, πράγμα δύσκολο, αλλά όχι αδύνατο, καταρρέει το όλο οικοδόμημα, όπως και εάν από τις ανταλλαγές καταδειξεί η πραγματογνωμοσύνη ότι δεν υπάρχουν διαφορές. Πρέπει, επιτέλους, να φανούμε αντάξιοι απέναντι στις απαιτήσεις του λαού. Πρέπει να βγάλουμε τις κομματικές παρωπίδες και να δούμε την υπόθεση κατά τέτοιο τρόπο που και στην πραγματική της έκταση θα τη μελετήσουμε και δε θα δώσουμε δικαίωμα στους «γείτονες» να θίξουν δικαιώματα του Πατριαρχείου. Όποιος δεν καταλαβαίνει, αρκεί να σκεφθεί πόσοι θα θέλανε από αυτήν την υπόθεση να κυπήσουν την Εκκλησία στο σύνολό της. Οι ευθύνες και το σκάνδαλο πρέπει να έχουν την υπαρκτή τους διάσταση και να αποδοθούν οι ευθύνες, ακόμη και ποινικές, σε όσους ευθύνονται, χωρίς να θιγούν τα εθνικά δίκαια. Η συμβιβαστική λύση, που πρότεινε η IMMB, σε συνδυασμό με την 312/09 γνωμοδότηση του Ν.Σ.Κ. που τοποθετήθηκε σε αυτήν την πρόταση, κατά μεγάλο μέρος θα έκλεινε το θέμα, αλλά η σημερινή κυβέρνηση για μικροκομματικούς λόγους θέτει σε κίνδυνο την τύχη της υπόθεσης.

Αθήνα, 18.10.2010
Ο Βουλευτής Α' Αθηνών του ΛΑ.Ο.Σ.

**ΘΕΣΕΙΣ ΤΟΥ ΒΟΥΛΕΥΤΟΥ
ΤΟΥ ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΥ ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΙΚΗΣ ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ (ΣΥ.ΡΙΖ.Α)
ΜΕΛΟΥΣ ΤΗΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ**

ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΔΡΙΤΣΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

ΠΡΟ - ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ

Η Ειδική Κοινοβουλευτική Επιτροπή «για τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης κατά πρώην Υπουργών για την ενδεχόμενη τέλεση αδικημάτων, σχετικά με την υπόθεση της Μονής Βατοπεδίου», με βάση το Σύνταγμα, τον Κανονισμό της Βουλής, τον Νόμο «Περί Ποινικής Ευθύνης των Υπουργών», τη σχετική απόφαση της Ολομέλειας της Βουλής και την απόφαση υπ' αρ.10324/6848/08.07.2010 του Προέδρου της Βουλής των Ελλήνων, αλλά και με βάση τις σχετικές διατάξεις του Ποινικού Κώδικα και του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, ήταν από τη σύστασή της επιφορτισμένη να προτείνει προς την Ολομέλεια την άσκηση ή όχι ποινικής δίωξης, περιοριστικά για κάθε έναν από τους ελεγχόμενους πρώην Υπουργούς και Υφυπουργούς, δηλαδή τους κ.κ. Πέτρο Δούκα, Ευάγγελο Μπασιάκο, Αλέξανδρο Κοντό, Γεώργιο Βουλγαράκη και Θεόδωρο Ρουσόπουλο και μόνο γι' αυτούς.

Η πρόταση αυτή πρέπει να περιγράφεται με πραγματικά γεγονότα, με αναφορά στα συγκεκριμένα αδικήματα, όπως τα ορίζει η απόφαση της Ολομέλειας της Βουλής, και να συνοδεύεται από συγκεκριμένη αναφορά των άρθρων του Π.Κ., τα οποία, κατά την κρίση της Επιτροπής, παραβίασαν οι ελεγχόμενοι Υπουργοί και Υφυπουργοί και με τεκμηρίωση επαρκών ενδείξεων.

Μετά ταύτα και εφόσον προταθεί – έστω κατά πλειοψηφία – από την Επιτροπή η άσκηση ποινικής δίωξης, αποφασίζει επ' αυτής της προτάσεως η Ολομέλεια της Βουλής, με απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των βουλευτών εντός 20 ημερών τουλάχιστον. Εάν η Βουλή ασκήσει δίωξη για όλους ή για κάποιους από τους πιο πάνω ελεγχόμενους Υπουργούς και Υφυπουργούς, συγκροτείται δια κληρώσεως από σχετικό Πίνακα Δικαστικό Συμβούλιο από δύο (2) μέλη του Σ.τ.Ε. και τρία (3) μέλη του Αρείου Πάγου. Τα μέλη του Δικαστικού Συμβουλίου ορίζουν ένα (1) από τα πέντε μέλη (Αρεοπαγίτη) ως ανακριτή. Το Δικαστικό Συμβούλιο διεξάγει την προδικασία, δηλαδή την κύρια ανάκριση, η οποία λήγει με την έκδοση βουλεύματος, είτε παραπεμπτικού, με απαγγελία κατηγορίας και παραπομπή στο Ειδικό Δικαστήριο, είτε απαλλακτικού. Πρωτίστως εξετάζει το ενδεχόμενο της άρσης του αξιοποιήσιμου των πράξεων λόγω παραγραφής, εφόσον αυτό δεν το έχει εξετάσει για οιονδήποτε λόγο η Ειδική Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προκαταρκτικής Εξέτασης και δεν έχει αποφανθεί επ' αυτού η Ολομέλεια.

Το άρθρο 86 του Συντάγματος, τα άρθρα 153 έως 158 του Κανονισμού της Βουλής και ο Ν.3126/2003 για την Ποινική Ευθύνη των Υπουργών συγκροτούν το θεσμικό πλαίσιο ελέγχου της ευθύνης των Υπουργών και Υφυπουργών. Αυτό το πλαίσιο, σε συνδυασμό με τα χρόνια και εγγενή στοιχεία της κοινοκρατικής λειτουργίας του ελληνικού πολιτικού συστήματος, αβίαστα, κατά τη γνώμη μου, αναδεικνύουν τουλάχιστον τρία παράδοξα, σχεδόν μη αναστρέψιμα υπό το καθεστώς αυτό, γιατί λειτουργούν ταυτόχρονα ως απολύτως συμβατά μεταξύ τους, αν και φαινομενικά ασύμβατα.

- α. Η σκοπιμότητα του κομματικού ανταγωνισμού και της κομματικής ιδιοτέλειας διεισδύει καταλυτικά στην ποινική διερεύνηση και την καθιστά κατ' επίφαση δικαστική.
- β. Οι ελεγχόμενοι Υπουργοί και Υφυπουργοί, κατά πλήρη καταρράκωση των αρχών είτε του τεκμηρίου αθωότητας είτε της ισονομίας της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του Συντάγματος («Οι Έλληνες είναι ίσοι ενώπιον του νόμου»), καθίστανται κατά περίπτωση είτε οιονεί ένοχοι είτε οιονεί αθώοι, ανάλογα με την κομματική και πολιτική προέλευση των κατηγορών ή των υπερασπιστών αντίστοιχα, όχι μόνο πριν καταδικαστούν, αλλά και πριν καν ασκηθεί εναντίον τους ποινική δίωξη.
- γ. Το τρίτο παράδοξο, απολύτως συμβατό – ισχυρίζομαι – με τα δύο προηγούμενα είναι ότι διατελέσαντες Υπουργοί και Υφυπουργοί μπορεί μεν να διασυρθούν, όμως, σχεδόν, ουδέποτε να δικαστούν. Ούτε η νέμεση ούτε η κάθαρση, ούτε η δικαίωση και, βέβαια, ούτε η αλήθεια χωρούν σε αυτό το πλαίσιο.

Από την προεισαγωγική, λοιπόν, παρουσίαση των αξιολογήσεών μου, οφείλω να αναδείξω ως πρώτη συμπερασματικού-πορισματικού χαρακτήρα διαπίστωση ότι η υποκατάσταση στο στάδιο της προανάκρισης και της άσκησης ποινικής δίωξης του φυσικού δικαστή από την εκάστοτε κοινοβουλευτική πλειοψηφία, μαζί με τα άκρως περιοριστικά χρονικά πλαίσια της παραγραφής, υψώνουν πολλαπλά (πρακτικά και νομικά) ανυπέρβλητα σχεδόν εμπόδια πραγματικής δικαστικής διερεύνησης, ακόμα κι αν οι βουλευτές - μέλη της Επιτροπής «προκαταρκτικής εξέτασης» επιδιώκουν να ανταποκριθούν ενσυνείδητα στην αποστολή που τους ανέθεσε η Ολομέλεια της Βουλής.

Μια διαφορετικού προσανατολισμού πολιτική βούληση θα μπορούσε ενδεχομένως να εξισορροπήσει ή και να ανατρέψει τις συνέπειες αυτών των προεκτεθέντων εγγενών παραδόξων του καθιδρυμένου θεσμικού πλαισίου. Αυτή, όμως, δεν υπάρχει στην ελληνική δημοκρατία του ΠΑ.ΣΟ.Κ. και της Ν.Δ..

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ

Η Ειδική Κοινοβουλευτική Επιτροπή για την υπόθεση Βατοπεδίου συστάθηκε την 8η Ιουλίου 2010 με προβλεφθείσα καταληκτική ημερομηνία την 30ή Σεπτεμβρίου 2010. Συνεδρίασε για πρώτη φορά την 9η Ιουλίου 2010 για την εκλογή του Προεδρείου. Η πρώτη επί της ουσίας συνεδρίαση έγινε την 14η Ιουλίου 2010 υπό την Προεδρία του εκλεγέντος βουλευτή της πλειοψηφίας, κ. Εμμανουήλ Όθωνα. Μεσολάβησαν το διάστημα του μηνός Αυγούστου, κατά το οποίο η Βουλή παρέμεινε κλειστή, η αποχώρηση των τριών βουλευτών της Ν.Δ. στη συνεδρίαση της 31ης Αυγούστου 2010, η ανάληψη καθηκόντων Υφυπουργού Προστασίας του Πολίτη από τον Πρόεδρο της Επιτροπής και η αντικατάστασή του με την εκλογή ως νέου Προέδρου της Επιτροπής του βουλευτή της πλειοψηφίας, κ. Δημητρίου Τσιρώνη, στη συνεδρίαση της 9ης Σεπτεμβρίου. Η τελευταία, επί της ουσίας συνεδρίαση της Επιτροπής έγινε την 1η Οκτωβρίου 2010. Σε αυτήν αποφασίστηκε, κατά πλειοψηφία, με βάση τη γνώμη μόνο των βουλευτών του ΠΑ.ΣΟ.Κ., να ζητηθεί από τη Βουλή παράταση των εργασιών μέχρι την 15η Οκτωβρίου 2010. Αντιθέτως τρεις βουλευτές, μέλη της Επιτροπής, οι κ.κ. Αντ.Σκυλάκος (Κ.Κ.Ε.), Αθ.Πλεύρης (ΛΑ.Ο.Σ.) και Θεόδ. Δρίτσας (ΣΥ.ΡΙΖ.Α.) ζήτησαν την παράταση των εργασιών μέχρι την 30ή Νοεμβρίου 2010.

Η πρόταση της πλειοψηφίας έγινε δεκτή, επίσης, κατά πλειοψηφία από τη Διάσκεψη των Προέδρων και, εν συνεχεία, επικυρώθηκε από την Ολομέλεια της Βουλής. Κατ'εφαρμογή της παραπάνω απόφασης, η Επιτροπή συνήλθε εκ νέου την Παρασκευή, 15 Οκτωβρίου 2010, με θέμα «Συζήτηση και ψήφιση του Πορίσματος της Επιτροπής» και για τεχνικούς λόγους μετέθεσε την καταληκτική αυτή ημερομηνία για τη Δευτέρα, 18 Οκτωβρίου 2010.

Στη συνεδρίαση της 15ης Οκτωβρίου 2010 οι τρεις προαναφερθέντες βουλευτές της μειοψηφίας επανέφεραν την πρόταση παράτασης των εργασιών της Επιτροπής μέχρι την 30ή Νοεμβρίου 2010, πλην όμως η πλειοψηφία επέμεινε στην άποψή της.

Για την αξιολόγηση της παρασχεθείσας ή όχι δυνατότητας στην Επιτροπή να ολοκληρώσει το έργο της είναι πολύ χρήσιμες οι επισημάνσεις που περιλαμβάνονται στην από 12.10.2010 επιστολή του Προέδρου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΣΥ.ΡΙΖ.Α., κ.Αλέξη Τσίπρα, προς τον Πρόεδρο της Βουλής, κ. Φίλιππο Πετσάλινικο, η οποία, όμως, δεν έτυχε ανταπόκρισης και δεν προκάλεσε την προσδοκούμενη και αιτούμενη αναγκαία παράταση. Παραθέτουμε προς τούτο το περιεχόμενο της επιστολής αυτής:

ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ

Αθήνα, 12 Οκτωβρίου 2010

Προς τον Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων
κ. Φίλιππο Πετσάλνικο

ΕΠΕΙΓΟΝ

Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε,

Όπως είναι γνωστό οι εργασίες της Ειδικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής «ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΚΑΤΑ ΠΡΩΗΝ ΥΠΟΥΡΓΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΗ ΤΕΛΕΣΗ ΑΔΙΚΗΜΑΤΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΟΘΕΣΗ ΤΗΣ ΜΟΝΗΣ ΒΑΤΟΠΕΔΙΟΥ» έχουν ήδη ολοκληρωθεί και έχει ορισθεί, μετά από δεκαπενθήμερη παράταση, καταληκτική συνεδρίαση την Παρασκευή, 15/10/2010, για την έκδοση Πορίσματος. Είναι, επίσης, γνωστό ότι με την απόφαση παράτασης μόνο μέχρι τις 15/10/2010 διαφώνησαν τουλάχιστον 3 μέλη της Επιτροπής, οι βουλευτές κ. Α. Σκυλλάκος από το Κ.Κ.Ε., κ. Α. Πλεύρης από το ΛΑ.Ο.Σ. και κ. Θ. Δρίτσας από το ΣΥ.ΡΙΖ.Α., οι οποίοι ζήτησαν να ορισθεί ως καταληκτική ημερομηνία η 30η Νοεμβρίου 2010.

Με βάση την υπεύθυνη ενημέρωση που έχει η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΣΥΡΙΖΑ πιστεύω, κύριε Πρόεδρε, ότι τα προβαλλόμενα επιχειρήματα είναι σοβαρά και βάσιμα.

1. Σημαντικός αριθμός εγγράφων και στοιχείων δεν έχει ακόμα παραληφθεί από την Επιτροπή. Αφορούν στη νέα εκτίμηση της αξίας των ανταλλαγέντων ακινήτων, στην κίνηση τραπεζικών λογαριασμών, στη συμμετοχή εξωχώριων και άλλων επιχειρήσεων άμεσα ή έμμεσα στις ανταλλαγές, σε διαχειριστικούς ελέγχους επιτροπών του Υπουργείου Οικονομικών, κ.ά. Κανείς δε μπορεί να προδικάσει ότι αυτά τα στοιχεία θα φωτίσουν περισσότερο την εξεταζόμενη υπόθεση αλλά και κανείς δε μπορεί να το αποκλείσει. Η εξέταση από τη Βουλή υπόθεσης που έχει συγκλονίσει την ελληνική κοινωνία και την παγκόσμια κοινή γνώμη δεν πρέπει να μείνει ανολοκλήρωτη, ούτε καν να μείνει η σκιά ότι συνέβη κάτι τέτοιο.
2. Η έκδοση πορίσματος εν μέσω της προεκλογικής περιόδου των αυτοδιοικητικών εκλογών και της έντασης του πολιτικού ανταγωνισμού αφήνει ελεύθερο πεδίο για τον εξ αντικειμένου κλονισμό της αξιοπιστίας του έργου της Επιτροπής, ανεξάρτητα από την ποιότητα της τεκμηρίωσης των πορισματικών θέσεων. Αφήνει επίσης ελεύθερο πεδίο σε πολλαπλών προελεύσεων ιδιοτελείς σκοπιμότητες, κομματικές και άλλες. Μία ήδη οριακά αξιόπιστη θεσμική διαδικασία ανάδειξης της αλήθειας και ελέγχου της ευθύνης Υπουργών, είναι βέβαιο ότι με αυτό τον τρόπο θα απαξιωθεί πλήρως και η ελληνική κοινωνία είναι φυσικό τότε να βγάλει τα δικά της συμπεράσματα. Η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΣΥΡΙΖΑ και εγώ προσωπικά επιθυμούμε να εξαντληθεί κάθε δυνατότητα ώστε να αποτραπεί κάθε τέτοιο ενδεχόμενο.

Κύριε Πρόεδρε,

για αυτούς τους δύο παραπάνω σοβαρότατους, κατά τη γνώμη μου λόγους, σας ζητώ να αναλάβετε στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων σας και επί τη βάσει των διατάξεων του Κανονισμού της Βουλής τις αναγκαίες πρωτοβουλίες επαναφοράς, επανεξέτασης και αποδοχής της πρότασης να παραταθούν οι εργασίες της Ειδικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την υπόθεση του Βατοπεδίου μέχρι τις 30 Νοεμβρίου 2010.

Με εκτίμηση,

Αλέξης Τσίπρας
Βουλευτής Α' Αθηνών
Πρόεδρος Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΣΥ.ΡΙΖ.Α.

Για τόσο κρίσιμα ζητήματα και με τόσα στοιχεία σε εκκρεμότητες, ο χρόνος διεξαγωγής των εργασιών της Επιτροπής απεδείχθη καταφανώς ανεπαρκής.

Ιδιαίτερα δε οι προς διερεύνηση πτυχές που αφορούν σε τραπεζικές συναλλαγές υπ' αυτές τις συνθήκες αναγκαστικά ερευνήθηκαν πλημμελέστατα από την Επιτροπή, είτε γιατί εκκρεμεί ακόμα πληθώρα διαχειριστικών ελέγχων από τις επιτροπές που έχει συστήσει το Υπουργείο, είτε γιατί δεν κατέστη δυνατή η ουσιώδης συνδρομή από τις δικαστικές αρχές της Κυπριακής Δημοκρατίας, είτε για διάφορους άλλους λόγους, κυριότερος των οποίων είναι η καθυστέρηση παραγγελίας νέας πραγματογνωμοσύνης για τον προσδιορισμό της αξίας των ανταλλαγέντων ακινήτων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ

ΟΚΤΩ ΛΟΓΟΙ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΟΠΟΙΟΥΣ Η ΑΛΗΘΕΙΑ ΔΕΝ ΚΑΤΟΙΚΕΙ ΕΔΩ!

1. Το ισχύον θεσμικό πλαίσιο (Σύνταγμα, Κανονισμός της Βουλής, Νόμος για την Ποινική Ευθύνη των Υπουργών) αναθέτει σε βουλευτές προανακριτικά καθήκοντα, υποκαθιστά δηλ. τον φυσικό δικαστή. Αυτές οι ρυθμίσεις λειτουργούν, αν όχι απαγορευτικά, τουλάχιστον στρεβλωτικά στην αναζήτηση της αλήθειας. Οι ελεγχόμενοι Υπουργοί και Υφυπουργοί ενώ διασύρονται, ταυτοχρόνως προστατεύονται σε σύγκριση με τον ανάλογο δικαστικό έλεγχο ο οποίος προβλέπεται για τους πολίτες. Παρά τη θεωρητική ορθότητα του στόχου της προστασίας του πολιτικού κόσμου από εκβιασμούς, ιδιαίτερα από ισχυρά οικονομικά συμφέροντα, με το ισχύον πλαίσιο ούτε ο στόχος επιτυγχάνεται ούτε όλοι οι Έλληνες είναι ίσοι ενώπιον του νόμου. Αυτή η υποκατάσταση του φυσικού δικαστή από το Κοινοβούλιο οδηγείται στην πράξη σε ακόμα πιο ακραία εκδοχή. Στην υποκατάστασή του από το πολιτικό κόμμα που πλειοψηφεί!

2. Το ίδιο θεσμικό πλαίσιο περιορίζει και σχεδόν μηδενίζει προνομιακά για τους ελεγχόμενους τα χρονικά όρια της παραγραφής. Υπό το καθεστώς της σύντομης αυτής παραγραφής, στις περισσότερες των εξεταζόμενων περιπτώσεων η ολοκλήρωση της δικαστικής διερεύνησης είναι απολύτως αδύνατη. Στην υπόθεση του Βατοπεδίου, ως προς το τεράστιας σημασίας αυτό ζήτημα, κυριαρχεί η υποκρισία. Κανείς από τους ελεγχόμενους, οιονεί κατηγορούμενους, Υπουργούς και Υφυπουργούς, δεν έθεσε θέμα παραγραφής. Δικαίωμά τους βέβαια, αλλά αν το έθετε η Επιτροπή, η διερεύνηση της υπόθεσης θα σταματούσε εκεί.

Και όμως! Η παραγραφή είναι γεγονός. Την εξασφαλίζει η δικομματική συνταγματική ρύθμιση. Την επιτάχυνε όμως και την εξασφάλισε η πρόωρη διάλυση της Βουλής και η κήρυξη εκλογών που αποφάσισε ο κ. Καραμανλής. Ασπίδα προστασίας εγγυημένη και για τον ίδιο και για τους Υπουργούς. Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. ανέξοδα πέρασε στην επίθεση. Έξω οι Δρυς και Φωτιάδης, μέσα – αλλά με παραγραφή – οι Υπουργοί της Ν.Δ. Ευθύνη ανεύθυνων Υπουργών και Υφυπουργών. Κοροϊδία!

3. Δεν υπάρχει καμία δημοκρατική παράδοση αυτονόησης, εθιμικής έστω, υποχρέωσης Υπουργών και Υφυπουργών να αποδεχτούν τον έλεγχο για πράξεις ή παραλείψεις που ενδεχομένως ζημίωσαν το δημόσιο συμφέρον. Δεν πρόκειται για άσκηση δικαιωμάτων που έχουν και πρέπει να έχουν οι κατηγορούμενοι. Ούτε για την ισχύ του τεκμηρίου αθωότητας. Πρόκειται για την αποδοχή μιας ιδιότυπης και επικίνδυνης νομικής υπερπροστασίας. Η φράση «είμαι αθώος, αλλά θέλω να δικαστώ για να υπερασπιστώ την αθωότητά μου», δεν ακούγεται σχεδόν ποτέ από πολιτικά πρόσωπα. Στην υπόθεση του Βατοπεδίου μάλιστα, οι ελεγχόμενοι Υπουργοί και Υφυπουργοί τόσο των κυβερνήσεων του ΠΑ.ΣΟ.Κ. όσο και αυτών της Ν.Δ. κατασκευάζουν και υπερασπίζονται μια ακραία δημοσιούπαλληλική έννοια της ευθύνης, ισχυριζόμενοι μάλιστα ότι η πολιτική αμφισβήτηση εισηγήσεων και γνωμοδοτήσεων της διοίκησης περίπου συνιστά αδικημα!!!

Η αναφορά στην παραπάνω, όπως εκτέθηκε συνοπτικά, απουσία δημοκρατικής παράδοσης αποδοχής ελέγχου, όχι μόνο εμποδίζει την αναζήτηση της αλήθειας, αλλά κινείται και σε αντίθεση με το πνεύμα της παραγράφου 5 του άρθρου 86 του Συντάγματος, το οποίο προβλέπει ότι:

«5. Αν για οποιαδήποτε άλλο λόγο, στον οποίο περιλαμβάνεται και η παραγραφή, δεν περατωθεί η διαδικασία που αφορά δίωξη κατά προσώπου που είναι ή διετέλεσε μέλος της Κυβέρνησης ή Υφυπουργός, η Βουλή μπορεί, ύστερα από αίτηση του ίδιου ή των κληρονόμων του, να συστήσει ειδική επιτροπή στην οποία μπορούν να μετέχουν και ανώτατοι δικαστικοί λειτουργοί για τον έλεγχο της κατηγορίας.»

4. Είναι αδύνατον να προσεγγίσει κανείς συνεκτικά και ορθολογικά τον έλεγχο της υπόθεσης του Βατοπεδίου και της ενδεχόμενης τέλεσης αδικημάτων από πρώην Υπουργούς και Υφυπουργούς, χωρίς στον έλεγχο αυτό να υπόκεινται ισότιμα οι ασκήσαντες

κυβερνητικό έργο Υπουργοί και Υφυπουργοί των κυβερνήσεων του ΠΑ.ΣΟ.Κ., τουλάχιστον δηλαδή οι κ.κ. Γεώργιος Δρυς και Απόστολος Φωτιάδης. Η σκανδαλώδης επιλογή του ΠΑ.ΣΟ.Κ. να τους προφυλάξει από τον έλεγχο και να τους εξαιρέσει δεν συνιστά μόνο μια προκλητικά άδικη και υποκριτική επιλογή συγκάλυψης ευθυνών, αλλά υπονομεύει και την αξιοπιστία της διερεύνησης των Υπουργών και Υφυπουργών της Ν.Δ.. Όχι μόνο γιατί έτσι δεν λειτουργεί η αρχή της ισοτιμίας και της ισονομίας, όχι μόνο γιατί αποκρύπτονται με αυτήν την επιλεκτική σκοπιμότητα οι διαχρονικές και βαθύτερες αιτίες της κατεστημένης, και τυπικά νομιμοποιημένης, ανομίας του δικομματικού πολιτικού συστήματος και μένει ανοικτό μόνο το πεδίο διερεύνησης ενδεχομένως της αποσπασματικής προσωπικής ευθύνης, αλλά και γιατί έτσι πολυδιασπάται η στοιχειώδης συνοχή της εξεταζόμενης υπόθεσης. Διασπάται η συνοχή τόσο ως προς τη συνέχεια και την αλληλεξάρτηση των πραγματικών γεγονότων, συμβάντων και περιστατικών όσο κυρίως ως προς την λογική συνάφεια και τη νομική ερμηνεία, όρο απαραίτητο και καθοριστικό για την εξαγωγή συνεκτικών και μη αντιφατικών συμπερασμάτων.

5. Η αδυναμία των δύο προηγούμενων Εξεταστικών Επιτροπών, όσο και αυτής της Ειδικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής «για τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης» να αναζητήσει με αντικειμενική μέθοδο το ύψος της ζημίας του Δημοσίου. Για την αδυναμία αυτή βέβαια δεν ευθύνονται μόνο οι Επιτροπές και τα μέλη τους. Το Σ.Δ.Ο.Ε., το Σ.Ο.Ε. και άλλες κρατικές ή εποπτευόμενες από το κράτος υπηρεσίες και σώματα προέβησαν σε εκτιμήσεις που δεν μπορούσαν να οδηγήσουν σε ασφαλή συμπεράσματα. Επικαλούντο γι' αυτό τα νομοθετημένα όρια της αρμοδιότητά τους ή τους διεθνείς κανόνες και κώδικες.

Σε καμιά από τις πολλές εκατοντάδες σελίδες εκτιμήσεων και επανεκτιμήσεων δεν προκύπτει επαρκής και συγκριτική αξιολόγηση της αξίας των ανταλλαγόντων ακινήτων. Άλλοι φορείς εκτιμούν επί τη βάση της αντικειμενικής αξίας και μόνο, άλλοι μόνο της εμπορικής ή των αξιών που αναφέρουν τα συνταγμένα συμβόλαια.

Στις συζητήσεις που έγιναν κατά τη διάρκεια των εργασιών της Επιτροπής τόσο μεταξύ των μελών της βουλευτών, όσο και κατά την εξέταση αρμοδίων μαρτύρων, όπως ο κ. Δημ. Γεωργακόπουλος, Γενικός Γραμματέας Υπουργείου Οικονομικών ή ο καθηγητής κ. Ιωάννης Μουρμούρας, Πρόεδρος του Σώματος Ορκωτών Εκτιμητών, αρκετοί από τους βουλευτές διατυπώσαμε την άποψη πως μόνο με μία πλήρη συνεκτική συγκριτική αξιολόγηση αντικειμενικών και αγοραίων αξιών και μάλιστα κατά συγκεκριμένα χρονικά στάδια (πριν την ανταλλαγή, κατά το χρόνο σύναψης των συμβολαίων και κατά τον τρέχοντα παρόντα χρόνο), αλλά επίσης λαμβάνοντας υπόψη και τα ιδιαίτερα νομικά και άλλα βάρη ή χαρακτηριστικά ως προς την χρήση τού κάθε ανταλλαγόντος ακινήτου και της κάθε ανταλλαγείσας έκτασης (κοινόχρηστη, προστατευόμενου φυσικού κάλους, δάσος κλπ), μόνο – επαναλαμβάνω – με μία τέτοια συνεκτική συγκριτική αξιολόγηση θα μπορούσαν να εξαχθούν ασφαλή συμπεράσματα. Ουδείς αποφάνθηκε αρνητικά ως προς την ανάγκη, αλλά και κανένας φορέας ή υπηρεσία ή σώμα δεν παρουσιαζόταν πρόθυμο ή ικανό να αναλάβει τέτοια αποστολή. Πλην όμως υπήρξε και διπλή ολιγωρία. Η μεν πλειοψηφία των μελών της Επιτροπής, βουλευτών του ΠΑ.ΣΟ.Κ., υποβάθμισε την ανάγκη αναζήτησης μιας τέτοιας δυνατότητας με το επιχείρημα ότι η ζημία είναι δεδομένη, οι δε βουλευτές της Ν.Δ.-μέλη της Επιτροπής αποχώρησαν και αποδυνάμωσαν την προσπάθεια των υπόλοιπων βουλευτών της μειοψηφίας (Κ.Κ.Ε., ΛΑ.Ο.Σ., ΣΥ.ΡΙΖ.Α.) που πίεζαν για την εξεύρεση μιας λύσης, έστω και εάν αυτή ήταν δύσκολη. Ένα ζήτημα δηλαδή που ετέθη από την πρώτη συνεδρίαση της Επιτροπής βρήκε τη λύση του με τις νέες αναθέσεις σχεδόν λίγο πριν λήξουν οι εργασίες της και πάλι μάλλον με την ίδια αβέβαιη μεθοδολογία. Εδώ πρέπει να αποσαφηνιστεί ότι η σαφής, πλήρης, συνεκτική και συγκριτική μέθοδος εκτίμησης της πραγματικής αξίας των ανταλλαγόντων δεν απαιτείται μόνο ή τόσο για την κάλυψη κατά τον Ποινικό Κώδικα της ανάγκης χαρακτηρισμού αδικημάτων ως πλημμελήματα ή κακουργήματα, όσο

και για τη διερεύνηση της ύπαρξης ή όχι ενός συστηματικού και μελετημένου σχεδίου παράνομου πλουτισμού από ένα δίκτυο συμφερόντων με πολλά πλοκάμια. Γι' αυτό και η προσπάθεια της Ν.Δ. να ισχυρισθεί ότι δεν υπάρχει ζημία και να αξιοποιήσει τις πρωτοβουλίες του ΣΥ.ΡΙΖ.Α. είναι παραπλανητική.

Είναι δηλαδή σαφώς διακριτής τάξης, ποιότητας και μεγέθους ζήτημα αν άνοιξαν οι Υπουργοί και οι Υφυπουργοί με τις αποφάσεις τους έναν απίστευτο «χορό» εκατομμυρίων και αυτό ανεξάρτητα από την ύπαρξη ή όχι γνώσεως και δόλου ή αν ενέχονται μόνο για μια σειρά ευνοϊκών και χαριστικών ρυθμίσεων, από τις οποίες η Μονή ωφελήθηκε και το Δημόσιο υπέστη ζημία άνω των 15.000 ευρώ που προβλέπει ο Ποινικός Κώδικας για να χαρακτηριστεί το ενδεχόμενο αδίκημα ως κακούργημα. Αντιλαμβάνεται κανείς εύκολα – και ας μην είναι νομικός – ότι στις δύο διακριτές εκδοχές διαφορετικά αξιολογούνται τουλάχιστον οι έννοιες της παράλειψης ή ακόμα και του δόλου. Όσο δηλαδή είναι ρηχό και σκόπιμα κατασκευασμένο το επιχείρημα της Ν.Δ. ότι δεν υπέστη ζημία το Δημόσιο επειδή δεν έχει τεκμηριωθεί κάτι τέτοιο με σαφή τρόπο από το Σ.Ο.Ε., άλλο τόσο είναι σκόπιμα κατασκευασμένο και το επιχείρημα του ΠΑ.ΣΟ.Κ. ότι η κατά το δυνατόν ακριβέστερη αξιολόγηση της ζημιάς δεν απαιτείται.

Και οι δύο στάσεις ενισχύουν τα εμπόδια για την ανάδειξη της αλήθειας και αλληλοτροφοδοτούν ερήμην της το δικομματικό καυγά που συγκαλύπτει την ουσία.

6. Η αποχώρηση των τριών βουλευτών της Ν.Δ., μελών της Επιτροπής, από τις εργασίες της ήταν επίσης μια σκόπιμη κίνηση που εμπόδισε την αναζήτηση της αλήθειας και αντίθετα βοήθησε τις διαδικασίες συγκάλυψης και ατελούς διερεύνησης. Τόσο η αναγκαία παράταση του χρόνου των εργασιών της Επιτροπής όσο και η συστηματικότερη αναζήτηση της αξιόπιστης μεθόδου εκτίμησης της ζημιάς του Δημοσίου, αλλά και άλλα σημαντικά ζητήματα θα είχαν τεθεί σε άλλη βάση και σαφώς θα είχαν αποσαφηνίσει περισσότερο σοβαρά εκκρεμή θέματα.

Η Ν.Δ. όμως επέλεξε προσχηματικά τον εξωθεσμικό στρουθοκαμηλισμό που της επιτρέπει σήμερα να θολώνει τα νερά και να οργανώνει επιθετικά τη συγκάλυψη, επικαλούμενη επιλεκτικά μόνο τα αμαρτήματα του ΠΑ.ΣΟ.Κ. ή τις ελλείψεις της Προκαταρκτικής Εξέτασης στις οποίες συνετέλεσε τα μέγιστα.

Η αποχώρηση αυτή ήταν ένα μελετημένο στρατήγημα για να μη διερευνηθεί η αλήθεια.

7. Ο διαχειριστικός έλεγχος που δεν έγινε (ή που δεν επιτρεπόταν να γίνει) στα βιβλία της Μονής, ο διαχειριστικός έλεγχος που ελάχιστα προχώρησε σε βάθος στις συναλλαγές της Μονής στην Ελλάδα και στην Κύπρο με επιχειρηματίες, τράπεζες και εξωχώριες εταιρείες, αποτελούν μια ακόμα αιτία για την πλημμελή αναζήτηση της αλήθειας.

Η πρόοδος στο πεδίο αυτό, σε σύγκριση με όσα είχαν προχωρήσει την περίοδο της δεύτερης Εξεταστικής Επιτροπής, είναι ελάχιστη τόσο από τις Επιτροπές του Υπουργείου Οικονομικών όσο κυρίως από τους αναμενόμενους ελέγχους στην Κύπρο, όπου και συναντήσαμε ως μέλη της Επιτροπής τη μεγαλύτερη δυσκολία προόδου της έρευνας. Είναι χαρακτηριστικό ότι από τους τρεις επιχειρηματίες που οι επιχειρήσεις τους έχουν έδρα την Κύπρο, εμπλέκονται σε αδιευκρίνιστες συναλλαγές με τη Μονή και άλλες ελεγχόμενες εταιρείες στην Ελλάδα και εκλήθησαν ως ουσιώδεις μάρτυρες, μόνο ένας προσήλθε, όχι αυτοπροσώπως, αλλά δια πληρεξουσίου δικηγόρου και αρνήθηκε να καταθέσει επικαλούμενος νόμιμη αιτία. Οι άλλοι δύο «δεν ανευρέθησαν»!

8. Το κυρίαρχο πολιτικό σύστημα, όπως το συντηρούν και το εκπροσωπούν το ΠΑ.ΣΟ.Κ. και η Ν.Δ. στην εποχή της ηγεμονίας του νεοφιλελεύθερου καπιταλισμού και των «ελεύθερων αγορών», έχει αλλοιώσει κυριολεκτικά το περιεχόμενο της ευθύνης των Υπουργών, αλλά και του δημοσίου συμφέροντος.

Η προμελετημένη συνήθως τυπική νομιμότητα, η οποία μάλιστα διαμορφώνεται και μεταμορφώνεται διαρκώς επί τη βάση και μόνο των επιλογών της εκάστοτε πλειοψηφίας, αποτελεί το επιχείρημα της εξάντλησης των ορίων «ευθύνης των Υπουργών».

Η επίκληση της «ανάπτυξης» αποκλειστικά σχεδόν μέσω της ανεμπόδιστης ή καλύτερα της ενθάρρυνσης και διευκόλυνσης της ελεύθερης κίνησης των ιδιωτικών κεφαλαίων θεωρείται «δημόσιο συμφέρον».

Στην υπόθεση του Βατοπεδίου και οι δύο αυτές νεοφιλελεύθερης κοπής κυνικές προσεγγίσεις κυριαρχούν. Όλο αυτό το πλέγμα απαξίωσης της ουσίας της Δημοκρατίας και ευτελισμού βασικών πυλώνων της δημοκρατικής πολιτείας, συνέθεσε το πεδίο «νομιμότητας» Υπουργών, Υφυπουργών, μοναχών, επιχειρηματιών, τραπεζών και υπηρεσιακών παραγόντων στην υπόθεση του Βατοπεδίου.

Στη σύγχρονη Ελλάδα του ΠΑ.ΣΟ.Κ. και της Ν.Δ., η μόνη σταθερή θεσμική αντίσταση σ' αυτόν το εκφυλισμό εκδηλώνεται χρόνια τώρα, ειδικά στα ζητήματα της προστασίας του περιβάλλοντος, από το Συμβούλιο της Επικρατείας. Γι' αυτό και ενοχλεί, και μεθοδεύεται η παράκαμψή του. Ειδικά το Σ.τ.Ε. είναι ο μόνος στην Ελλάδα θεσμικός οργανισμός που επιμένει να αναζητά στην έννοια του δημοσίου συμφέροντος σταθερά και απαραβίαστα χαρακτηριστικά διαρκούς κοινωνικού οφέλους και γι' αυτό αμφισβητεί το δικαίωμα οποιασδήποτε Κυβέρνησης ή κρατικού οργάνου να τη θεωρεί ιδιοκτησία του.

Αυτή η παρακαμή της Δημοκρατίας έκανε έντονα αισθητή την παρουσία της στην αναζήτηση της αλήθειας στο πλαίσιο των εργασιών της Επιτροπής και την εμπόδισε.

ΕΠΙΜΥΘΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΛΗΘΕΙΑ ΠΟΥ ΔΕΝ ΚΑΤΟΙΚΕΙ ΕΔΩ

Ως επιμύθιο αυτής της αναφοράς στους οκτώ παραπάνω λόγους που εμπόδισαν την αλήθεια στην Ειδική Κοινοβουλευτική Επιτροπή για την υπόθεση Βατοπεδίου, αξίζει να συμπεριληφθεί το παρακάτω κείμενο ενός «υπεράνω πάσης υποψίας» δημοσιογράφου, του κ.Πάσχου Μανδραβέλη, που δημοσιεύτηκε στην εφημερίδα «Ημερησία» στις 5.12.2008, με τίτλο «Τι δεν θα μάθουμε για τα σκάνδαλα»

«Είναι πολλά αυτά που δεν θα μάθουμε από το εσπευσμένο κλείσιμο της εξεταστικής επιτροπής για το σκάνδαλο του Βατοπεδίου. Καταρχήν δεν θα μάθουμε πού πήγαν τα λεφτά. Αν και σε υποθέσεις οικονομικού εγκλήματος βασικός κανόνας των διωκτικών αρχών όλου του κόσμου είναι το «ακολουθήσε τα λεφτά», στην υπόθεση του Βατοπεδίου η κοινοβουλευτική πλειοψηφία μάλλον αδιαφορεί για τα εκατό και πλέον εκατομμύρια ευρώ που κατέληξαν σε άγνωστους παραλήπτες. Αλλά πάλι, γιατί να ενδιαφερθούν οι βουλευτές της Ν.Δ.; Δικά τους ήταν;

Δεν θα μάθουμε (τουλάχιστον επισήμως) το χρυσό μυστικό της αποτελεσματικότητας του δημόσιου τομέα. Δεν θα καταλάβουμε δηλαδή πώς γίνεται το ίδιο κράτος να κάνει τρία χρόνια για να δώσει μια σύνταξη, κατάφερε σε δύο χρόνια να δώσει 260 ακίνητα-φιλέτα δημόσιας γης. Δεν θα μάθουμε πώς αποχαρακτηρίζονται ταχύτατα δασικές εκτάσεις και αρχαιολογικοί χώροι, πώς η λιμνοθάλασσα γίνεται λίμνη και η λίμνη μεταμορφώνεται σε μεζονέτες με θέα καθ' άπασα την επικράτεια. Δεν θα μάθουμε «πώς γίνονται οι δουλειές, πηγαίνοντας σε ένα υπουργό», όπως δήλωσε εις εκ των μοναχών στην εξεταστική επιτροπή. Δεν θα μάθουμε σε τι χρειάζονται οι υπουργοί, όταν (όπως είπε ο κ. Δούκας) απλώς υπογράφουν τις γνωμοδοτήσεις των υπηρεσιακών παραγόντων. Διότι αν οι υπουργοί, ακόμη και σε τέτοιες καραμπινάτες περιπτώσεις, δεν ελέγχουν πού βάζουν την υπογραφή τους, τότε αποτελούν ένα περιττό γραφειοκρατικό γρανάξι του μηχανισμού και μάλιστα πολυέξοδο.

Πιθανότατα δεν θα μάθουμε πώς λειτουργούσαν οι ύποπτες παρέες της Θεσσαλονίκης με καρντάσια και κουμπάρους, χορεύτριες κι ανθρώπους της νύχτας, κρυφές κάμερες και «πεντακαθαρίδηδες». αΟπως επίσης δεν θα μάθουμε για τις σκοτεινές διαδρομές των κλεμμένων από τον ελληνικό λαό χρημάτων στην Κύπρο

και τους «εθνικούς σκοπούς» που αυτά υπηρέτησαν στο δημοψήφισμα για το «όχι».

Δεν θα μάθουμε ποιοι υπουργοί ήταν παραπλανηθέντες σε αυτό το απίστευτο κόλπο και ποιοι συνένοχοι. Το αποτέλεσμα είναι η συνενοχή να διαχέεται σε ολόκληρη την κυβερνητική παράταξη ακόμη και στον πρωθυπουργό. Αυτός έπρεπε να είναι ο πρώτος που θα «μαστιγώνει» τους βουλευτές της πλειοψηφίας να αποκαλύψουν και την τελευταία λεπτομέρεια αυτού του σκανδάλου. Παλιότερα, όταν ρωτήθηκε τι θα κάνει σε περίπτωση σκανδάλων από συνεργάτες του, είχε απαντήσει: «Κρέμασμα στο Σύνταγμα, είναι η μόνη λύση. Διότι αν δεν είσαι αυστηρός με τους δικούς σου ανθρώπους δεν μπορείς να επιβάλεις το νόμο στην ελληνική κοινωνία». Στα προφορικά πήρε άριστα, και του πιστώθηκε το 2004 με την απεριόριστη εμπιστοσύνη που του έδειξε ο ελληνικός λαός. Από την εξέλιξη της υπόθεσης κρίνονται τα λεχθέντα του.

Είναι πολλά αυτά που δεν θα μάθουμε, αλλά τουλάχιστον λύνεται ένα θεμελιώδες φιλοσοφικό πρόβλημα: πώς παράγεται η ηθική. Διά της μεταβατικής ιδιότητας. Οι εξεταστικές επιτροπές κάνουν το παράνομο, νόμιμο. Το νόμιμο, σύμφωνα με τον κ.Βουλγαράκη είναι και ηθικό, οπότε το πρόβλημα που απασχόλησε τους στοχαστές από τον Αριστοτέλη μέχρι τον Καντ βρήκε επιτέλους τη λύση του.»

Θα μπορούσε να είναι το πιο αξιόπιστο πόρισμα!

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Την 1-5-1922, δύο χρόνια μετά την προσάρτηση της Δυτικής Θράκης στην Ελλάδα, η Ι.Μ. Βατοπεδίου κατέθεσε αγωγή κατά του Ελληνικού Δημοσίου, ζητώντας να αναγνωρισθεί η κυριότητά της επί της λίμνης Βιστωνίδας και του ιχθυοτροφείου που βρίσκεται σ' αυτήν, επικαλούμενη βυζαντινούς και οθωμανικούς τίτλους (χρυσόβουλα και βεράτια). Ακολούθησε εξώδικη διευθέτηση της υπόθεσης, που οδήγησε στο Νομοθετικό Διάταγμα της 8.04.1924, όπου το Δημόσιο «παρατείνεται από πάσης αξιώσεως επί της εν Πορτολάγω της Ξάνθης λίμνης Μπουρού της μετά των ιχθυοτροφείων αυτής, των παρά την νησίδα και τα στόμια της λίμνης κειμένων με τα ανέκαθεν γνωστά τούτων αποδιδόμενων στην αποκλειστική κατοχή της Ι.Μ.». Το παραπάνω Ν.Δ. οδήγησε σε διαφορετικές ερμηνείες, η Μονή προσέφυγε στο Συμβούλιο της Επικρατείας επειδή το Δημόσιο δεν παρέδιδε την κατοχή, το δε Συμβούλιο της Επικρατείας εξέδωσε την υπ' αρ. 41/1929 απόφασή του με την οποία δικαίωσε μεν τη Μονή ως προς το αίτημά της αλλά επίσης αποφάσισε ότι η Λίμνη Βιστωνίδα είναι δημόσια περιουσία μη δεκτική κυριότητας αστικού δικαίου, ανήκει στο Δημόσιο κατά «κυριότητα δημοσίου δικαίου», και αναγνώρισε στο Υπουργείο Γεωργίας μονομερώς την αρμοδιότητα να καθορίσει τους όρους παραχώρησης της κατοχής στη Μονή. Σε συμμόρφωση των παραπάνω και σε εφαρμογή του Ν.Δ. του 1924, υπογράφηκε στις 4.05.1930 ενώπιον του συμβολαιογράφου Αθηνών Δ. Ιατρίδου σύμβαση μεταξύ Ελληνικού Δημοσίου και Ι.Μ. Βατοπεδίου, όπου το Δημόσιο «αποδίδει την κατοχή της λίμνης στην Ιερά Μονή, η οποία κατοχή αναφέρεται μόνο στην ιχθυοτροφική καλλιέργεια, την εκμετάλλευση και πώληση της παραγωγής, του Δημοσίου διατηρούντος αμείωτα τα δημοσίου δικαίου δίκαια». Στις 14-07-1941 η κατοχική κυβέρνηση, ερμηνεύοντας το Ν.Δ. του 1924, καταργεί την παραπάνω σύμβαση με το Ν.Δ. 271/1941 και αποδίδει την κυριότητα στην Ι.Μ. Βατοπεδίου. Το παραπάνω Ν.Δ. καταργήθηκε μαζί με άλλα διατάγματα μετά την απελευθέρωση με την Συντακτική Πράξη 58/26/27-6-1945 και τον Α.Ν 476/1945. Από τότε και μέχρι τη δεκαετία του 1990, ενώ με τον Α.Ν. 16/19-11-1935 που τροποποιήθηκε με τον Ν.2113/1952 και άλλα νομοθετήματα ρυθμίστηκαν θέματα σε σχέση με την ιχθυοτροφική εκμετάλλευση της λίμνης, η Ι.Μ. Βατοπεδίου ουδέποτε αμφισβήτησε τη σύμβαση του 1930 και την κυριότητα του Δημοσίου.

Το 1990 εγκαθίσταται Ηγούμενος της Μονής ο Εφραίμ και αρχίζει να αμφισβητεί αρχικά το καθεστώς εκμετάλλευσης της Λίμνης. Στις 3-12-1998, με αρ.26, εκδίδεται γνωμοδότηση του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων και Ανταλλάξιμης Περιουσίας, η οποία έκανε δεκτή την μη προβολή δικαιωμάτων κυριότητας του Ελληνικού Δημοσίου επί της νησίδας Άντα Μπουρού, την οποία την 5-2-1999 αποδέχτηκε με Υ.Α. ο Υφυπουργός Οικονομικών, κ.Γεώργιος Δρυς. Ακολουθούν οι γνωμοδοτήσεις 17/2002, και 46/2002, τις οποίες αποδέχτηκε ο Υφυπουργός Οικονομικών, κ.Απόστολος Φωτιάδης με Υ.Α. στις 5-8-2002 και στις 4-6-2003 αντίστοιχα, με τις οποίες έκανε δεκτή την μη προβολή δικαιωμάτων κυριότητας του Ελληνικού Δημοσίου και αναγνωρίζεται η κυριότητα της Μονής στην ίδια την Λίμνη και στις παραλίμνιες εκτάσεις, εμβαδού 25.000 στρεμμάτων περίπου, έκταση που τότε για πρώτη φορά διεκδικείται από τη Μονή. Αντίθετα, πριν από τις Υ.Α. 17/2002 και 46/2002, με την υπ' αρ.111/2000 Γνωμοδότησή της η Ολομέλεια του Ν.Σ.Κ. χαρακτηρίζει τη Λίμνη κοινόχρηστη και ανήκουσα στο Ελληνικό Δημόσιο. Στις 11-12-2002 και στις 25-6-2003 υπογράφονται πρωτόκολλα Παράδοσης-Παραλαβής για μέρος των εκτάσεων που περιλαμβάνονται στις Υ.Α., ανάμεσα στους εκπροσώπους του Δημοσίου και της Μονής, τα οποία σημειώνονται στα Βιβλία Μεταγραφών του Υποθηκοφυλακείου Ξάνθης. Στις 25-01-2003 η Μονή καταθέτει αγωγή ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ροδόπης, ζητώντας να αναγνωρισθεί κυρία των παραπάνω εκτάσεων, η οποία συζητείται στις 5-11-2003. Τα παραπάνω έχουν δημιουργήσει αναστάτωση στην κοινωνία της Ξάνθης, που εκφράζεται με διαμαρτυρίες

των βουλευτών της περιοχής, των τοπικών φορέων, της τοπικής εκκλησίας, του Δικηγορικού Συλλόγου Ξάνθης κ.λπ. προς τον τότε Υφυπουργό, κ.Απ.Φωτιάδη, ο οποίος στις 30-10-2003 αναπέμπει τις γνωμοδοτήσεις 26/1998, 17/2002 και 46/2002 στο Γνωμοδοτικό Συμβούλιο, και στις 5-11-2003 ο δικηγόρος του Ελληνικού Δημοσίου υπερασπίζεται τα συμφέροντα του Δημοσίου στο ακροατήριο της δίκης.

Τον Μάρτιο του 2004 η Ν.Δ. κερδίζει τις εκλογές και σχηματίζει Κυβέρνηση. Στις 20-4-2004 γίνεται διάσκεψη των μελών του Δικαστηρίου, το οποίο με ψήφους 2-1 δέχεται την αγωγή της Μονής μόνο για μέρος των δύο νησίδων και την απορρίπτει για τα υπόλοιπα. Η Πρόεδρος, που μειοψηφεί, κρατά την απόφαση για να την δημοσιεύσει και ενημερώνει τους μοναχούς για την αρνητική για αυτούς έκβαση της υπόθεσης, πράξη για την οποία έχει καταδικαστεί πρωτόδικα. Στις 26-5-2004 η Γνωμοδοτική Επιτροπή απορρίπτει την αναπομπή Φωτιάδη με το αιτιολογικό ότι δεν προέκυψαν νέα στοιχεία, (Γνωμοδότηση υπ' αρ.26/2004), την οποία αποδέχεται ο νέος Υφυπουργός Οικονομικών, κ.Πέτρος Δούκας στις 7-6-2004. Την 2-6-2004 η Ι.Μ. Βατοπεδίου υποβάλλει αίτημα στο Ν.Σ.Κ. να καταθέσουν δήλωση από κοινού με το Δημόσιο για μη έκδοση απόφασης. Το Ν.Σ.Κ. αποδέχεται το αίτημα με το υπ' αρ. 3056/17-6-2004 Πρακτικό, με μειοψηφική άποψη ότι δεν χωρά έγκυρα η παραίτηση όταν αναμένεται η έκδοση της απόφασης. Το πρακτικό Αποδοχής γίνεται αποδεκτό από τον Υφυπουργό, κ. Π. Δούκα στις 22-6-2004 και στις 25-6-2004 αποστέλλεται με κούριερ στο Πρωτοδικείο Ροδόπης. Τον Ιούνιο του 2004, σύμφωνα με τον κ.Π.Δούκα εκδηλώνεται ενδιαφέρον για την εξέλιξη της Υπόθεσης από τον Δ/ντή του Γραφείου του Πρωθυπουργού, κ. Ι. Αγγέλου.

Στις 5-7-2004 τοπικοί παράγοντες της Ξάνθης, ανησυχώντας για τις εξελίξεις, συναντιούνται, παρόντος του Υφυπουργού Α. Κοντού, με τον Υφυπουργό κ. Π. Δούκα ο οποίος δεν τους ενημερώνει για τις ενέργειές του και δηλώνει ότι θα δει το θέμα. Στις 15-7-2004 οι Δικηγορικοί Σύλλογοι Θράκης με επιστολή τους του επισημαίνουν τις πολιτικές και ποινικές του ευθύνες. Την 10η Ιουλίου του 2004 ο Ηγούμενος Εφραίμ στέλνει επιστολή και λίγες μέρες μετά συναντιέται με τον τότε Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης κ. Σάββα Τσιτουρίδη και ζητάει να ανταλλάξει εκτάσεις στη Λίμνη Βιστωνίδα, με άλλες εκτάσεις του Δημοσίου.

Στις 6-9-2004 φορείς της Ξάνθης συναντιούνται με τον πρόεδρο του Ν.Σ.Κ. κ. Βολάνη ο οποίος τους υπόσχεται να επανεξετάσει το θέμα αφού του υποβληθεί αίτημα που αναλαμβάνει να συντάξει ο παριστάμενος, κ. Α. Κοντός κάτι που δεν κάνει ποτέ. Ακολούθως σε συνάντηση του Υπουργού Επικρατείας, κ. Θεόδωρου Ρουσόπουλου με κάποιους από παράγοντες της Ξάνθης, κατά εκδοχή του ιδίου και των παρόντων, που είναι όλοι προσκείμενοι στη Ν.Δ., δηλώνει αναρμόδιος, κατά τους μη παρόντες που υποστηρίζουν ότι αποκλείστηκαν με τέχνασμα από την συνάντηση, δηλώνει ότι το θέμα της κυριότητας έχει λήξει και θα «τους τα δώσουμε κάπου αλλού».

Τον Οκτώβριο του 2004 επικοινωνεί ο κ. Θ. Ρουσόπουλος με τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης κ. Ευ. Μπασιάκο (Υπουργός μετά την παραίτηση Τσιτουρίδη, τέλη Σεπτεμβρίου 2004) για να τον ενημερώσει για το θέμα.

Την 1-12-2004 ο Υπουργός, κ. Ευ. Μπασιάκος απευθύνει ερώτημα στο Δ' Τμήμα του Ν.Σ.Κ., το οποίο απαντά θετικά στις 9-12-2004 για τη νομιμότητα των ανταλλαγών σε σχέση με τη Γνωμοδότηση 111/2000 της Ολομέλειας του Ν.Σ.Κ. περί κοινοχρησίας, ότι ο Υπουργός, δηλαδή, μπορεί να τις αναθέσει στην Κ.Ε.Δ. και ότι η Λίμνη είναι αρμοδιότητα του Υπουργείου Οικονομικών. Έτσι ο Υπουργός κ.Ευ.Μπασιάκος εκδίδει στις 25-1-2005 την Υ.Α. 3822, με την οποία αναθέτει στην Κ.Ε.Δ. την ανταλλαγή των παραλίμνιων εκτάσεων με ακίνητα που θα της υποδείξει το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης με αρμόδια την Διεύθυνση Πολιτικής Γης, της οποίας πολιτικός προϊστάμενος είναι ο Υφυπουργός, κ. Αλέξανδρος Κοντός. Αυτή η Υ.Α. δεν δημοσιεύτηκε ποτέ.

Ήδη, από τις 3-11-2004 η Διευθύντρια Πολιτικής Γης, κ. Σταματίνα Μαντέλη, η οποία στην απολογία της στην Εφέτη –Ανακρίτρια υποστηρίζει ότι ακολούθησε εντολές των προϊσταμένων της Υπουργών κ.κ. Μπασιάκου και Κοντού, απευθύνει έγγραφο στις Νο-

μαρχίες ζητώντας να ενημερώσουν τον κ. Κοντό για τις διαθέσιμες εκτάσεις με οικοπεδική αξία. Στη συνέχεια, από τον Μάρτιο του 2005 μέχρι τον Νοέμβριο του 2005 η Κ.Ε.Δ. (πολιτικός προϊστάμενός της ο κ.Πέτρος Δούκας), η Διεύθυνση Πολιτικής Γης και το Σ.Ο.Ε. προχωρούν στην επιλογή και στην εκτίμηση των ανταλλάξιμων εκτάσεων. Σύμφωνα με τις καταθέσεις των υπηρεσιακών παραγόντων, η επιλογή των εκτάσεων γίνεται από τη Μονή, τα τοπογραφικά και τα συμβόλαια συντάσσονται από τη Μονή και γίνονται δεκτά από την Κ.Ε.Δ.. Επίσης το Σ.Ο.Ε., εκτιμά τις εκτάσεις σύμφωνα με τα στοιχεία που του δίνονται από τις Δημόσιες Υπηρεσίες που δεν συμφωνούν με τα στοιχεία που εμφανίζονται στα συμβόλαια και τα οποία αποδέχεται η Κ.Ε.Δ. Την 21-12-2005, ενώπιον της Συμβολαιογράφου, κ. Αικατερίνης Πελέκη, υπογράφονται συμβόλαια που αφορούν την ανταλλαγή των παραλίμνιων εκτάσεων με 73 οικοπέδα, κυρίως του νομού Θεσσαλονίκης, παρά την επιστολή διαμαρτυρίας του Νομάρχη Θεσσαλονίκης, κ. Παναγιώτη Ψωμάδη προς την Κυβέρνηση, στις 16-12-2005.

Με την 16651/27-6-2006 Κ.Υ.Α. των κ.κ. Π. Δούκα, Ευ.Μπασιάκου και Α. Κοντού, ανατίθεται στην Κ.Ε.Δ. και η ανταλλαγή της Λίμνης με ακίνητα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης. Η Κ.Υ.Α. βασίζεται στη γνωμοδότηση 15/2004 του Δ' τμήματος του Ν.Σ.Κ. και στο αρχικό σχέδιο, που δεν είχε την υπογραφή του κ. Π. Δούκα, προέβλεπε και την εναλλακτική λύση της αποξημίωσης. Οι ανταλλαγές που ακολουθούν γίνονται με την ίδια μεθοδολογία με αυτές που προηγήθηκαν και τα περισσότερα συμβόλαια υπογράφονται από την ίδια συμβολαιογράφο. Στη συνέχεια η Μονή προχωρά σε εκποίηση κάποιων οικοπέδων σε εταιρείες που και η ίδια συμμετέχει.

Τον Σεπτέμβριο του 2008, μετά από δημοσιογραφικές αποκαλύψεις για τα παραπάνω, ο Πρωθυπουργός, κ. Κ. Καραμανλής δηλώνει ότι υποτίμησε το μέγεθος του θέματος και την 16-12-2008 αναλαμβάνει την πολιτική ευθύνη της υπόθεσης και απομακρύνει τους εμπλεκόμενους Υπουργούς.

Στις 3.10.2008 ο Υφυπουργός Οικονομικών, κ. Αντ. Μπέζας ανακαλεί με απόφασή του τις Υ.Α. των κκ.Δρυ και Φωτιάδη, ενώ στις 9.12.2008 με επιστολή της η Μονή προτείνει τη συμβιβαστική λύση της επιστροφής των ακινήτων που πήρε από το Δημόσιο ή του τιμήματος για όσα από αυτά έχουν πωληθεί και λύση του ιδιοκτησιακού της λίμνης Βιστωνίδας από τα Δικαστήρια. Στις 10.12.2008 ο τότε Υπουργός Οικονομικών, κ. Γ. Αλογοσκούφης ερωτά το Ν.Σ.Κ. για την ανωτέρω επιστολή, το οποίο με την υπ' αριθμ.312/2009 Γνωμοδότησή του κρίνει ως πιο πρόσφορη την προτεινόμενη λύση, ενώ η άποψη της ισχυρής μειοψηφίας είναι η απόρριψή της και έγερση αγωγών του Ελληνικού Δημοσίου για ακύρωση των ανταλλαγών, με αναγνώριση της κυριότητας του Δημοσίου επί της Λίμνης, γνωμοδότηση η οποία γίνεται δεκτή στις 4.09.2009 από τον τότε Υπουργό Οικονομικών, κ. Ι. Παπαθανασίου. Μετά την άνοδο του ΠΑ.ΣΟ.Κ. στην Κυβέρνηση τον Οκτώβριο του 2009, ο νέος Υπουργός Οικονομικών κ. Γ. Παπακωνσταντίνου ανακαλεί στις 12.12.2010 αυτήν τη Γνωμοδότηση και ακολουθώντας την άποψη της μειοψηφίας το Δημόσιο προχωρά στην έγερση αγωγών κατά της Ι.Μ.Βατοπεδίου. Τέλος, η απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ροδόπης για την οποία είχε υπογραφεί το πρακτικό για μη έκδοση απόφασης δημοσιεύτηκε το 2008 διότι ο Άρειος Πάγος έκρινε ότι η απόφαση είχε εκδοθεί αφού είχε γίνει η διάσκεψη των μελών του Δικαστηρίου και το πρακτικό ήταν άκυρο. Η απόφαση έχει εφεσιβληθεί και εκκρεμεί ενώπιον του Εφετείου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

ΚΡΙΣΙΜΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΔΙΕΡΕΥΝΗΘΗΚΑΝ

α) Η κυριότητα της Λίμνης, με τη σύναψη Σύμβασης Συμβιβασμού το 1930, μεταξύ Ελληνικού Δημοσίου και της Ι.Μ.Βατοπεδίου συνομολογήθηκε ότι παραμένει στο Δημόσιο και ότι η Ιερά Μονή έχει επί των ακινήτων αυτών, μόνο δικαίωμα κατοχής και εκμετάλλευσης (κατά ένα ποσοστό) του ιχθυοτροφείου. Με τη Σύμβαση του 1930 απέβαλαν, αν και όποια ισχύ είχαν, τα Χρυσόβουλα και οι λοιποί παλαιοί τίτλοι τους οποίους επικαλείται η Μονή (Σταθόπουλος κ.ά).

β) Κατά την κρατούσα άποψη μετά τη διάσκεψη και την έκδοση απόφασης, δεν χωρεί κατάργησή της δίκης, με τη συνυπογραφή δηλώσεως περί μη εκδόσεως απόφασης. Αυτή η άποψη ήδη είχε διατυπωθεί μειοψηφικά στο Ν.Σ.Κ. στην απόφαση για την υπογραφή. Ο δε Α.Π. με απόφασή του αποφάνθηκε ότι οι αποφάσεις εκδίδονται με τη διάσκεψη και όχι με τη δημοσιοποίηση, κάτι που οδήγησε στην ακύρωση της Δηλώσεως που συνυπέγραψαν τα μέρη και τελικά δημοσιεύτηκε η απόφαση το 2008.

γ) Κατά την άποψη όλων των νομικών που κατέθεσαν, ακόμα και αυτών που υποστήριξαν την κυριότητα της Μονής, οι Υπουργικές Αποφάσεις ως ανακλητές Πράξεις της Διοίκησης δεν είναι τίτλοι κυριότητας, γι' αυτό δεν μεταγράφονται, αλλά σημειώνονται στα Βιβλία του Υποθηκοφυλακείου. Μπορούν να θεωρηθούν εξώδικες ομολογίες, και σωστά η Μονή κατέθεσε αναγνωριστική αγωγή που θα της έδινε τίτλο κυριότητας στις παραλίμνιες εκτάσεις. Άρα ο ισχυρισμός της Νέα Δημοκρατίας ότι όταν ανέλαβε, το θέμα της κυριότητας είχε κριθεί, δεν είναι σωστός. Σωστό είναι ότι ήταν σε αμφισβήτηση.

δ) Με μια απλή ανάγνωση των πραγματικών περιστατικών γίνεται φανερό ότι οι ανταλλαγές είχαν σχεδιαστεί τουλάχιστον από το καλοκαίρι του 2004. Όπως γνωρίζουμε τώρα, οι μοναχοί έμαθαν την αρνητική για αυτούς απόφαση του Δικαστηρίου από την Πρόεδρο της σύνθεσης και έσπευσαν να ζητήσουν από το Δημόσιο κοινή δήλωση για να μην εκδοθεί η απόφαση όπως και έγινε. Λίγες μέρες μετά, Ιούλιο του 2004, οι μοναχοί εμφανίζονται στον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης, κ. Σ. Τσιτουρίδη και του υποδεικνύουν ακίνητα για ανταλλαγή. Από τότε μεθοδεύεται η διαδικασία των ανταλλαγών, η οποία και κινείται με πρωτοφανή για το Ελληνικό Δημόσιο ταχύτητα: γνωματεύσεις σε περίπλοκα νομικά ζητήματα παράγονται σε λίγες μέρες, επιλογές ακινήτων, τοπογραφικά συντάσσονται από την Μονή και γίνονται δεκτά από το Δημόσιο, εκτιμήσεις από το Σ.Ο.Ε. με ελλιπή στοιχεία, και έτσι η Κ.Ε.Δ. κάνει πολλαπλάσιες ανταλλαγές σε δύο χρόνια από τα προηγούμενα 25 χρόνια της λειτουργίας της. Από όλα τα παραπάνω, αλλά και από το γεγονός ότι από το πρακτικό μη έκδοσης της απόφασης που ανέφερε ότι «δεν μεταβιβάζεται ούτε αναγνωρίζεται κανένα δικαίωμα κυριότητας υπέρ της Μονής και εις βάρος του Ελληνικού Δημοσίου» σε πολύ σύντομο διάστημα αναγνωρίστηκαν όλα τα δικαιώματα της Μονής, συμπεραίνουμε αβίαστα την ύπαρξη κεντρικού κυβερνητικού σχεδιασμού για τις ανταλλαγές.

ε) Η χρήση της γης αποτελεί το κρισιμότερο στοιχείο για την αποτίμησή της. Είναι φανερό ότι μια έκταση, όπως αυτή π.χ. της Ουρανούπολης 8.600 στρεμμάτων έχει άλλη αξία ως δάσος, όπως εκτιμήθηκε από το Σ.Ο.Ε. τον Μάρτιο του 2007, και άλλη ως άρτια και οικοδομήσιμη, όπως χαρακτηρίστηκε στα συμβόλαια τον Μάιο του 2007. Στον ισχυρισμό ότι αυτός ο χαρακτηρισμός είναι πάγιος στα συμβόλαια παρατηρούμε ότι η Ιερά Μονή φρόντισε και η Κ.Ε.Δ. , το Δημόσιο δηλαδή, αποδέχτηκε, να δηλώσει ότι δικαιούται να ζητήσει αλλαγή χρήσης γης, διαδικασία που κίνησε η Διεύθυνση Πολιτικής Γης, με ερώτημα που απηύθυνε προς το Ν.Σ.Κ. το οποίο γνωμοδότησε με την 161/2008,

χαρακτηρίζοντας την έκταση δασική και όχι δάσος, γνωμοδότηση που έκανε δεκτή ο Υφυπουργός, κ. Κ. Κιλτίδης. Όλη αυτή η διαδικασία είναι εντελώς παράτυπη, καθώς το μόνο αρμόδιο όργανο για το χαρακτηρισμό είναι ο δασάρχης και το Ν.Σ.Κ. αποφαινεται για νομικούς όρους και όχι για πραγματικά περιστατικά.

Αντίστοιχες μεθοδεύσεις ακολουθήθηκαν σε όλα τα ακίνητα που ανταλλάχθηκαν. Άλλωστε και η Ν.Δ. στο πόρισμά της, τον Ιούνιο του 2010, στη σελ 275 εγκαλεί το Σ.Ο.Ε. για βαρύτατη αμέλεια, επειδή δεν συνέλεξε και δεν αξιολόγησε τα απαραίτητα στοιχεία ως όφειλε και στην σελ. 264 εγκαλεί την Κ.Ε.Δ. διότι υιοθέτησε τις εκτιμήσεις του Σ.Ο.Ε. χωρίς έλεγχο, ως όφειλε.

στ)Στον Αστικό Κώδικα (Π.Δ. 456/1984) ορίζονται τα εξής:

«Πράγματα εκτός συναλλαγής είναι **τα κοινά σε όλους, τα κοινόχρηστα και τα προορισμένα για την εξυπηρέτηση δημόσιων, δημοτικών, κοινοτικών ή θρησκευτικών σκοπών.**» (αρθρ. 966).

«Κοινόχρηστα. Πράγματα κοινής χρήσης είναι ιδίως τα νερά με ελεύθερη και αέναη ροή, οι δρόμοι, οι πλατείες, οι γιαλοί, τα λιμάνια και οι όρμοι, οι όχθες πλεύσιμων ποταμών, οι μεγάλες λίμνες και οι όχθες τους.» (αρθρ. 967).

Σύμφωνα με τη νομική θεωρία και τη νομολογία, μεγάλες θεωρούνται οι λίμνες που σχηματίζονται από την εκβολή αενάων ροών.

«Κυριότητα σε κοινόχρηστα. Τα κοινόχρηστα πράγματα, εφόσον δεν ανήκουν σε δήμο ή κοινότητα, ή ο νόμος δεν ορίζει διαφορετικά, ανήκουν στο δημόσιο.» (αρθ. 968).

«Κανόνες δημόσιας τάξης. Η ιδιωτική βούληση δεν μπορεί να αποκλείσει την εφαρμογή κανόνων δημόσιας τάξης.» (αρθρ. 3).

«Δικαιοπραξία απαγορευμένη. Δικαιοπραξία που αντιβαίνει σε απαγορευτική διάταξη νόμου, αν δεν συνάγεται κάτι άλλο, είναι άκυρη.» (αρθρ. 174).

«Έννοια της ακυρότητας. Η άκυρη δικαιοπραξία θεωρείται σαν να μην έγινε.» (αρθρ. 180).

Τα παραπάνω έχουν τις εξής πραγματικές και νομικές συνέπειες:

- Όσα πράγματα χαρακτηρίζονται «εκτός συναλλαγής» απαγορεύεται να αποτελέσουν αντικείμενο δικαιοπραξίας, δηλ. είναι αναπαλλοτρίωτα, εκτός αν ο νόμος ορίζει διαφορετικά. Η τυχόν κατάρτιση δικαιοπραξίας με αντικείμενο πράγματα «εκτός συναλλαγής» αντιβαίνει σε απαγορευτική διάταξη του νόμου και συνεπώς είναι άκυρη («θεωρείται σαν να μην έγινε»).

Ο κανόνας που θεσπίζεται στη διάταξη αυτή είναι δημόσιας τάξης και συνεπώς η εφαρμογή του υπερισχύει, όταν συγκρούεται με διατάξεις που ρυθμίζουν ενέργειες προερχόμενες από την ιδιωτική βούληση.

- Πράγματα εκτός συναλλαγής είναι μόνο όσα ρητά ορίζει ο νόμος ως τέτοια, διότι αυτός ο χαρακτηρισμός τους συνεπάγεται αποστέρηση ή τουλάχιστον αόριστο περιορισμό της ιδιωτικής εξουσίας επ' αυτών, δηλ. της λειτουργικής απόλαυσης του ατομικού δικαιώματος της ιδιοκτησίας-περιουσίας.

- Στα «εκτός συναλλαγής πράγματα» συγκαταλέγονται και τα κοινόχρηστα, τα οποία ο νόμος (Α.Κ.) απαριθμεί ενδεικτικά και ένα από τα οποία είναι οι μεγάλες λίμνες και οι όχθες τους.

Νομικό καθεστώς

Μετά όσα παρατίθενται στο ιστορικό που προηγείται, εξάγονται τα ακόλουθα συμπεράσματα:

Η λίμνη Βιστωνίδα ανήκει κατά κυριότητα στο ελληνικό Δημόσιο μετά από αλληπάλληλες θεσμικές επικυρώσεις του ιδίου νομικού καθεστώτος (η με αριθμό 41/1929 απόφαση του Συμβουλίου Επικρατείας με την οποία έκρινε ότι η λίμνη Βιστωνίδα ανήκει στο Δημόσιο κατά «κυριότητα δημοσίου δικαίου», μη δεκτική κυριότητας αστικού δικαίου και αναγνώρισε στο Υπουργείο Γεωργίας μονομερώς την αρμοδιότητα να κα-

θορίσει τους όρους παραχώρησης της κατοχής στην Ιερά Μονή Βατοπεδίου. Η από 4-5-1930 ενώπιον του συμβολαιογράφου Αθηνών Δ. Ιατρίδου σύμβαση μεταξύ Ελληνικού Δημοσίου και Ι.Μ.Βατοπεδίου, όπου το Δημόσιο «αποδίδει την κατοχή της λίμνης στην Ιερά Μονή, η οποία κατοχή αναφέρεται μόνο στην ιχθυοτροφική καλλιέργεια, την εκμετάλλευση και πώληση της παραγωγής, του Δημοσίου διατηρούντος αμείωτα τα δημοσίου δικαίου δίκαια». Η κατάργηση της παραπάνω σύμβασης με το Ν.Δ. 271/1941 και η απόδοση της κυριότητας της λίμνης στην Ι.Μ. Βατοπεδίου. Η κατάργηση του προαναφερομένου Ν.Δ. με τη Συντακτική Πράξη 58/26/27-6-1945 και τον Α.Ν. 476/1945. Η ρύθμιση θεμάτων σε σχέση μόνο με την ιχθυοτροφική εκμετάλλευση της λίμνης με τον Α.Ν. 16/19-11-1935 που τροποποιήθηκε με τον Ν.2113/1952 και άλλα νομοθετήματα.

Με όλα τα παραπάνω νομοθετήματα έχει αδιαμφισβήτητα κατοχυρωθεί η κυριότητα της λίμνης Βιστωνίδας υπέρ του ελληνικού Δημοσίου. Η επί τουλάχιστον τέσσερις δεκαετίες αποχή (μέχρι το έτος 1990) της Ι.Μ. Βατοπεδίου από κάθε αμφισβήτηση της νομοθετικής ρύθμισης του 1945 ή διεκδίκησή της από το Δημόσιο της κυριότητας της λίμνης επιβεβαιώνει το γεγονός.

Η λίμνη Βιστωνίδα, σύμφωνα με τους ορισμούς του Α.Κ. συμπεριλαμβάνεται στα «εκτός συναλλαγής πράγματα», δηλαδή κοινόχρηστο πράγμα λόγω του χαρακτήρα ως λίμνης. Συνεπώς κάθε δικαιοπραξία με περιεχόμενο κοινόχρηστο πράγμα αντιβαίνει σε απαγορευτική διάταξη του νόμου και είναι άκυρη, δηλαδή είναι σαν να μην έγινε ποτέ. Η διάταξη δε αυτή του νόμου ως κανόνας δημοσίου δικαίου δεν μπορεί να καμφθεί από την ιδιωτική βούληση.

Επιπλέον η περιοχή της λίμνης Βιστωνίδας τελεί υπό καθεστώς προστασίας «της εν Ramsar (Ραμσάρ) του Ιράν στις 2-2-1971 υπογραφείσας Διεθνούς Συμφωνίας για την προστασία των Διεθνούς ενδιαφέροντος υδροτόπων ιδίως ως υδροβιοτόπων», που κυρώθηκε με το Ν.Δ. 191/1974, αφού συμπεριελήφθη στις περιοχές του Δικτύου Φύση 2000 (NATURA), με τους επιπλέον περιορισμούς, χάριν περιβαλλοντικής προστασίας, που θέτει αυτό το καθεστώς.

ξ) Αρμοδιότητα γνωμοδοτική έχει το διοικητικό όργανο όταν έχει την ικανότητα να διατυπώσει γνώμη περί του αν η διοικητική πράξη που μπορεί να εκδώσει άλλο όργανο με αρμοδιότητα αποφασιστική, είναι νόμιμη ή σκόπιμη.

Η γνωμοδότηση αυτή διατυπώνεται μετά από ερώτηση του αποφασίζοντος οργάνου και μπορεί να είναι ή απλή, οπότε δεν δεσμεύεται απ' αυτήν ή σύμφωνος, οπότε δεσμεύεται, με την έννοια ότι αυτό ή μπορεί να εκδώσει την πράξη μόνο σύμφωνα προς τη γνωμοδότηση ή, αν δεν αποδέχεται τη γνωμοδότηση, να μην εκδώσει την πράξη (εφ' όσον βεβαίως ενεργεί έτσι βάσει διακριτικής ευχέρειας, αλλιώς η μη εμπρόθεσμη έκδοση της πράξης συνιστά παράλειψη οφειλόμενης νόμιμης ενέργειας). Το αποφασίζον όργανο μπορεί να δώσει εντολή στο γνωμοδοτικό να υποβάλει πρόταση, αλλά και το προτείνον-γνωμοδοτικό μπορεί μετά από δική του ελεύθερη και αδέσμευτη κρίση να υποβάλει πρόταση. Τυχόν εντολή προς υποβολή πρότασης ορισμένου περιεχομένου καθιστά την πρόταση νομικώς πλημμελή και την πράξη που εκδόθηκε βάσει αυτής παράνομη.

- Με το άρθρο 10 του Ν. 1539/1938 περί προστασίας δημοσίων κτημάτων συνιστάται όργανο «Γνωμοδοτικόν Συμβούλιον δημοσίων κτημάτων». Κατά τον οργανισμό του Υπουργείου Οικονομικών, στις αρμοδιότητες του Τμήματος Δημοσίων Κτημάτων περιλαμβάνεται και η διατύπωση γνώμης «για υποθέσεις που παραπέμπονται σ' αυτό, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, για την προστασία των δημοσίων κτημάτων» (άρθρο 90 παρ. 3 Π.Δ. 284/1988). Σύμφωνα με τα άρθρα 8 και 9 (Ν. 1539/1938) οι γνώμες που διατυπώνει παραπέμπονται «πάντοτε» στην έγκριση του Υπουργού Οικονομικών. Ο Υπουργός Οικονομικών έχει τη δυνατότητα να αποδεχθεί τη γνώμη του συμβουλίου, εν όλω ή εν μέρει, στα πλαίσια της αρχής του δημοσίου συμφέροντος, αν δε την τροποποιήσει δεν μπορεί να το κάνει εις βάρος του δημοσίου συμφέροντος (άρθρο 10 παρ. 6).

- Συνεπώς, στη συγκεκριμένη περίπτωση της με αριθμό 26/7-6-2004 γνωμοδότησης του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου δημοσίων κτημάτων που προκάλεσε και αποδέχθηκε ο Υφυπουργός Οικονομικών με βάση την παραπάνω διαδικασία, επρόκειτο για απλή γνωμοδοτική αρμοδιότητα του γνωμοδοτικού οργάνου, τέτοια δηλαδή που δεν δέσμευε την απόφαση του Υφυπουργού, και αποφασιστική αρμοδιότητα του Υφυπουργού και μάλιστα στα πλαίσια του δημοσίου συμφέροντος, με διπλό περιορισμό εκ μέρους του νομοθέτη. Όχι μόνο όφειλε ο Υφυπουργός να αποφασίσει στα πλαίσια του δημοσίου συμφέροντος, αλλά και αν τροποποιούσε τη γνωμοδότηση, δεν μπορούσε να το κάνει εις βάρος αυτού.

Από το συνδυασμό του νομοθετικού πλαισίου μέσα στο οποίο όφειλε να κινηθεί ο Υφυπουργός Οικονομικών ως μονομελές διοικητικό όργανο και του ρόλου του ως μέλος της κυβέρνησης που «καθορίζει και κατευθύνει τη γενική πολιτική της χώρας...» (αρθρ. 82 παρ. 1 Συντ.), αντιλαμβάνεται κανείς το μέγεθος της επιμέλειας που απαιτείται για τη διαχείριση υποθέσεων του δημοσίου. Άλλωστε και από το άρθρο 85 του Συντάγματος προβλέπεται η συλλογική ευθύνη των μελών της κυβέρνησης για τη γενική πολιτική και η ατομική καθενός/μιας για τις πράξεις ή παραλείψεις της αρμοδιότητάς του/της.

Το γενικό επιχείρημα των Υπουργών ή των Υφυπουργών ότι αποδέχονται τις γνωμοδοτήσεις, ακόμα και όταν ο νομοθέτης θέλει οι ίδιοι να έχουν την αποφασιστική αρμοδιότητα, απονέμοντάς τους την ειδικού βάρους πολιτική ευθύνη, γιατί θεωρούν τα γνωμοδοτικά συμβούλια εγκυρότερα από τους ίδιους κατά τη διατύπωση γνώμης, λόγω των ειδικών τεχνικών ζητημάτων που διαλαμβάνουν, δεν είναι επαρκές για να αποσείσει την ευθύνη της τελικής απόφασης από πάνω τους. Αυτοί έχουν την υποχρέωση ως όργανα του κράτους, καθώς και την πολιτική ευθύνη, να προσδιορίζουν κατά περίπτωση αυτό που διαρκώς αναζητείται και διαπλάθεται από τις επιλογές της εκτελεστικής εξουσίας, το δημόσιο συμφέρον, ως ποιοτικό περιεχόμενο πολιτικής κατεύθυνσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI

ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ

Σύμφωνα με το άρθρο 111 Π.Κ. το αξιόποιο εξαιρείται με τη παραγραφή.

Κατά το άρθρ. 3 παρ. 1 Ν. 3126/2003: "οι αξιόποινες πράξεις που αναφέρονται στο άρθρο 1 παρ. 1 του νόμου αυτού παραγράφονται με τη συμπλήρωση πέντε (5) ετών από την ημέρα που τελέστηκαν". Στη συνέχεια της ίδιας παραγράφου περιγράφονται τρεις περιπτώσεις αναστολής της παραγραφής.

Κατά δε την παρ.2 του ίδιου άρθρου το αξιόποιο των πράξεων των Υπουργών «εξαιρείται με το πέρας της δεύτερης τακτικής συνόδου της βουλευτικής περιόδου, που αρχίζει μετά την τέλεση της αξιόποινης πράξης, εάν ως τότε η Βουλή δεν έχει αποφασίσει να ασκήσει ποινική δίωξη κατά του Υπουργού, σύμφωνα με όσα ορίζονται στον νόμο αυτόν». Η ρύθμιση αυτής της παραγράφου 2 του άρθρου 3 του Ν.3126/2003 αποτελεί μεταφορά της συνταγματικής ρύθμισης του β' εδαφίου, της παραγράφου 3 του άρθρου 86 του Συντάγματος.

Όπως προκύπτει από το λεπτομερές ιστορικό όλες οι πράξεις και οι παραλείψεις των πολιτικών προσώπων έλαβαν χώρα στη διάρκεια της διακυβέρνησης της Ν.Δ., μεταξύ 2004 και 2007. Κατά την ακολουθήσασα Βουλευτική περίοδο 2007-2009, μετά την πιθανή τέλεση των αξιόποινων πράξεων, η Βουλή δεν έλαβε καμία απόφαση για την άσκηση ποινικής δίωξης. Το ίδιο και κατά τη διάρκεια της πρώτης τακτικής συνόδου της βουλευτικής συνόδου που διανύουμε.

Στην εξέλιξη αυτή καθοριστική ήταν η διακοπή των εργασιών της Βουλής και η προκήρυξη πρόωρων εκλογών από τον τότε Πρωθυπουργό της Κυβέρνησης της Ν.Δ..

Η μη επίκληση της παραγραφής από τους εγκαλούμενους Υπουργούς και Υφυπουργούς του αξιόποινου των αποδιδόμενων σε αυτούς αδικημάτων συνετέλεσε ώστε να μην αποτελέσει η παραγραφή αντικείμενο έρευνας της Προκαταρκτικής Επιτροπής.

Η έρευνα της παραγραφής στο παρόν στάδιο, μετά από όσα έχουν προηγηθεί και χωρίς σχετικό αίτημα των εγκαλούμενων, θα επιβάρυνε σαφέστατα την περαιτέρω θέση τους και θα προσέκρουε όχι μόνο στο πνεύμα του άρθρου 86 παρ.5 του Συντάγματος που προβλέπει σύσταση ειδικής επιτροπής, αν δεν περατωθεί η διαδικασία που αφορά δίωξη κατά προσώπου που είναι ή διετέλεσε μέλος της Κυβέρνησης ή Υφυπουργός κατόπιν αίτησης του ίδιου ή των κληρονόμων του, αλλά και θα καθιστούσε αδύνατη τη χρήση αυτής της διάταξης από όποιον εκ των ελεγχόμενων Υπουργών και Υφυπουργών το επιθυμούσε. Ο σεβασμός στο τεκμήριο αθωότητας των εγκαλούμενων πολιτικών προσώπων και οι εγγενείς χρονικοί και άλλοι περιορισμοί για την εκκαθάριση μιας υπόθεσης στην οποία εμπλέκονται Υπουργοί και Υφυπουργοί κατέστησε στη φάση αυτή το ζήτημα της παραγραφής, αν και ζήτημα που με στενά τυπική προσέγγιση θα όφειλε να εξετάσει η Επιτροπή μας αυτεπάγγελτα, περισσότερο πολιτικό παρά νομικό.

Πρόκειται για χαρακτηριστική αντίφαση, η οποία προκύπτει από το απαράδεκτο θεσμικό πλαίσιο με βάση το οποίο καλούνται οι βουλευτές να ασκήσουν προανακριτικά καθήκοντα, υποκαθιστώντας τον φυσικό δικαστή. Γιατί στο ποινικό σύστημα η παραγραφή υπολογίζεται και επέρχεται επί τη βάσει εντελώς διαφορετικών αρχών και κανόνων εξάλειψης του αξιοποίνου. Εδώ η παραγραφή καθορίζεται ή προκύπτει ως αποτέλεσμα σκόπιμων, καθαρά πολιτικών, χειρισμών και αποφάσεων της εκάστοτε πλειοψηφίας. Δεν κατοχυρώνεται δηλαδή η αντικειμενική υπόσταση των όρων ωρίμανσης της εξάλειψης του αξιοποίνου.

Στο σημείο αυτό αξίζει να τονιστεί η πάγια θέση του ΣΥ.ΡΙΖ.Α. για την άρση των προνομίων ειδικής ποινικής μεταχείρισης των μελών της κυβέρνησης, σχετικά με το χρόνο παραγραφής των αδικημάτων, που, πέραν της ατιμωρησίας, εισάγει το νομικό παράδοξο να τιμωρούνται μόνο οι συμμετοχοί, οι οποίοι συνήθως εκτελούσαν εντολές, και να εδραιώνεται έτσι περαιτέρω η πεποίθηση στην κοινωνία ότι οι πολιτικοί είναι υπεράνω των νόμων.

Για όλους αυτούς τους λόγους, εάν η πλειοψηφία της Επιτροπής προτείνει άσκηση ποινικής δίωξης και η Βουλή την υπερψηφίσει, πρέπει να θεωρηθεί ως πλέον αξιόπιστη και ουσιωδώς νομική και συνταγματική άποψη η διατήρηση της δυνατότητας να κριθεί δικαστικά το ζήτημα της παραγραφής από το Δικαστικό Συμβούλιο, που θα συγκροτηθεί σε αυτήν την περίπτωση κατά τα προβλεπόμενα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VII

ΕΛΕΓΧΟΜΕΝΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ ΚΑΙ ΥΦΟΥΠΟΥΡΓΟΙ

Με βάση τα παραπάνω εκτεθέντα και με τις ειδικές επισημάνσεις που ακολουθούν η Πορισματική Έκθεσή μας για τους ελεγχόμενους πρώην Υπουργούς και Υφυπουργούς είναι αναλυτικά η κατωτέρω:

Για τον κ.ΠΕΤΡΟ ΔΟΥΚΑ

1) Στις 7-6-2004 αποδέχτηκε τη Γνωμοδότηση με αριθμ. 26/2004 του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων, που απεφάνθη ότι δεν συντρέχει νόμιμος λόγος επανεξέτασης των προηγούμενων Γνωμοδοτήσεων, οι οποίες γνωμοδοτούσαν για τη μη ύπαρξη δικαιωμάτων του Ελληνικού Δημοσίου επί της λίμνης Βιστωνίδας, κατόπιν αιτήματος αναπομπής, που είχε υποβάλει ο Υφυπουργός Οικονομικών κ.Απ.Φωτιάδης, ενώ γνώριζε ότι υπήρχε εκκρεμοδικία της Ι.Μ. Βατοπεδίου και του Ελληνικού Δημοσίου με το ίδιο επίδικο αντικείμενο, και όφειλε να εξετάσει τη Γνωμοδότηση με τη μέγιστη επιμέλεια που απαιτείται στη διαχείριση υποθέσεων του Δημοσίου.

2) Στις 22-6-2004 αποδέχτηκε την, κατόπιν αιτήματος της Ι.Μ Βατοπεδίου, Γνωμοδότηση του Ν.Σ.Κ., με επαρκώς νομικά αιτιολογημένη μειοψηφία, και υπέγραψε, εκπροσωπώντας το Ελληνικό Δημόσιο, κοινή δήλωση για μη έκδοση απόφασης επί της αναγνωριστικής αγωγής που είχε καταθέσει η Ι.Μ. Βατοπεδίου κατά του Ελληνικού Δημοσίου και εκκρεμούσε στο Πολυμελές Πρωτοδικείο Ροδόπης. Η δήλωση αυτή ήταν μη σύννομη σύμφωνα με τον Άρειο Πάγο, διότι έγινε μετά την διάσκεψη των μελών του Δικαστηρίου και άρα η απόφαση είχε ήδη εκδοθεί και δεν δημοσιεύονταν με ευθύνη της Προέδρου του Δικαστηρίου, η οποία και καταδικάστηκε πρωτόδικα για τη διαρροή του περιεχομένου της απόφασης.

3) Στις 6-7-2004, σε σύντομη συνάντησή του με την συντονιστική επιτροπή φορέων της Ξάνθης, δήλωνε σε αυτούς ότι θα ερευνήσει το θέμα της Λίμνης, ενώ είχε ήδη υπογράψει την παραίτηση και γνώριζε λόγω της αρμοδιότητας του την εξέλιξη της υπόθεσης. Στις 14-7-2004 παρέλαβε επιστολή των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων της περιοχής, η οποία κοινοποιήθηκε και στον τότε Πρωθυπουργό κ. Καραμανλή, στην οποία του επεσήμαιναν τους κινδύνους από τις διεκδικήσεις της Ι.Μ.Β. και παρέλειψε να την αξιολογήσει.

4) Αντιθέτως, συνυπέγραψε τη με αριθμ. 16651/26-7-2006 Κοινή Υπουργική Απόφαση, με τους Υπουργό και Υφυπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κ.κ.Ευ-άγγελο Μπασιάκο και Αλέξανδρο Κοντό αντίστοιχα, με την οποία ανέθεσαν στην Κ.Ε.Δ. να ανταλλάξει την λίμνη Βιστωνίδα, που ήταν αρμοδιότητάς του με ακίνητα του Δημοσίου, αρμοδιότητας Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης, χωρίς ο ίδιος να ζητήσει ή να επιδιώξει απόφαση γνωμοδοτικού οργάνου.

Την ως άνω Υπουργική Απόφαση ουδόλως μνημονεύει στα υπομνήματά του ο κ.Πέτρος Δούκας, ώστε να δώσει και εξήγηση για τη νομιμότητα και τη σκοπιμότητά της.

Κυρίως όμως δεν εξηγεί πώς συνδέεται με το περιεχόμενο της κοινής δήλωσης παραίτησης από την έκδοση δικαστικής απόφασης ότι «δεν ενέχει αναγνώριση οποιουδήποτε τυχόν δικαιώματος της Ιεράς Μονής επί της επιδίκου εκτάσεως, αλλά ούτε και παραίτηση του Δημοσίου από οποιαδήποτε τυχόν δικαιώματα του επί των επιδίκων», **αφού η δήλωση αυτή και μόνον αυτή δρομολόγησε τη διαδικασία των ανταλλαγών.**

Με την άνω Κ.Υ.Α., όμως, ο Υφυπουργός κ. Πέτρος Δούκας, ενώ γνώριζε ότι η Ι.Μ. Βατοπεδίου δεν έχει την κυριότητα της λίμνης Βιστωνίδας, διότι οι Υπουργικές Αποφάσεις ως πράξεις της Διοίκησης είναι αφενός ανακλητές και αφετέρου δεν είναι τίτλοι κυριότητας, συναίνεσε και συνέπραξε στην πραγματοποίηση ανταλλαγής ακινήτων του Δημοσίου, με ακίνητα που δεν ανήκαν στην Ιερά Μονή Βατοπεδίου και ανήκαν και πάλι στο Δημόσιο ή ήταν πράγματα εκτός συναλλαγής, αποδεχόμενος έτσι πλήρως

το αναγνωριστικό αίτημα κυριότητας της I.M.B. όχι μόνο στις παραλίμνιες εκτάσεις, αλλά και στη Λίμνη Βιστωνίδα.

Το γεγονός ότι την πρωτοβουλία των κινήσεων για τις ανταλλαγές είχε ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και με ακίνητα αρμοδιότητάς του έγιναν οι ανταλλαγές, δεν απαλλάσσει τον Υφυπουργό Οικονομικών από την παράλειψη του να επιμεληθεί των συμφερόντων του Δημοσίου, όντας υπεύθυνος για τη διαχείριση της δημόσιας υπηρεσίας.

Οι άνω πράξεις και παραλείψεις του τέως Υφυπουργού Οικονομικών, κ. Πέτρου Δούκα, σαφώς τεκμηριώνουν τον απαιτούμενο δόλο, αλλά και την απαιτούμενη **ζημία του Ελληνικού Δημοσίου, σε ποσό που σαφώς υπερβαίνει τα 15.000 ευρώ, που απαιτεί ως ζημία το άρθρο 390 Π.Κ.**, ιδίως δε οι πράξεις κλονισμού των δικαιωμάτων του Δημοσίου στη λίμνη Βιστωνίδα και οι πράξεις ανταλλαγής της λίμνης Βιστωνίδας, που δεν έχει εμπορική αξία, με ακίνητα του Δημοσίου υψηλής εμπορικής αξίας.

Λόγω των παραπάνω επαρκών ενδείξεων προτείνουμε στην Ολομέλεια της Βουλής την παραπομπή του κ. Πέτρου Δούκα στο Δικαστικό Συμβούλιο για κακούρηγματική απιστία του άρθρου 390 Π.Κ. για τις πράξεις που περιγράφονται από 1-4.

Για την κατηγορία της ηθικής αντουργίας του τέως Υφυπουργού Οικονομικών, κ. Πέτρου Δούκα, για τις πράξεις ή παραλείψεις των υφισταμένων του η υπόθεση βρίσκεται στο στάδιο της τακτικής ανάκρισης και δεν έχει εκδοθεί βούλευμα για το ποιοι υπάλληλοι παραπέμπονται και με ποιες κατηγορίες. Όσοι δε από αυτούς κλήθηκαν να εξεταστούν ενώπιόν μας αρνήθηκαν να καταθέσουν λόγω της ιδιότητάς τους ως κατηγορούμενων.

Τα πραγματικά αυτά δεδομένα καθιστούν αδύνατη την τυποποίηση της κατηγορίας της ηθικής αντουργίας για τις πράξεις ή τις παραλείψεις των υφισταμένων του τέως Υφυπουργού στο παρόν στάδιο.

Ως κίνητρο τέλος των πράξεων ή παραλείψεων που συνιστούν επαρκείς ενδείξεις για την άσκηση ποινικής δίωξης, δεν προκύπτει με τα υπάρχοντα στοιχεία η ροή πολιτικού χρήματος. Αντίθετα, προκύπτουν επαρκείς, κατά τη γνώμη μου, ενδείξεις ότι κίνητρο ήταν η υλοποίηση κεντρικά αποφασισμένης κυβερνητικής πολιτικής, διευκόλυνσης και εύνοιας προς τα συμφέροντα της I.M.B. προς ανταπόδοση υποστήριξης, χάριν της ενίσχυσης και αναπαραγωγής της προσωπικής και κομματικής πολιτικής ισχύος που εξασφαλίζει η επιρροή της εκκλησίας σε σημαντικά τμήματα της ελληνικής κοινωνίας.

Για τον κ.ΕΥΑΓΓΕΛΟ ΜΠΑΣΙΑΚΟ

1)Στις 25-01-2005 υπέγραψε ως Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης, Υπουργική Απόφαση με αρ. 3822 που ανέθετε στην Κ.Ε.Δ. την ανταλλαγή εκτάσεων του Υπουργείου με τις παραλίμνιες εκτάσεις . Η Υ.Α. βασίστηκε στη Γνωμοδότηση του Δ' Τμήματος του Ν.Σ.Κ. με αρ. 15/9-12-2004 που προκλήθηκε από ερώτημα του ίδιου. Η άνω Υ.Α., είναι πράξη αμφισβητούμενης νομιμότητας, γιατί δεν δημοσιεύτηκε ποτέ, ενώ αποτέλεσε τον οδηγό για όλες τις ανταλλαγές. Εξάλλου από όσα είχαν προηγηθεί και όσα ακολούθησαν, η Ι.Μ.Β. είχε ήδη ξεκινήσει τον σχεδιασμό. Όπως προκύπτει από την κατάθεση του πρώην Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης κ.Σάββα Τσιτουρίδη, οι μοναχοί, ήδη από τον Ιούλιο του 2004, τον είχαν επισκεφθεί για να του υποδείξουν ακίνητα προς ανταλλαγή.

Ακολούθησε έγγραφο της Διευθύντριας Πολιτικής Γής, κ. Σταματίνας Μαντέλη, στις 3.11.2004 προς διάφορες νομαρχίες, με το οποίο ζητάει να ενημερωθεί άμεσα το γραφείο του Υφυπουργού κ. Κοντού εντός 10 ημερών, «για διαθέσιμες εκτάσεις με οικονομική ή τουριστική αξία ή είναι παραθαλάσσιες». Από τα ανωτέρω αποδεικνύεται ότι ενώ οι ανταλλαγές είχαν ήδη δρομολογηθεί, ο κ.Ευ. Μπασιάκος προκάλεσε μια Γνωμοδότηση για να νομιμοποιήσει την έκδοση της Υ.Α..

2) Στις 26-7-2006 συνυπέγραψε με τους Υφυπουργούς Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης κ.κ.Πέτρο Δούκα και Αλέξανδρο Κοντό την Κοινή Υπουργική Απόφαση με αρ.16651 που ανέθετε στην Κ.Ε.Δ. την ανταλλαγή της λίμνης Βιστωνίδας, αρμοδιότητας Υπουργείου Οικονομικών, με ακίνητα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης, η οποία βασίστηκε στη Γνωμοδότηση 15/2004, η οποία αφορούσε τις παραλίμνιες εκτάσεις και όχι τη λίμνη Βιστωνίδα.

3)Αποδέχτηκε τη διαδικασία εκτίμησης της Λίμνης και των παραλίμνιων εκτάσεων από το Σ.Ο.Ε., που προκάλεσε με πρωτοβουλία της η Ι.Μ.Β., προμηθεύοντας το Σ.Ο.Ε. με επιλεκτικά στοιχεία για να υπερεκτιμηθεί η Λίμνη και οι παραλίμνιες εκτάσεις, που είχαν ως αποτέλεσμα να αποκτήσει τιμή και εμπορική αξία η Λίμνη.

Με την Υ.Α. 3822/25-01-2004 και την Κ.Υ.Α. 16651/26-7-2006 ο κ.Ευάγγελος Μπασιάκος εν γνώσει του, **ως διαχειριστής της περιουσίας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, ζημίωσε το Ελληνικό Δημόσιο σε ποσό που υπερβαίνει τις 15.000 ευρώ, γνωρίζοντας** ότι η Ι. Μ. Βατοπεδίου δεν έχει την κυριότητα της λίμνης Βιστωνίδας , διότι οι Υπουργικές Αποφάσεις ως πράξεις της Διοίκησης είναι ανακλητές και δεν είναι τίτλοι κυριότητας, άρα συναίνεσε στη ανταλλαγή ακινήτων του Δημοσίου με ακίνητα από μη κύριο, πέραν του κοινοχρήστου χαρακτήρα της.

Δλόγω των παραπάνω επαρκών ενδείξεων προτείνουμε στην Ολομέλεια της Βουλής την παραπομπή του Ευάγγελου Μπασιάκου στο Δικαστικό Συμβούλιο για κακοϋφηματική απιστία του 390Π.Κ. για τις πράξεις που περιγράφονται από 2-4.

Όσον αφορά στην κατηγορία της ηθικής αντουργίας του τέως Υπουργού **Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων**, κ. Ευάγγελου Μπασιάκου για τις πράξεις ή παραλείψεις των υφισταμένων του η υπόθεση βρίσκεται στο στάδιο της τακτικής ανάκρισης και δεν έχει εκδοθεί βούλευμα για το ποιοι υπάλληλοι παραπέμπονται και με ποιες κατηγορίες. Όσοι δε από αυτούς κλήθηκαν να εξεταστούν ενώπιόν μας, αρνήθηκαν να καταθέσουν λόγω της ιδιότητας τους ως κατηγορούμενων.

Τα πραγματικά αυτά δεδομένα καθιστούν αδύνατη την τυποποίηση της κατηγορίας της ηθικής αντουργίας για τις πράξεις ή τις παραλείψεις των υφιστάμενων του τέως Υφυπουργού στο παρόν στάδιο.

Ως κίνητρο τέλος των πράξεων ή παραλείψεων που συνιστούν επαρκείς ενδείξεις για την άσκηση ποινικής δίωξης, δεν προκύπτει με τα υπάρχοντα στοιχεία ροή πολιτικού χρήματος. Αντίθετα, προκύπτουν επαρκείς, κατά τη γνώμη μου, ενδείξεις ότι κίνητρο ήταν η υλοποίηση κεντρικά αποφασισμένης κυβερνητικής πολιτικής, διευκόλυνσης και εύνοιας προς τα συμφέροντα της Ι.Μ.Β. προς ανταπόδοση υποστήριξης, χάριν της ενίσχυσης και αναπαραγωγής της προσωπικής και κομματικής πολιτικής ισχύος που εξασφαλίζει η επιρροή της εκκλησίας σε σημαντικά τμήματα της ελληνικής κοινωνίας.

Για τον κ.ΑΛΕΞΑΝΔΡΟ ΚΟΝΤΟ

1) Στις 26-7-2006 συνυπέγραψε την Κοινή Υπουργική Απόφαση με αριθμ. 16651 με τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης, κ. Ευάγγελο Μπασιάκο και τον Υφυπουργό Οικονομικών, κ. Πέτρο Δούκα, με την οποία ανέθεσαν στην Κ.Ε.Δ. την ανταλλαγή της λίμνης Βιστωνίδας, αρμοδιότητας του Υπουργείου Οικονομικών με ακίνητα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης.

Με την Κ.Υ.Α. 16651/26-7-2006 ο κ.Αλέξανδρος Κοντός, ως διαχειριστής της περιουσίας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και πολιτικός προϊστάμενος της αρμόδιας Διεύθυνσης Πολιτικής Γης, ζημίωσε το Ελληνικό Δημόσιο σε ποσό που υπερβαίνει τις 15.000 ευρώ γνωρίζοντας ότι η Ι. Μ. Βατοπεδίου δεν έχει την κυριότητα της λίμνης Βιστωνίδας, διότι οι Υπουργικές Αποφάσεις ως πράξεις της Διοίκησης είναι ανακλητές και δεν είναι τίτλοι κυριότητας, παρά ταύτα όμως συναίνεσε στην ανταλλαγή ακινήτων κυριότητας του Ελληνικού Δημοσίου με ακίνητα επί των οποίων η Ι. Μ. Βατοπεδίου δεν είχε την κυριότητα. Η ευθύνη του επιτείνεται από το γεγονός ότι ο κ.Αλέξανδρος Κοντός, ως βουλευτής Ξάνθης, όσο ήταν στην αντιπολίτευση, πρωτοστατούσε στις αντιδράσεις των τοπικών παραγόντων, καταγγέλλοντας τις Υ.Α. των Υφυπουργών κ.κ. Δρυ και Φωτιάδη ως παράνομες, ενώ ως Υφυπουργός δεν ενημέρωσε τους συναδέλφους του Υπουργούς, για το ιστορικό και τη διάσταση της υπόθεσης, αποδεχόμενος την κυριότητα της Μονής, η δε υπηρεσία Πολιτικής Γης, της οποίας προϊστάτο, έπαιξε κεντρικό ρόλο στις ανταλλαγές.

Όντας στην αντιπολίτευση γνώριζε και κατάγγειλε τις ποινικές ευθύνες των Υφυπουργών κ.κ.Δρυ και Φωτιάδη, αναφερόταν σε στημένες γνωμοδοτήσεις, για κρίσιμα δηλαδή θέματα, για τα οποία δεν ενημέρωσε ούτε τον Υφυπουργό Οικονομικών, κ. Πέτρο Δούκα, ούτε τον Υπουργό, κ. Ευάγγελο Μπασιάκο.

2) Δεν εξαίρεσε από τις παραλίμνιες εκτάσεις, αυτές που είχαν ήδη παραχωρηθεί σε τρίτους με διανομή και αναδασμό, με αποτέλεσμα η Ι.Μ.Β. να ωφελείται εκτός των άλλων από την ανταλλαγή, φερόμενη ως ιδιοκτήτρια μεγαλύτερης έκτασης από αυτήν που δήθεν είχε, ζημιώνοντας περαιτέρω το Δημόσιο, αν και ως Βουλευτής της περιοχής και συμμετοχος στις κινητοποιήσεις επί κυβέρνησης ΠΑ.ΣΟ.Κ., γνώριζε αυτήν την πραγματικότητα.

3) Προετοίμασε με τη μέγιστη επιμέλεια την ανταλλαγή, με την αναζήτηση εκτάσεων του Δημοσίου που ανήκαν στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Συγκεκριμένα τόσο στις 3.11.2004 (λίγους μήνες μετά την ανάληψη των καθηκόντων του ως Υφυπουργού), όσο και στις 17.5.2005, η κ.Σταματίνα Μαντέλη, Προϊστάμενη Δ/νσης Πολιτικής Γης, συνέταξε έγγραφο κατ' εντολήν του, το οποίο και απέστειλε προς όλες τις Νομαρχίες, με το οποίο ζητάει να ενημερωθεί άμεσα το γραφείο του Υφυπουργού κ. Κοντού εντός 10 ημερών, για διαθέσιμες εκτάσεις με οικοπεδική ή τουριστική αξία ή που είναι παραθαλάσσιες.

Λόγω των παραπάνω επαρκών ενδείξεων προτείνουμε στην Ολομέλεια της Βουλής την παραπομπή του κ.Αλεξάνδρου Κοντού στο Δικαστικό Συμβούλιο για κακουργηματική απιστία του άρθρου 390 Π.Κ. για τις πράξεις που περιγράφονται από 1-3.

Όσον αφορά στην κατηγορία της ηθικής αυτουργίας του τέως Υφυπουργού **Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων**, κ.Αλέξανδρου Κοντού για τις πράξεις ή παραλείψεις των υφισταμένων του η υπόθεση βρίσκεται στο στάδιο της τακτικής ανάκρισης και δεν έχει εκδοθεί βούλευμα για το ποιοι υπάλληλοι παραπέμπονται και με ποιες κατηγορίες. Όσοι δε από αυτούς κλήθηκαν να εξεταστούν ενώπιόν μας αρνήθηκαν να καταθέσουν λόγω της ιδιότητας τους ως κατηγορούμενων.

Τα πραγματικά αυτά δεδομένα καθιστούν αδύνατη την τυποποίηση της κατηγο-

ρίας της ηθικής αυτουργίας για τις πράξεις ή τις παραλείψεις των υφιστάμενων του τέως Υφυπουργού στο παρόν στάδιο.

Ως κίνητρο τέλος των πράξεων ή παραλείψεων που συνιστούν επαρκείς ενδείξεις για την άσκηση ποινικής δίωξης, δεν προκύπτει με τα υπάρχοντα στοιχεία ροή πολιτικού χρήματος. Αντίθετα, προκύπτουν επαρκείς, κατά τη γνώμη μου, ενδείξεις ότι κίνητρο ήταν η υλοποίηση κεντρικά αποφασισμένης κυβερνητικής πολιτικής, διευκόλυνσης και εύνοιας προς τα συμφέροντα της I.M.B. προς ανταπόδοση υποστήριξης, χάριν της ενίσχυσης και αναπαραγωγής της προσωπικής και κομματικής πολιτικής ισχύος που εξασφαλίζει η επιρροή της εκκλησίας σε σημαντικά τμήματα της ελληνικής κοινωνίας.

Για τον κ. ΘΕΟΔΩΡΟ ΡΟΥΣΟΠΟΥΛΟ

Ερευνήθηκε κατά πόσο ο πρώην Υπουργός Επικρατείας, κ.Θεόδωρος Ρουσόπουλος, υπέχει ποινικές ευθύνες για τις πράξεις και τη συμπεριφορά του κατά το υπό κρίση χρονικό διάστημα που εκτυλισσόταν η υπόθεση Βατοπεδίου, και συγκεκριμένα κατά πόσο τέλεσε το αδίκημα της ηθικής αυτουργίας σύμφωνα με το άρθρο 46, παρ. 1α Π.Κ., στους:

1α) Υφυπουργό Οικονομικών, κ. Πέτρο Δούκα, β) Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κ. Ευάγγελο Μπασιάκο και γ) Υφυπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κ. Αλέξανδρο Κοντό να διαπράξουν το αδίκημα της κακουργηματικής απιστίας του άρθρου 390 Π.Κ., σύμφωνα με όσα διαλαμβάνονται σχετικά στα κατ' ιδίαν κεφάλαια του πορίσματος και

2) στους παραπάνω α, β και γ να τελέσουν το αδίκημα της ηθικής αυτουργίας σύμφωνα με το άρθρο 46, παρ. 1α Π.Κ., στους υφιστάμενους υπαλλήλους τους να διαπράξουν τα αδικήματα της απιστίας στην υπηρεσία (άρθρο 256 Π.Κ.), της ψευδούς βεβαίωσης (άρθρο 242 Π.Κ.) και παράβασης καθήκοντος (άρθρο 259 Π.Κ.), όπως έχει ασκηθεί δίωξη εναντίον τους από την τακτική δικαιοσύνη.

Από τη μελέτη του συνόλου του αποδεικτικού υλικού, ιδίως δε των μαρτυρικών καταθέσεων και των δημοσιογραφικών δημοσιευμάτων, αναδεικνύεται ισχυρά η εκδοχή ότι προϋπήρχε σχεδιασμός από ορισμένα υψηλόβαθμα στελέχη της τότε κυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας, ή έστω συγκεκριμένη πολιτική βούληση, ώστε να εξυπηρετηθούν συμφέροντα της Ιεράς Μονής Βατοπεδίου, το δε πρόσωπο του πρώην Υπουργού Επικρατείας, κ.Θεόδωρου Ρουσόπουλου βρίσκει την αντιστοίχσή του στον άνθρωπο που είναι πίσω από κρίσιμες στιγμές της όλης εξέλιξης των γεγονότων. Στον προαναφερόμενο συνεκτιμάται και η ιδιαίτερη σχέση που έχει με το γέροντα Εφραίμ, στον οποίον αναγνωρίζει τον πνευματικό του πατέρα, καθώς και των συχνών και μακράς διάρκειας επισκέψεών του στην Ιερά Μονή Βατοπεδίου, με την οικογένειά του ή κυβερνητικούς συνεργάτες του, όπως τον κ.Ιωάννη Αγγέλου, διευθυντή του γραφείου του τότε Πρωθυπουργού, κ. Κωνσταντίνου Καραμανλή.

Κομβικό σημείο εκδήλωσης της βαρύνουσας σε σημασία εμπλοκής του κ.Θεόδωρου Ρουσόπουλου στην υπόθεση είναι η επιλογή του από κοινωνικούς και επαγγελματικούς φορείς της Ξάνθης να συμμετάσχει σε συνάντηση μαζί τους, στις 6-9-2004, ώστε να αποπειραθούν τη διευθέτηση του προβλήματος της Βιστωνίδας. Επιλέγεται τότε ως ο πλησιέστερος στον Πρωθυπουργό. Με κατάλληλους, αλλά εμφανέστατους χειρισμούς αποκλείονται από τη συνάντηση αυτή μέλη του ΠΑ.ΣΟ.Κ., ο κ.Αθανάσιος Ξυνίδης, τότε Πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου Ξάνθης και ο κ.Βασίλειος Τσολακίδης, Δήμαρχος του Δήμου Βιστωνίδας. Το περιεχόμενο αυτής της «μυστικής» σύσκεψης δεν γνωστοποιείται, αντιθέτως γίνεται προσπάθεια από τους συμμετέχοντες να την απενοχοποιήσουν, με επανάληψη του επιχειρήματος ότι ο κ.Θ.Ρουσόπουλος δηλώνει αναρμόδιος, ενώ αντιθέτως, σε άλλη φάση, φέρεται να δηλώνει ότι το θέμα της κυριότητας έχει λήξει και ότι «θα τους τα δώσουμε κάπου αλλού». Σημειωτέον πάντως ότι το χρονικό πλαίσιο μέσα στο οποίο πραγματοποιείται η παραπάνω σύσκεψη καθορίζεται από δύο δεδομένα: α) της κατοχύρωσης δικαιωμάτων της Ιεράς Μονής Βατοπεδίου επί της Λίμνης και β) της εκπεφραμένης βούλησής της να προχωρήσουν σε ανταλλαγές με άλλα ακίνητα του Δημοσίου, με σκοπό να ανακτηθεί η Λίμνη από το Δημόσιο.

Αν και ο συμμετάσχων στην παραπάνω «μυστική» σύσκεψη Υφυπουργός, κ. Αλέξανδρος Κοντός - ο οποίος νωρίτερα πρωτοστατούσε στις κινητοποιήσεις των κατοίκων και των φορέων της περιοχής που αντιδρούσαν σε διευθέτηση του προβλήματος με διακύβευση των συμφερόντων δημόσιου περιεχομένου υπέρ των συμφερόντων της Ι.Μ.Β. καταγγέλλοντάς το στη Βουλή – είναι αρμόδιος και παρών, ο κ.Θ.Ρουσόπουλος

ισχυρίζεται ότι απλώς δήλωσε «αναρμοδιότητα». Στη συνέχεια, αρχές Οκτωβρίου ο κ.Θεόδωρος Ρουσόπουλος επικοινωνεί τηλεφωνικά με τον τότε Υπουργό κ.Ευάγγελο Μπασιάκο για να του ζητήσει ταχεία επίλυση του ζητήματος. Ακολουθούν οι γνωστές ενέργειες του Υπουργού κ.Ευ. Μπασιάκου.

Από μαρτυρική κατάθεση αναδεικνύεται ότι πιθανώς έχουν ασκηθεί πιέσεις και στον τότε Υφυπουργό, κ. Πέτρο Δούκα από τον κ Θεόδωρο Ρουσόπουλο και τον κ.Ιωάννη Αγγέλου.

Η ταχύτητα διεκπεραίωσης και ολοκλήρωσης της όλης διαδικασίας, για να υλοποιηθεί η υπόθεση Βατοπεδίου σε όλες τις επιμέρους παραμέτρους της, παραπέμπει αναμφισβήτητα στην ύπαρξη συντονισμού και συνεννοήσεων όλων όσων ενεπλάκησαν, Υπουργών, υπηρεσιών, επιχειρηματικών κύκλων κ.λπ., απαιτούνται δε προς τούτο τα πρόσωπα που χειρίζονται τις διαδικασίες ώστε να είναι αποτελεσματικές.

Αφού αξιολογήθηκε το υλικό που είχε στη διάθεση της η Επιτροπή μας:

Από τις καταθέσεις των μαρτύρων, Ιωάννη Παπαγιάννη, Ιωάννη Ντάσκα, Χρίστου Τελίδη, δημοσιογράφων, Σάββα Τσιτουρίδη, πρώην Υπουργού Α.Α.& Τ., Αικατερίνης Πελέκη-Βουλγαράκη, συμβολαιογράφου Αθηνών, Ιωάννη Διουνυσόπουλου, Προέδρου του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων και τέλος

Με την επισήμανση ότι εκτιμάμε ότι όσα προηγουμένως εκτέθηκαν σχηματίζουν την εικόνα του ανθρώπου που έχει ρόλο «συντονιστή» ή και «ιθύνοντα νου» στην όλη υπόθεση, πράγμα που τον βαρύνει με σοβαρή και σαφή πολιτική ευθύνη.

Κατόπιν αυτών, λαμβανομένων υπόψη ότι:

για να καταστεί δυνατό να αποδοθεί η κατηγορία της ηθικής αυτουργίας, απαιτείται να περιγράφονται και να αποδεικνύονται οι συγκεκριμένες υλικές πράξεις, προσδιορισμένες τοπικά και χρονικά, οι οποίες οδήγησαν αιτιωδώς στη λήψη απόφασης από τον αυτουργό για τη διάπραξη της άδικης πράξης. Τέτοιες πράξεις μπορεί να είναι πειθώ, φορτικότητα, επιβολή ή επιρροή προσώπου λόγω της ιδιότητας και θέσης του ή της σχέσης του με τον αυτουργό. Ότι επίσης απαιτείται να προκύπτουν τα πραγματικά περιστατικά από τα οποία να συνάγεται η πρόκληση της απόφασης στο φυσικό αυτουργό, με συγκεκριμένο τρόπο και μέσο,

ότι περαιτέρω, στη συγκεκριμένη περίπτωση, από το υλικό που συγκεντρώσε και γνωρίζει η Επιτροπή, κυρίως δε επειδή δεν έχει ολοκληρωθεί η τακτική ανάκριση και εφόσον δεν είναι ακόμα γνωστή η εξατομίκευση των κατηγοριών, ώστε να είναι εφικτή η σύνδεση των προσώπων μεταξύ τους, καθώς και η αλληλεπίδραση των πράξεών τους και

ότι παρά το γεγονός ότι η επαγωγική σκέψη οδηγεί ήδη σε εύστοχα συμπεράσματα, λόγω των περιγραφών στις μαρτυρικές καταθέσεις και τα δημοσιογραφικά δημοσιεύματα σχετικά με το μέγεθος και τον χαρακτήρα της εμπλοκής του κ.Θεόδωρου Ρουσόπουλου στην όλη εξεταζόμενη υπόθεση, πλην όμως χωρίς αυτό να μπορεί να συσχετιστεί επαρκώς με τις υλικές πράξεις που απαιτείται να έχουν προηγηθεί της απόφασης για την τέλεση των συγκεκριμένων αδικημάτων από τους φυσικούς αυτουργούς, καθώς και με τα πραγματικά περιστατικά από τα οποία να προκύπτει η πρόκληση της απόφασης σ' αυτούς

Κρίνουμε ότι:

Δεν συντρέχουν επαρκείς ενδείξεις για ποινικές ευθύνες του **κ.Θεόδωρου Ρουσόπουλου** από την τέλεση του αδικήματος **της ηθικής αυτουργίας σύμφωνα με το άρθρο 46, παρ. 1α, Π.Κ., στους:**

α) Υφυπουργό Οικονομικών, κ. Πέτρο Δούκα, β) Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κ. Ευάγγελο Μπασιάκο και γ) Υφυπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κ. Αλέξανδρο Κοντό να διαπράξουν το αδίκημα της **κακουργηματικής απιστίας του άρθρου 390 Π.Κ. και**

2) στους παραπάνω α, β και γ να τελέσουν το αδίκημα της ηθικής αυτουργίας σύμφωνα με το άρθρο 46, παρ. 1α, Π.Κ., στους υφιστάμενους υπαλλήλους τους να δια-

πράξουν τα αδικήματα της απιστίας στην υπηρεσία (άρθρο 256 Π.Κ.), της ψευδούς βεβαίωσης (άρθρο 242 Π.Κ.) και παράβασης καθήκοντος (άρθρο 259 Π.Κ.), όπως έχει ασκηθεί δίωξη εναντίον τους από την τακτική δικαιοσύνη και

Συνεπώς δεν προτείνουμε την άσκηση ποινικής δίωξης κατά αυτού. Για το ενδεχόμενο όμως να προκύψουν στο επόμενο διάστημα νέα στοιχεία, κυρίως όμως με την ελπίδα ότι στην Ολομέλεια θα αναπτυχθεί πλούσιος και σοβαρός διάλογος σχετικά με κρίσιμα νομικά και πραγματικά ζητήματα, επιφυλασσόμαστε για την τελική μας κρίση στη σχετική συνεδρίαση της Ολομέλειας της Βουλής.

Τέλος, απαιτείται μια ακόμα αποσαφήνιση σχετικά με την κατά τη γνώμη μας συνέργεια και όχι ηθική αυτουργία του κ.Θ.Ρουσόπουλου στην υπόθεση Βατοπεδίου. Ο κ.Θ.Ρουσόπουλος δεν μπορούσε μόνο εκ της θέσεώς του ως Υπουργός Επικρατείας να διαθέτει τέτοια προσωπική ισχύ ώστε να «πιέζει» ή να «πείθει» ή να «επιβάλλει» σε άλλους Υπουργούς πράξεις ή παραλείψεις σε βάρος του δημοσίου συμφέροντος. Τέτοια ισχύ μπορούσε να έχει μόνο ως εκφραστής της αυθεντικής πολιτικής βούλησης του τότε Πρωθυπουργού.

Οι στενές σχέσεις Κράτους και Εκκλησίας στην ελληνική πολιτική ζωή διαμορφώνουν σχέσεις αλληλοϋποστήριξης εκπροσώπων της εκκλησίας και πολιτικών προσώπων ή κομμάτων. Προϊόν αυτών των σχέσεων είναι η ιδιαίτερη εύνοια προς αιτήματα της εκκλησίας με κίνητρο την ανταπόδοση υποστήριξης χάριν της ενίσχυσης και αναπαγωγής της πολιτικής ισχύος.

Κανείς Υπουργός δεν θα έστεργε να συνδράμει την εκφρασμένη ή εικαζόμενη βούληση του Υπουργού Επικρατείας προς ευνοϊκή αποδοχή των αιτημάτων των μοναχών, αν δεν ήταν βέβαιος ότι η βούληση αυτή εκπορεύεται αυθεντικά από κυβερνητικές επιλογές του ίδιου του τότε Πρωθυπουργού.

Ερευνήθηκε κατά πόσο ο τότε Υπουργός Πολιτισμού, κ. Γεώργιος Βουλγαράκης, υπέχει ποινικές ευθύνες επειδή ενδεχομένως παρέλειψε να προβεί στις απαραίτητες, σύμφωνα με το νόμο, ενέργειες ως προϊσταμένη αρχή, αλλιώς ενδεχομένως παρέβη τα καθήκοντά του με δόλο, όταν, κατά το διάστημα που έλαβαν χώρα ανταλλαγές ακινήτων του ελληνικού Δημοσίου με άλλα στη λίμνη Βιστωνίδα, και ειδικότερα όταν με το με αριθμό 2823/22-5-2007 αγοραπωλητήριο συμβόλαιο της συμβολαιογράφου κ.Αικατερίνης Πελέκη μεταβιβάστηκε έκταση 8.608 στρεμμάτων που βρίσκεται στην Ουρανούπολη Χαλκιδικής, από το ελληνικό Δημόσιο στην Ιερά Μονή Βατοπεδίου. Η εν λόγω έκταση αποτελεί τμήμα ευρύτερης περιοχής που είχε χαρακτηριστεί αρχαιολογικός προστατευόμενος χώρος με την Υ.Α. 5980/16-10-1965 και περιλαμβάνει την περιοχή της Χερσονήσου του Άθω από τη διώρυγα του Ξέρξη και μέχρι τα ακρωτήρια Πίννες και Ακρόθων, στην οποία σώζονται βυζαντινά και μεταβυζαντινά κτίσματα, δηλαδή, μονές, σκήτες, κελιά, ναοί, μετόχια, εξωκλήσια, αγιάσματα κ.λπ. (καταγεγραμμένα μέχρι τώρα συνολικά 36) και χαρακτηρίζονται ως ιστορικά διατηρητέα μνημεία ακόμη και αυτά που είναι ερείπια με τον άμεσα περιβάλλοντα χώρο τους.

Αφού μελετήθηκε η κείμενη νομοθεσία, ιδίως ο Ν. 3028/2002 για την προστασία των αρχαιοτήτων και εν γένει της πολιτιστικής κληρονομιάς, ο οποίος κατισχύει όλων των προηγούμενων και αξιολογήθηκε το έγγραφο προανακριτικό υλικό, που αποτελείται από τα εξής έγγραφα: διάφορα έγγραφα της Νομαρχίας Χαλκιδικής, Τμήματος Πολιτικής Γης, με τα οποία παραχωρούνται εκτάσεις στην περιοχή του αγροκτήματος Προσφορίου Ουρανούπολης Χαλκιδικής, τα συμβόλαια μεταβιβάσεων ακινήτων Χαλκιδικής και τις καταθέσεις των μαρτύρων.

Αφού συσχετίστηκαν τα παραπάνω κυρίως με υφισταμένη ή μη υποχρέωση του πρώην υπουργού Πολιτισμού να προκαλέσει σχετική γνωμοδότηση των αρμόδιων αρχαιολογικών υπηρεσιών πριν από την υπογραφή του προναφερόμενου μεταβιβαστικού συμβολαίου, καθώς και με υφιστάμενη ή μη υποχρέωσή του πρόκλησης διαδικασίας ακύρωσης του ίδιου αυτού συμβολαίου και επαναφοράς των πραγμάτων στην προτέρα κατάσταση, που κρίθηκαν κρίσιμα για το σχηματισμό πεποίθησης από την επιτροπή μας και τέλος

Με την εμφαντική επισήμανση ότι 1) θεωρούμε ότι ο τρόπος που ενήργησε το κρίσιμο χρονικό διάστημα ο πρώην Υπουργός Πολιτισμού Γεώργιος Βουλγαράκης συγκροτεί την έννοια της πολιτικής ευθύνης, αφού όφειλε σαφώς να γνωρίζει και κατά πάσα βεβαιότητα γνώριζε, ότι επρόκειτο για μία σαφώς ευαίσθητη γεωγραφική περιοχή, σχετικά με τις μεταβιβάσεις τμημάτων της οποίας είχε ασφαλώς και πριν την ολοκλήρωση των διατυπώσεων, ενημερωθεί από το οικογενειακό του περιβάλλον, πράγμα που θα έπρεπε να του προκαλέσει τουλάχιστον ενδιαφέρον και ανησυχία που αντιστοιχεί σε έναν κορυφαίο πολιτικό στέλεχος της κυβέρνησης 2) Ότι θα περίμενε κανείς, ανεξάρτητα από τον εφησυχασμό που γεννά η βεβαιότητα για την τυπική εφαρμογή του νόμου, ακόμα και εκείνη τη χρονική στιγμή, να παρέμβει επ' ωφελεία του δημοσίου συμφέροντος, διερευνώντας τουλάχιστον σε βάθος τις σύνθετες έστω πολιτικές παραμέτρους που διαμόρφωναν τα αποτελέσματα μίας μακρόχρονης πορείας προς την υποτίμηση και της ουσιαστικής και της τυπικής νομιμότητας

Εκτιμάμε

- α) ότι με δεδομένο ότι για τη στοιχειοθέτηση της παράβασης καθήκοντος, άρθρο 259 Π.Κ., απαιτείται η εκ προθέσεως παράβαση ενός συγκεκριμένου καθήκοντος της υπηρεσίας, με σκοπό ο δράστης να προσπορίσει στον εαυτό του ή σε άλλον οικονομικό όφελος ή να βλάψει το κράτος,
- β) ότι στην ισχύουσα νομοθεσία δεν υπάρχει ρητή υποχρέωση του Υπουργού Πολιτισμού να προβεί 1) σε άδεια, έγκριση ή γνωμοδότηση πριν από τη σύνταξη συμβολαίων μεταβίβασης της κυριότητας εκτάσεων εντός αρχαιολογικού χώρου και

- 2) σε ακύρωση συμβολαίου μεταβίβασης της κυριότητας τέτοιων εκτάσεων,
γ) ότι η παράβαση καθήκοντος δεν τιμωρείται από αμέλεια, που κατά πάσα πιθανότητα περιγράφει την πολιτική συμπεριφορά του τέως Υπουργού Πολιτισμού, που ως θιασώτης της τυπικής νομιμότητας, κατέληγε να παρακάμπτει και την ουσιαστική νομιμότητα.

Συνεπώς δεν προτείνουμε την άσκηση ποινικής δίωξης κατά αυτού. Για το ενδεχόμενο όμως να προκύψουν στο επόμενο διάστημα νέα στοιχεία, κυρίως όμως με την ελπίδα ότι στην Ολομέλεια θα αναπτυχθεί πλούσιος και σοβαρός διάλογος σχετικά με κρίσιμα νομικά και πραγματικά ζητήματα, επιφυλασσόμαστε για την τελική μας κρίση στη σχετική συνεδρίαση της Ολομέλειας της Βουλής.

Παρά ταύτα τα συνολικά δεδομένα αναδεικνύουν και για τον κ.Γεώργιο Βουλγαράκη σαφείς προσωπικές πολιτικές ευθύνες σχετικά με την υπεράσπιση του δημοσίου συμφέροντος στην υπόθεση Βατοπεδίου.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Η διαχρονική πολιτική ευθύνη στο σκάνδαλο του Βατοπεδίου των κυβερνήσεων του ΠΑ.ΣΟ.Κ. και της Ν.Δ. είναι δεδομένη.

Οι συνέπειες όμως και οι πολιτικές κυρώσεις ανύπαρκτες.

Η πολιτική ευθύνη, ως μέγεθος, τείνει να διευρυνθεί λεκτικά και να περιοριστεί πολιτικά, έτσι ώστε πολιτική και ευθύνη να γίνουν έννοιες ασύμβατες.

Ο πολιτικός βερμπαλισμός υποκαθιστά την ουσία του πολιτικού ελέγχου και της πολιτικής κύρωσης.

Έτσι όταν στις 16.12.2008 ο τότε Πρωθυπουργός, κ. Κ. Καραμανλής, ανέλαβε πανηγυρικά την πολιτική ευθύνη του σκανδάλου στη συνεδρίαση της Κ.Ο. της Ν.Δ., σε μια καθόλου χρονικά ανώδυνη στιγμή, -10 ημέρες μετά τη δολοφονία του Αλέξη Γρηγορόπουλου και το κίνημα εξέγερσης της νεολαίας, που το σκάνδαλο του Βατοπεδίου, αποτέλεσε μια από τις αιτίες του-, η ανάληψη αυτή δεν συνοδεύτηκε από καμία δημόσια κύρωση των εμπλεκόμενων προσώπων.

Το γεγονός ότι απομακρύνθηκαν από το Πρωθυπουργικό περιβάλλον πρόσωπα που ευθέως κατηγορήθηκαν για το σκάνδαλο ή δεν ήταν υποψήφιοι στις επόμενες εκλογές, είχαν να κάνουν περισσότερο με απόπειρα μείωσης του πολιτικού κόστους, παρά με την ουσία της πολιτικής ευθύνης.

Ένα δημόσιο μάθημα «ανεύθυνης» πολιτικής εξαγγέλθηκε από τα Πρωθυπουργικά χείλη, συμβατό με το ποινικά ανεύθυνο, που θεσμικά ισχύει για τα πολιτικά πρόσωπα.

Η μονοπώληση της επιχειρηματολογίας της Ν.Δ. στην ανάληψη της πολιτικής ευθύνης συνοδεύεται και από την πολιτική ρητορεία για το ύψος της ζημίας που υπέστη το Δημόσιο, που πράγματι δεν έχει διευκρινιστεί.

Σε κάθε περίπτωση όμως υπερβαίνει κατά πολύ το ποσό των 15.000 ευρώ, που απαιτεί το άρθρο 390 Π.Κ. με το οποίο παραπέμπονται τα εμπλεκόμενα πολιτικά πρόσωπα.

Αν απαιτείται είναι κυρίως για πολιτικούς λόγους, ώστε να καταλογιστεί πολιτικά στην κυβέρνηση της Ν.Δ. το πόσο ζημίωσε το δημόσιο συμφέρον, ώστε στη συνέχεια να αναζητηθεί η ζημία από την Ι.Μ.Β.

Ο ΣΥ.ΡΙΖ.Α. ζήτησε παράταση των εργασιών της Επιτροπής, κυρίως γιατί θεωρεί κρίσιμο μέγεθος το ύψος της ζημίας, όχι για την ποινική τεκμηρίωση του άρθρου 390 Π.Κ. αφού μόνο για τα ακίνητα που ανταλλάγησαν με τη λίμνη Βιστωνίδα, που ανήκε στο Δημόσιο ή ήταν κοινόχρηστη και εκτιμήθηκε από το Σ.Ο.Ε. 60.000.000 ευρώ, η ζημία είναι απόλυτα τεκμηριωμένη, αλλά κυρίως γιατί με το τέλος των εργασιών της Επιτροπής, κινδυνεύει να παγώσει και η διαδικασία εκτίμησης της ζημίας και της αναζήτησης της ροής μαύρου χρήματος.

Σημειωτέον ότι κατά το στάδιο της έρευνας των δυο εξεταστικών επιτροπών, σε κατέναντα από τα συνταχθέντα πορίσματα της Ν.Δ. δεν είχε αμφισβητηθεί η προκληθείσα ζημία του Δημοσίου.

Η ίδια η Ν.Δ. στο πρώτο πόρισμά της αναγνώριζε τη διαχρονική ύπαρξη πολιτικών ευθυνών για την υπόθεση, και επεσήμαινε ότι «απεδείχθη η ελλειμματική λειτουργία των φορέων και των υπηρεσιών που ενεπλάκησαν, καθώς και τα κενά του θεσμικού και νομοθετικού πλαισίου που επέτρεψαν την παρεκτροπή της εν λόγω υπόθεσης και την πρόκληση ζημίας σε βάρος των συμφερόντων του Ελληνικού Δημοσίου». Στο δε πόρισμα της νέας Εξεταστικής Επιτροπής αναγνώριζε την ύπαρξη ζημίας, εντόπιζε όμως τις ευθύνες στους συμμετόχους (Κ.Ε.Δ., Διεύθυνση Πολιτικής Γης κ.λπ.) και μάλιστα απέδιδε ευθύνες στον νυν Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών, κ. Γ. Παπακωνσταντίνου, «για την καθυστέρηση αντίδρασης στο θέμα επανάκτησης των ακινήτων».

Ταυτόχρονα και συμπληρωματικά, στο όνομα του ότι η Ι.Μ.Β. είναι Ν.Π.Δ.Δ., γίνεται προσπάθεια να ενοποιηθεί η ζημία ως ζημία του δημοσίου, και μέσω της ταύτισης του υποκειμένου της ζημίας να ακυρωθεί η ίδια η ύπαρξη της ζημίας.

Τα ζητήματα αυτά, καταγράφονται στο βαθμό που αναπτύσσονται ως υπερασπισι-

κοί ισχυρισμοί των εμπλεκόμενων πολιτικών προσώπων και αντικρούονται νομικά και πολιτικά.

Για τη σύνταξη του παρόντος Πορίσματος, τηρήθηκε όλη η απαιτούμενη πολιτική και νομική δεοντολογία, χωρίς δημόσιες δηλώσεις και παρουσία στα Μ.Μ.Ε., χωρίς σκοπιμότητες ή άλλες ιεραρχήσεις, με βάση το ελεύθερο φρόνημα που πρέπει να διακρίνει την κρίση των βουλευτών-μελών των προκαταρκτικών επιτροπών, που αποφασίζουν για την άσκηση ή μη δίωξη κατά πολιτικών προσώπων.

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΕΛΙΚΩΝ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΩΝ και ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ

1. Το έργο της Επιτροπής παραμένει συνολικά ανολοκλήρωτο. Ιδιαίτερα πλημμελώς παραμένει η διερεύνηση των οικονομικών συναλλαγών της I.M.B. με επιχειρηματίες, επιχειρήσεις και τράπεζες. Ως εκ τούτου η πιθανή ροή πολιτικού χρήματος παραμένει αδιερεύνητη.
2. Η έλλειψη αυθεντικής και έγκυρης εκτίμησης της ζημίας του Δημοσίου συσκοτίζει μεν τις διαστάσεις του σκανδάλου, αλλά δεν επηρεάζει τη βασική κρίση για την ανταλλαγή τουλάχιστον της λίμνης Βιστωνίδας, και επομένως τη βασική κρίση επί της ποινικής ευθύνης Υπουργών και Υφυπουργών.
3. Η υπόθεση της Μονής Βατοπεδίου είναι σκάνδαλο δικομματικής κυβερνητικής απόφασης για την ευνοϊκή υποδοχή και διαχείριση των αιτημάτων της Μονής. Η προσδοκία πολιτικού οφέλους είναι το ευκρινές κίνητρο των Υπουργών τόσο του ΠΑ.ΣΟ.Κ. όσο και της Ν.Δ. και καμία προσωπική πρωτοβουλία διαχείρισης δεν θα μπορούσε να προωθηθεί αν δεν υπήρχε κεντρική πολιτική κυβερνητική έγκριση και ανοχή.
4. Είναι ακόμα πιο μεγάλο σκάνδαλο το γεγονός ότι εξαιρέθηκαν από τον έλεγχο για ενδεχόμενες ποινικές ευθύνες τα πρώην κυβερνητικά στελέχη του ΠΑ.ΣΟ.Κ. κ.κ.Δρυς και Φωτιάδης. Πέραν όλων των άλλων η εξαίρεση αυτή αποδυνάμωσε το κύρος και την αξιοπιστία της Επιτροπής.
5. Η συζήτηση για την παραγραφή χαρακτηρίζεται από απίστευτη υποκρισία. Η θεσμοθετημένη ακραία ανισοτιμία πολιτών και πολιτικών για τους όρους άσκησης ποινικού ελέγχου για ενδεχόμενα αδικήματα παροξύνεται με τη δυνατότητα της εκάστοτε κοινοβουλευτικής πλειοψηφίας να καθορίζει τους όρους του παιχνιδιού. Η πρόωρη διάλυση της Βουλής, για παράδειγμα, σήμερα παραγράφει ενδεχομένως τις ποινικές ευθύνες κυβερνητικών στελεχών. Κι όμως πρέπει να εξαντληθεί ο ανακριτικός και προανακριτικός έλεγχος.
6. Προτείνω με ήσυχη τη συνείδησή μου και με πλήρη σεβασμό στο τεκμήριο αθωότητας την άσκηση ποινικής δίωξης για κακουργηματική απιστία του άρθρου 390 Π.Κ., κυρίως για τις πράξεις και παραλήψεις που συνδέονται με την διαχείριση των συμφερόντων του Δημοσίου ως προς τη λίμνη Βιστωνίδα, κατά των κ.κ. Πέτρου Δούκα, Ευάγγελου Μπασιάκου και Αλέξανδρου Κοντού. Δεν προτείνω την άσκηση ποινικής δίωξης για την ηθική αυτουργία, για τους λόγους που εξηγώ αναλυτικά στην πορισματική έκθεσή μου.
7. Τέλος, δεν προτείνω την άσκηση ποινικής δίωξης κατά των κ.κ.Γεωργίου Βουλγαράκη και Θεόδωρου Ρουσόπουλου, για τους λόγους που εξηγώ αναλυτικά στην πορισματική μου έκθεση, επιφυλασσόμενος όμως για την τελική κρίση κατά τη διάρκεια της συζήτησης που θα διεξαχθεί στην Ολομέλεια της Βουλής.

Αθήνα, 18 Οκτωβρίου 2010

Θοδωρής Δρίτσας
Βουλευτής ΣΥ.ΡΙΖ.Α. Α' Πειραιά & Νησιών
και Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος

ΜΕΡΟΣ Ε΄

ΜΕΡΟΣ Ε΄

Η Ειδική Κοινοβουλευτική Επιτροπή «για τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης κατά πρώην Υπουργών για την ενδεχόμενη τέλεση αδικημάτων, σχετικά με την υπόθεση της Μονής Βατοπεδίου» συνήλθε σε τελευταία συνεδρίαση την 18η Οκτωβρίου 2010, κατά την οποία συζητήθηκε και εγκρίθηκε, κατά πλειοψηφία, το Πόρισμα, στο οποίο καταχωρίζονται και οι γνώμες της Μειοψηφίας.

Το παρόν αποτελεί ενιαίο κείμενο προς υποβολή στον Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων.

Αθήνα, 18 Οκτωβρίου 2010

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΙΡΩΝΗΣ

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ ΚΟΥΤΜΕΡΙΔΗΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ